

Πάντειο Πανεπιστήμιο

Τμήμα Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών

**ΠΜΣ «Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Βιώσιμη
Ανάπτυξη»**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

***«Το Κανονιστικό Πλαίσιο για τις Ανανεώσιμες
Πηγές Ενέργειας στην Ελλάδα, υπό το Πρίσμα
της Επιρροής του από τη Νομοθεσία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης»***

Συντάκτης : ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ Χρήστος

A.M: 1211M064

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Κα Καραγεώργου Βασιλική

Αθήνα, 19 Σεπ 2013

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντικείμενο της παρούσας εργασίας είναι η μελέτη και η ανάλυση του κανονιστικού πλαισίου για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) στην Ελλάδα , με άξονα την ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στο εθνικό δίκαιο.

Το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής , σε παγκόσμια κλίμακα, οξύνεται και χρειάζεται συλλογική αντιμετώπιση. Οι ΑΠΕ, αποτελούν τις πιο καθαρές τεχνολογίες παραγωγής ενέργειας και η χρήση τους φαίνεται ότι μπορεί να περιορίσει σε σημαντικό βαθμό τα μεγάλα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Απαιτείται ένα νομοθετικό πλαίσιο που αφενός να ορίζει με σαφή τρόπο τους στόχους που θα πρέπει να επιτευχθούν προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα των κλιματικών αλλαγών και αφετέρου να καθορίζει τα μέτρα και τις πολιτικές που χρειάζονται προκειμένου να υλοποιηθούν οι συγκεκριμένοι στόχοι.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει προχωρήσει στη δημιουργία ενός νομοθετικού πλαισίου που κρίνεται ικανοποιητικό όσον αφορά τις υλοποιήσεις των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει έναντι της παγκόσμιας κοινότητας για τη μείωση των συνεπειών από τη κλιματική αλλαγή. Η Ελλάδα, ως κράτος-μέλος της ΕΕ, έχει αναλάβει συγκεκριμένες δεσμεύσεις που πρέπει να τις υλοποιήσει εντός των χρονικών ορίων που έχουν τεθεί. Αυτό την ωθεί να υλοποιήσει ένα πλαίσιο πολιτικών που να αποφέρει ουσιαστικά αποτελέσματα στο τομέα της κλιματικής αλλαγής.

Η εργασία ουσιαστικά χωρίζεται σε δύο κυρίως μέρη. Το πρώτο μέρος αναφέρεται στο θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ για τις ΑΠΕ πριν και μετά από την οδηγία 2009/28/ΕΚ . Το δεύτερο μέρος αναφέρεται στο θεσμικό πλαίσιο για τις ΑΠΕ στην Ελλάδα πριν και μετά την οδηγία 2009/28/ΕΚ.

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	2
Περιεχόμενα	3
1. Εισαγωγή.....	4
2. Η Ευρωπαϊκή Πολιτική για τις Κλιματικές Αλλαγές	9
3. Σύνδεση Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής της ΕΕ	12
4. Το Αναδιαμορφωμένο Πλαίσιο της ΕΕ για τις ΑΠΕ	15
α. Το Θεσμικό Πλαίσιο Πριν την Οδηγία 2009/28/ΕΚ.....	15
(1) Οδηγία 2001/77/ΕΚ για τη Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας που Παράγεται από Ανανεώσιμες Πηγές στην Εσωτερική Αγορά της Ηλεκτρικής Ενέργειας	15
(2) Οδηγία 2003/30/ΕΚ για τη Προώθηση της Χρήσης Βιοκαυσίμων ή Άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων για τις Μεταφορές.....	18
β. Το Θεσμικό Πλαίσιο Μετά την Οδηγία 2009/28/ΕΚ	20
(1) Οδηγία 2009/28/ΕΚ για την Προώθηση της Χρήσης Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές και τη Τροποποίηση και τη Συνακόλουθη Κατάργηση των Οδηγιών 2001/77/ΕΚ και 2003/30/ΕΚ.....	20
(2) Απόφαση 406/2009/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23/4/2009 Περί των Προσπαθειών των Κρατών Μελών για τη Μείωση των Οικείων Αερίων Θερμοκηπίου για να Τηρηθούν οι Δεσμεύσεις της Κοινότητας για Μείωση των Εκπομπών αυτών Μέχρι το 2020	28
5. Η Ενεργειακή Πολιτική στην Ελλάδα	33
6. Το Θεσμικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ στην Ελλάδα.....	36
α. Το Θεσμικό Πλαίσιο Πριν την Οδηγία 2009/28/ΕΚ.....	36
(1) Νόμος 2244/1994	36
(2) Νόμος 2773/1999	38
(3) Νόμος 2941/2001	41
(4) Νόμος 3175/2003	42
(5) Νόμος 3468/2006	44
(6) Νόμος 3423/2005	52
(7) Υπουργική Απόφαση 49828	54
β. Το Θεσμικό Πλαίσιο Μετά την Οδηγία 2009/28/ΕΚ	61
(1) Νόμος 3734/2009	61
(2) Νόμος 3851/2010	63
7. Συμπεράσματα	73
8. Βιβλιογραφία.....	78
9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	82

1. Εισαγωγή

Είναι γεγονός ότι η κλιματική αλλαγή αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες παγκόσμιες προκλήσεις. Η μέση θερμοκρασία του πλανήτη είναι σχεδόν 0.8 βαθμούς Κελσίου υψηλότερη από την αντίστοιχη της προβιομηχανικής περιόδου. Είναι πλέον σαφές ότι η υπερθέρμανση του πλανήτη πρέπει να παραμείνει κάτω από 2 βαθμούς Κελσίου ώστε να αποφευχθούν επικίνδυνες και, το κυριότερο, μη αναστρέψιμες επιπτώσεις από τη κλιματική αλλαγή. Όπως είναι αναμενόμενο, απαιτείται από τη διεθνή κοινότητα, η λήψη άμεσων μέτρων και πολιτικών προς αυτή τη κατεύθυνση.

Οι ΑΠΕ αποτελούν τη πιο κοινά αποδεκτή λύση στα παραπάνω προβλήματα. Με τον όρο Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας εννοούνται οι ανεμογεννήτριες, τα ηλιακά, θερμικά και φωτοβολταϊκά συστήματα, οι υδροηλεκτρικοί σταθμοί οι γεωθερμικές αντλίες θερμότητας και η ενέργεια από βιομάζα. Η χρήση των ΑΠΕ θα περιορίσουν τις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και θα μειώσουν την εξάρτηση από το πετρέλαιο και τα υπόλοιπα ορυκτά καύσιμα, που αναμένεται να εξαντληθούν. Για την Ελλάδα η παραγωγή και η εκμετάλλευση ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, θα μειώσουν την ενεργειακή και τεχνολογική εξάρτηση από το εξωτερικό και θα περιορίσουν τις εκπομπές ρύπων. Ταυτόχρονα μέσα από τις εισαγωγές κεφαλαίων, τη δημιουργία εγχώριας προστιθέμενης αξίας και δημιουργία θέσεων εργασίας, θα βοηθήσουν στην αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης.

Η ανάπτυξη έργων ΑΠΕ και η αντίστοιχη αύξηση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αυτές αντιμετωπίζουν προβλήματα. Τα σημαντικότερα προβλήματα που εμποδίζουν τη διείσδυση των ΑΠΕ είναι η χρονοβόρα αδειοδοτική διαδικασία, η έλλειψη βασικών κρατικών υποδομών, οι δυσκολίες απορρόφησης ισχύος από το δίκτυο και η έλλειψη διασύνδεσης.

Ο κλάδος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, παρουσιάζει έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον εξαιτίας των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η Ελλάδα για το περιορισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου αλλά και των μεγάλων ενισχύσεων που προβλέπονται για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Όμως δεν είναι ακόμα πλήρως ανταγωνιστικές των συμβατικών πηγών. Τα περισσότερα σχέδια για ΑΠΕ, δεν υλοποιούνται λόγω γραφειοκρατικών διαδικασιών και των κωλυμάτων που προέρχονται από εκεί, των τοπικών αντιδράσεων και των προβλημάτων διασύνδεσης.

Η στροφή προς τη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, είναι επιβεβλημένη λόγω των υψηλών στόχων που έχει θέσει το πρόγραμμα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των υψηλών τιμών αγοράς. Αυτό που πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη είναι ότι στο άμεσο μέλλον θα υπάρξει μεγάλη τεχνολογική ανάπτυξη που θα επιτρέψει την αύξηση των αποδόσεων και τη μείωση του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ενώ ταυτόχρονα θα αυξηθεί το κόστος των συμβατικών πηγών ενέργειας.

Η παγκόσμια κοινότητα έχει προσπαθήσει και έχει πετύχει σε ένα μεγάλο ποσοστό , να δημιουργήσει πλαίσια με απώτερο σκοπό να εξαναγκάσει αλλά και να ευαισθητοποιήσει κράτη και λαούς , προκειμένου να στραφούν στις ΑΠΕ για τη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας προκειμένου να αντιστραφούν οι δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Το Πρωτόκολλο του Κιότο αποτελεί το πρώτο βήμα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής . Ύψιστη υποχρέωση όλων των μελών της Σύμβασης – Πλαίσιο του ΟΗΕ είναι να αποτρέψουν τις επικίνδυνες συνέπειες για το κλίμα από τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Για να αποφευχθούν οι χειρότερες επιπτώσεις από την αλλαγή του κλίματος , πρέπει να υιοθετηθεί ένας κοινός στόχος διεθνώς. Ο στόχος αυτός είναι η παγκόσμια αύξηση της θερμοκρασίας να μη ξεπεράσει τους 2 βαθμούς Κελσίου συγκρινόμενη με τα προβιομηχανικά επίπεδα. Ο στόχος αυτός έχει ήδη υιοθετηθεί από την ΕΕ.

Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός , απαιτούνται σημαντικές μειώσεις εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και μετά το 2012 ,δηλαδή και μετά το πέρας της ισχύος του Πρωτοκόλλου του Κιότο, αρχικά από τις αναπτυγμένες χώρες και μακροπρόθεσμα από όλες τις χώρες παγκοσμίως. Η συμφωνία για τις μειώσεις αυτές θα επέλθει μέσα από συνεχείς και εντατικές διαπραγματεύσεις για το πώς θα μοιραστεί το βάρος ευθύνης σε κάθε κράτος.

Το Πρωτόκολλο του Κιότο προβλέπει την έναρξη αυτών των διαπραγματεύσεων και το πρώτο βήμα έγινε κατά την 11^η Συνδιάσκεψη για τη κλιματική αλλαγή στο Μόντρεαλ. Ο ρυθμός όμως με τον οποίο προχωρούν οι διαπραγματεύσεις είναι πολύ αργός και έτσι δεν υπάρχει ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα περαιτέρω μείωσης των εκπομπών μετά το 2012 αν και οι επιπτώσεις από τη κλιματική αλλαγή είναι ολοφάνερες.

Το πρωτόκολλο του Κιότο είναι το πρώτο διεθνές νομικά δεσμευτικό έγγραφο που χρησιμοποιεί μηχανισμούς της αγοράς για την επίλυση παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων. Καταρχήν διαθέτει

μηχανισμό «εμπορίου εκπομπών». Για να γίνει κατανοητό τι σημαίνει αυτός ο μηχανισμός πρέπει να αναφερθεί ότι η εθνική υποχρέωση για μείωση των εκπομπών, καθορίζεται με βάση ένα εθνικό ανώτατο όριο εκπομπών. Αν υποτεθεί ότι μια χώρα δεν εκπέμψει το ανώτατο όριο εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που της αναλογεί, μπορεί να πουλήσει το αχρησιμοποίητο μέρος των εκπομπών της σε άλλη χώρα που έχει ξεπεράσει το δικό της επιτρεπτό ανώτατο όριο εκπομπών.

Από το Πρωτόκολλο του Κιότο απορρέει ένα οικονομικό όργανο που ονομάζεται «Μηχανισμοί Καθαρής Ανάπτυξης». Προτάθηκε από τις εκβιομηχανισμένες χώρες σαν μέσο εκπλήρωσης των συνολικών υποχρεώσεων τους στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Πρωτοκόλλου. Η κεντρική ιδέα βασίζεται στο ότι μια βιομηχανικά αναπτυγμένη χώρα, εκτός από τη προσπάθεια μείωσης των εκπομπών στο εσωτερικό της, μπορεί να βοηθήσει στη μείωση των εκπομπών και σε μια φτωχότερη χώρα. Οι μειώσεις που επιτυγχάνονται με αυτό τον τρόπο αλλά και αυτές που προέρχονται από εγχώριες πολιτικές και μέτρα συμψηφίζονται και προσμετρούνται προς την επίτευξη του στόχου της βιομηχανοποιημένης χώρας. Στην αναπτυσσόμενη χώρα αντιστοιχούν τα οφέλη της επένδυσης όπως η χρήση τεχνολογιών και η μείωση των ρύπων.

Οι γενικοί κανόνες που διέπουν την εφαρμογή των Μηχανισμών Καθαρής Ανάπτυξης ορίστηκαν με τη Συμφωνία του Μαρακές. Εν τούτοις το συγκεκριμένο εργαλείο δεν έχει αποδώσει τα αναμενόμενα μέχρι τώρα.

Οι αναπτυγμένες χώρες και οι χώρες που η οικονομία τους βρίσκεται σε μεταβατικό στάδιο, μπορούν να εφαρμόσουν από κοινού προγράμματα μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στο έδαφος μιας χώρας και στη συνέχεια να μοιραστούν το αποτέλεσμα αυτών των προγραμμάτων (μείωση των εκπομπών) κατά τα έτη 2008-2012. Τα προγράμματα αυτά ονομάζονται «Προγράμματα από κοινού Υλοποίησης».

Το Πρωτόκολλο του Κιότο είναι θέμα πολλών συζητήσεων και αντιπαραθέσεων. Αυτές όμως οι συζητήσεις αποτελούν το άλλοθι για την αναβολή των απαιτούμενων δράσεων. Υπάρχουν πολλοί υποστηρικτές της άποψης ότι δεν είναι δίκαιο να τιμωρούνται τα φτωχότερα κράτη που προσπαθούν να αναπτύξουν τις υποδομές τους. Τα πλουσιότερα κράτη ευθύνονται για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, για τη παραγωγή διοξειδίου του άνθρακα και οφείλουν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα. Αναμφισβήτητα, τα πιο αναπτυγμένα κράτη πρέπει να κάνουν του πρώτου βήμα για τη καταπολέμηση του προβλήματος, κάτι που προβλέπεται από τη Σύμβαση Πλαίσιο του ΟΗΕ για την κλιματική αλλαγή. Για να επιτευχθούν όμως σημαντικές μειώσεις των εκπομπών διοξειδίου του

άνθρακα που απαιτούνται για την συγκράτηση της αύξησης της θερμοκρασίας κάτω από τους 2 βαθμούς Κελσίου (συγκρινόμενη με τα προβιομηχανικά επίπεδα), θα πρέπει και οι αναπτυσσόμενες χώρες να αναλάβουν μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις.

Πολλά προβλήματα για την εφαρμογή των δεσμεύσεων που προκύπτουν από το Πρωτόκολλο του Κιότο, οφείλονται στη περελκυστική πολιτική που εφαρμόζουν στο θέμα αυτό οι ΗΠΑ. Το σύνολο των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις ΗΠΑ ανέρχεται σε 5.41 εκατομμύρια τόννους ετησίως που αντιπροσωπεύει το ένα τέταρτο των συνολικών εκπομπών παγκόσμια. Μετά την ανάληψη της προεδρίας από τον Τζώρτζ Μπους , οι ΗΠΑ άφησαν να εννοηθεί ότι δεν θα συνεργαστούν με τις υπόλοιπες χώρες σε θέματα κλιματικής αλλαγής γιατί θεωρούσαν πιο ωφέλιμο για τον αμερικανικό λαό να δράσουν μεμονωμένα. Ουσιαστικά οι ΗΠΑ είναι το μόνο κράτος που αρχικά δήλωσε συμμετοχή στο Πρωτόκολλο και στη συνέχεια αποχώρησε.

Το Μάρτιο του 2001 , ο Πρόεδρος Μπους δήλωσε ότι δεν θα επικύρωνε το Πρωτόκολλο του Κιότο γιατί θα προκαλούσε σημαντική οικονομική ζημιά στη χώρα του. Τον απασχολούσε ιδιαίτερα η πίεση που ασκούνταν στις εκβιομηχανισμένες χώρες για μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα , ενώ οι αναπτυσσόμενες χώρες δεν ήταν υποχρεωμένες να μειώσουν αντίστοιχα και τις δικές τους εκπομπές. Οι εκπομπές στις ΗΠΑ έχουν αυξητική τάση και είναι πλέον κατά 11% ψηλότερα από αυτές του 1990, αν και όταν προσωρινά δήλωσαν συμμετοχή στο Πρωτόκολλο είχαν υποσχεθεί μείωση κατά 6%.

Οι ΗΠΑ έκαναν κάποιες προτάσεις σχετικά με την αλλαγή του κλίματος ,υποστηρίζοντας ότι θα αντιμετωπίσουν το πρόβλημα της υπερθέρμανσης του πλανήτη χωρίς να ζημιώσουν την οικονομία τους. Αυτές οι προτάσεις αφορούσαν κυρίως φορολογικά κίνητρα για την ενθάρρυνση των βιομηχανιών να μειώσουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου αλλά σε εθελοντική βάση. Στη πραγματικότητα αυτές οι προτάσεις θα αυξήσουν τις εκπομπές ρύπων των ΗΠΑ κατά 32% περίπου πάνω από τα επίπεδα του 1990 έως και το 2012 αντί να τις μειώσουν στο 7% περίπου όπως ορίζει το Πρωτόκολλο του Κιότο.

Η υιοθέτηση της αειφόρου ανάπτυξης ως κεντρικής πολιτικής επιλογής της ΕΕ , επιβάλλει την χάραξη μιας στρατηγικής και μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αειφόρο ανάπτυξη. Άρα χρειάζεται ένας περιβαλλοντικός αναπροσδιορισμός όλων των διαδικασιών προκειμένου τα προβλήματα που προκύπτουν από τη κλιματική αλλαγή να αντιμετωπιστούν με άμεσες παρεμβάσεις.

Η ΕΕ , προκειμένου να μπορέσει να υλοποιήσει τις αποφάσεις του Πρωτοκόλλου, κατάρτισε το Σχέδιο 20-20-20 που είναι δεσμευτικό πολιτικά μέχρι το 2020 και ορίζει ότι το 20% της τελικής καταναλώμενης ενέργειας θα προέρχεται από ΑΠΕ, θα πρέπει να υπάρχει εξοικονόμηση ενέργειας της τάξης το 20% , θα πρέπει να μειωθούν οι αέριοι ρύποι που αυξάνουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου κατά 20% και τέλος το 10% της ενέργειας στις μεταφορές θα είναι από ΑΠΕ (βιοκαύσιμα).

Προκειμένου να βρεθούν λύσεις στις περιπτώσεις περιβαλλοντικών αυθαιρεσιών , επινοήθηκαν τα περιβαλλοντικά τέλη και οι περιβαλλοντικοί φόροι. Στη περίπτωση των περιβαλλοντικών τελών, όπου υπάρχει μια ζημιόγωνα περιβαλλοντικά ενέργεια ,αυτή θα επιτρέπεται μόνο στη περίπτωσή καταβολής χρηματικού ποσού. Οι περιβαλλοντικοί φόροι επιβαρύνουν τις τιμές επιβαρυντικών για το περιβάλλον προϊόντων. Υπάρχουν μειονεκτήματα όπως στις παραπάνω πολιτικές. Καταρχήν το ύψος του ποσού του περιβαλλοντικού τέλους. Αν είναι πολύ μικρό , θα πληρώνεται ευκολότερα και θα συνεχίζεται η περιβαλλοντική επιβάρυνση. Αν το ύψος των περιβαλλοντικών τελών και φόρων είναι πολύ υψηλό , θα λειτουργεί ως καθαρά εισπρακτικό μέσο.

2. Η Ευρωπαϊκή Πολιτική για τις Κλιματικές Αλλαγές

Η Ευρωπαϊκή Ένωση πέτυχε να συμπεριληφθεί στα άρθρα του Πρωτοκόλλου μια ουσιαστική ρύθμιση που καθορίζει τις ειδικότερες υποχρεώσεις των κρατών –μελών της ΕΕ. Πρόκειται για το μηχανισμό της «Από Κοινού Ανταπόκρισης στις Υποχρεώσεις». Επιτρέπεται έτσι ο συλλογικός υπολογισμός των δεσμεύσεων για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, που έχει αναλάβει κάθε κράτος μέλος που μετέχει στη συμφωνία. Δίνεται με αυτό τον τρόπο η δυνατότητα στην ΕΕ να κατανείμει τα βάρη μεταξύ των κρατών-μελών της .

Η συμφωνία ανακατανομής των βαρών εντός της ΕΕ αποτελεί μια πρώτη προσπάθεια εφαρμογής της αρχής των κοινών διαφοροποιημένων ευθυνών των κρατών , σε κοινοτικό επίπεδο. Η συμφωνία αυτή δημιουργεί τους αναπτυξιακούς στόχους των κρατών –μελών της ΕΕ στο τομέα της ενεργειακής και συνεπακόλουθα της οικονομικής τους πολιτικής ,λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης. Πρέπει να γίνει κατανοητό , ότι με την απόφαση αυτή αποκτά βαρύνουσα θέση η συμβολή της κάθε χώρας , μέχρι τη χρονική στιγμή που αναφερόμαστε, στη παραγωγή αερίων του θερμοκηπίου με βάση το βιομηχανικό επίπεδο ανάπτυξης. Συνεπώς χώρες με μικρότερο επίπεδο βιομηχανικής ανάπτυξης, όπως η Ελλάδα, έχουν περιθώρια αύξησης των εκπομπών.

Το Μάρτιο του 2000 , υιοθετήθηκε το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την Αλλαγή του Κλίματος (ΕΠΑΚ), που αποτέλεσε το επόμενο σημαντικό βήμα της ευρωπαϊκής πολιτικής για τις κλιματικές αλλαγές. Ορίζει ότι οι πολιτικές και τα μέτρα που προβλέπονται από το ΕΠΑΚ , θα υπόκεινται σε συνεχή αξιολόγηση αναφορικά με την αποτελεσματικότητά τους για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί αλλά και για την οικονομική αποδοτικότητά τους με βάση το Πρωτόκολλο του Κιότο.

Επόμενο σημείο αναφοράς της ευρωπαϊκής πολιτικής για τις κλιματικές αλλαγές είναι το 6^ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον. Ο βασικότερος στόχος του Προγράμματος είναι η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής με την υιοθέτηση κάποιων κατάλληλων μέτρων . Ορίζεται ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα για την αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας , την εξοικονόμηση ενέργειας και την προώθηση των ΑΠΕ. Επιπρόσθετα τονίζεται η ανάγκη αλλαγής του ενεργειακού μοντέλου και την αύξηση χρήσης των ΑΠΕ προκειμένου οι τελευταίες να αποτελούν το 12% της συνολικής παραγωγής μέχρι το 2010.

Το Ευρωπαϊκό Θεσμικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ στηρίζεται σε τρεις βασικούς άξονες, την οδηγία 2001/77 για τις ΑΠΕ, την οδηγία για τη χρήση καυσίμων από βιομάζα και την ειδική αναφορά για τις ΑΠΕ στο Σχέδιο του Ευρωπαϊκού Συντάγματος.¹

Η οδηγία 2001/77 αναφέρεται στη προώθηση των ΑΠΕ και μέσω αυτής υλοποιείται το 6^ο Πρόγραμμα Δράσης. Αποτελεί σημαντική νομοθετική παρέμβαση για την εναρμόνιση με τις δεσμεύσεις του Πρωτοκόλλου του Κιότο. Η πιο σημαντική ρύθμιση αυτής της οδηγίας είναι η θέσπιση της υποχρέωσης των κρατών-μελών να θεσπίσουν εθνικούς στόχους για το ποσοστό της ηλεκτρικής ενέργειας που θα παράγεται από τις ΑΠΕ ως το 2010 και η υποβολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή των σχετικών αναφορών. Ειδικότερα ορίζεται ότι οι ΑΠΕ θα πρέπει να αποτελούν το 12% της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας και το 22% της ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι το 2010 ενώ τονίζεται ότι το 14% της ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από ΑΠΕ δεν θα πρέπει να παρέχεται από μεγάλα υδροηλεκτρικά έργα. Μέσω της οδηγίας ορίζεται ότι η Επιτροπή θα παρακολουθεί την επιτελούμενη πρόοδο των κρατών-μελών αναφορικά με την επίτευξη των στόχων και αν κριθεί απαραίτητο θα προτείνει τη λήψη σειράς μέτρων. Ένα τέτοιο μέτρο είναι η οριοθέτηση υποχρεωτικών στόχων για τη χρήση ΑΠΕ στη συνολική ηλεκτροπαραγωγή κάθε κράτους –μέλους.

Η οδηγία δίνει τη δυνατότητα στα κράτη-μέλη να κάνουν νομοθετικές παρεμβάσεις στη κατεύθυνση των οριζόμενων στόχων. Οι παρεμβάσεις αυτές θα πρέπει να κινούνται προς τη μείωση ή ακόμα καλύτερα και το μηδενισμό των γραφειοκρατικών εμποδίων για τη παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ. Εκεί που δεν υπάρχει μεγάλη ευελιξία είναι όσον αφορά τη διασφάλιση της πρόσβασης των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ στο δίκτυο διανομής. Η οδηγία προβλέπει ότι τα κράτη-μέλη υποχρεούνται να πάρουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης και προνομιακής πρόσβασης στο δίκτυο διανομής ρεύματος που παράγεται από ΑΠΕ. Επίσης θα πρέπει να εξασφαλιστεί η με αντικειμενικά κριτήρια παραγωγή ρεύματος από ΑΠΕ για την ανάπτυξη της αντίστοιχης αγοράς.

Ο επόμενος άξονας είναι η οδηγία για τη χρήση καυσίμων από βιομάζα. Πρόκειται για την οδηγία 2003/30 για τη προώθηση των βιοκαυσίμων στο τομέα των μεταφορών. Στόχος της οδηγίας αυτής είναι η συμβολή στην εκπλήρωση των δεσμεύσεων του Πρωτοκόλλου του Κιότο για τη μείωση των εκπομπών στις μεταφορές. Σύμφωνα με την

¹ Καραγεώργου/Παπαπετρόπουλος/Πατρώνας, *Διεθνείς Και Ευρωπαϊκές Δεσμεύσεις Για Τη Προώθηση των ΑΠΕ*, <http://www.Nomosphysis.Gr>, 7/2004.

οδηγία , θα πρέπει τα κράτη-μέλη να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα και να εφαρμόσουν εκείνες τις πολιτικές που θα οδηγήσουν ώστε η χρήση βιοκαυσίμων να αποτελεί το 2% του συνόλου των καυσίμων που χρησιμοποιούνται στις μεταφορές ως το 2005 και το 5.75% ως το 2010.

Τέλος στο Σχέδιο του Ευρωπαϊκού Συντάγματος γίνεται αναφορά στις ΑΠΕ. Αν προστεθεί και η αρχή της αειφόρου ανάπτυξης και η αρχή της υψηλής περιβαλλοντικής προστασίας που κατοχυρώνονται επίσης σε αυτό το Σχέδιο ,τότε δημιουργείται ένα κανονιστικό πλαίσιο για την προώθηση των ΑΠΕ πανευρωπαϊκά.

Όπως αναφέρθηκε και στην εισαγωγή , το Πρωτόκολλο του Κιότο διαθέτει μηχανισμούς στήριξης. Ειπώθηκε ότι το σύστημα εμπορίας ρύπων είναι ο πρώτος μηχανισμός. Είναι αποτέλεσμα της οδηγίας 2003/87. Οι άλλοι δύο μηχανισμοί είναι ο μηχανισμός καθαρής ανάπτυξης και ο μηχανισμό κοινής εφαρμογής.

Η οδηγία 2003/87 εισάγει το πρώτο περιφερειακό σύστημα εμπορίας ρύπων υλοποιώντας την απόφαση της ΕΕ να γίνει το Πρωτόκολλο του Κιότο δεσμευτικό για τα κράτη-μέλη. Κύριος στόχος της οδηγίας είναι η μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα αποδοτικά και οικονομικά χρησιμοποιώντας το μηχανισμό της εμπορίας των ρύπων. Ορίζεται ότι για τη περίοδο 2005-2007 θα επιδιωχθεί η μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα ,που αποτελούν του 60% - 80% των συνολικών αερίων του θερμοκηπίου. Επιπλέον, ορίζονται και οι δραστηριότητες που εμπίπτουν στις διατάξεις της οδηγίας.²Πρόκειται για ενεργοβόρες βιομηχανικές δραστηριότητες ενώ δεν περιλαμβάνονται σε αυτές οι μεταφορές και η χημική βιομηχανία. Οι δραστηριότητες αυτές είναι οι παρακάτω.

- (*) Οι μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (ΔΕΗ).
- (*) Τα Διυλιστήρια .
- (*) Η Χαλυβουργία .
- (*) Η Τσιμεντοβιομηχανία.
- (*) Η Κεραμοποιία.
- (*) Οι μεταλλοβιομηχανίες.
- (*) Οι βιομηχανίες χάρτου.
- (*) Οι βιομηχανίες με μονάδες καύσης.

Όλες οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις και οι μονάδες παραγωγής ενέργειας πρέπει να διαθέτουν άδεια που να περιλαμβάνει ορισμένο αριθμό δικαιωμάτων εκπομπών. Σε περίπτωση που οι ιδιοκτήτες των βιομηχανικών εγκαταστάσεων δεν παραδίδουν αριθμό δικαιωμάτων ίσο

² Βασιλάκος, Ν., *Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας – Προβλήματα και Προοπτικές*, Αγορά Και Ενέργεια.

με τις επιτρεπόμενες εκπομπές των εγκαταστάσεων τους ετησίως, τότε ή θα πρέπει να αγοράσουν επιπλέον άδειες από εκείνες τις βιομηχανίες που έχουν χαμηλότερες εκπομπές από το επιτρεπόμενο όριο ή να πληρώσουν αυστηρά πρόστιμα. Η κατανομή των αδειών γίνεται μέσω των ρυθμίσεων του Εθνικού Σχεδίου Κατανομής Ρύπων. Στο Σχέδιο αυτό πρέπει να περιγράφονται με λεπτομέρεια οι πολιτικές και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη μείωση των εκπομπών ,προκειμένου να εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις που προέρχονται από το Πρωτόκολλο του Κιότο, καθώς και η συνολική ποσότητα των εκπομπών που πρόκειται να κατανεμηθεί στη βιομηχανία και στους παραγωγούς ενέργειας. Όλα τα παραπάνω πρέπει να εγκριθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την οδηγία.

Ο Μηχανισμός Κοινής Εφαρμογής αφορά την υλοποίηση μιας επενδυτικής δράσης για την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών μεταξύ των χωρών που έχουν αποδεχτεί το Πρωτόκολλο, που έχουν συγκεκριμένους περιορισμούς στις εκπομπές τους³. Αναφέρεται είτε σε ανεπτυγμένες χώρες είτε σε χώρες που η οικονομία τους βρίσκεται σε μεταβατικό στάδιο. Το σχέδιο αυτό δίνει στη χώρα που το πραγματοποιεί πιστοποιημένες μονάδες εκπομπών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη του εθνικού στόχου της και από την άλλη μπορεί η χώρα στην οποία υλοποιείται το σχέδιο να κερδίζει από την επένδυση τεχνογνωσία από τη χρήση νέων τεχνολογιών καθώς και λιγότερους ρύπους. Ο Μηχανισμός Κοινής Εφαρμογής διαφέρει από το Μηχανισμό Καθαρής Ανάπτυξης στο ότι ο τελευταίος υλοποιεί επενδυτικά προγράμματα από τα βιομηχανικά κράτη ,που συμμετέχουν σε αυτά ,προς τις αναπτυσσόμενες χώρες ώστε να προωθηθεί η αειφόρος ανάπτυξη.

3. Σύνδεση Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής της ΕΕ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το Μάρτιο του 2007, επεσήμανε ότι για να επιτευχθεί ο στόχος της Σύμβασης , δηλαδή η σταθεροποίηση των συγκεντρώσεων των αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα , σε επίπεδα που αποτρέπουν την επικίνδυνη ανθρωπογενή παρεμβολή στο κλιματικό σύστημα, η συνολική ετήσια μέση αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη δεν θα πρέπει να ξεπεράσει τους 2 βαθμούς Κελσίου σε σύγκριση με τα προβιομηχανικά επίπεδα . Για το σκοπό αυτό απαιτείται

³ Rojey, Alexandre(2009), *Energy And Climate: How To Achieve A Successful Energy Transition*, Wiley, NY.

η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, σε παγκόσμια κλίμακα, μέχρι το 2050 στο 50% τουλάχιστον σε σχέση με τα επίπεδα του 1990.⁴

Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας, θα πρέπει να συνεχίσουν να μειώνονται και μετά το 2020 ως μέρος της προσπάθειας της Κοινότητας να συμβάλει στη μείωση των εκπομπών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου 2007 αποφάσισε ότι μέχρι να επιτευχθεί σε παγκόσμια κλίμακα συμφωνία για τη περίοδο μετά το 2012, η Κοινότητα αναλαμβάνει μονομερώς τη δέσμευση να επιτύχει μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 20% το ελάχιστο ως προς το 1990. Επιπλέον το Συμβούλιο ενέκρινε για τη Κοινότητα στόχο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 30% μέχρι το 2020 σε σχέση με το 1990, προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη συμφωνίας παγκοσμίως, για τη περίοδο μετά το 2012, εφόσον και άλλες ανεπτυγμένες χώρες δεσμευθούν για ανάλογες μειώσεις εκπομπών και εφόσον οι οικονομικά προηγμένες αναπτυσσόμενες χώρες συμβάλλουν ανάλογα με τις ευθύνες και τις δυνατότητές τους.⁵

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υιοθέτησε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη κλιματική και ενεργειακή πολιτική με στόχο τη καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος και την αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας της ΕΕ, ενισχύοντας παράλληλα την ανταγωνιστικότητά της και τη μετατροπή της σε μια αποδοτική, από ενεργειακή άποψη, οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Οι απαιτήσεις που εγκρίθηκαν εστίαζαν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατ'ελάχιστον 20% κάτω από τα επίπεδα του 1990, το 20% της κατανάλωσης ενέργειας της ΕΕ να προέρχεται από ΑΠΕ και μείωση κατά 20% στη χρήση πρωτογενούς ενέργειας σε σύγκριση με τα επίπεδα που προβλέπονται μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.

Οι απαιτήσεις που προαναφέρθηκαν έχουν ως κωδικό τίτλο «στόχοι 20-20-20». Τον Ιανουάριο 2008, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε μια δεσμευτική νομοθεσία για την υλοποίηση των στόχων 20-20-20. Η νομοθεσία αυτή ονομάστηκε «δέσμη για το κλίμα και την ενέργεια». Συμφωνήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το Δεκέμβριο 2008 και έγινε νόμος τον Ιούνιο 2009. Τα νομοθετήματα που την αποτελούσαν αναφέρονται στη συνέχεια.

⁴ <http://www.greenpeace.org>

⁵ Διεθνείς Και Ευρωπαϊκές Δεσμεύσεις Για Την Προώθηση Των ΑΠΕ, Άρθρο Στην Ιστοσελίδα <http://www.Nomosphysis.Org.Gr>, 2004.

- (1) Οδηγία 2009/29/EK για τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/EK με στόχο τη βελτίωση και την επέκταση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της Κοινότητας.
- (2) Την απόφαση 406/2009/EK περί των προσπάθειών των κρατών μελών να μειώσουν τις οικείες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, ώστε να τηρηθούν οι δεσμεύσεις της Κοινότητας για μείωση των εκπομπών αυτών μέχρι το 2020.

Για να συμφέρει οικονομικά η επιδιωκόμενη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 20% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 μέχρι το 2020, θα πρέπει να συμβάλλουν όλοι οι τομείς της οικονομίας. Επιβάλλεται έτσι στα κράτη-μέλη η υποχρέωση εφαρμογής πρόσθετων πολιτικών και μέτρων για περαιτέρω περιορισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από πηγές που δεν καλύπτει η οδηγία 2003/87. Η απόφαση αφορά τον επιμερισμό της προσπάθειας των κρατών – μελών να μειώσουν τις εκπομπές από τομείς που δεν καλύπτονται από το σύστημα εμπορίας, όπως οι μεταφορές, ο οικιακός τομέας, η γεωργία και τα απόβλητα. Ο στόχος της μείωσης των εκπομπών κατά 20% αναλύεται σε μείωση κατά 21% στους τομείς του συστήματος εμπορίας και κατά 10% στους τομείς εκτός εμπορίας.

- (3) Οδηγία 2009/28/EK σχετικά με τη προώθηση της χρήσης ενέργειας από ΑΠΕ. Σαν δεσμευτικός εθνικός στόχος θεωρείται η συμμετοχή των ΑΠΕ κατά 20% στη ενεργειακή κατανάλωση εντός ΕΕ. Αυτό θα συμβάλλει στη μείωση της εξάρτησης της ΕΕ από τις εισαγωγές ενέργειας και στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- (4) Οδηγία 2009/31/EK σχετικά με τη αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς. Πρόκειται για ένα νομοθέτημα που προωθεί την ανάπτυξη και την ασφαλή χρήση της δέσμευσης και της αποθήκευσης άνθρακα. Η ΕΕ σκοπεύει να δημιουργήσει, μέχρι το 2015, ένα τέτοιο δίκτυο για να δοκιμάσει τη βιωσιμότητά του προκειμένου να το εκμεταλλευτεί οικονομικά μέχρι το 2020.⁶

Κατά τη διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τη κλιματική αλλαγή στη Κοπεγχάγη το 2009, οι χώρες που αντιπροσωπεύουν πάνω από το 80% των παγκόσμιων εκπομπών ρύπων, υπέγραψαν τη Συμφωνία της Κοπεγχάγης η οποία καθόριζε ότι το όριο για την υπερθέρμανση του πλανήτη πρέπει να είναι κάτω των 2 βαθμών Κελσίου προς αποφυγή ή τουλάχιστον μετριασμό των επικίνδυνων επιπτώσεων από τη κλιματική

⁶ <http://www.europa.eu.int>

αλλαγή. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη επίτευξη αυτού του στόχου είναι η στροφή σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών ρύπων. Οι αναπτυγμένες χώρες θα πρέπει να μειώσουν τις εκπομπές τους κατά 80% - 90% έως το 2050⁷.

Τα κράτη – μέλη της ΕΕ έχουν αποφασίσει ,ήδη από το 2008, να μειώσουν έως το 2020 τις δικές τους εκπομπές αερίων τουλάχιστον κατά 20% κάτω από τα επίπεδα του 1990, μαζί με την κάλυψη του 20% των ενεργειακών τους αναγκών από ΑΠΕ και θέτοντας ως στόχο τη βελτίωση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης. Βασική προϋπόθεσή για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι και οι υπόλοιπες βιομηχανικές χώρες να δεσμευτούν για αντίστοιχες μειώσεις εκπομπών και οι αναπτυσσόμενες χώρες θα συμβάλουν στη γενικότερη προσπάθεια για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

4. Το Αναδιαμορφωμένο Πλαίσιο της ΕΕ για τις ΑΠΕ

α. Το Θεσμικό Πλαίσιο Πριν την Οδηγία 2009/28/ΕΚ

(1) Οδηγία 2001/77/ΕΚ για τη Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας που Παράγεται από Ανανεώσιμες Πηγές στην Εσωτερική Αγορά της Ηλεκτρικής Ενέργειας

Η οδηγία 2001/77/ΕΚ τέθηκε σε ισχύ στις 27/9/2001 για όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κύριος στόχος της ήταν η προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας προκειμένου η εκμετάλλευσή τους να συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος , όπως όριζε το Πρωτόκολλο του Κιότο . Επιπλέον η εκμετάλλευση τους θα μπορούσε να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας και να συμμετέχει στην κοινωνική συνοχή .

Από την αρχή , η ΕΕ επιχείρησε να δώσει βαρύτητα στην συγκεκριμένη οδηγία προκειμένου να αποτελέσει το εφαλτήριο για την ενεργειακή πολιτική της. Το Συμβούλιο της Ευρώπης στις 8/6/1998 συνέταξε ψήφισμα που εισήγαγε τη λεγόμενη «Λευκή Βίβλο» για τις

⁷ European Commission, *Climate Change: All Provisions Of The Kyoto Protocol Now Legally In The EU* , 3/2004.

ΑΠΕ. Εκεί αναφερόταν ότι η προώθηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ , αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα για τη Κοινότητα δεδομένου ότι το πρωτόκολλο του Κιότο για τις κλιματικές μεταβολές απαιτεί τη λήψη μέτρων προκειμένου η αυξανόμενη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας να μην αποτελεί επιβαρυντικό παράγοντα για το περιβάλλον⁸.

Άμεσος στόχος της οδηγίας αυτής ήταν να γίνει σαφής η ανάγκη όλα τα κράτη μέλη να θεσπίσουν εθνικούς στόχους για τη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από ΑΠΕ καθώς και να αναλάβουν δεσμεύσεις αποδεκτές από τη Κοινότητα για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου του Κιότο. Στη συνέχεια όριζε την ανάγκη της κρατικής ενίσχυσης των ΑΠΕ και την ανάγκη θέσπισης νομοθετικού πλαισίου για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ. Είναι σαφής η πρόθεση εκ μέρους της οδηγίας , να δοθούν άμεσα και έμμεσα κίνητρα προκειμένου να αρχίσει η υλοποίηση του Πρωτοκόλλου του Κιότο. Προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι που προαναφέρθηκαν ,η οδηγία όριζε και τις πολιτικές που θα έπρεπε να ακολουθήσουν τα κράτη μέλη.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για τη προώθηση της αύξησης της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ. Οριζόταν η 27/10/2002 ως η ημερομηνία που τα κράτη μέλη όφειλαν να δημοσιεύσουν σε έκθεση τους εθνικούς στόχους μελλοντικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που θα παράγεται από ΑΠΕ. Αυτή η έκθεση θα επαναλαμβανόταν ανά πενταετία. Δημιουργήθηκε με αυτό τον τρόπο ένας κατά κάποιο τρόπο μηχανισμός ανατροφοδότησης των εθνικών στόχων που θα ορίζονταν, προκειμένου να ελέγχεται η αποτελεσματικότητα τους και να γίνονται διορθώσεις όπου χρειάζεται.

Οριζόταν η 27/10/2003 ως η ημερομηνία που τα κράτη μέλη όφειλαν να δημοσιεύσουν σε έκθεση με την αναλυτική επίτευξη των εθνικών στόχων λαμβάνοντας υπόψη και τους κλιματικούς παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν την υλοποίησή τους. Οι κλιματικοί παράγοντες κάθε χώρας , δημιουργούν και μια διαφορετικότητα που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στη κατάστρωση ενός σχεδίου για τη προστασία του περιβάλλοντος. Αυτή η έκθεση θα επαναλαμβανόταν ανά διετία. Ο συνολικός ενδεικτικός στόχος είναι το 12% της ακαθάριστης εθνικής κατανάλωσης έως το 2010.

Ειδική Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θα έπρεπε ανά διετία, αρχής γενομένης από 27/10/2004 να δημοσιεύει τα

⁸ United Nations Development Programme, *World Energy Assessment: Energy And The Challenge Of Sustainability*, 2000.

συμπεράσματα της σχετικά με τη πρόοδο που παρουσιάζεται κατά την υλοποίηση του προγράμματος.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει έως στις 27/10/2003 να έχουν φροντίσει ώστε η προέλευση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ θα πρέπει να είναι εγγυημένη με αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια, προκειμένου να υπάρχει υγιής ανταγωνιστικότητα. Έτσι δημιουργήθηκε η ανάγκη έκδοσης εγγύησης προέλευσης. Η εγγύηση προέλευσης αφενός προσδιορίζει τη πηγή παραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας (αναφέροντας τις ημερομηνίες και τους τόπους παραγωγής και σε ορισμένες περιπτώσεις και την ισχύ), αφετέρου επιτρέπει στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας να αποδεικνύουν ότι πραγματικά παράγουν από ΑΠΕ.

Αμέσως παρατηρήθηκαν φαινόμενα δυσκαμψίας αναφορικά με τις χορηγήσεις άδειας παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος από ΑΠΕ. Τα κράτη μέλη υποχρεώθηκαν να αξιολογήσουν το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο για τις διαδικασίες χορήγησης άδειας για εγκατάσταση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ προκειμένου η διαδικασία αυτή να γίνει πιο ευέλικτη.

Έως τις 27/10/2003 τα κράτη μέλη οφείλουν να παρουσιάσουν έκθεση που θα αναφέρεται στη παραπάνω αξιολόγηση προκειμένου να συντονιστούν οι διάφορες διοικητικές υπηρεσίες και να θεσπιστούν κατευθυντήριες γραμμές.

Έπρεπε να αντιμετωπισθεί και το πρόβλημα της μεταφοράς και της διανομής της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ. Τα κράτη μέλη οφείλουν να λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και διανομής που βρίσκονται στο έδαφός τους, να εγγυώνται τη μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ. Επίσης επιβάλλουν σε αυτούς τυποποιημένους κανόνες ανάληψης κόστους συνδέσεων και ενισχύσεων του δικτύου. Το πλαίσιο αυτό δημιουργεί τους κανόνες μέσα στους οποίους είναι υποχρεωμένοι όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς να κινούνται.

Οι φορείς εκμετάλλευσης των συστημάτων μεταφοράς υποχρεούνται να ενημερώνουν τους επιθυμούντες να συνδεθούν με το δίκτυο νέους παραγωγούς για το κόστος δαπανών της σύνδεσης. Ουσιαστικά δημιουργείται μια ξεκάθαρη διαδικασία για την είσοδο νέων παραγωγών.

Στις 11/12/2005 και ανά πενταετία θα πρέπει να υποβάλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από την Επιτροπή βάσει των εκθέσεων των κρατών μελών, έκθεση σχετικά με τη υλοποίηση της παρούσας οδηγίας.

Στην έκθεση αυτή εξετάζονται η πρόοδος στο συνυπολογισμό του εξωτερικού κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ καθώς και οι επιπτώσεις των κρατικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν. Επιπλέον λαμβάνονται υπόψη οι δυνατότητες των κρατών μελών ως προς την επιτυχία των εθνικών στόχων.

Η οδηγία αυτή αποτέλεσε το πρώτο βήμα για μια Ευρωπαϊκή πολιτική για τη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, που κατά πρώτον να εναρμονίζεται με το Πρωτόκολλο του Κιότο και κατά δεύτερον να ορίζει μηχανισμούς ελέγχου των ενεργειών που θα υλοποιήσουν αυτό το στόχο.⁹ Μέσω αυτής της οδηγίας γίνονται προσπάθειες για τη τόνωση της ανταγωνιστικότητας στην ενεργειακή αγορά, ξεκαθαρίζουν οι κανόνες που διέπουν τη μεταφορά και τη διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ και δημιουργούνται μέσω της σύνταξης κατά τακτά χρονικά διαστήματα τρόποι ελέγχου της προόδου των πολιτικών που θέλει να εφαρμόσει η οδηγία.

(2) Οδηγία 2003/30/EK για τη Προώθηση της Χρήσης Βιοκαυσίμων ή Άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων για τις Μεταφορές

Η οδηγία 2003/30/EK τέθηκε σε ισχύ στις 8/5/2003, για όλα τα κράτη μέλη. Βασικός σκοπός της ήταν η ανάπτυξη μιας κοινοτικής στρατηγικής για την ανάπτυξη των βιοκαυσίμων. Με τον όρο «βιοκαύσιμα» εννοούνται το πετρέλαιο, το φυσικό αέριο και τα στέρεα καύσιμα. Τα παραπάνω αποτελούν βασικές πηγές ενέργειας αλλά και σημαντικές πηγές εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα που θα πρέπει να μειωθούν.

Η χρήση βιοκαυσίμων στις μεταφορές αποτελεί τμήμα των μέτρων που χρειάζονται για την εναρμόνιση με το πρωτόκολλο του Κιότο. Επιπλέον η Κοινότητα οφείλει να περιορίσει την εξάρτηση της από εισαγόμενη ενέργεια. Η χρήση των βιοκαυσίμων στις μεταφορές μπορεί να αποτελέσει εφελκυστικό για αυτό το περιορισμό. Οι σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις προσφέρουν τη δυνατότητα σε περισσότερα οχήματα που κυκλοφορούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση να μπορούν να χρησιμοποιούν μείγματα χαμηλής περιεκτικότητας σε βιοκαύσιμα. Στο άμεσο μέλλον θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν μείγματα με μεγαλύτερη συγκέντρωση βιοκαυσίμων.

⁹ Εφημ. Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 27/10/2001.

Πρέπει να προωθηθεί η χρήση των βιοκαυσίμων προκειμένου να υπάρξει αγροτική ανάπτυξη μέσω μιας κοινής στρατηγικής που θα έχει ως κέντρο την δημιουργία αγοράς καινοτόμων αγροτικών προϊόντων .

Τέθηκε ως όριο μέχρι το 2020 η υποκατάσταση του 20% των συμβατικών καυσίμων με βιοκαύσιμα στο τομέα των οδικών μεταφορών. Αποτελεί βασική επιδίωξη του προγράμματος «20-20-20».

Ορίστηκε ρητά ότι οι εθνικές πολιτικές για τη προώθηση της χρήσης βιοκαυσίμων δεν θα οδηγούσε στην απαγόρευση διακίνησης καυσίμων με περιβαλλοντικές προδιαγραφές που τηρούν την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Αυτό προφανώς έγινε για να μη διαταραχθεί η υπάρχουσα χρήση καυσίμων που έχουν αποδεκτές περιβαλλοντικές προδιαγραφές.

Όρισε την αρχή της αναλογικότητας και της επικουρικότητας ως κριτήρια οριοθέτησης για την επίτευξη του στρατηγικού στόχου της ανάπτυξης της χρήσης βιοκαυσίμων εντός των κρατών μελών.

Ορίστηκε η ανάγκη προώθησης της έρευνας και η τεχνολογική ανάπτυξη της βιωσιμότητας των βιοκαυσίμων. Είναι σαφές ότι η εξέλιξη της έρευνας πάνω στη τεχνολογική ανάπτυξη των βιοκαυσίμων θα αυξήσει την χρησιμότητά τους και θα τα κάνει να έχουν λιγότερες λιγότερες δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Η αύξηση της χρήσης βιοκαυσίμων υποχρεωτικά θα πρέπει να συνοδεύεται από λεπτομερή ανάλυση των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών προκειμένου να εξακριβωθεί η ανάγκη αύξησης της χρήσης βιοκαυσίμων έναντι των συμβατικών καυσίμων.

Η οδηγία προβλέπει τη δυνατότητα γρήγορης προσαρμογής του καταλόγου βιοκαυσίμων, του ποσοστού ανανεώσιμης περιεκτικότητας και του χρονοδιαγράμματος εισαγωγής των βιοκαυσίμων για τις μεταφορές ως προς τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Ορίζεται η λήψη μέτρων για τη γρήγορη ανάπτυξη ποιοτικών προτύπων για τα βιοκαύσιμα που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στην αυτοκίνηση , προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι για μείωση των ρύπων.

Τα βιοκαύσιμα μπορούν να διατίθενται στις παρακάτω μορφές. Ως αμιγή βιοκαύσιμα, αναμεμειγμένα με παράγωγα πετρελαιοειδών, και ως υγρά προερχόμενα από βιοκαύσιμα.

Το κοινό θα πρέπει να ενημερώνεται για τη διαθεσιμότητα των βιοκαυσίμων.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν κάθε έτος πριν τη 1/7 έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα που ελήφθησαν για τη προώθηση της χρήσης των βιοκαυσίμων, τους εθνικούς πόρους που αναλώθηκαν για τη προώθηση της χρήσης βιοκαυσίμων, και τις συνολικές πωλήσεις βιοκαυσίμων. Δημιουργείται επομένως μια βάση δεδομένων που θα δίνει στοιχεία για τη χρήση των βιοκαυσίμων, για τα προβλήματα που παρουσιάζονται και για τη ποσότητα που διακινείται.

Η ανάγκη ελέγχου της χρήσης βιοκαυσίμων λόγω των ρυπογόνων ουσιών που εκπέμπουν στο περιβάλλον είναι επιτακτική. Μέσω της οδηγίας δημιουργείται ένα πλαίσιο ελέγχου της ποιότητας των βιοκαυσίμων σε όλη την ΕΕ αλλά και ίσως το κυριότερο έγινε προσπάθεια ενημέρωσης των καταναλωτών προκειμένου να συμβάλλουν και αυτοί στη καταπολέμηση των ρυπογόνων παραγόντων.¹⁰

β. Το Θεσμικό Πλαίσιο Μετά την Οδηγία 2009/28/EK

(1) Οδηγία 2009/28/EK για την Προώθηση της Χρήσης Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές και τη Τροποποίηση και τη Συνακόλουθη Κατάργηση των Οδηγιών 2001/77/EK και 2003/30/EK

Η οδηγία 2009/28/EK τέθηκε σε εφαρμογή στις 23/4/2009. Βάσει αυτής της οδηγίας ο έλεγχος της ευρωπαϊκής ενεργειακής κατανάλωσης καθώς και η αυξημένη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σε συνδυασμό με την εξοικονόμηση ενέργειας και την αυξημένη ενεργειακή απόδοση, αποτελούν σημαντικές συνιστώσες της δέσμης μέτρων που απαιτήθηκαν προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και για τη συμμόρφωση με το πρωτόκολλο του Κιότο για την αλλαγή του κλίματος και προς τις υπόλοιπες διεθνείς δεσμεύσεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μετά το 2012. Αυτοί οι παράγοντες θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη προώθηση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, στη προώθηση της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας και στη δημιουργία θέσεων εργασίας.

¹⁰ Εφημ. Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 17/5/2003.

Η πρόοδος της τεχνολογίας και η παροχή κινήτρων για τη χρήση και την επέκταση των μαζικών μεταφορών , η χρήση τεχνολογιών ενεργειακής απόδοσης και η χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές αποτελούν τα πλέον αποτελεσματικά εργαλεία με τα οποία η Κοινότητα μπορεί να μειώσει την εξάρτηση της από τις εισαγωγές πετρελαίου στο τομέα των μεταφορών , που είναι πιο έντονο το πρόβλημα της ασφάλειας του εφοδιασμού ενέργειας και να επηρεάσει την αγορά καυσίμων για τις μεταφορές¹¹.

Η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές εξαρτάται από τις τοπικές και περιφερειακές επιχειρήσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους. Η Επιτροπή και τα κράτη-μέλη θα πρέπει να υποστηρίξουν μέτρα κρατικής και περιφερειακής ανάπτυξης στους τομείς που προαναφέρθηκαν προκειμένου να ενθαρρυνθούν ανταλλαγές βέλτιστων πρακτικών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μεταξύ τοπικών και περιφερειακών αναπτυξιακών πρωτοβουλιών και να προωθηθεί η χρηματοδότηση από διαρθρωτικά κονδύλια του συγκεκριμένου τομέα.

Προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στη Κοινότητα και να περιοριστεί η εξάρτηση της από εισαγωγές ενέργειας , πρέπει η ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές να βρίσκεται σε στενή συνάρτηση με την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης.

Έχει γίνει σαφές ότι η στρόφη στην αποκεντρωμένη παραγωγή ενέργειας προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα όπως η αξιοποίηση τοπικών ενεργειακών πόρων, η αύξηση της τοπικής ασφάλειας ενεργειακού εφοδιασμού, η μεταφορά σε μικρότερες αποστάσεις και η μείωση των απωλειών ενέργειας κατά τη μεταφορά.

Στις 10/1/2007 η Επιτροπή παρουσίασε το «Χάρτη πορείας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας- Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας τον 21^ο αιώνα-Συμβολή στην ενίσχυση της αειφορίας». Μέσω αυτού κατέδειξε ότι ο στόχος του 20% για το συνολικό μερίδιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ο στόχος του 10% για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές είναι και κατάλληλοι και εφικτοί. Επιπλέον το πλαίσιο που περιλαμβάνει υποχρεωτικούς στόχους μπορεί να προσφέρει στους επιχειρηματίες τη μακροπρόθεσμη σταθερότητα που χρειάζεται για να πραγματοποιηθούν βιώσιμες επενδύσεις στο τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που να επιτρέψουν τη μείωση της εξάρτησης από τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα καθώς και τη μεγαλύτερη αξιοποίηση των νέων ενεργειακών τεχνολογιών .

¹¹ Κάλλια-Αντωνίου, Α., *Η Νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αντιμετώπιση της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και η Εφαρμογή της στην Ελλάδα*, Περιβάλλον και Δίκαιο, 2/2006.

Το Μάρτιο του 2007 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναβεβαίωσε τη δέσμευση της Κοινότητας για την ανάπτυξη της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε ολόκληρη τη Κοινότητα μετά το 2010. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Βρυξελλών τον Ιούνιο 2008 αναφέρθηκε πάλι στα κριτήρια αιεφορίας και στην ανάπτυξη βιοκαυσίμων 2^{ης} γενιάς και προέβαλλε την απαίτηση να εκτιμηθούν περαιτέρω οι περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνέπειες της παραγωγής και κατανάλωσης βιοκαυσίμων.

Η χρήση γεωργικών υλικών καθώς και αποβλήτων ζωικής και οργανικής προέλευσης για τη παραγωγή βιοαερίου, προσφέρει λόγω των σημαντικών δυνατοτήτων περιορισμού των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, ουσιαστικά περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα τόσο για τη παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού όσο και για τη παραγωγή βιοκαυσίμων.

Κύριος σκοπός των δεσμευτικών εθνικών στόχων είναι να δοθεί ασφάλεια στους επενδυτές και να ενθαρρυνθεί η συνεχής ανάπτυξη τεχνολογιών που παράγουν ενέργεια από όλες τις μορφές ανανεώσιμων πηγών.

Για κάθε κράτος-μέλος το σημείο εκκίνησης θα διαφέρει όπως θα διαφέρει το δυναμικό του αναφορικά με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας καθώς και το ενεργειακό του μίγμα. Είναι ανάγκη επομένως να επιμερισθεί ο κοινοτικός στόχος του 20% σε επιμέρους στόχους για κάθε κράτος – μέλος. Ο πιο κατάλληλος τρόπος επιμερισμού είναι να κατανεμηθεί η απαιτούμενη συνολική αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μεταξύ των κρατών μελών με βάση ίση αύξηση του μεριδίου κάθε κράτους μέλους, σταθμισμένη στο αντίστοιχο ΑΕΠ. Ο στόχος του 10% για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στις μεταφορές, κρίνεται σκόπιμο, να τεθεί στο ίδιο επίπεδο για κάθε κράτος – μέλος για να διασφαλιστεί μια συνέπεια στις προδιαγραφές των καυσίμων κίνησης και η διαθεσιμότητα τους. Η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί τον εφοδιασμό της κοινοτικής αγοράς βιοκαυσίμων και θα πρέπει όπου κρίνεται σκόπιμο η λήψη μέτρων για την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ εγχώριας παραγωγής και εισαγωγών¹².

Η ανάγκη για ενεργειακή απόδοση στο τομέα των μεταφορών είναι επιτακτική γιατί πιθανόν να καταστεί δυσχερέστερη η βιώσιμη επίτευξη δεσμευτικού ποσοστιαίου στόχου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αν εξακολουθήσει να αυξάνεται η συνολική ζήτηση ενέργειας

¹² Κάλλια-Αντωνίου, Α., *Η Έκφραση Της Αρχής Της Βιώσιμης Ανάπτυξης Και Της Συνολικής Προσέγγισης Της Ρύπανσης Του Περιβάλλοντος*, Περιβάλλον Και Δίκαιο, 2/2006.

για τις μεταφορές. Άρα ο στόχος το 10% θα πρέπει να οριστεί σαν μερίδιο της τελικής ενέργειας που καταναλώνεται από το τομέα των μεταφορών που πρέπει να επιτευχθεί από ανανεώσιμες πηγές και όχι μόνο από βιοκαύσιμα.

Για την επίτευξη των στόχων της οδηγίας θα πρέπει η Κοινότητα και τα κράτη –μέλη να διαθέσουν σημαντικό ποσό των χρηματοδοτικών πόρων στην έρευνα και την ανάπτυξη σε σχέση με τις τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας. Επομένως το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στην έρευνα και την ανάπτυξη τεχνολογιών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Ταυτόχρονα θα πρέπει να ενθαρρυνθούν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να θέσουν στόχους επιπλέον των εθνικών στόχων και να τους εντάξουν στη κατάρτιση εθνικών σχεδίων δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια. Η ενεργός συμμετοχή των τοπικών φορέων εξασφαλίζει και την ανάπτυξη των υποδομών που υπάρχουν με αποτέλεσμα την γρηγορότερη προσέγγιση των επιθυμητών στόχων.

Για τη πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η βιομάζα πρέπει να προωθηθεί και κοινοτικό επίπεδο η μεγαλύτερη εκμετάλλευση των αποθεμάτων ξυλείας και η ανάπτυξη νέων συστημάτων δασοπονίας.

Το κάθε κράτος - μέλος ξεχωριστά ,διαθέτει διαφορετικό δυναμικό ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε εθνικό επίπεδο. Τα περισσότερα κράτη-μέλη εφαρμόζουν καθεστώτα στήριξης που αποφέρουν οφέλη μόνο σε σχέση με τις μορφές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παράγονται εντός της επικράτειας τους. Για τη καλύτερη λειτουργία αυτών των καθεστώτων στήριξης έχει πολύ μεγάλη σημασία τα κράτη-μέλη να ελέγχουν τις επιπτώσεις και το κόστος των αντίστοιχων καθεστώτων στήριξης σύμφωνα με το αντίστοιχο δυναμικό τους. Επιτάσσεται η ανάγκη της διατήρησης της εμπιστοσύνης των επενδυτών και η πρόβλεψη των κρατών-μελών για αποτελεσματικά εθνικά μέτρα. Η παρούσα οδηγία επιτρέπει τη διασυννοριακή υποστήριξη των μορφών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές χωρίς να θίγονται τα εθνικά καθεστώτα στήριξης. Από την οδηγία προβλέπονται προαιρετικοί μηχανισμοί συνεργασίας μεταξύ των κρατών-μελών που επιτρέπουν σε αυτά να συμφωνούν για το βαθμό στήριξης που παρέχει το ένα κράτος-μέλος στη παραγωγή ενέργειας σε άλλο κράτος – μέλος και ως προς το βαθμό συμμετοχής της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε σχέση με τους αντίστοιχους εθνικούς συνολικούς στόχους.

Η Κοινότητα και τα κράτη-μέλη θα πρέπει να επιδιώκουν το περιορισμό της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας και την αύξηση της ενεργειακής στις μεταφορές. Τα εργαλεία για τη μείωση της

κατανάλωσης ενέργειας στις μεταφορές είναι ο σχεδιασμός των μεταφορών, η υποστήριξη των δημόσιων μέσων μεταφοράς, η αύξηση των ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων καθώς και η παραγωγή αυτοκινήτων αποδοτικότερων ενεργειακά και μικρότερων τόσο ως προς το μέγεθος όσο και ως προς το κυβισμό του κινητήρα.

Τα κράτη-μέλη θα πρέπει να παροτρύνονται να επιδιώκουν κάθε κατάλληλη μορφή συνεργασίας αναφορικά με τους στόχους της οδηγίας. Η συνεργασία αυτή μπορεί να πραγματοποιείται σε όλα τα επίπεδα, διμερώς ή πολυμερώς. Μπορεί επίσης εκτός από τους μηχανισμούς για τον υπολογισμό του στόχου και της συμμόρφωσης προς το στόχο όπως στατιστικές μεταβιβάσεις μεταξύ κρατών-μελών, κοινά έργα ανανεώσιμης πηγής ενέργειας και κοινά καθεστώτα στήριξης, να λαμβάνει τη μορφή ανταλλαγής πληροφοριών.

Για να δημιουργηθούν ευκαιρίες μείωσης του κόστους επίτευξης των στόχων της οδηγίας, κρίνεται σκόπιμο αφενός να διευκολυνθεί η κατανάλωση στα κράτη-μέλη ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που παράγεται σε άλλα κράτη-μέλη και, αφετέρου να επιτραπεί στα κράτη-μέλη να συνυπολογίζουν στους οικείους εθνικούς στόχους την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που καταναλώνονται σε άλλα κράτη-μέλη. Γι' αυτό το λόγο απαιτούνται μέτρα ευελιξίας, αλλά παραμένουν υπό τον έλεγχο των κρατών-μελών προκειμένου να μην επηρεαστεί η ικανότητα τους να πετύχουν τους εθνικούς τους στόχους. Τα μέτρα ευελιξίας αυτά είναι της μορφής στατιστικών μεταβιβάσεων, κοινών έργων μεταξύ κρατών-μελών ή κοινών καθεστώτων στήριξης.

Η εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια, που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, εκτός Κοινότητας, θα πρέπει να μπορεί να συνυπολογίζεται στους στόχους των κρατών-μελών. Όμως προκειμένου να αποφευχθεί η καθαρή αύξηση των εκπομπών αερίου θερμοκηπίου μέσω της εκτροπής των υφιστάμενων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της πλήρους ή μερικής αντικατάστασης τους από συμβατικές πηγές ενέργειας επιτρέπεται η προσμέτρηση μόνο της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ξεκινούν τη λειτουργία τους μετά από την έναρξη ισχύος της οδηγίας ή από την αυξημένη δυναμικότητα εγκατάστασης που ανακαινίστηκε μετά την ημερομηνία αυτή. Προκειμένου να εξασφαλιστεί κατάλληλος αντίκτυπος της αντικατάστασης των συμβατικών μορφών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη Κοινότητα και στις τρίτες χώρες, κρίνεται σκόπιμο να διασφαλιστεί ότι οι εν λόγω εισαγωγές μπορούν να υπολογίζονται με αξιόπιστο τρόπο. Η οδηγία προβλέπει τη σύναψη συμφωνιών με τρίτες χώρες σχετικά με την οργάνωση της εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Όταν τα κράτη-μέλη αναλαμβάνουν κοινά έργα με μια ή περισσότερες τρίτες χώρες για τη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, είναι σκόπιμο τα κοινά αυτά έργα να αφορούν μόνο νεόδμητες εγκαταστάσεις ή εγκαταστάσεις με πρόσφατη αύξηση δυναμικότητας. Με αυτό τον τρόπο εξασφαλίζεται ότι το ποσοστό ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο σύνολο της κατανάλωσης ενέργειας της τρίτης χώρας δεν θα μειώνεται λόγω εισαγόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη Κοινότητα. Τα ενδιαφερόμενα κράτη-μέλη θα πρέπει να διευκολύνουν την τη χρήση από την αντίστοιχη τρίτη χώρα τμήματος της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τις εγκαταστάσεις που καλύπτονται από το κοινό έργο.

Τα έργα μεγάλου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος σε τρίτες χώρες, όπως το μεσογειακό ηλιακό σχέδιο, μπορεί να χρειάζονται μεγάλο χρονικό διάστημα πριν από τη πλήρη διασύνδεση με την κοινοτική επικράτεια. Κρίνεται επομένως σκόπιμο να διευκολυνθεί η ανάπτυξή τους, επιτρέποντας στα κράτη-μέλη να λαμβάνουν υπόψη στους εθνικούς στόχους περιορισμένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από αυτά τα έργα κατά τη κατασκευή της διασύνδεσης.

Τα μέτρα συνεργασίας που αναφέρθηκαν, περιλαμβάνονται στη συνθήκη για την Ενεργειακή Κοινότητα.¹³

Τα κράτη-μέλη θα πρέπει κατά το σχεδιασμό δομών και νομοθεσίας, που προορίζονται για την αδειοδότηση εγκαταστάσεων σε σχέση με τη μείωση της ρύπανσης και τον έλεγχο για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις για τη καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και για τη πρόληψη της ελαχιστοποίησης των απορρίψεων επικίνδυνων ουσιών στο περιβάλλον, να λάβουν υπόψη τους τη συμβολή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων και των στόχων για την αλλαγή του κλίματος, ιδιαίτερα σε σύγκριση με τις εγκαταστάσεις μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Οι εθνικές τεχνικές προδιαγραφές και οι άλλες απαιτήσεις που αναφέρονται στην οδηγία 98/34/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22/6/1998¹⁴, για τη καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στο τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών, δεν θα πρέπει να δημιουργούν φραγμούς στην εμπορία εξοπλισμού και συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Αποτέλεσμα είναι ότι τα καθεστώτα στήριξης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δεν θα πρέπει να ορίζουν εθνικές τεχνικές προδιαγραφές που να αποκλίνουν από τα

¹³ Εφημ. Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 20/7/2006.

¹⁴ Εφημ. Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 21/7/1998

πρότυπα της Κοινότητας ούτε να απαιτούν για τον εξοπλισμό ή τα συστήματα στήριξης να πιστοποιούνται ή να υπόκεινται σε δοκιμές σε συγκεκριμένο χώρο ή από συγκεκριμένο φορέα.

Σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο , οι κανόνες και οι υποχρεώσεις για ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στα νεόδμητα και στα ανακαινισμένα κτίρια οδήγησαν σε σημαντική αύξηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Θα πρέπει να προωθηθεί η χρήση ενεργειακά αποδοτικότερων εφαρμογών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στους οικοδομικούς κανονισμούς και κώδικες.

Είναι σημαντικό να γίνεται διάκριση μεταξύ των πράσινων πιστοποιητικών που χρησιμοποιούνται για τα καθεστώτα στήριξης και των εγγυήσεων προέλευσης.

Τα κράτη-μέλη μπορούν να απαιτήσουν από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας που κοινοποιούν το ενεργειακό τους μείγμα στους τελικούς καταναλωτές ,σύμφωνα με την οδηγία 2003/54/EK, να περιλαμβάνουν στοιχειώδες ποσοστό εγγυήσεων προέλευσης από νεόδμητες εγκαταστάσεις που παράγουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Είναι επίσης σημαντικό να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η ηλεκτρική ενέργεια για την οποία χορηγείται στήριξη κατανέμεται στους τελικούς καταναλωτές¹⁵ .

Η οδηγία 2004/8/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11/2/2004¹⁶ για τη προώθηση της συμπαραγωγής ενέργειας βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα στην εσωτερική αγορά ενέργειας θεσπίζει εγγυήσεις προέλευσης για την απόδειξη της προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας από εγκαταστάσεις συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης.

Η διασύνδεση μεταξύ χωρών διευκολύνει την ενσωμάτωση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Εκτός από την εξομάλυνση των διακυμάνσεων , η διασύνδεση μπορεί να μειώσει το κόστος εξισορρόπησης , να ενθαρρύνει τον ανταγωνισμό με μειώσεις των τιμών και να στηρίζει την ανάπτυξη των δικτύων.

Η οδηγία 2003/54/EK επιβάλλει την αναγκαιότητα της κατά προτεραιότητα και εγγυημένης πρόσβασης στην ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Παρέχεται εξασφάλιση στους συνδεδεμένους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες

¹⁵ <http://www.rae.gr>.

¹⁶ Εφημ. Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ,21/2/2004.

πηγές ενέργειας ότι θα μπορούν πάντα να πουλούν και να μεταφέρουν την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όποτε υπάρχει η πηγή. Σε περίπτωση όπου η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι εντεταγμένη στην αγορά για άμεση παράδοση, η εξασφαλισμένη πρόσβαση εξασφαλίζει ότι όλη η πωλούμενη ηλεκτρική ενέργεια στην οποία παρέχεται στήριξη, έχει πρόσβαση στο δίκτυο, με τρόπο ώστε οι εγκαταστάσεις που συνδέονται με το δίκτυο να μπορούν να χρησιμοποιούν όσο το δυνατό περισσότερη ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Δεν δημιουργείται όμως ταυτόχρονα υποχρέωση από τα κράτη-μέλη να στηρίζουν ή να θεσπίζουν υποχρεώσεις αγοράς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Υπάρχουν περιπτώσεις που δεν μπορεί να διασφαλιστεί πλήρως η μεταφορά και η διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές χωρίς να επηρεάζεται η αξιοπιστία και η ασφάλεια του διασυνδεδεμένου συστήματος. Τότε μπορεί να κριθεί σκόπιμο να δοθεί οικονομική αποζημίωση στους παραγωγούς. Απαιτείται εν τούτοις η συνεχής αύξηση της μεταφοράς και της διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές χωρίς να θίγεται η αξιοπιστία και η ασφάλεια του συστήματος δικτύου. Τα κράτη-μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα για τη μεγαλύτερη διείσδυση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των μεταβλητών πηγών και των πηγών που δεν επιδέχονται αποθήκευση. Επιβάλλεται μέσω της οδηγίας επίσπευση των διαδικασιών σύνδεσης δικτύου και τα κράτη-μέλη θα πρέπει να παράσχουν προτεραιότητα σύνδεσης για νέες εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Είναι απαραίτητο να υπάρχει διαφάνεια και αντικειμενικότητα στο κόστος σύνδεσης των νέων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου από ανανεώσιμες πηγές στα διασυνδεδεμένα συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου.

Αν μετατραπεί η χρήση εδαφών με υψηλά αποθέματα άνθρακα στο έδαφος ή στη βλάστηση τους με σκοπό τη καλλιέργεια πρώτων υλών για βιοκαύσιμα, μέρος του αποθηκευμένου άνθρακα θα απελευθερωθεί στην ατμόσφαιρα με αποτέλεσμα τη δημιουργία διοξειδίου του άνθρακα. Επομένως πρέπει να ληφθούν υπόψη οι συνολικές επιπτώσεις αυτής της μετατροπής χρήσης κατά τον υπολογισμό της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

Τα παραπροϊόντα από τη παραγωγή και χρήση καυσίμων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.¹⁷

Με την οδηγία αυτή γίνεται άμεσα αντιληπτή η ανάγκη μείωσης των ενεργειακών εισαγωγών στη ΕΕ και ο έλεγχος της χρήσης ενέργειας στις μεταφορές. Επιπλέον αρχίζει να γίνεται έντονος ο προβληματισμός σχετικά με όσα κτίρια είναι ενεργοβόρα και να επιτάσσεται η δημιουργία κανόνων προκειμένου να μειωθεί η ρύπανση του περιβάλλοντος από αυτά.

(2) Απόφαση 406/2009/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23/4/2009 Περί των Προσπαθειών των Κρατών Μελών για τη Μείωση των Οικείων Αερίων Θερμοκηπίου για να Τηρηθούν οι Δεσμεύσεις της Κοινότητας για Μείωση των Εκπομπών αυτών Μέχρι το 2020

Βασικός σκοπός της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές αλλαγές που εγκρίθηκε με την απόφαση 94/69/ΕΚ¹⁸ είναι η σταθεροποίηση των συγκεντρώσεων των αερίων θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα σε επίπεδα που αποτρέπουν την επικίνδυνη ανθρώπινη παρέμβαση στο κλιματικό σύστημα. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, η συνολική ετήσια μέση αύξηση της θερμοκρασίας στην επιφάνεια του πλανήτη δεν θα πρέπει να υπερβεί τους 2 βαθμούς Κελσίου σε σύγκριση με τα προ της βιομηχανικής εποχής επίπεδα, πράγμα που συνεπάγεται ότι οι παγκόσμιες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου θα πρέπει να μειωθούν μέχρι το 2050 σε ποσοστό τουλάχιστον 50%. Οι ανεπτυγμένες χώρες, συμπεριλαμβανομένων και των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να δεσμευτούν ότι θα μειώσουν συλλογικά ως το 2020 τις οικείες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου κατά 30 % σε σύγκριση με το 1990 και ως το 2050 σε ποσοστό 60-80% σε σχέση με το 1990. Στη μείωση αυτή θα πρέπει να συμβάλλουν όλοι οι τομείς της οικονομίας συμπεριλαμβανομένων της ναυτιλίας και της αεροπορίας.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το Μάρτιο 2007 αποφάσισε όπως η Κοινότητα δεσμευθεί ως προς τη θέση να μετατραπεί η Ευρώπη σε μια ιδιαίτερα αποδοτική οικονομία από πλευράς ενέργειας και χαμηλές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου. Με την οδηγία 2003/87/ΕΚ¹⁹ καθιερώθηκε σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων

¹⁷ Εφημ. Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 5/6/2009.

¹⁸ Εφημ. Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 3/2/2009.

¹⁹ Εφημ. Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 25/10/2003.

θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας που καλύπτει ορισμένους τομείς της οικονομίας. Προκειμένου να είναι συμφέρουσα οικονομικά η επιδιωκόμενη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 20% έναντι των επιπέδων του 1990 μέχρι το 2020 θα πρέπει τα κράτη – μέλη να εφαρμόσουν πρόσθετες πολιτικές για περαιτέρω περιορισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

Οι προσπάθειες μείωσης θα πρέπει να στηρίζονται στην αρχή της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών – μελών και στην ανάγκη βιώσιμης οικονομικής μεγέθυνσης σε όλη τη κοινότητα λαμβάνοντας υπόψη το ΑΕΠ αυτών. Εκεί όπου το ΑΕΠ είναι σχετικά χαμηλό και επομένως υπάρχουν προοπτικές αύξησης του, θα πρέπει να επιτραπεί η αύξηση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου σε σχέση με το 2005 με την υποχρέωση όμως να περιορίσουν την αύξηση αυτή ώστε να συμβάλουν στη τήρηση της κοινοτικής δέσμευσης για μείωση των αερίων θερμοκηπίου. Όσα κράτη-μέλη έχουν υψηλό ΑΕΠ θα πρέπει να μειώσουν τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου σε σχέση με το 2005²⁰.

Κανένα κράτος – μέλος δεν πρέπει να υποχρεωθεί να μειώσει τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου το 2020 περισσότερο από 20% έναντι των επιπέδων του 2005 και σε κανένα κράτος-μέλος δεν πρέπει να επιτραπεί να αυξήσει τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου το 2020 περισσότερο του 20% σε σχέση με το 2005. Οι μειώσεις αυτές θα πρέπει να επιτευχθούν μεταξύ των ετών 2013 και 2020. Θα πρέπει επίσης να επιτρέπεται κάθε κράτος – μέλος να χρησιμοποιεί προκαταβολικά από το επόμενο έτος ποσότητα μέχρι 5% του ετήσιου δικαιώματος εκπομπής. Τα κράτη-μέλη των οποίων οι εκπομπές υπολείπονται αυτού του ετήσιου δικαιώματος θα μπορούν να μεταφέρουν το επόμενο έτος τις πλεονάζουσες μειώσεις εκπομπών. Έτσι γίνεται πλήρης συμμόρφωση με το Πρωτόκολλο του Κιότο σχετικά με το μηχανισμό εμπορίας ρύπων.

Θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη-μέλη να μεταφέρουν μέρος των δικαιωμάτων τους για εκπομπές αερίων θερμοκηπίου σε άλλα κράτη-μέλη. Τη διαφάνεια θα την εξασφαλίζει η κοινοποίηση στην Επιτροπή και η καταχώρηση κάθε μεταφοράς στα αντίστοιχα μητρώα αμφοτέρων των κρατών – μελών που συμμετέχουν στη μεταφορά. Οι μεταφορές μπορούν να γίνονται με διενέργεια πλειστηριασμού, με τη χρήση μεσαζόντων της αγοράς μέσω πρακτορείου ή μέσω διμερών διευθετήσεων.

²⁰ Γιαννακούρου-Κρεμλής-Σιουτή., *Η Εφαρμογή Του Κοινοτικού Δικαίου Περιβάλλοντος Στην Ελλάδα 1981-2006*, εκδ. Σακκούλας, 2007.

Προκειμένου να υπάρχει ευελιξία στη τήρηση των δεσμεύσεων μεταξύ των κρατών-μελών για να προωθηθεί η ανάπτυξή στις τρίτες χώρες, ειδικά στις αναπτυσσόμενες και για να υπάρξει βεβαιότητα στους επενδυτές, η Κοινότητα θα πρέπει να εξακολουθήσει να αναγνωρίζει ένα ορισμένο ύψος πιστωτικών μορίων που προκύπτουν από έργα μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου σε τρίτες χώρες, μέχρι να επιτευχθεί διεθνής συμφωνία για τις κλιματικές αλλαγές. Τα κράτη – μέλη θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν τα πιστωτικά μόρια από μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, που προκύπτουν από έκδοση για μειώσεις που έχουν επιτευχθεί από 2008-2012 και προκύπτουν από έργα που έχουν επιλεγεί.

Όταν επιτευχθεί διεθνής συμφωνία για τις κλιματικές αλλαγές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δέχονται πιστωτικά μόρια που προέρχονται από μείωση των εκπομπών μόνο από χώρες που θα έχουν επικυρώσει τη συμφωνία. Μετά την έγκριση διεθνούς συμφωνίας για τις κλιματικές αλλαγές για μετά το 2012, η Κοινότητα και τα μέλη της θα πρέπει να συμμετάσχουν στη χρηματοδότηση δράσης για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 2 βαθμούς Κελσίου συγκριτικά με τα προβιομηχανικά επίπεδα στις αναπτυσσόμενες χώρες που έχουν επικυρώσει τη συμφωνία.

Τα κράτη-μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν χρηματοδότηση για τη χρήση νέων καινοτόμων τεχνικών προκειμένου οι φορείς εκμετάλλευσης να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας, αυξάνοντας την ανταγωνιστικότητα και προωθώντας την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Λισσαβόνας. Οι χρηματοδοτήσεις θα πρέπει να γίνονται από τα κοινοτικά κονδύλια και μέσω της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Η έλλειψη μιας Πράσινης Τράπεζας, που θα προωθεί τη χρηματοδότηση έργων όπως είναι οι ΑΠΕ, είναι εμφανής και ίσως θα πρέπει να μπει στην ατζέντα των μελλοντικών αποφάσεων η δημιουργία της.

Με δεδομένο ότι η αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό μέσο για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, τα κράτη-μέλη θα πρέπει να επιδιώξουν να το πράξουν στα πλαίσια της οδηγίας 2009/28ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23/4/2009 σχετικά με τη προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Το αργότερο το 2012 η Επιτροπή αποτιμά και υποβάλλει έκθεση με θέμα τη πρόοδο που σημειώνουν η Κοινότητα και τα κράτη-μέλη της στη πορεία προς τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά 20% ως το 2020 σε σύγκριση με τις προβλεπόμενες για το 2020 τιμές.

Τα κράτη-μέλη βάσει της απόφασης 280/2004/EK υποβάλλουν εκθέσεις που θα περιλαμβάνουν (α) τις ετήσιες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, (β) τη χρήση, τη γεωγραφική κατανομή και τους τύπους των πιστωτικών μορίων που χρησιμοποιούν, (γ) τη προβλεπόμενη πρόοδο προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους συμπεριλαμβανομένων και πληροφοριών σχετικά με τις εθνικές πολιτικές και μέτρα καθώς επίσης και εθνικές προβλέψεις, (δ) πληροφορίες σχετικά με τις σχεδιαζόμενες πρόσθετες εθνικές πολιτικές και μέτρα που προβλέπονται με σκοπό το περιορισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

Η τήρηση των παραπάνω εκθέσεων δίνει τη δυνατότητα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ελέγχει τις εκπομπές ρύπων και αν αυτές μειώνονται καθώς και τη πρόοδο κάθε κράτους-μέλους στο τομέα της μείωσης των ρύπων και της συμμόρφωσης στις αποφάσεις της Επιτροπής αλλά και του Πρωτοκόλλου του Κιότο.

Σε περίπτωση που η τιμή εκπομπών αερίων θερμοκηπίου ενός κράτους μέλους υπερβαίνει τα ετήσια δικαιώματα εκπομπής που ορίζονται, εφαρμόζονται τα παρακάτω μέτρα. (α) Αφαίρεση από το δικαίωμα εκπομπής του κράτους μέλους για το επόμενο έτος ποσότητας ίσης με την εκφρασμένη σε τόνους ποσότητα ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα των παραπάνω υπερβάσεων επί 1.08, (β) ανάπτυξη σχεδίου λήψης διορθωτικών μέτρων, (γ) προσωρινή αναστολή της επιλεξιμότητας προς μεταφορά μέρους του δικαιώματος εκπομπής του κράτους μέλους και των δικαιωμάτων σε άλλο κράτος μέλος μέχρι το συγκεκριμένο κράτος μέλος συμμορφωθεί.

Κάθε κράτος-μέλος που καλύπτεται από τα παραπάνω υποβάλλει μέσα σε ένα τρίμηνο στην Επιτροπή αποτίμηση και ένα σχέδιο για τη λήψη διορθωτικών όπου θα περιλαμβάνονται (*) η δράση που θα εκτελέσει το κράτος μέλος για να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, με κύρια προτεραιότητα τις εσωτερικές πολιτικές και τα μέτρα για την υλοποίηση της κοινοτικής δράσης, (*) χρονοδιάγραμμα της δράσης αυτής.

Εντός τριών μηνών από την υπογραφή από τη Κοινότητα διεθνούς συμφωνίας για τις κλιματικές αλλαγές που θα οδηγήσει, ως το 2020, σε υποχρεωτικές μειώσεις των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που θα ξεπερνούν το 20% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση που θα αποτιμά τα παρακάτω στοιχεία (*) τη φύση των μέτρων που έχουν συμφωνηθεί τις δεσμεύσεις και τις προσπάθειες άλλων αναπτυγμένων χωρών καθώς και τις δεσμεύσεις προηγμένων οικονομικά αναπτυσσόμενων χωρών, (*) τις επιπτώσεις της διεθνούς συμφωνίας για τις κλιματικές αλλαγές, (*) την ανταγωνιστικότητα στη μεταποίηση, (*) τον αντίκτυπο στη γεωργία, (*) τους κατάλληλους

τρόπους για να συμπεριληφθούν οι εκπομπές και οι αφαιρέσεις από τον υπολογισμό για τη χρήσης γης , την αλλαγή στη χρήσης γης και στις δασοκομικές δραστηριότητες εντός της Κοινότητας(*) τη δενδροφύτευση και την αναδάσωση σε τρίτες χώρες. Επιβάλλεται επιπλέον παρακολούθηση και λογιστική καταγραφή των αποτελεσμάτων.

Η συγκεκριμένη απόφαση δίνει τη λύση σε χρόνια προβλήματα που αφορούν τη κλιματική επιβάρυνση. Επιβάλλει αυστηρά όρια μείωσης των ατμοσφαιρικών ρύπων στις χώρες ανάλογα με το ύψος του αντίστοιχου ΑΕΠ. Επιπλέον επιτάσσει τα κράτη – μέλη να εξασφαλίσουν χρηματοδότηση για τη δημιουργία νέων τεχνικών που θα συμβάλλουν στη μείωση των ρύπων.

Η οδηγία 2009/29/EK αποτέλεσε μια πολύ σοβαρή προσπάθεια για ανάπτυξη των ΑΠΕ μέσω κοινοτικών και κρατικών προσπαθειών. Η Επιτροπή και τα κράτη-μέλη θα πρέπει να υποστηρίξουν μέτρα κρατικής και περιφερειακής ανάπτυξης προκειμένου να ενθαρρυνθούν παραγωγές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Η στροφή στην αποκεντρωμένη παραγωγή ενέργειας πλεονεκτεί σε θέματα όπως η αξιοποίηση των τοπικών ενεργειακών πόρων, η αύξηση της τοπικής ασφάλειας ενεργειακού εφοδιασμού, η μεταφορά σε μικρότερες αποστάσεις και η μείωση των απωλειών ενέργειας κατά τη μεταφορά.

Αναδείχθηκε ο στόχος του 20% για το συνολικό μερίδιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ο στόχος του 10% για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές. Επιπλέον προσφέρθηκε στους επιχειρηματίες η μακροπρόθεσμη σταθερότητα που χρειάζεται για να πραγματοποιηθούν βιώσιμες επενδύσεις στο τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας .

Αποσαφηνίστηκε ότι για την επίτευξη των στόχων της οδηγίας θα πρέπει η Κοινότητα και τα κράτη –μέλη να διαθέσουν σημαντικό ποσό των χρηματοδοτικών πόρων στην έρευνα και την ανάπτυξη σε σχέση με τις τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας.

Η συγκεκριμένη οδηγία όρισε ότι επιτρέπεται η κατανάλωση στα κράτη-μέλη ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που παράγεται σε άλλα κράτη-μέλη και, αφετέρου επιτρέπεται στα κράτη-μέλη να συνυπολογίζουν στους οικείους εθνικούς στόχους την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που καταναλώνονται σε άλλα κράτη-μέλη.²¹

²¹ <http://www.skai.gr/news/environment/article>

5. Η Ενεργειακή Πολιτική στην Ελλάδα

Το νομοθετικό περιβάλλον μέσα στο οποίο αναπτύχθηκε η παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ στην Ελλάδα παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον, για το λόγο ότι καμιά διάταξη σε κανένα από τα ελληνικά συντάγματα ούτε και από το ισχύον, δεν είχε πρόβλεψη για την ενέργεια. Με την συνταγματική αναθεώρηση του 2001, εισάγεται για πρώτη φορά η έννοια της αειφορίας. Η σχετική διάταξη αποτελεί εξέλιξη του όρου βιώσιμης ανάπτυξης όπως διατυπώθηκε στη Παγκόσμια Επιτροπή για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη και στη συνδιάσκεψη του ΟΗΕ για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη στο Ρίο Ντε Τζανέϊρο. Το εθνικό δίκαιο με το νόμο 3468/2006 για τη Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ενσωμάτωσε την Κοινοτική Οδηγία 2001/77/EK.²²

Στα πλαίσια της εναρμόνισης της Ελλάδας στη Σύμβαση για τη κλιματική αλλαγή, τέθηκαν ως βασικοί στόχοι να μειωθούν οι εκπομπές αερίων ρύπων του θερμοκηπίου κατά 4% στους τομείς εκτός εμπορίας σε σχέση με τα επίπεδα του 2005 και 18% διείσδυση των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση.

Στο πλαίσιο υιοθέτησης συγκεκριμένων αναπτυξιακών και περιβαλλοντικών πολιτικών η Ελλάδα προχώρησε, μέσω του νόμου 3851/2010, στην αύξηση του εθνικού στόχου συμμετοχής των ΑΠΕ στη τελική κατανάλωση ενέργειας στο 20%, που αναλύεται σε 40% συμμετοχή των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή, 20% στη θέρμανση-ψύξη και 10% στις μεταφορές.

Έχει ήδη καταρτισθεί το 1^ο Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Αποδοτικότητας, με πρόβλεψη 9% εξοικονόμηση ενέργειας στη τελική κατανάλωση μέχρι το 2016, σύμφωνα με την οδηγία 2006/32/EK, ενώ και με το νόμο 3855/2010 που προστίθεται στο κανονισμό της ενεργειακής συμπεριφοράς των κτηρίων, προχωρά η ανάπτυξη μηχανισμών και η εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων και πολιτικών για την επίτευξη του εθνικού στόχου της εξοικονόμησης ενέργειας.

Η χώρα, μέσω αυτών των νομοθετικών παρεμβάσεων, οδηγείται στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων του φυσικού δυναμικού που διαθέτει σε τεχνολογίες ΑΠΕ και στη διαμόρφωση ενός νέου μοντέλου πράσινης ανάπτυξης. Η πραγματοποίηση των προαναφερόμενων στόχων θα ενισχύσει την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, την αξιοποίηση

²² Διεθνείς Και Ευρωπαϊκές Δεσμεύσεις Για Την Προώθηση Των ΑΠΕ, <http://www.Nomosphysis.Org.Gr>, 2004.

στο μέγιστο βαθμό των φυσικών πόρων και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.

Η επίτευξη των στόχων απαιτεί το συνδυασμό μέτρων και πολιτικών, σε θεσμικό επίπεδο, για να επιταχυνθούν και να διευκολυνθούν οι επενδυτικές πρωτοβουλίες, για να διαμορφωθεί ένα πιο διαφανές πλαίσιο στα ζητήματα χρήσης γης καθώς και στη βελτίωση της τεχνολογίας έτσι ώστε όλα μαζί να αποτελέσουν το εφαλτήριο για την επιτυχή εφαρμογή του συγκεκριμένου μοντέλου ανάπτυξης.²³

Για τη πραγματοποίηση του ποσοστού συμμετοχής των ΑΠΕ στο 40% στην ηλεκτροπαραγωγή μέχρι το 2020, θα πρέπει να συνδυαστούν εφαρμογές κανονιστικών, οικονομικών και τεχνολογικών μέτρων για την αξιοποίηση του οικονομικού δυναμικού ανάπτυξης μεγάλων έργων ΑΠΕ, η ολοκλήρωση των απαραίτητων εργασιών επέκτασης και αναβάθμισης του δικτύου ηλεκτρισμού καθώς και η σταδιακή ανάπτυξη του τρόπου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Απαιτείται η αντιμετώπιση πολλών εμποδίων που σχετίζονται με καθυστερήσεις στην αδειοδότηση έργων ΑΠΕ, σε ασάφειες χωροταξικών θεμάτων και στην όχι πλήρη ενημέρωση των πολιτών στα ζητήματα εφαρμογής έργων ΑΠΕ. Η Ελλάδα έχει την ιδιομορφία ύπαρξης ενός μη πλήρους διασυνδεδεμένου ηλεκτρικού συστήματος, λόγω του ότι πολλά νησιά αποτελούν αυτόνομα δίκτυα.

Για την επίτευξη των εθνικών στόχων συμμετοχής των ΑΠΕ σε θέρμανση-ψύξη και μεταφορές, προβλέπεται αξιοποίηση όλων των θεσμικών αλλαγών που έχουν υλοποιηθεί ή βρίσκονται στη φάση της υλοποίησης για να εξοικονομηθεί ενέργεια μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και της υιοθέτησης πολιτικών για την σωστή χρήση ενέργειας σε όλους τους τομείς. Η ανάπτυξη τεχνολογιών όπως οι αντλίες θερμότητας, η ανάπτυξη εφαρμογών από θερμικά ηλιακά συστήματα και βιομάζα στον οικιακό τομέα, στο τριτογενή τομέα παραγωγής και στη βιομηχανία, αναμένεται να συνεισφέρει τα μέγιστα προς τη κατεύθυνση της πραγματοποίησης των εθνικών στόχων που έχουν τεθεί.

Οι εθνικοί στόχοι για το 2020, είναι εφικτό να ικανοποιηθούν για την ηλεκτροπαραγωγή με την ανάπτυξη περίπου 13300 μεγαβάτ από τα 4000 μεγαβάτ που είναι σήμερα, με συμμετοχή όλων των τεχνολογιών όπως τα αιολικά πάρκα με 7500 μεγαβάτ, υδροηλεκτρικά με 3000 μεγαβάτ και τα ηλιακά με 2500 μεγαβάτ. Όσον αφορά τη θέρμανση –

²³ Γιαννακούρου-Κρεμλής-Σιουτή., *Η Εφαρμογή Του Κοινοτικού Δικαίου Περιβάλλοντος Στην Ελλάδα 1981-2006*, εκδ. Σακκούλας, 2007.

ψύξη , οι στόχοι θα υλοποιηθούν με την ανάπτυξη των αντλιών θερμότητας , των θερμικών ηλιακών συστημάτων και με τη βιομάζα.

Οι στόχοι και η συνεισφορά των επιμέρους τεχνολογιών ΑΠΕ , μπορούν να τροποποιηθούν ανά τακτά χρονικά διαστήματα επειδή θα αναπτυχθεί ένα εθνικό σύστημα παρακολούθησης της εξέλιξης της πορείας προς τη κατεύθυνση της πραγματοποίησης των στόχων , που θα αναγνωρίζει εγκαίρως τις αδυναμίες και τις αστοχίες που θα προκύπτουν κατά τη διαδρομή, και θα προτείνει διορθωτικές κινήσεις , τεχνολογικού ή θεσμικού χαρακτήρα ,προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές αερίων ρύπων του θερμοκηπίου και να αυξηθεί ο βαθμός διείσδυσης των ΑΠΕ στη τελική κατανάλωση.²⁴

Βασικό θέμα , προκειμένου να υπάρξει σταθερή ανάπτυξη των ΑΠΕ, είναι το πρόβλημα της χωροθέτησης τους. Για τη χωροθέτηση έργων ΑΠΕ, οφείλεται να λαμβάνεται υπόψη η σημασία των τοπικών πόρων στη τοπική αναπτυξιακή διαδικασία και ιδιαίτερα το τοπίο με την έννοια είτε του αυτόνομου πόρου είτε σαν χώρος που είναι υπόβαθρο για άλλους πόρους , ιδιαίτερα σε περιοχές που εφαρμόζουν αναπτυξιακά πρότυπα εδαφικής υποστήριξης .

Το Ειδικό Χωροταξικό Σχέδιο για τις ΑΠΕ ²⁵ ,θεσμοθετήθηκε για να δώσει τις απαιτούμενες λύσεις αναφορικά με τα ζητήματα της χωροθέτησης έργων ΑΠΕ. Τα πιο σημαντικά σημεία αυτού του Σχεδίου αναφέρονται στην ορθολογική χωροθέτηση ΑΠΕ για το περιορισμό των συγκρούσεων για τη χρήση γης, στη πρόληψη, άμβλυνση και αποτροπή των επιπτώσεων από την εγκατάστασή τους στο περιβάλλον, στην επιτάχυνση των διαδικασιών χωροθέτησης και στη μείωση των επενδυτικών αβεβαιοτήτων.

Στο ΕΧΠ εμπεριέχεται και ο κανονισμός χωροθέτησης των ΑΠΕ. Οι βασικότεροι κανόνες αναφέρονται παρακάτω. Προσδιορίζονται αποστάσεις από άλλες χρήσεις προκειμένου να μην υπάρχουν επικαλύψεις λειτουργίας. Προσδιορίζονται κατηγορίες ζωνών ασυμβατότητας / αποκλεισμού , εντός των οποίων απαγορεύεται η χωροθέτηση αιολικών μονάδων. Καθορίζονται μέγιστες επιτρεπόμενες πυκνότητες (Φέρουσα Ικανότητα) αιολικών εγκαταστάσεων, σε επίπεδο πρωτοβάθμιων ΟΤΑ ανά κατηγορία χώρου. Καθορίζονται κατά κατηγορία κανόνες ένταξης των αιολικών εγκαταστάσεων στο τοπίο με τέτοιο τρόπο που να αμβλύνονται ή και να ελαχιστοποιούνται οι όποιες δυσμενείς οπτικές παρεμβολές σε αυτό.

²⁴ <http://www.terna-energy.gr>

²⁵ ΦΕΚ 2464Β, 3/12/2009.

6. Το Θεσμικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ στην Ελλάδα

α. Το Θεσμικό Πλαίσιο Πριν την Οδηγία 2009/28/EK

(1) Νόμος 2244/1994

Ο νόμος αυτός ρύθμιζε θέματα ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και από συμβατικά καύσιμα.

Όριζε τη ΔΕΗ ως τον αποκλειστικό δικαιούχο να παράγει ηλεκτρική ενέργεια από οποιαδήποτε πηγή, να τη μεταφέρει και να τη διανέμει σε όλη τη χώρα. Ακόμη όριζε ότι η ΔΕΗ μπορεί να συστήσει θυγατρικές επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής ή να συνεργαστεί με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα προκειμένου να αναπτύξει τις δραστηριότητές της. Με αυτό τον τρόπο δινόταν η δυνατότητα στη ΔΕΗ να λειτουργεί σχεδόν μονοπωλιακά.

Ως αυτοπαραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας θεωρείται εκείνος που παράγει ηλεκτρική ενέργεια για την κάλυψη ίδιων αναγκών. Διακρίνεται σε «συνδεδεμένο» και «αυτόνομο» ανάλογα αν ο σταθμός του είναι συνδεδεμένος ή όχι με το δίκτυο της ΔΕΗ. Ανεξάρτητος παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας θεωρείται εκείνος που παράγει ηλεκτρική ενέργεια και τη διαθέτει αποκλειστικά στη ΔΕΗ.

Η αυτοπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται από αυτόνομους σταθμούς, από συνδεδεμένους σταθμούς που ανήκουν σε αυτοπαραγωγούς και από συμπαραγωγή.

Η αυτοπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αυτόνομους σταθμούς επιτρέπεται με την εκμετάλλευση αιολικής ή ηλιακής ενέργειας, με την εκμετάλλευση γεωθερμικής ενέργειας (εφόσον το δικαίωμα εκμετάλλευσης του σχετικού γεωθερμικού δυναμικού έχει παραχωρηθεί στον ενδιαφερόμενο), με την εκμετάλλευση ενέργειας από τη θάλασσα και με συμπαραγωγή. Ακόμα επιτρέπεται με την εκμετάλλευση υδάτινου δυναμικού με μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς ισχύος μέχρι 2MW. Για σταθμούς με ισχύ μεγαλύτερη και μέχρι 5 MW επιτρέπεται εφόσον δεν είναι ενταγμένοι στο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης της ΔΕΗ.

Δίνεται το δικαίωμα της αυτοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αυτόνομους θερμικούς σταθμούς που λειτουργούν με συμβατικά καύσιμα σε καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας αν υπάρχει προσωρινή αδυναμία της ΔΕΗ να καλύψει τις ανάγκες τους. Εφόσον η ΔΕΗ μπορέσει να έχει αυτή τη δυνατότητα ειδοποιείται το υπουργείο. Τότε ο αυτοπαραγωγός μέσα σε 10 χρόνια διακόπτει την αυτοπαραγωγή του και συνδέεται με το δίκτυο της ΔΕΗ. Επίσης δίνεται το δικαίωμα της αυτοπαραγωγής σε κατόχους αυτόνομων σταθμών που λειτουργούν με αιολική ή ηλιακή ενέργεια ή βιομάζα ή γεωθερμία ή υδραυλική ενέργεια ή ενέργεια από τη θάλασσα, αν ο θερμικός σταθμός είναι εφεδρικός και η ισχύς του δεν υπερβαίνει την ισχύ του κύριου σταθμού.

Συμπαραγωγή θεωρείται η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με τους παρακάτω τρόπους.

- (α) Συνδυασμό παραγωγής θερμότητας ή και ψύξης από συμβατικά καύσιμα.
- (β) Ενεργειακή αξιοποίηση των μη τοξικών και ακίνδυνων για το περιβάλλον υποπαραγώνων βιομηχανικού κυκλώματος. Ως υποπαραγώγα νοούνται και παράγωγα-κατάλοιπα της συγκεκριμένης βιομηχανίας που αποδεσμεύονται από τη παραγωγική διαδικασία.
- (γ) Ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας.

Η ΔΕΗ μπορεί να συνάπτει συμφωνίες με ένα ή με περισσότερους τρίτους ή να συστήνει θυγατρικές επιχειρήσεις με αυτούς, με σκοπό τη δημιουργία και λειτουργία μονάδων συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας ή και ψύξης με καύση συμβατικών καυσίμων ή βιομηχανικών υποπαραγώνων.

Απαγορεύεται στους αυτοπαραγωγούς και σε ανεξάρτητους παραγωγούς να διαθέτουν σε τρίτους ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από τους σταθμούς τους. Το πλεόνασμα ηλεκτρικής ενέργειας του αυτοπαραγωγού και η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από τους ανεξάρτητους παραγωγούς, διατίθενται αποκλειστικά στη ΔΕΗ.

Ο νόμος αυτός όριζε ότι για την εγκατάσταση ή επέκταση σταθμού ηλεκτροπαραγωγής απαιτείται άδεια του Υπουργείου Βιομηχανίας-Ενέργειας –Τεχνολογίας μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου. Για την έκδοση άδειας εγκατάστασης σταθμών που συνδέονται με τα δίκτυα της ΔΕΗ απαιτείται η γνώμη της ΔΕΗ για τις τεχνικές και οικονομικές επιπτώσεις της διασύνδεσης στις εγκαταστάσεις της. Εδώ φαίνεται ένα κενό όσον αφορά την έλλειψη ενός ανεξάρτητου φορέα που θα μπορεί να ελέγχει τις αποφάσεις του Υπουργείου όσο και της ΔΕΗ.

Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή έκτακτη αδυναμία των εγκαταστάσεων της ΔΕΗ να καλύψουν σε ηλεκτρική ενέργεια τις ανάγκες περιοχών της χώρας , μπορεί μετά από υπουργική απόφαση να διατάσσεται η λειτουργία κύριων ή εφεδρικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής άνω των 400 κιλοβατώραν που συνδέονται με τα δίκτυα της ΔΕΗ.²⁶

(2) Νόμος 2773/1999

Ορίζεται ότι ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός της χώρας λαμβάνει υπόψη του τα υπάρχοντα και πιθανολογούμενα ενεργειακά αποθέματα σε εθνικό , περιφερειακό και διεθνές επίπεδο καθώς και τις τάσεις της διεθνούς αγοράς. Αποσκοπεί στη ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας, στη προστασία του περιβάλλοντος, στην ανάπτυξη της χώρας, στη παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα της εθνικής οικονομίας και την επίτευξη του υγιούς ανταγωνισμού με στόχο τη μείωση του κόστους ενέργειας για το σύνολο των χρηστών και καταναλωτών.

Το Κράτος μεριμνά για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας για την εξασφάλιση , σε συνθήκες ανταγωνισμού , της παροχής τεχνικά αξιόπιστης και οικονομικά προσιτής ηλεκτρικής ενέργειας στους καταναλωτές και για την εφαρμογή των κανόνων της σταδιακής απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Οι επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητα ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούνται (α) να τηρούν της αρχές της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης των χρηστών για τις υπηρεσίες που παρέχουν και (β) να λειτουργούν με σκοπό την επίτευξη ανταγωνιστικής αγοράς ενέργειας . Το Υπουργείο και η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) ασκούν τις αρμοδιότητές τους με τέτοιο τρόπο ώστε να προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον, να ικανοποιείται το σύνολο των ενεργειακών αναγκών της χώρας, να ελέγχεται αν οι κάτοχοι άδειας παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας μπορούν να χρηματοδοτούν τις δραστηριότητες για τις οποίες πήραν άδεια, να προάγεται ο υγιής ανταγωνισμός, να προστατεύονται τα συμφέροντα των καταναλωτών καθώς και να προστατεύεται το κοινό από κινδύνους που προέρχονται από τις ενεργειακές δραστηριότητες.

²⁶ ΦΕΚ 168, 7/10/1994.

Η ΡΑΕ έχει τις εξής αρμοδιότητες.²⁷

- (α) Παρακολουθεί και ελέγχει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας σε όλους τους τομείς της και εισηγείται στα αρμόδια όργανα τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού και τη προστασία των καταναλωτών.
- (β) Γνωμοδοτεί για τη χορήγηση των αδειών που προβλέπονται για δραστηριότητα στο τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, διοργανώνει, παρακολουθεί και ελέγχει της διαδικασίες χορήγησης αδειών .
- (γ) Επιβάλλει στους παραβάτες των διατάξεων τα προβλεπόμενα πρόστιμα.
- (δ) Συνεργάζεται με τις αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών ή με διεθνείς οργανισμούς.

Η κατασκευή εγκαταστάσεων παραγωγής και η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή έχουν νόμιμα εξαιρεθεί από αυτή την υποχρέωση. Η σχετική άδεια παραγωγής χορηγείται από το Υπουργείο Ανάπτυξης με τη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ.

Η άδεια περιλαμβάνει τα παρακάτω στοιχεία (α) το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται το δικαίωμα, (β) το σταθμό ηλεκτροπαραγωγής για τον οποίο χορηγείται η άδεια , το τόπο εγκατάστασης του, το δυναμικό παραγωγής και τη χρησιμοποιούμενη καύσιμη ύλη.

Ο νόμος ορίζει ότι από την υποχρέωση να πάρουν άδεια παραγωγής μπορούν να εξαιρεθούν τα πρόσωπα που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια (*) από σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής ισχύος μέχρι 20 κιλοβάτ, (*) από εφεδρικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής ισχύος μέχρι 150 κιλοβάτ και εφεδρικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής ισχύος μέχρι 400 κιλοβάτ, εφόσον εγκαθίστανται σε βιομηχανίες και βιοτεχνίες, (*) από σταθμούς ισχύος μέχρι 2 μεγαβάτ που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς φορείς με αντίστοιχους σκοπούς, (*) από σταθμούς που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για λόγους πιστοποίησης ή μετρήσεων και για όσο χρονικό διάστημα διεξάγονται μετρήσεις ή διενεργείται πιστοποίηση.

Προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας παραγωγής στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά είναι ο παραγωγός να έχει πετύχει σε διαγωνισμό που διενεργείται. Αν ο διαγωνισμός κηρυχθεί άγονος , το Υπουργείο Ανάπτυξης μπορεί να χορηγήσει ,με τη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ άδεια παραγωγής στη ΔΕΗ.

²⁷ <http://www.rae.gr>.

Το Σύστημα Ηλεκτρικής Ενέργειας ανήκει αποκλειστικά στη ΔΕΗ. Η τελευταία υποχρεούται στην ανάπτυξη του Συστήματος καθώς και στη συντήρηση του.

Ο Διαχειριστής του Συστήματος λειτουργεί, εκμεταλλεύεται, διασφαλίζει τη συντήρηση και μεριμνά για την ανάπτυξη του Συστήματος σε όλη τη χώρα. Παρέχει πρόσβαση στο Σύστημα στους κατόχους άδειας παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, σε όσους νόμιμα έχουν εξαιρεθεί από αυτή την υποχρέωση και στους Επιλέγοντες Πελάτες. Προγραμματίζει και κατανέμει το φορτίο ηλεκτρικής ενέργειας στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής. Λαμβάνει μέτρα για να εξασφαλίζονται επαρκή περιθώρια εφεδρείας ηλεκτρικής ενέργειας. Ο Διαχειριστής του Συστήματος καταρτίζει και δημοσιεύει κάθε 2 χρόνια τακτικές προβλέψεις για το δυναμικό παραγωγής και μεταφοράς.

Ο νόμος που αναλύεται σε αυτή τη παράγραφο εισάγει την έννοια του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας. Με αυτόν καθορίζονται οι τεχνικοί και οι οικονομικοί κανόνες που διέπουν τις εμπορικές συμφωνίες μεταξύ του Διαχειριστή του Συστήματος και των κατόχων αδειών παραγωγής και προμήθειας.

Ορίζεται ότι μόνο η ΔΕΗ δικαιούται να διαχειρίζεται το Δίκτυο Ηλεκτρικής Ενέργειας που της ανήκει κατ' αποκλειστικότητα. Υποχρεούται να διασφαλίζει την αξιοπιστία, την αποδοτικότητα και την ασφάλεια του Δικτύου καθώς και να λαμβάνει μέτρα για τη προστασία του περιβάλλοντος.

Η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Επιλέγοντες Πελάτες αναφορικά με τη ΔΕΗ και σε Μη Επιλέγοντες Πελάτες, επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή σε όσους νόμιμα έχουν εξαιρεθεί από αυτή την υποχρέωση. Η σχετική άδεια παραγωγής χορηγείται από το Υπουργείο Ανάπτυξης με τη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ. Ο υποψήφιος προμηθευτής θα πρέπει να έχει στη κυριότητά του επαρκές δυναμικό παραγωγής που είναι εγκατεστημένο σε χώρα-μέλος της ΕΕ.

Από τη 1/2/2001 με εξαίρεση τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, οι έχουν δικαίωμα να συνάπτουν ελεύθερα συμφωνίες προμήθειας με προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας οι παρακάτω κατηγορίες.

- (α) καταναλωτές που καταναλώνουν άνω των 100 γιγαβατώραν
- (β) καταναλωτές που αναγνωρίζονται ως Επιλέγοντες Πελάτες.

Η ΔΕΗ μετά από αίτηση Μη Επιλέγοντα Πελάτη υποχρεώνεται να τον προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια και να προβαίνει σε

σύνδεση με το Δίκτυο εφόσον είναι αναγκαίο για τη προμήθεια. Η ΔΕΗ μετά από αίτηση Επιλέγοντα Πελάτη άλλου προμηθευτή υποχρεώνεται να του προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια.

Στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά η ΔΕΗ ως Διαχειριστής και αποκλειστικός προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας , υποχρεώνεται να απορροφά την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ΑΠΕ καθώς και το πλεόνασμα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ ή από συμπαραγωγή.

Ο νόμος 2773/1999 έβαλε τις βάσεις με την εισαγωγή των όρων ΕΠΙΛΕΓΩΝ ΠΕΛΑΤΗΣ (δηλαδή το πρόσωπο που έχει δικαίωμα επιλογής προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας για δική του αποκλειστικά χρήση) και ΜΗ ΕΠΙΛΕΓΩΝ ΠΕΛΑΤΗΣ (δηλαδή το πρόσωπο που δεν έχει δικαίωμα επιλογής προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας), για την λεγόμενη «απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας». Η ίδρυση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας ,ως ελεγκτικού και συμβουλευτικού μηχανισμού, αποτέλεσε μια κίνηση προς τη σωστή κατεύθυνση για τον έλεγχο της διαφάνειας στην αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας.

(3) Νόμος 2941/2001

Πρόκειται για νόμο που απλοποιεί τις διαδικασίες για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Συμπληρώνει και αντικαθιστά παραγράφους του νόμου 998/1979 περί προστασίας των δασών και των δασικών εκτάσεων της Χώρας..

Ο νόμος επιβάλλει ότι για την εκτέλεση έργων υποδομής και εγκατάστασης των δικτύων ηλεκτρισμού , στα οποία περιλαμβάνονται και τα δίκτυα σύνδεσης έργων ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ με το Σύστημα ή το Δίκτυο βάσει του νόμου 2773/1999 καθώς και των δικτύων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου και πετρελαϊκών προϊόντων μέσα σε δάση ή δασικές εκτάσεις απαιτείται έγκριση του Υπουργείου Γεωργίας.

Οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ, βάσει του συγκεκριμένου νόμου, επιτρέπεται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν σε γήπεδο ή σε χώρο την αποκλειστική χρήση του οποίου έχει αυτός που αιτείται την άδεια εγκατάστασης και σε δάση ή δασικές εκτάσεις εφόσον σε αυτά έχει επιτραπεί η εκτέλεση έργων. Οποιοσδήποτε κάτοχος άδειας εγκατάστασης , μπορεί να κατασκευάσει έργα σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ με το Σύστημα ή το Δίκτυο.

Για την εγκατάσταση ηλιακών σταθμών και ανεμογεννητριών δεν απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας αλλά θεώρηση από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία. Για τα υδροηλεκτρικά έργα απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας μόνο για το κτίριο του υδροηλεκτρικού σταθμού. Δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας τα θεμέλια των πύργων των ανεμογεννητριών, τα οικήματα στέγασης του εξοπλισμού ελέγχου και των μετασχηματιστών. Στο νόμο αυτό γίνεται ειδική μνεία στη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος αναφορικά με την εγκατάσταση ΑΠΕ, καθώς και προδιαγραφές (πχ αποστάσεις από οικισμούς) περιβαλλοντικής αδειοδότησης των εγκαταστάσεων. Στη περίπτωση χωροθέτησης εγκαταστάσεων ΑΠΕ εντός εθνικών δρυμών, δασών και διατηρητέων μνημείων καθώς και εντός περιοχής με ιδιαίτερο φυσικό κάλλος, θα γίνει με ειδικό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού βάσει του νόμου 2742/1999. Μέχρι την έκδοση του ειδικού αυτού πλαισίου, η χωροθέτηση θα γίνεται με γνωμοδότηση του Υπουργείου Δημοσίων Έργων και Περιβάλλοντος.

Με το συγκεκριμένο νόμο , έγινε μια προσπάθεια απλούστευσης των διαδικασιών για την αδειοδότηση εγκαταστάσεων ΑΠΕ. Στη πράξη , η μεγάλη γραφειοκρατία αποτέλεσε τροχοπέδη σε αυτή τη προσπάθεια. Γι 'αυτό το λόγο μέσα στη δεκαετία του 2000 ψηφίστηκαν και ενσωματώθηκαν στο εθνικό δίκαιο και άλλες αποφάσεις και νόμοι ²⁸ προκειμένου να ξεπεραστούν τα γραφειοκρατικά προβλήματα.

(4) Νόμος 3175/2003

Σκοπός του νόμου αυτού είναι η δημιουργία των προϋποθέσεων για την ορθολογική αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού της Ελλάδας. Αξιοποίηση θεωρείται η έρευνα, εκμετάλλευση και διαχείριση του γεωθερμικού δυναμικού. Γεωθερμικό δυναμικό ονομάζεται το σύνολο των γηγενών φυσικών ατμών, των θερμών νερών, επιφανειακών ή υπογείων και της θερμότητας των γεωλογικών σχηματισμών που υπερβαίνουν τους 25 βαθμούς Κελσίου. Γεωθερμικό πεδίο είναι ο ενιαίος μεταλλευτικός χώρος μέσα στον οποίο εντοπίζεται αυτοτελές γεωθερμικό δυναμικό. Τα γεωθερμικά πεδία διακρίνονται σε χαμηλής θερμοκρασίας (25-90 βαθμούς Κελσίου) και υψηλής θερμοκρασίας (πάνω από 90 βαθμούς Κελσίου).

Το δικαίωμα έρευνας και διαχείρισης του γεωθερμικού δυναμικού και των γεωθερμικών πεδίων , ανήκει μόνο στο Δημόσιο. Το

²⁸ ΦΕΚ 201, 12/9/2001.

δικαίωμα αυτό μπορεί να εκμισθωθεί μετά από πλειοδοτικό διαγωνισμό. Η διάρκεια της μίσθωσης του δικαιώματος έρευνας ορίζεται μέχρι 5 έτη με δικαίωμα μονομερούς παράτασης από το μισθωτή για δύο ακόμη χρόνια. Η διάρκεια του δικαιώματος διαχείρισης ορίζεται μέχρι 25 χρόνια με δικαίωμα μονομερούς παράτασης από το μισθωτή για 5 χρόνια ακόμη.

Όποιος ερευνά ή διαχειρίζεται ή εκμεταλλεύεται γεωθερμικά πεδία χωρίς να έχει αποκτήσει σχετικό δικαίωμα, τιμωρείται ποινικά με φυλάκιση τουλάχιστον 3 μηνών και διοικητικά με πρόστιμο από 1000 μέχρι 100000 ευρώ.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από γεωθερμία και η χορήγηση της σχετικής άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, όπως προβλέπεται από το νόμο 2773/1999, επιτρέπεται μόνον εφόσον ο υποψήφιος έχει επιτύχει σε σχετικό διαγωνισμό. Η ΡΑΕ, λαμβάνοντας υπόψη τα βεβαιωμένα γεωθερμικά πεδία, καταρτίζει κάθε δύο χρόνια και δημοσιοποιεί κατάλογο υποψήφιων περιοχών με βεβαιωμένο γεωθερμικό πεδίο, που θεωρούνται κατάλληλες για τη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από γεωθερμία.

Η εγκατάσταση για ίδια χρήση ενεργειακών συστημάτων θέρμανσης ή ψύξης χώρων μέσω της εκμετάλλευσης της θερμότητας των γεωλογικών σχηματισμών και των νερών, επιφανειακών ή υπογείων, που δεν χαρακτηρίζονται γεωθερμικό δυναμικό, επιτρέπεται μετά από άδεια που χορηγείται από τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση.

Γίνεται αναφορά ότι όσοι έχουν εκτελέσει γεωτρήσεις για αγροτικούς σκοπούς σε πεδίο χαμηλής θερμοκρασίας μέχρι την έναρξη της ισχύος του νόμου, οφείλουν να το γνωστοποιήσουν μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευσή του στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας προκειμένου να αποκτήσουν δικαίωμα χρήσης των γεωτρήσεων αυτών.

Για την εγκατάσταση, διαχείριση και εκμετάλλευση δικτύου διανομής θερμικής ενέργειας σε τρίτους (τηλεθέρμανση, τηλεψύξη) απαιτείται Άδεια Διανομής Θερμικής Ενέργειας, που χορηγείται από το Υπουργείο Ανάπτυξης με τη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ. Η άδεια αυτή χορηγείται μόνο σε νομικά πρόσωπα για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής και για συγκεκριμένες θερμικές χρήσεις της θερμικής ενέργειας από τους καταναλωτές. Αν η θερμική ενέργεια παράγεται από εγκαταστάσεις συμπαραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας, η προαναφερθείσα άδεια χορηγείται μαζί με την Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας βάσει του νόμου 2773/1999.

Τα πρόσωπα στα οποία χορηγείται η Άδεια Διανομής Θερμικής Ενέργειας υποχρεούνται να σχεδιάζουν, να διασφαλίζουν τη χρηματοδότηση, να κατασκευάζουν, να λειτουργούν, να διαχειρίζονται και να συντηρούν το δίκτυο διανομής θερμικής ενέργειας και όλες τις σχετικές εγκαταστάσεις.

Ο νόμος περιέχει διατάξεις σχετικές με τις απαλλοτριώσεις προκειμένου να εκτελεστούν έργα ανάπτυξης, επέκτασης και ενίσχυσης του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων, μέσω του οποίου διακινείται υψηλή τάση.

Αναφέρεται τέλος ότι από 1/7/2005 οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας, που καταναλώνουν πάνω από 25 εκατομμύρια κυβικά μέτρα φυσικού αερίου ετησίως ανά θέση κατανάλωσης και οι κάτοχοι άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, που χρησιμοποιούν φυσικό αέριο για τη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, μπορούν να εισάγουν, να προμηθεύονται από τη Δημόσια Επιχείρηση Παροχής Αερίου (ΔΕΠΑ) ή από τρίτους για δική τους αποκλειστική χρήση.²⁹

(5) Νόμος 3468/2006

Σκοπός του συγκεκριμένου νόμου είναι κατά πρώτον η μεταφορά στο Ελληνικό Δίκαιο η οδηγία 2001/77/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27/9/2001 για τη «προαγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» και κατά δεύτερον η προώθηση κατά προτεραιότητα στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, με κανόνες και αρχές, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και μονάδες Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ).

Για τη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ απαιτείται σχετική άδεια. Η άδεια αυτή χορηγείται από το Υπουργείο Ανάπτυξης, με τη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ με βάση τα παρακάτω κριτήρια.

- Εθνική ασφάλεια.
- Προστασία της δημόσιας υγείας.
- Ασφάλεια των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του Συστήματος και του Δικτύου.
- Ενεργειακή αποδοτικότητα του έργου.
- Ωριμότητα της διαδικασίας υλοποίησης.

²⁹ ΦΕΚ 207, 29/8/2003.

- Εξασφάλιση του δικαιώματος χρήσης της θέσης εγκατάστασης του έργου.
- Τη δυνατότητα του αιτούντος να υλοποιήσει το έργο με βάση την οικονομική, επιστημονική και τεχνική επάρκεια του.
- Τη διασφάλιση παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και προστασίας των πελατών.
- Τη προστασία του περιβάλλοντος.

Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία (α) το κάτοχό της , το παραγωγό ή τον αυτοπαραγωγό , φυσικό ή νομικό πρόσωπο, (β) το τόπο εγκατάστασης του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας , (γ) την εγκατεστημένη ισχύ και τη μέγιστη ισχύ παραγωγής, (δ) τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία ή τη μορφή ΑΠΕ , αν χορηγείται για σταθμό ΑΠΕ, (ε) τη διάρκεια ισχύος της , (στ) το ή τα πρόσωπα που έχουν την οικονομική δυνατότητα για τη χρηματοδότηση και την υλοποίηση του έργου.

Από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής , εξαιρούνται πρόσωπα που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από σταθμούς που εγκαθίστανται σε ακίνητο που ανήκει σε αυτά τα πρόσωπα εφόσον η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται

- Με γεωθερμική ενέργεια από σταθμούς με Εγκατεστημένη Ισχύ (δηλ. το άθροισμα της ονομαστικής ηλεκτρικής ισχύος όλων των μονάδων παραγωγής που περιλαμβάνει ο σταθμός ΑΠΕ), μικρότερη ή ίση του 0.5 Mwe.
- Με χρήση βιομάζας ή βιοκαυσίμων από σταθμούς με Εγκατεστημένη Ισχύ μικρότερη ή ίση των 100 Mwe.
- Από φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις από σταθμούς με Εγκατεστημένη Ισχύ μικρότερη ή ίση των 150 Mwe.
- Από σταθμούς με Εγκατεστημένη Ισχύ μέχρι 5 Mwe, που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα , για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν αποκλειστικά για τους παραπάνω σκοπούς.
- Από σταθμούς που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ), για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για τη διενέργεια πιστοποιήσεων ή μετρήσεων.

Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ, καθώς και κάθε έργο που συνδέεται με τη κατασκευή και τη λειτουργία τους, συμπεριλαμβανομένων των έργων οδοποιίας , πρόσβασης και των έργων σύνδεσης τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο , επιτρέπεται να εγκατασταθούν (α) σε γήπεδο ή άλλο χώρο όπου ο αιτών έχει δικαίωμα νόμιμης χρήσης, (β) σε δάση ή δασικές εκτάσεις , εφόσον έχει επιτραπεί σε αυτά η εκτέλεση έργων βάσει του νόμου 998/1979, (γ)

σε αιγιαλό, παραλία, θάλασσα ή πυθμένα της , εφόσον έχει παραχωρηθεί το δικαίωμα χρήσης τους.

Ο νόμος αναφέρει ότι για την εγκατάσταση ή επέκταση σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ, απαιτείται σχετική άδεια. Η άδεια αυτή εκδίδεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας , στα όρια της οποίας εγκαθίστανται ο σταθμός.

Για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που συνδέονται με το Σύστημα ή το Δίκτυο των Μη Συνδεδεμένων Νησιών , εφόσον δεν διατρέχει κίνδυνο η ασφάλεια του Συστήματος ή του Δικτύου, ο Διαχειριστής του Συστήματος ή του Δικτύου υποχρεούται κατά τη κατανομή του φορτίου να δίνει προτεραιότητα (α) σε διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής , που η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται από ΑΠΕ, ανεξάρτητα από την Εγκατεστημένη Ισχύ, καθώς και σε υδροηλεκτρικές μονάδες με Εγκατεστημένη Ισχύ μέχρι 15 Mwe, (β) σε διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής , στις οποίες η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται από σταθμούς ΣΗΘΥΑ με χρήση ΑΠΕ ή από σταθμούς ΣΗΘΥΑ με χρήση ΑΠΕ σε συνδυασμό με αέρια καύσιμα, ανεξάρτητα από την Εγκατεστημένη Ισχύ τους, (γ) σε διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής στις οποίες η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται από σταθμούς ΣΗΘΥΑ με τρόπο διαφορετικό από τη περίπτωση (β). Τότε προτεραιότητα έχουν οι εγκαταστάσεις παραγωγής με Εγκατεστημένη Ισχύ μέχρι 35 Mwe.

Στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά , ο Διαχειριστής υποχρεούται να απορροφά κατά προτεραιότητα , την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από σταθμό ΑΠΕ, Παραγωγού ή Αυτοπαραγωγού, καθώς από τις μονάδες ΑΠΕ Υβριδικού Σταθμού και μετά το πλεόνασμα της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγει Αυτοπαραγωγός από σταθμό ΣΗΘΥΑ. Υπενθυμίζεται ότι Υβριδικός Σταθμός είναι κάθε σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιεί μια τουλάχιστον μορφή ΑΠΕ και η συνολική ενέργεια που απορροφά από το Δίκτυο ετησίως, δεν υπερβαίνει το 30% της συνολικής ενέργειας που καταναλώνεται για τη πλήρωση του συστήματος αποθήκευσης του σταθμού αυτού.

Αν συνδέεται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο , νέος σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, μέσω υποσταθμού μέσης προς υψηλή τάση , που βρίσκεται εκτός του χώρου του σταθμού, ο κάτοχος της άδειας παραγωγής του συνδεδεμένου σταθμού μπορεί να κατασκευάζει τα έργα σύνδεσης από τα όρια του σταθμού έως τα όρια του Συστήματος ή του Δικτύου και να αποκτά τη διαχείριση των έργων αυτών.

Για την ένταξη σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, περιλαμβανομένου και του Δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, ο Διαχειριστής του Συστήματος, εφόσον οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδέονται στο Σύστημα είτε απευθείας είτε μέσω του Δικτύου ή ο Διαχειριστής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών εφόσον οι εγκαταστάσεις παραγωγής συνδέονται με το Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, υποχρεούνται να συνάπτουν σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας με το κάτοχο της άδειας παραγωγής της.

Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από Παραγωγό ή Αυτοπαραγωγό μέσω σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ ή μέσω Υβριδικού Σταθμού και απορροφάται από το Σύστημα ή το Δίκτυο, τιμολογείται σε μηνιαία βάση ως εξής (α) η τιμολόγηση γίνεται με βάση τη τιμή σε ευρώ ανά μεγαβάτώρα της ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το Σύστημα ή το Δίκτυο συμπεριλαμβανομένου και του Δικτύου Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, (β) η τιμολόγηση γίνεται με βάση τα στοιχεία του παρακάτω πίνακα 1.

Το τελευταίο αποτελεί σημαντική εξέλιξη γιατί υπάρχει πλέον μια σαφής τιμολόγηση που αποτελεί οδηγό για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Οι τιμές του πίνακα 1 για τους Αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας ισχύουν μόνο για σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ με Εγκατεστημένη Ισχύ μέχρι 35 μεγαβάτ και για το πλεόνασμα της ηλεκτρικής ενέργειας που διατίθεται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, το οποίο μπορεί να ανέλθει μέχρι του ποσοστού του 20% της συνολικής παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, από τους σταθμούς αυτούς ετησίως.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΠΟ	ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΕΥΡΩ/ΜΕΓΑΒΑΤΩΡΑ)	ΜΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΝΗΣΙΑ (ΕΥΡΩ/ΜΕΓΑΒΑΤΩΡΑ)
ΑΙΟΛΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	73	84.6
ΑΙΟΛΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΠΟ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ	90	90
ΥΔΡΑΥΛΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥ ΕΩΣ 15 Mwe	73	84.6
ΗΛΙΑΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΓΚΑΤΑΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥ < 100 KW _{peak}	450	500
ΗΛΙΑΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΓΚΑΤΑΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥ > 100 Kw _{peak}	400	450
ΗΛΙΑΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΓΚΑΤΑΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥ ΕΩΣ 5 Mwe	250	270
ΗΛΙΑΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΓΚΑΤΑΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥ ΠΑΝΩ ΑΠΟ 5 Mwe	230	250
ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	73	84.6
ΛΟΠΙΕΣ ΑΠΕ	73	84.6
ΣΗΘΥΑ	73	84.6

Πηγή: ΦΕΚ 129, 27/6/2006

Αναφορικά με τη προώθηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από φωτοβολταϊκούς σταθμούς, καταρτίζεται από τη ΡΑΕ και εγκρίνεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Σταθμών. Το πρόγραμμα αυτό, η πρώτη φάση υλοποίησης του αρχίζει με την έναρξη του νόμου που αναλύεται και λήγει στις 31/12/2020, αφορά την ανάπτυξη φωτοβολταϊκών σταθμών που εγκαθίστανται στη Ελλάδα συνολικής ισχύος τουλάχιστον 500 MWpeak για σταθμούς που συνδέονται με το Σύστημα απευθείας ή μέσω Δικτύου και συνολικής ισχύος τουλάχιστον 200 MWpeak, για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

Η τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που εντάσσονται σε αυτό το Πρόγραμμα, και η ενέργεια αυτή απορροφάται από το Σύστημα απευθείας είτε μέσω Δικτύου ή από το Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών γίνεται σύμφωνα με το πίνακα παραπάνω.

Μια σημαντική παράμετρος που εισάγεται με το συγκεκριμένο νόμο είναι η Έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης. Οι εγγυήσεις αυτές αποδεικνύουν αποκλειστικά τη προέλευση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από εγκαταστάσεις σταθμών που λειτουργούν βάσει του νόμου και χρησιμοποιούν ΑΠΕ. Επιπλέον οι εγγυήσεις αυτές, προσδιορίζουν τη πηγή παραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας, την ημερομηνία και το τόπο παραγωγής καθώς και την ισχύ των σταθμών στη περίπτωση των υδροηλεκτρικών σταθμών. Οι φορείς που εκδίδουν τις Εγγυήσεις Προέλευσης είναι ο Διαχειριστής του Συστήματος για την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτεί το Σύστημα απευθείας είτε μέσω του Δικτύου, ο Διαχειριστής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, για τη περίπτωση που η ηλεκτρική ενέργεια τροφοδοτεί το Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και το ΚΑΠΕ για τη περίπτωση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από αυτόνομους σταθμούς που δεν τροφοδοτούν το Σύστημα ή το Δίκτυο.

Το αποτέλεσμα τη Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης, είναι η ηλεκτρική ενέργεια να αποκτήσει «ταυτότητα». Με αυτό τον τρόπο μπορεί να ελεγχθεί αν παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας κινείται σε νόμιμα πλαίσια αναφορικά τόσο με το Κοινοτικό Δίκαιο όσο και με το αντίστοιχο Εθνικό.

Δίνεται σημαίνουσα βαρύτητα στη προώθηση των επενδύσεων σε έργα ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ. Μέσω του νόμου αυτού, ορίζεται η δημιουργία μέσω του Υπουργείου Ανάπτυξης Επιτροπής Προώθησης Επενδυτικών Σχεδίων Μεγάλης Κλίμακας στους τομείς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ. Αποστολή της επιτροπής αυτής είναι η γρήγορη

προώθηση επενδύσεων σε έργα ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που αφορούν σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με Εγκατεστημένη Ισχύ ίση ή μεγαλύτερη των 30 Mwe ή συνολικό προϋπολογισμό πάνω από 30 εκατομμύρια ευρώ.

Το Υπουργείο Ανάπτυξης , πριν τη 1/10 κάθε έτους , εγκρίνει εθνική έκθεση για τη προώθηση των ΑΠΕ. Η έκθεση συντάσσεται από το ΚΑΠΕ και περιλαμβάνει μια αναλυτική επισκόπηση της εξέλιξης της διείσδυσης των ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας, τη πρόοδο των επενδύσεων στους τομείς αυτούς , τον εντοπισμό και τη καταγραφή των αιτίων που εμποδίζουν την αύξηση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και συγκριτικά στοιχεία της προώθησης των ΑΠΕ στη χώρα σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ.

Κατά κόρο έχει υπογραμμιστεί ο ρόλος που μπορεί να παίζει η τοπική αυτοδιοίκηση σε κάθε τομέα του πολιτικού, οικονομικού και κοινωνικού γίνεσθαι. Ο συγκεκριμένος νόμος δίνει το κίνητρο στη τοπική αυτοδιοίκηση να παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στην προώθηση των ΑΠΕ. Ορίζεται ότι κάθε παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, στον οποίο χορηγείται άδεια παραγωγής με ειδικό τέλος. Αυτό το τέλος αντιστοιχεί στο 3% της προ ΦΠΑ τιμής πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας στο Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Από τη καταβολή του τέλους απαλλάσσονται οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα.

Τα ποσά που αντιστοιχούν στο παραπάνω τέλος, παρακρατούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή και αποδίδονται σε ποσοστό 80% στον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού εντός των διοικητικών ορίων του οποίου είναι εγκατεστημένοι οι σταθμοί ΑΠΕ και κατά 20% στον ή στους ΟΤΑ από την εδαφική περιφέρεια των οποίων διέρχεται η γραμμή σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο. Επομένως δίνεται ισχυρό κίνητρο στους ΟΤΑ να συμβάλλουν στην προώθηση των ΑΠΕ και στην ανάπτυξη παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αυτές.

Ο νόμος 3468/2006 ουσιαστικά καθόρισε τους κανόνες και τις αρχές για την εγκατάσταση συστημάτων εκμετάλλευσης των ΑΠΕ ενώ ταυτόχρονα έθεσε για πρώτη φορά εγγυημένες τιμές για την αγορά της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας . Για την εξασφάλιση της αυξημένης διείσδυσης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ στην αγορά, θεσπίζονται με το συγκεκριμένο νόμο , εθνικοί ενδεικτικοί στόχοι που πρέπει να συμφωνούν με τις εθνικές δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο των συμφωνιών για τις κλιματικές αλλαγές που έχουν γίνει αποδεκτές από την ΕΕ, με βάση το Πρωτόκολλο του Κιότο.

Η ανάγκη της κρατικής ενίσχυσης για την προώθηση των ΑΠΕ αναγνωρίζεται από τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές που αφορούν κρατικές ενισχύσεις για τη προστασία του περιβάλλοντος, που θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους και την ανάγκη ενδοεπιχειρησιακού καταλογισμού των εξωτερικών δαπανών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Επομένως, προκύπτει σε εθνικό επίπεδο, η ανάγκη εφαρμογής μηχανισμού υποστήριξης των ΑΠΕ. Στο μηχανισμό αυτό περιλαμβάνονται τα πράσινα πιστοποιητικά, οι ενισχύσεις για επενδύσεις, οι φορολογικές απαλλαγές ή οι αντίστοιχες μειώσεις, οι επιστροφές φόρου, η απλούστευση των διαδικασιών αδειοδότησης και τα συστήματα άμεσης στήριξης των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ. Οι υψηλές εγγυημένες τιμές μεγαλύτερες των 400 ευρώ ανά μεγαβατώρα δημιούργησαν πολύ μεγάλο επενδυτικό ενδιαφέρον. Με το συγκεκριμένο νόμο επήλθαν δύο σημαντικότερες αλλαγές αναφορικά με τη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Κατά πρώτον, υιοθετήθηκε ένα σύστημα αδειοδότησης των ιδιωτικών έργων για παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ σαν πηγές εθνικού πλούτου και σαν υπηρεσία κοινής ωφέλειας, με αποτέλεσμα από το ευρύ φάσμα επιλογών με όρια από τη μια πλευρά την ιδιωτικοποίηση των επενδύσεων σε ΑΠΕ και από την άλλη την επιβολή κρατικής ιδιοκτησίας, να επιλέγει ένα μεσαίο δρόμο αυτόν της κρατικής παρέμβασης με τη θεσμοθέτηση ενός πολύπλοκου συστήματος αδειοδότησης. Κατά δεύτερον, υιοθετεί ένα σύστημα παροχής οικονομικών κινήτρων προκειμένου να διαμορφώσει τα κατάλληλα πλαίσια για τη διεύθυνση έργων ΑΠΕ.³⁰

Συνοψίζοντας πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στη διαδικασία αδειοδότησης των ΑΠΕ, που ο συγκεκριμένος νόμος, και οι μεταγενέστεροι, προσπαθούν να τη κάνουν πιο βατή. Όπως διαπιστώθηκε η άδεια παραγωγής χορηγείται από τη ΡΑΕ. Εξετάζονται αν πληρούνται τα απαραίτητα κριτήρια και η χορήγηση γίνεται εντός δύο μηνών. Μετά την έκδοση της άδειας παραγωγής ο ενδιαφερόμενος ζητά προσφορά σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, απόφαση ΕΠΟ όπως ισχύει παραπάνω ενώ δεν απαιτείται άδεια παραγωγής για σταθμούς έως μια μεγαβατώρα.

Με βάση το συγκεκριμένο νόμο, η προσφορά σύνδεσης, η έγκριση επέμβασης σε δασική έκταση και η ΕΠΟ προχωρούν πλέον παράλληλα και όχι με τη σειρά. Η έγκριση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων χορηγείται από το ΥΠΕΚΑ³¹. Για την έκδοση απόφασης ΕΠΟ των έργων από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ υποβάλλεται πλήρης φάκελος και Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στην αρμόδια αρχή. Παρακάτω

³⁰ ΦΕΚ 129, 27/6/2006.

³¹ <http://www.ypeka.gr>

θα εξετασθούν οι αλλαγές που επήλθαν στο παραπάνω πλαίσιο με μεταγενέστερους νόμους.

(6) Νόμος 3423/2005

Ο σκοπός του νόμου αυτού είναι η ενσωμάτωση των οδηγιών 2003/30/EK και 2003/96/EK στο εθνικό δίκαιο. Όπως ειπώθηκε ήδη, οι οδηγίες αυτές κάλυπταν ζητήματα που αφορούσαν τις διαδικασίες παραγωγής και διακίνησης βιοκαυσίμων καθώς και το πλαίσιο της τιμολογιακής και φορολογικής πολιτικής που πρέπει να διέπει αυτές τις διαδικασίες.

Για να ασκηθεί η δραστηριότητα της διάθεσης βιοκαυσίμων απαιτείται Άδεια Διάθεσης Βιοκαυσίμων. Η άδεια αυτή μπορεί να χορηγηθεί σε ΑΕ ή ΕΠΕ που έχουν έδρα σε κράτος – μέλος της ΕΕ καθώς και σε Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις και σε Συνεταιριστικές Εταιρείες.

Σαν απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση της προαναφερθείσας άδειας είναι η κατοχή άδειας λειτουργίας μονάδας παραγωγής βιοκαυσίμων ή η ύπαρξη ενεργών συμβάσεων αγοράς αυτούσιων βιοκαυσίμων ή άλλων ανανεώσιμων καυσίμων από μονάδες παραγωγής τους εντός ή εκτός Ελλάδας.

Ο κάτοχος Άδειας Διάθεσης Βιοκαυσίμων έχει τη δυνατότητα να παράγει ή να εισάγει αυτούσια βιοκαύσιμα και άλλα ανανεώσιμα καύσιμα και να τα διαθέτει στο εσωτερικό της χώρας σε κατόχους Άδειας Διύλισης, Άδειας Εμπορίας και σε Τελικούς Καταναλωτές. Προκειμένου να ελέγχεται η διαδικασία ανάμειξης βιοκαυσίμων με άλλα πετρελαϊκά προϊόντα, υπάρχει η πρόβλεψη ώστε τα υγρά βιοκαύσιμα που προορίζονται για ανάμειξη με προϊόντα του αργού πετρελαίου να διατίθενται μόνο σε κατόχους Άδειας Διύλισης ή Άδειας Εμπορίας.

Για την ύπαρξη μεγαλύτερης ασφάλειας των βιοκαυσίμων και των άλλων ανανεώσιμων καυσίμων, ο νόμος απαιτεί ο κάτοχος Άδειας Διάθεσης Βιοκαυσίμων υποχρεωτικά να διαθέτει κατάλληλους αποθηκευτικούς χώρους αντίστοιχου όγκου κατ' ελάχιστο 100 κυβικών μέτρων για την αποθήκευσή τους.

Μια σημαντική προσθήκη για τη διαφάνεια των αποθεμάτων είναι ότι οι κάτοχοι Άδειας Διάθεσης Βιοκαυσίμων, Εμπορίας, Λιανικής Εμπορίας, Μεταφοράς με αγωγό καθώς και Μεγάλοι Τελικοί Καταναλωτές που οι αποθηκευτικοί χώροι τους έχουν την υποχρέωση

τήρησης αποθεμάτων ασφαλείας , υποχρεωτικά πρέπει να παρέχουν τα στοιχεία αυτά και είναι απολύτως υπεύθυνοι για την ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων.

Προκειμένου τα βιοκαύσιμα να είναι κατάλληλα αναφορικά με τη προστασία του περιβάλλοντος , θα πρέπει γενικότερα όταν τα ανανεώσιμα καύσιμα διατίθενται αυτούσια ή σε μίγμα με προϊόντα διύλισης αργού πετρελαίου να τηρούν τις προδιαγραφές που καθορίζει το Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο.

Η ανάγκη για ανάπτυξη της χρήσης βιοκαυσίμων οδήγησε στην δημιουργία Προγράμματος Κατανομής Ποσοτήτων Βιοκαυσίμων. Η διάρκεια του ορίστηκε έως τις 31/12/2010. Για τη κατανομή των ποσοτήτων των αυτούσιων Βιοκαυσίμων και των Άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων , λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα (α) η δυναμικότητα των Μονάδων Παραγωγής Βιοκαυσίμων ή Άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων που εισάγονται από μονάδες παραγωγής Βιοκαυσίμων εγκατεστημένες σε κράτος-μέλος της ΕΕ , (β) οι ποσότητες Βιοκαυσίμων και Άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων που υπόκεινται σε ειδικό φορολογικό καθεστώς και διακινήθηκαν από κάθε συμμετέχοντα στο Πρόγραμμα κατά τα προηγούμενα έτη συμμετοχής του σε αυτό.

Προκειμένου να υπάρχει μεγαλύτερος έλεγχος των υγρών Βιοκαυσίμων , νόμος προέβλεψε όπως οι ποσότητες αυτούσιων υγρών Βιοκαυσίμων που υπόκεινται σε ειδικό φορολογικό καθεστώς ,που προσφέρονται από Μονάδες Παραγωγής Βιοκαυσίμων και προορίζονται για ανάμειξη με προϊόντα διύλισης αργού πετρελαίου , υποχρεωτικά θα παραλαμβάνονται και θα διατίθενται στο εσωτερικό από κατόχους Άδειας διύλισης και από κατόχους Άδειας Εμπορίας εφόσον αυτοί πραγματοποιούν εισαγωγές έτοιμων προϊόντων διύλισης αργού πετρελαίου. Η παραπάνω διάταξη θα ίσχυε για χρονικό διάστημα πέντε ετών από την έναρξη εφαρμογής του νόμου.

Για περαιτέρω προστασία του ανταγωνισμού , οι Κάτοχοι Άδειας Διύλισης και Άδειας Διάθεσης Βιοκαυσίμων , θα πρέπει υποχρεωτικά να γνωστοποιούν στο Υπουργείο Ανάπτυξης και τη ΡΑΕ τον τρόπο διαμόρφωσης των εργοστασιακών τιμών των προϊόντων πετρελαιοειδών. Στα πλαίσια αυτής της προσπάθειας ορίζονται ανώτατες τιμές πώλησης των αυτούσιων Βιοκαυσίμων και των άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων που υπόκεινται σε ειδικό φορολογικό καθεστώς και που διατίθενται από κατόχους Άδειας Διάθεσης Βιοκαυσίμων στους κατόχους Άδειας Διύλισης και Άδειας Εμπορίας .

Η συμμετοχή των Βιοκαυσίμων και των άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων στην ελληνική αγορά έως τις 31/12/2010,

καθορίζεται στο 5.75% που υπολογίζεται επί του ενεργειακού περιεχομένου του συνόλου της βενζίνης και του πετρελαίου εσωτερικής καύσης που διατίθενται προς χρήση στις μεταφορές.³²

(7) Υπουργική Απόφαση 49828

Με την υπουργική απόφαση 49828 ,που ψηφίστηκε στις 12/11/2008, εγκρίθηκε ένα ειδικό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τις ΑΠΕ και η στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Έχει γίνει σαφές ότι οι ΑΠΕ αποτελούν φιλικές προς το περιβάλλον πηγές ενέργειας .Επιπλέον είναι βασικοί πυλώνες της αειφόρου ανάπτυξης βοηθώντας την απεξάρτηση της χώρας στον ενεργειακό τομέα ενώ ταυτόχρονα συμβάλλουν στη καλύτερη αξιοποίηση των φυσικών πόρων.

Βασική προτεραιότητα της ΕΕ είναι η ανάπτυξη των ΑΠΕ για τη προστασία του περιβάλλοντος και την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού. Ειπώθηκε ,παραπάνω , ότι με την οδηγία 2001/77/ΕΚ τέθηκε ο στόχος μέχρι το 2010 το 22% της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στην Κοινότητα να προέρχεται από ΑΠΕ. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το Μάρτιο του 2007, έθεσε σαν δεσμευτικό όριο το 20% από ΑΠΕ στη συνολική ενεργειακή κατανάλωση στην ΕΕ ως το 2020. Για την επίτευξη αυτών των στόχων , χρειάζεται ανάπτυξη και στους τρεις τομείς εφαρμογής ΑΠΕ , δηλαδή ηλεκτρισμού, βιοκαυσίμων και θέρμανσης-ψύξης. Οι στόχοι για την Ελλάδα εξειδικεύονται στο να είναι το ποσοστό συμμετοχής των ΑΠΕ στην ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας 20% μέχρι το 2010 και 29% το 2020.

Στα πλαίσια της ενιαίας πολιτικής για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου του Κιότο , έχει επικυρωθεί από την Ελλάδα ήδη από το 2002 η λήψη της υποχρέωσης της συγκράτησης της αύξησης των εκπομπών ρύπων στο 25% προωθώντας τη χρήση ΑΠΕ για τη παραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας ή ψύξης.

Στις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου το Μάρτιο του 2007, περιλαμβάνονταν και η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου το λιγότερο κατά 20% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 μέχρι το 2020. Η Ελλάδα για να ανταποκριθεί σε αυτή τη δέσμευση, έθεσε σε εφαρμογή μια σειρά μέτρων όπως τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από το 2008-2012 κατά 16.6% σε 140

³² ΦΕΚ 304, 13/12/2005.

βιομηχανίες, την εφαρμογή επιχειρησιακών σχεδίων για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα μεγάλα αστικά κέντρα, τη προώθηση του φυσικού αερίου, την εξοικονόμηση ενέργειας στο οικιακό και τριτογενή τομέα , επέκταση του Μετρό και γενικότερα των μέσων μαζικής μεταφοράς κλπ.

Οι παραπάνω μεταρρυθμίσεις απαιτούν από την Ελλάδα , το καθορισμό μέτρων υποστήριξης των ΑΠΕ. Αυτά τα μέτρα κυρίως είναι η απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης τους και η προσαρμογή του κανονιστικού πλαισίου εγκατάστασής τους στις εθνικές νομοθετικές διατάξεις που αφορούν στο χωροταξικό σχεδιασμό και τις χρήσεις γης.

Είναι γενικά αποδεκτή η άποψη ότι οι ΑΠΕ είναι φιλικές δραστηριότητες ως προς το περιβάλλον. Αυτό δεν είναι απόλυτα σωστό γιατί έχει πρακτικά αποδειχτεί ότι υπάρχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον από τις ΑΠΕ. Οι επιπτώσεις διαφοροποιούνται ανάλογα με το είδος της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας ΑΠΕ (αιολική, υδροηλεκτρική, γεωθερμική, ηλιακή κλπ). Οι διαφαινόμενες επιπτώσεις παρουσιάζονται και στο ανθρωπογενές περιβάλλον (πόλεις και οικισμούς) και στο φυσικό περιβάλλον (χλωρίδα, πανίδα) στις περιοχές εγκατάστασης ΑΠΕ καθώς επίσης και σε γειτονικές παραγωγικές δραστηριότητες όπως τουρισμός και γεωργία . Προκειμένου να προληφθούν , να αμβλυνθούν και να αποτραπούν οι επιπτώσεις αυτές απαιτείται να καθιερωθούν σαφείς κανόνες χωροθέτησης έργων ΑΠΕ για να μειωθούν από τη μια πλευρά οι αβεβαιότητες και οι συγκρούσεις να προκύπτουν αναφορικά με τις χρήσεις γης και από την άλλη για την ικανοποίηση των αναγκών προστασίας του περιβάλλοντος των περιοχών εγκατάστασης ΑΠΕ.

Από τα παραπάνω προκύπτει ξεκάθαρα ότι απαιτείται η θέσπιση πλαισίου βασικών κατευθύνσεων και γενικών κανόνων χωροθέτησης έργων ΑΠΕ για να γίνουν γνωστές οι περιοχές από τις οποίες αποκλείεται ολικά ή μερικά η εγκατάσταση έργων ΑΠΕ και για μια εξειδικευτούν ανά κατηγορία ΑΠΕ οι προϋποθέσεις εγκατάστασης αναφορικά με το περιβάλλον.

Την ανάγκη ύπαρξης ενός τέτοιου πλαισίου έρχεται να ικανοποιήσει η Υπουργική Απόφαση 49828. Σκοπός της είναι (*) η διαμόρφωση πολιτικών χωροθέτησης έργων ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ ανά κατηγορία δραστηριότητας και χώρου , (*) η καθιέρωση κανόνων και κριτηρίων χωροθέτησης για τη δημιουργία βιώσιμων εγκαταστάσεων ΑΠΕ και αρμονικής ένταξής τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, (*) στη δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού χωροθέτησης εγκαταστάσεων ΑΠΕ για την επίτευξη των στόχων των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.

Η συγκεκριμένη υπουργική απόφαση διακρίνει τον ελλαδικό χώρο στις ακόλουθες κατηγορίες.

- (1) Στη ηπειρωτική Ελλάδα συμπεριλαμβανομένης και της Εύβοιας.
- (2) Στην Αττική.
- (3) Στα κατοικημένα νησιά του Αιγαίου και του Ιονίου συμπεριλαμβανομένης και της Κρήτης.
- (4) Στον υπεράκτιο θαλάσσιο χώρο και στις νησίδες.

Η ηπειρωτική χώρα διακρίνεται σε Περιοχές Αιολικής Προτεραιότητας (ΠΑΠ) και σε Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας (ΠΑΚ). Οι ΠΑΠ προσδιορίζονται από τους ακόλουθους πίνακες, διαθέτουν πλεονεκτήματα αναφορικά με την εγκατάσταση αιολικών σταθμών και προσφέρονται για την επίτευξη των χωροταξικών στόχων.

ΠΕΡΙΟΧΗ 1

ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ	ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ
Δ. ΦΕΡΩΝ	Δ. ΑΡΡΙΑΝΩΝ
Δ. ΤΡΑΙΑΝΟΥΠΟΛΗΣ	ΚΟΙΝ. ΚΕΧΡΟΥ
Δ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	
Δ. ΣΟΥΦΛΙΟΥ	
Δ. ΤΥΧΕΡΟΥ	

Το αιολικό δυναμικό της περιοχής θεωρείται ότι είναι 1.076 Mwe.

ΠΕΡΙΟΧΗ 2

ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ
Δ. ΑΥΛΩΝΟΣ
Δ. ΔΥΣΤΙΩΝ
Δ. ΚΑΡΥΣΤΟΥ
Δ. ΜΑΡΜΑΡΙΟΥ
Δ. ΜΕΣΣΑΠΙΩΝ
Δ. ΣΤΥΡΑΙΩΝ
ΚΟΙΝ. ΚΑΦΗΡΕΑ
Δ. ΔΙΡΦΥΩΝ
Δ. ΚΥΜΗΣ

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ
Δ. ΑΠΟΔΟΤΙΑΣ
Δ. ΠΛΑΤΑΝΟΥ
Δ. ΘΕΡΜΟΥ

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΑΔΑΣ
Δ. ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ
Δ. ΣΠΕΡΧΙΑΔΟΣ
Δ. ΥΠΑΤΗΣ
Δ. ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ
Δ. ΜΑΚΡΥΚΩΜΗΣ
Δ. ΟΠΟΥΝΤΙΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
Δ. ΑΓΡΑΦΩΝ
Δ. ΒΙΝΙΑΝΗΣ
Δ. ΔΟΜΝΙΤΣΑΣ
Δ. ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
Δ. ΚΤΗΜΕΝΙΩΝ
Δ. ΠΟΤΑΜΙΑΣ
Δ. ΠΡΟΥΣΣΟΥ
Δ. ΦΟΥΡΝΑ
Δ. ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΑΔΑΣ
Δ. ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ
Δ. ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΥ
Δ. ΔΕΣΦΙΝΗΣ
Δ. ΑΜΦΙΣΣΗΣ
Δ. ΚΑΛΛΙΕΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΑΣ
Δ. ΚΑΛΛΙΦΩΝΙΟΥ
Δ. ΜΕΝΕΛΑΙΔΑΣ
Δ. ΡΕΝΤΙΝΗΣ
Δ. ΙΤΑΜΟΥ

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ
Δ. ΑΥΛΕΙΑΣ
Δ. ΔΙΣΤΟΜΟΥ
Δ. ΛΕΙΒΑΔΕΩΝ
Δ. ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ
Δ. ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ
Δ. ΑΡΑΧΩΒΗΣ
ΚΟΙΝ. ΚΥΡΙΑΚΙΟΥ

Το αιολικό δυναμικό της περιοχής θεωρείται ότι είναι 4.348 Mwe.

ΠΕΡΙΟΧΗ 3

ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
Δ. ΒΟΙΩΝ
Δ. ΓΕΡΟΝΘΡΩΝ
Δ. ΖΑΡΑΚΑ
Δ. ΜΟΛΑΩΝ
Δ. ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ
Δ. ΝΙΑΤΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ
Δ. ΛΕΩΝΙΔΙΟΥ
ΚΟΙΝ. ΚΟΣΜΑ

Το αιολικό δυναμικό της περιοχής θεωρείται ότι είναι 955 Mwe.

Το συνολικό αιολικό δυναμικό των ΠΑΠ είναι 6379 Mwe.

Οι ΠΑΚ είναι όλοι οι Πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ της ηπειρωτικής χώρας που δεν περιλαμβάνονται στους ΠΑΠ και κρίνονται από τη ΡΑΕ ως ενεργειακά αποδοτικές περιοχές.

Σε όλες τις κατηγορίες των περιοχών που περιγράφηκαν παραπάνω αποκλείεται η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων μέσα σε διατηρητέα μνημεία παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, σε περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης, στους εθνικούς δρυμούς, σε περιοχές που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο ΦΥΣΗ 2000, στις πόλεις και στους οικισμούς εντός σχεδίου πριν το 1923 ή περιοχές με πληθυσμό κάτω από 2000 κατοίκους, στις ακτές που είναι κατάλληλες για κολύμβηση, στις λατομικές, εξορυκτικές και μεταλλευτικές ζώνες και σε περιοχές που λόγω του καθεστώτος χρήσεων γης απαγορεύεται η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων.

Έχει ιδιαίτερη σημασία αναφορικά με το τουρισμό έχει η πρόβλεψη ότι απαγορεύεται η εγκατάσταση ΑΠΕ σε περιοχές που περιλαμβάνουν 5 τουλάχιστον δομημένες ιδιοκτησίες για τουριστική χρήση ή για κατοικία που βρίσκονται ανά δύο σε απόσταση μικρότερη των 100 μέτρων και έχουν τουλάχιστον 150 κλίνες (άτυπα διαμορφωμένες τουριστικές και οικιστικές περιοχές).

Όπως είναι φυσικό, θεσπίζονται βάσει της υπουργικής αυτής απόφασης, ειδικά κριτήρια χωροθέτησης αιολικών μονάδων στο θαλάσσιο χώρο και στις ακατοίκητες νησίδες. Έτσι επιτρέπεται η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων σε όλες τις θαλάσσιες περιοχές

της χώρας αρκεί να υπάρχουν οι προϋποθέσεις αιολικής εκμεταλλευσιμότητας και οι περιοχές αυτές δεν εντάσσονται σε κάποιο ειδικό καθεστώς που απαγορεύει τη χωροθέτηση. Απαγορεύεται όμως η εγκατάσταση ανεμογεννητριών σε απόσταση μικρότερη των 1500 μ. από τις ακτές που περιλαμβάνονται σε πρόγραμμα παρακολούθησης των νερών τους από το ΥΠΕΧΩΔΕ. Ακόμη απαγορεύεται η εγκατάσταση ανεμογεννητριών σε κλειστούς κόλπους με άνοιγμα μικρότερο των 1500μ.

Ένα άλλο πρόβλημα που έπρεπε να καλυφθεί ήταν η θέσπιση κριτηρίων χωροθέτησης εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας. Ως περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας θεωρούνται , πάντα με βάση την ΥΑ 49828 ,οι περιοχές που είναι άγονες ή δεν είναι μεγάλης παραγωγικότητας , είναι αθέατες από πολυσύχναστους χώρους και έχουν δυνατότητα σύνδεσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα.

Αντίθετα απαγορεύεται η χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης ηλιακής ενέργειας σε διατηρητέα μνημεία παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, σε περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης, στους εθνικούς δρυμούς, σε περιοχές που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο ΦΥΣΗ 2000 και σε περιοχές που λόγω του καθεστώτος χρήσεων γης απαγορεύεται η χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης ηλιακής ενέργειας.

Αντίστοιχα κριτήρια θεσπίστηκαν και για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης ενέργειας από βιομάζα ή βιοαέριο. Ως περιοχές ιδανικές για τη χωροθέτηση τέτοιων εγκαταστάσεων θεωρούνται οι χώροι κοντά σε ΧΥΤΑ, σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, σε μεγάλες κτηνοτροφικές και πτηνοτροφικές μονάδες, σε μονάδες παραγωγής χαρτοπολτού, ζωοτροφών κλπ.

Απαγορεύεται η χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης ενέργειας από βιομάζα ή βιοαέριο στις περιοχές που αναφέρονται σε προηγούμενη παράγραφο ως απαγορευμένες περιοχές.

Η εκμετάλλευση της γεωθερμικής ενέργειας είναι μια νέα σχετικά παράμετρος των ΑΠΕ. Απαιτεί ύπαρξη γεωθερμικού πεδίου στο οποίο να εντοπίζεται αυτοτελές γεωθερμικό δυναμικό. Το γεγονός της σπανιότητας της συγκεκριμένης ενεργειακής ύλης ,καθιστά πολύ λίγες τις περιοχές όπου επιτρέπεται η χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης γεωθερμικής ενέργειας. Τέτοιες περιοχές είναι η Πολύχνιτος στη Λέσβο, η Μήλος και η Νίσυρος. Απαγορευμένες περιοχές για εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης γεωθερμικής ενέργειας θεωρούνται οι απαγορευμένες περιοχές που έχουν ήδη αναφερθεί.

Προκειμένου να υλοποιηθούν οι θεσπιζόμενες δράσεις της ΥΑ 49828, θα δούμε ποιές πολιτικές προτάθηκαν για αυτό το λόγο. Το ΥΠΕΧΩΔΕ ορίστηκε ως αρμόδιος φορέας για την εναρμόνιση των εγκεκριμένων κατευθύνσεων του πλαισίου της υπουργικής απόφασης. Η χρηματοδότηση των δράσεων θα γίνει μέσω ΕΣΠΑ για τα έτη 2007-2013. Θα πρέπει να καταρτίζονται εκθέσεις για την αξιολόγηση των περιφερειακών πλαισίων χωροταξικού σχεδιασμού. Επιβάλλεται η εναρμόνιση των γενικών πολεοδομικών σχεδίων και των σχεδίων χωρικής και οικιστικής οργάνωσης ανοιχτών πόλεων μέσω του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Θα πρέπει να αναπτυχθούν μηχανισμοί για την επικαιροποίηση των μετρήσεων του αιολικού δυναμικού, του υδατικού δυναμικού και του γεωθερμικού δυναμικού και να διερευνηθούν νέες μέθοδοι καταγραφής και αξιολόγησης τους στο χερσαίο και στο θαλάσσιο χώρο. Θα πρέπει να καθοριστούν κριτήρια χωροθέτησης νέων μορφών ΑΠΕ (π.χ αξιοποίηση της θαλάσσιας ενέργειας). Θα πρέπει να επεκταθεί το Σύστημα εξυπηρέτησης των Περιοχών Αιολικής Εξυπηρέτησης καθώς και οι διασυνδέσεις του συστήματος με τα δίκτυα των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Χρειάζεται αξιολόγηση εναλλακτικών τεχνικών λύσεων για τη διέλευση του Συστήματος από περιοχές που υπάγονται σε ειδικό καθεστώς προστασίας και διαχείρισης. Μέσω των ΟΤΑ πρέπει να προγραμματιστούν και να κατασκευαστούν τα αναγκαία τοπικά οδικά δίκτυα προσπέλασης των ΠΑΠ.

Με το Νόμο 3734/2009 δίνεται η δυνατότητα στη Τοπική Αυτοδιοίκηση να αναπτύξει δράσεις που θα ωφελήσουν τα μέγιστα στην εξάπλωση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ. Η χρηματοδότηση μέσω ΕΣΠΑ των διαφόρων δράσεων θα βοηθήσει στην αύξηση των θέσεων εργασίας, στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών από ΑΠΕ, στη λήψη τεχνογνωσίας και το κυριότερο στην μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου όπως επιβάλλει το Πρωτόκολλο του Κιότο.³³

³³ ΦΕΚ 2464, 3/12/2008.

β. Το Θεσμικό Πλαίσιο Μετά την Οδηγία 2009/28/EK

(1) Νόμος 3734/2009

Στο συγκεκριμένο νόμο υπάρχουν ρυθμίσεις που σχετίζονται με τη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ. Αν κάποιος θελήσει να εντρυφήσει σε αυτές τις ρυθμίσεις, θα δει ότι υπεισέρχονται κάποιες πολύ σημαντικές τροποποιήσεις. Σε όσους ασχολούνται με θέματα ΑΠΕ πάντα υπήρχε το ερώτημα τι γίνεται αναφορικά με την άδεια εγκατάστασης αν η ισχύς αυξηθεί. Η απάντηση δίνεται με το παρόντα νόμο. Θεσπίστηκε ότι αν η Εγκατεστημένη Ισχύς ή η Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής σταθμού ηλεκτρικής ενέργειας, αυξηθεί μια μόνο φορά μέχρι 10% χωρίς από την αύξηση αυτή να επέρχεται αύξηση του εμβαδού του γηπέδου, η άδεια εγκατάστασης τροποποιείται μετά από επαναδιατύπωση των όρων σύνδεσης του σταθμού από τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου. Δίνεται έτσι μια σημαντική λύση σε αυτό το πρόβλημα. Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί απαιτείται πλέον άδεια για την εγκατάσταση ή επέκταση σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ. Η άδεια εκδίδεται με απόφαση του Γεν. Γραμματέα της περιφέρειας μέσα στα όρια της οποίας εγκαθίσταται ο σταθμός. Επομένως αποκτά και η περιφέρεια ρόλο στην έκδοση παρόμοιας άδειας.

Με το παρόντα νόμο νομοθετείται και μια επιπλέον οικονομική εισφορά προς το Φορέα Διαχείρισης μιας περιοχής. Ο κάθε παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας στον οποίο χορηγείται άδεια παραγωγής από Υδροηλεκτρικό Σταθμό εντός προστατευόμενων περιοχών, επιβαρύνεται από την έναρξη της εμπορικής λειτουργίας του σταθμού με ένα ειδικό τέλος υπέρ του Φορέα Διαχείρισης της αντίστοιχης προστατευόμενης περιοχής. Το τέλος αυτό αντιστοιχεί στο 1% της προ ΦΠΑ τιμής πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας στο Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Η εισφορά αυτή εκτός από το όφελος από οικονομικής άποψης αποτελεί και ένα σημείο που χρήζει προσοχής από τον υποψήφιο παραγωγό αναφορικά με το αν η περιοχή είναι προστατευόμενη.

Ένα άλλο πρόβλημα που επιλύεται με το νόμο αυτό είναι το πρόβλημα με την άδεια χορήγησης χρήσης νερού και την εκτέλεση έργου αξιοποίησης υδάτινων πόρων. Μέχρι να εγκριθούν τα Προγράμματα Ανάπτυξης υδατικών πόρων και προκειμένου να χορηγηθεί άδεια χρήσης νερού και εκτέλεση έργου αξιοποίησης υδάτινων πόρων μικρών υδροηλεκτρικών έργων επιτρέπεται η κατάρτιση και έγκριση προγράμματος ανάπτυξης και διαχείρισης απορροής. Με αυτό τον τρόπο

παύει να καθυστερεί η άδεια χορήγησης χρήσης νερού στους ενδιαφερόμενους μέχρι να εγκριθούν τα Προγράμματα Ανάπτυξης υδατικών πόρων. Βέβαια υπάρχουν και περιορισμοί στην παραπάνω άδεια για να μην επηρεαστούν τα υδάτινα αποθέματα της περιοχής.. Εν προκειμένω δεν θα πρέπει να υπάρχει αποθήκευση υδάτων σε ταμιευτήρες εποχικής ή ετήσιας ρύθμισης, να μη μεταβάλλεται το υδατικό ισοζύγιο της περιοχής και να μη γίνεται εκτροπή νερού.

Ο εν λόγω νόμος αναπροσαρμόζει τη τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από φωτοβολταϊκούς σταθμούς στηριζόμενος στα σύγχρονα δεδομένα. Η τιμολόγηση αυτή γίνεται με βάση το παρακάτω πίνακα 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΕΤΟΣ	ΜΗ	Δ/MENO Α (>100κιλοβατ)	Δ//MENO Β (<=100κιλοβατ)	ΜΗ Δ/MENO Γ (>100κιλοβατ)	Δ/MENO Δ(<=100 Κιλοβατ)
2009	2 ^{ος}	400	450	450	500
2009	8 ^{ος}	400	450	450	500
2010	2 ^{ος}	400	450	450	500
2010	8 ^{ος}	392.04	441.05	441.05	490.05
2011	2 ^{ος}	372.83	419.43	419.43	466.03
2011	8 ^{ος}	351.01	394.88	394.88	438.76
2012	2 ^{ος}	333.81	375.53	375.53	417.26
2012	8 ^{ος}	314.27	353.56	353.56	392.84
2013	2 ^{ος}	298.87	336.23	336.23	373.59
2013	8 ^{ος}	281.38	316.55	316.55	351.72
2014	2 ^{ος}	268.94	302.56	302.56	336.18
2014	8 ^{ος}	260.97	293.59	293.59	326.22
ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΤΟΣ v ΑΠΟ 2015 ΚΑΙ ΜΕΤΑ		1.3X(μΟΤΣ _{v-1})	1.4X(μΟΤΣ _{v-1})	1.4X(μΟΤΣ _{v-1})	1.5X(μΟ ΤΣ _{v-1})

Πηγή: ΦΕΚ 8, 28/1/2009

όπου (μΟΤΣ_{v-1}) η μέση οριακή τιμή του συστήματος το προηγούμενο έτος.

Η ανάγκη για την περαιτέρω ανάπτυξη των ΑΠΕ και ειδικότερα την αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα οδήγησαν στη θεσμοθέτηση ενός Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις ιδίως σε στέγες και προσόψεις κτηρίων , σύμφωνα πάντα ισχύοντες όρους δόμησης. Για να καταρτιστεί το πρόγραμμα αυτό λαμβάνονται υπόψη τόσο η δυνατότητες απορρόφησης της ηλεκτρικής ενέργειας όσο και η ασφάλεια της λειτουργίας των δικτύων. Όσον αφορά την απορρόφηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από τα παραπάνω συστήματα, υπάρχει η δυνατότητα του συμψηφισμού της παραγόμενης και της καταναλισκόμενης ενέργειας στα κτήρια αυτά.

Επιπλέον για να δοθεί μεγαλύτερη ευελιξία στη δυνατότητα εγκατάστασης συστημάτων ΑΠΕ , ο νόμος δίνει τη δυνατότητα να εγκατασταθούν σταθμοί εκμετάλλευσης ηλιακής ενέργειας, παραγωγής ηλεκτρικής ή θερμικής ενέργειας και ανεμογεννητριών χωρίς να απαιτείται έκδοση οικοδομικής άδειας αλλά μόνο έγκριση εργασιών από τη Πολεοδομική Υπηρεσία της περιοχής της εγκατάστασης.

Με το νόμο αυτό δίνονται νέες προοπτικές για τις ΑΠΕ στην Ελλάδα. Η δυνατότητα τροποποίησης της άδειας εγκατάστασης στη περίπτωση που αυξηθεί η Εγκατεστημένη Ισχύς ή η Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής σταθμού ηλεκτρικής ενέργειας, είναι μια σημαντική εξέλιξη. Επιπλέον το ότι απαιτείται πλέον άδεια για την εγκατάσταση ή επέκταση σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ, ενισχύει τον ανταγωνισμό στην αγορά και ενδυναμώνει το ρόλο της περιφέρειας . Παύει να καθυστερεί η άδεια χορήγησης χρήσης νερού στους ενδιαφερόμενους μέχρι να εγκριθούν τα Προγράμματα Ανάπτυξης υδατικών πόρων, γεγονός που κωλυσιεργούσε την ανάπτυξη παρόμοιων προγραμμάτων . Από τις σημαντικότερες βελτιώσεις αποτελεί το γεγονός ότι αναπτύσσονται πλέον προγράμματα εγκατάστασης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε ταράτσες και προσόψεις κτηρίων αλλά και σταθμοί εκμετάλλευσης και ανεμογεννητριών χωρίς να απαιτείται οικοδομική άδεια για λιγότερη γραφειοκρατία.³⁴

(2) Νόμος 3851/2010

Ο νόμος 3851 επιταχύνει την ανάπτυξη των ΑΠΕ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Γίνεται απόλυτα σαφές ότι η προστασία του κλίματος , μέσω της προώθησης της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, αποτελεί περιβαλλοντική και ενεργειακή προτεραιότητα πολύ μεγάλης σημασίας για τη χώρα. Η νομοθεσία ενσωματώνει πλέον την οδηγία 2009/28 ΕΚ . Πλέον καθορίζονται οι εθνικοί στόχοι μέχρι το 2020

³⁴ ΦΕΚ 8, 28/1/2009.

αναφορικά με την ενέργεια. Αυστηρά καθορίζεται η συμμετοχή της παραγόμενης ενέργειας από ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση στο 20%, η συμμετοχή της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ στην ακαθάριστη κατανάλωση στο 40%. Ακόμη η συμμετοχή της παραγόμενης ενέργειας από ΑΠΕ στη τελική κατανάλωση ενέργειας για θέρμανση και ψύξη στο 20% και η συμμετοχή της παραγόμενης ενέργειας από ΑΠΕ στη τελική κατανάλωση ενέργειας στις μεταφορές στο 10%.

Δίνεται η δυνατότητα στη ΡΑΕ να αποφασίζει για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ με βάση την εθνική ασφάλεια, τη προστασία της δημόσιας υγείας, της ασφάλειας του Συστήματος και του Δικτύου, της ενεργειακής αποδοτικότητας του έργου, της ωριμότητας της διαδικασίας υλοποίησης, της δυνατότητας του αιτούντος να υλοποιήσει το έργο, την διασφάλιση της προστασίας των πελατών, τη δυνατότητα υλοποίησης του έργου στα πλαίσια του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ.

Αναφορικά με την άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας δίνεται η δυνατότητα να μην απαιτείται τροποποίηση σε κάποιες περιπτώσεις. Ενδεικτικά αν η εγκατεστημένη Ισχύς ή η Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέεται με το Σύστημα ή το Δίκτυο αυξηθεί μέχρι 10% συνολικά σε σχέση με την αρχική άδεια, εφόσον δεν επέρχεται μεταβολή του γηπέδου εκτός από τη μείωση του εμβαδού του. Ακόμη αν μεταβληθεί η έδρα ή η κατοικία του αδειούχου και αν μειωθεί η Εγκατεστημένη Ισχύς ή η Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέεται με το Σύστημα ή το Δίκτυο, εφόσον από τη μείωση δεν επέρχεται μεταβολή του γηπέδου εκτός από μείωση του εμβαδού του.

Προκειμένου να δοθεί μεγαλύτερη ευελιξία στους υποψήφιους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, δίνεται η δυνατότητα εξαίρεσης από την υποχρέωση να λάβουν άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από κάποιες κατηγορίες εγκαταστάσεων ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ. Αυτές οι κατηγορίες είναι γεωθερμικοί σταθμοί με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση του 0.5 MW, σταθμούς βιομάζας, βιοαερίου και βιοκαυσίμων με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση 1 MW, φωτοβολταϊκούς ή ηλιοθερμικούς σταθμούς με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη του 1 MW_p, αιολικές εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση των 100 KW, σταθμούς ΣΗΘΥΑ με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση του 1 Mwe, σταθμούς από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ με εγκατεστημένη ισχύ έως 5 Mwe που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή

ερευνητικούς φορείς του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα για όσο χρόνο λειτουργούν αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς σκοπούς καθώς και σταθμούς που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ) για όσο χρόνο λειτουργούν για διενέργεια πιστοποιήσεων ή μετρήσεων. Ακόμη για αυτόνομους σταθμούς από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ που δεν συνδέονται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη ή ίση των 5 Mwe χωρίς δυνατότητα τροποποίησης της αυτόνομης λειτουργίας τους.

Στα πλαίσια της στόχευσης μεγαλύτερης ευελιξίας, δεν απαιτείται Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση για τους υβριδικούς σταθμούς και τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και τα συνοδευτικά έργα. Επιπλέον εξαιρούνται από την υποχρέωση έκδοσης απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΠΟ), οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ που εγκαθίστανται σε γήπεδα εφόσον η εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύς τους δεν υπερβαίνει κάποια συγκεκριμένα όρια. Ειδικότερα τα 0.5 MW για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από γεωθερμία, 0.5 MW για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με χρήσης βιομάζας, βιοαερίου και βιοκαυσίμων, 0.5 MW για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από φωτοβολταϊκά ή ηλιοθερμικά και 20KW για αιολικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής.

Προκειμένου οι υποψήφιοι παραγωγοί να είναι προσεκτικοί αναφορικά με τις περιοχές που βρίσκονται σε ειδικό καθεστώς, ο νόμος υποχρεώνει σε διαδικασία ΕΠΟ σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε ΑΠΕ με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη ή ίση με τα προαναφερθέντα όρια αν εγκαθίστανται σε γήπεδα που βρίσκονται σε οριοθετημένες περιοχές του δικτύου Natura 2000 ή σε παράκτιες ζώνες που απέχουν λιγότερο από 100 μέτρα από την οριογραμμή του αιγιαλού εκτός βραχονησίδων.

Ο νόμος προχωρά ακόμα περισσότερο αναφορικά με τη δυνατότητα σύνδεσης νέων παραγωγών στο υπάρχον δίκτυο. Έτσι ο κάτοχος άδειας παραγωγής δεν έχει δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνδεση νέου παραγωγού στον υποσταθμό εκτός αν συντρέχει περίπτωση έλλειψης χωρητικότητας του δικτύου.

Με το συγκεκριμένο νόμο γίνεται ορθολογικοποίηση της τιμολόγησης ενέργειας που παράγεται από σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ. Οι τιμολογήσεις γίνονται με βάση το παρακάτω πίνακα 3.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ	ΤΙΜΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΕΥΡΩ/ΜΕΓΑΛΟΒΑΤΩΡΑ)ΣΕ ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	ΤΙΜΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΕΥΡΩ/ΜΕΓΑΛΟΒΑΤΩΡΑ)ΣΕ ΜΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΝΗΣΙΑ
Αιολική ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις ισχύος μεγαλύτερης των 50 KW	87.85	99.45
Αιολική ενέργεια που αξιοποιείται με εγκαταστάσεις ισχύος μικρότερης ή ίσης των 50 KW	250	250
Φωτοβολταϊκά έως 10 KW στον οικιακό τομέα και σε μικρές επιχειρήσεις	550	550
Υδραυλική ενέργεια που αξιοποιείται με μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ έως 15 MW	87.85	87.85
Ηλιακή ενέργεια που αξιοποιείται από ηλιοθερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής	264.85	264.85
Ηλιακή ενέργεια που αξιοποιείται από ηλιοθερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με σύστημα αποθήκευσης που εξασφαλίζει τουλάχιστον 2	284.85	284.85

ώρες λειτουργίας στο ονομαστικό φορτίο		
Γεωθερμική ενέργεια χαμηλής θερμοκρασίας	150	150
Γεωθερμική ενέργεια υψηλής θερμοκρασίας	99.45	99.45
Βιομάζα που αξιοποιείται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ ≤ 1 MW	200	200
Βιομάζα που αξιοποιείται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ > 1 MW και μικρότερη ≤ 5 MW	175	175
Βιομάζα που αξιοποιείται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ > 5 MW	150	150
Αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και βιοαέρια από βιομάζα με εγκατεστημένη ισχύ ≤ 2 MW	120	120
Αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και	99.45	99.45

βιοαέρια από βιομάζα με εγκατεστημένη ισχύ >2 MW		
Βιοαέριο που προέρχεται από βιομάζα με εγκατεστημένη ισχύ ≤3 MW	220	220
Βιοαέριο που προέρχεται από βιομάζα με εγκατεστημένη ισχύ >3 MW	200	200
ΣΗΘΥΑ	87.85XΣΡ	99.45XΣΡ
Άλλες ΑΠΕ	87.85	99.45

Πηγή: ΦΕΚ 85, 4/6/2010

Όπου $\Sigma P = 1 + (MT\Phi A - 26) / (100 * \eta)$ με

MTΦΑ = η ανά τρίμηνο μέση μοναδιαία τιμή πώλησης φυσικού αερίου για συμπαραγωγή σε ευρώ ανά μεγαβατώρες ανώτερης θερμογόνου δύναμης στους χρήστες φυσικού αερίου στην Ελλάδα εξαιρουμένων των πελατών ηλεκτροπαραγωγής.

η= ο ηλεκτρικός βαθμός απόδοσης της διάταξης ΣΗΘΥΑ επό ανώτερης θερμογόνου δύναμης φυσικού αερίου που ορίζεται σε 0.33 για μονάδες ΣΗΘΥΑ ≤1 Mwe και σε 0.35 για μονάδες ΣΗΘΥΑ >1 Mwe.

Η τιμή του ΣΡ δεν μπορεί να είναι μικρότερη της μονάδας.

Όσον αφορά τη τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από φωτοβολταϊκούς σταθμούς , αυτή γίνεται με βάση το παρακάτω πίνακα 4

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΕΤΟΣ	ΜΗΝΑΣ	ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟ >100 KW	ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟ ≤100 KW	ΜΗ ΔΙΑΣΥΝΔ/ΜΕΝΟ
2009	2 ^{ος}	400	450	450
2009	8 ^{ος}	400	450	450
2010	2 ^{ος}	400	450	450
2010	8 ^{ος}	392.04	441.05	441.05
2011	2 ^{ος}	372.83	419.43	419.43
2011	8 ^{ος}	351.01	394.89	394.89
2012	2 ^{ος}	333.81	375.54	375.54
2012	8 ^{ος}	314.27	353.55	353.55
2013	2 ^{ος}	298.87	336.23	336.23

2013	8 ^{ος}	281.38	316.55	316.55
2014	2 ^{ος}	268.94	302.56	302.56
2014	8 ^{ος}	260.97	293.59	293.59
Για κάθε έτος ν από το 2015 και μετά		1.3ΧμΟΤΣ _{ν-1}	1.4ΧμΟΤΣ _{ν-1}	1.4ΧμΟΤΣ _{ν-1}

Πηγή: ΦΕΚ 85, 4/6/2010, ΦΕΚ 179 Α, 22/8/2011

Όπου μΟΤΣ_{ν-1}= Μέση Οριακή Τιμή Συστήματος κατά το προηγούμενο έτος ν-1.

Σημαντική προσθήκη στη νομοθεσία είναι αυτή που επιτρέπει βάσει τη συγκεκριμένου νόμου την εγκατάσταση αιολικών πάρκων εντός του εθνικού θαλάσσιου χώρου σύμφωνα με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ.

Στα πλαίσια της πολιτικής ανάπτυξης της εγκατάστασης ΑΠΕ σε κτίρια και των φωτοβολταϊκών συστημάτων , απαλλάσσονται από τη καταβολή του ειδικού τέλους οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας των παραπάνω κατηγοριών. Επιπλέον τα έσοδα που προέρχονται από τις δημοπρατήσεις των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου , αποτελούν πόρο του ειδικού λογαριασμού που διαχειρίζεται ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣΜΗΕ) στον οποίο και αποδίδεται.

Με άξονα τη προσαρμογή στο Πρωτόκολλο του Κιότο, πρωταρχικός στόχος είναι η αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ. Ο νόμος 3851 δίνει και οικονομικά κίνητρα στους οικιακούς καταναλωτές των περιοχών που εγκαθίστανται έργα ΑΠΕ. Τα κίνητρα αυτά αφορούν κυρίως το ειδικό τέλος που παρακρατείται από τον αρμόδιο Διαχειριστή . Το ποσό που αντιστοιχεί , βάσει του συγκεκριμένου νόμου , αποδίδεται μέσω μιας διαδικασίας στους κατόχους άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό να πιστωθούν οι λογαριασμοί ηλεκτρικής ενέργειας των οικιακών καταναλωτών.

Γίνεται απόλυτα κατανοητό ότι θεσπίζονται τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να προωθηθούν κατά προτεραιότητα οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας , ως μέσο για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής , την προστασία της ατμόσφαιρας, το βιώσιμο ενεργειακό εφοδιασμό της

χώρας, την επίτευξη της αιεφόρου ανάπτυξης και τη βιώσιμη αξιοποίηση των πηγών του εθνικού πλούτου.

Η ανάγκη αύξησης και αξιοποίησης έργων ΑΠΕ , δημιούργησε και την ανάγκη σαφών όρων χωροθέτησης εγκαταστάσεων ΑΠΕ. Ο νόμος 3851 ορίζει αυτούς τους όρους. Έτσι λοιπόν προκειμένου να εγκατασταθούν σταθμοί ΑΠΕ , πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνο εγκεκριμένα χωροταξικά , πολεοδομικά , ρυθμιστικά ή άλλα σχέδια χρήσεων γης καθώς και εγκεκριμένες μελέτες που εναρμονίζονται προς το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ που να τεκμηριώνουν πλήρως ότι έχει διασφαλιστεί μέγιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού ΑΠΕ.

Αναφορικά με αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από την Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης του αντίστοιχου νομού ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας , απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας εκτός από τη γεωργική εκμετάλλευση και τη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς ΑΠΕ.

Όσον αφορά την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και ανεμογεννητριών δεν απαιτείται οικοδομική άδεια αλλά έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας από την αρμόδια Διεύθυνση Πολεοδομίας . Στη περίπτωση τοποθέτησης φωτοβολταϊκών συστημάτων και μικρών ανεμογεννητριών σε κτήρια και στέγαστρα, αντί της έκδοσης έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας μπορεί να προβλέπεται μόνο η γνωστοποίηση των εργασιών αυτών στον οριζόμενο κατά περίπτωση αρμόδιο φορέα. Όλες οι παραπάνω πολιτικές είναι προσανατολισμένες στη μείωση της γραφειοκρατίας , προκειμένου να γίνουν ελκυστικότερες οι εγκαταστάσεις έργων ΑΠΕ.

Στο θέμα της εφαρμογής ΑΠΕ στα κτίρια εισάγονται μερικές πολύ σημαντικές διατάξεις. Υποχρεωτικά πλέον θα πρέπει πριν από την έναρξη ανέγερσης όλων των νέων κτηρίων , ανεξάρτητα της επιφάνειας τους , θα πρέπει να εκπονείται και να υποβάλλεται στην αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία μια μελέτη. Αυτή η μελέτη περιλαμβάνει την τεχνική, περιβαλλοντική και οικονομική σκοπιμότητα εγκατάστασης τουλάχιστον ενός από τα εναλλακτικά συστήματα παροχής ενέργειας (αποκεντρωμένα συστήματα παροχής ενέργειας που βασίζονται σε ΑΠΕ, συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, συστήματα θέρμανσης ή ψύξης κλπ).

Για τα κτήρια για τα οποία κατατίθεται στην αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία αίτηση χορήγησης οικοδομικής άδειας μετά την 1/1/2011, είναι υποχρεωτική η κάλυψη κατ' ελάχιστον στο 60 % των αναγκών σε ζεστό νερό από χρήση ηλιοθερμικού συστήματος. Επιπροσθέτως πρέπει μέχρι τις 31/12/2019 , όλα τα νέα κτήρια να

καλύπτουν το σύνολο της πρωτογενούς ενεργειακής κατανάλωσης τους με συστήματα παροχής ενέργειας που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ,συμπαγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας και σε συστήματα τηλεθέρμανσης.

Μια από τις σημαντικότερες ρυθμίσεις που εισάγει ο νόμος 3851, είναι η υποχρέωση ελέγχου των κτηρίων αναφορικά με τους συμβατικούς λέβητες και των εγκαταστάσεων κλιματισμού. Πρόκειται για παρεμβάσεις που σκοπό έχουν τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και το περιορισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Οι παραπάνω έλεγχοι θα διενεργούνται από ειδικούς επιθεωρητές κτηρίων ,λεβήτων και εγκαταστάσεων κλιματισμού , το καθεστώς των οποίων καθορίζεται με ειδικές διατάξεις του νόμου.

Στα πλαίσια της δημιουργίας κινήτρων για εγκαταστάσεις έργων ΑΠΕ με κύριο στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας, δίνεται η δυνατότητα για εργασίες που στοχεύουν στην βελτίωση τη ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε οικίες , να παρέχεται χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Συμπληρωματικά θα προκηρύσσονται προγράμματα παρεμβάσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των οικιών. Η εκτέλεση εργασιών ενεργειακής αναβάθμισης κτηρίων μέσω των παραπάνω προγραμμάτων θα απαλλάσσεται της απαίτησης για άδεια και της οφειλής τελών προς τον αντίστοιχο ΟΤΑ .

Για όλες οι παραπάνω παρεμβάσεις , υπεύθυνη θα είναι μια καινούργια υπηρεσία , η Αυτοτελής Υπηρεσία ΑΠΕ, που ιδρύεται στο Υπουργείο Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής .³⁵

Όπως ειπώθηκε ο 3851 επεμβαίνει δυναμικά στις διαδικασίες αδειοδότησης έργων ΑΠΕ. Η άδεια παραγωγής αφορά πλέον μόνο τη τεχνικοοικονομική επάρκεια του συγκεκριμένου έργου ΑΠΕ και αποσυνδέεται από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης που ακολουθεί σε επόμενο στάδιο. Η άδεια εκδίδεται πλέον από την ΡΑΕ και όχι από το υπουργείο με αποτέλεσμα τη μείωση του χρόνου της διαδικασίας. Επιπλέον συγχωνεύονται σε μία διαδικασία η Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και η Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων. Ορίζονται προθεσμίες για την υποβολή των γνωμοδοτήσεων . Μετά την τυχόν άνευ αποτελέσματος παρέλευση τη ημερομηνίας χορηγείται απόφαση ΕΠΟ. Η τελευταία μαζί με τη Προσφορά Σύνδεσης είναι προαπαιτούμενα για τη χορήγηση άδειας. Για εργασίες Φ/Β σταθμού απαιτείται πλέον έκδοση εργασιών μικρής

³⁵ ΦΕΚ 85, 4/6/2010.

κλίμακας ενώ για τις εργασίες εγκατάστασης ΑΠΕ σε κτήρια απαιτείται έκδοση οικοδομικής άδειας.

Πρέπει να αναφερθεί ότι με το νόμο 4001³⁶, θεσπίστηκαν εκτός των άλλων και συγκεκριμένες προθεσμίες για τη δημιουργία σταθμών ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ. Αναφορικά με τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ που υποχρεούνται σε έκδοση άδειας παραγωγής, η Προσφορά Σύνδεσης οριστικοποιείται και καθίσταται δεσμευτική με την έκδοση απόφασης ΕΠΟ για το σταθμό ΑΠΕ ή αν δεν απαιτείται απόφαση ΕΠΟ με τη βεβαίωση από τη περιβαλλοντική αρχή ο σταθμός απαλλάσσεται από την υποχρέωση αυτή.

Ο νόμος 3851 αποτελεί το επιστέγασμα μιας σειράς νομοθετικών προσπαθειών, με αντικειμενικό σκοπό την επίσπευση της ανάπτυξης των ΑΠΕ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, πάντα στα πλαίσια του Πρωτοκόλλου του Κιότο. Καθορίζονται με σαφήνεια οι εθνικοί στόχοι μέχρι το 2020, αναφορικά με τη συμμετοχή των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή, μειώνονται οι εγγυημένες τιμές σταδιακά σε βάθος πενταετίας και απλοποιούνται οι διαδικασίες. Ουσιαστικά τερματίζονται οι καθυστερήσεις της ΡΑΕ αναφορικά με την έκδοση των αδειών παραγωγής. Αναζωπυρώνεται και το ενδιαφέρον για τα φωτοβολταϊκά συστήματα. Καθίσταται σαφής η ανάγκη της ενεργειακής επιθεώρησης των κτηρίων και ορίζονται οι κανόνες που αυτή θα εφαρμόζεται.

³⁶ ΦΕΚ 179 Α, 22/8/2011.

7. Συμπεράσματα

Το νομοθετικό πλαίσιο της Ε.Ε , επιδιώκει να πετύχει τις δεσμεύσεις που επιβάλλει το Πρωτόκολλο του Κιότο. Ταυτόχρονα επιζητεί να αναδείξει το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής και να ενεργοποιήσει όλους τους μηχανισμούς προκειμένου να μειωθούν οι συνέπειες. Εμπόδιο για την υλοποίηση μιας δίκαιης και αποτελεσματικής πολιτικής αναφορικά με την ενέργεια και το περιβάλλον , αποτελεί η αντιπαράθεση της οικονομικής αποτελεσματικότητας με την ανάγκη μείωσης των συνεπειών στο περιβάλλον από την αλόγιστη χρήση επιβλαβών τεχνολογιών. Το Ευρωπαϊκό Νομοθετικό Πλαίσιο συμβάλλει με αρκετά ικανοποιητικό τρόπο στη συνδυασμένη εφαρμογή οικονομικής αποδοτικότητας και ενεργειακής και περιβαλλοντικής συνέπειας. Επιπλέον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναλαμβάνει πρωτοβουλίες προκειμένου να κινητοποιηθούν οι κοινή γνώμη, οι φορείς λήψης αποφάσεων και οι φορείς της αγοράς ενώ ταυτόχρονα θεσπίζει και τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η κλιματική αλλαγή , η ΕΕ εφαρμόζει πολιτικές που είναι αποδοτικές και επιτρέπουν την υλοποίηση της μέγιστης ωφέλειας αναφορικά με την ανάπτυξη και απασχόληση παράλληλα και με τη περιβαλλοντική προστασία.³⁷

Δεν θα πρέπει να μη λαμβάνονται υπόψη και οι οικονομικές παράμετροι για τη προώθηση των ΑΠΕ. Ο συνδυασμός μιας πλήρους και ευέλικτης νομοθεσίας μαζί με τη χρήση οικονομικών μεθόδων, που βασίζονται σε προηγούμενες εμπειρίες, θα διασφαλίσει ένα επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας αλλά και θα δώσει κίνητρα για την ανάπτυξη έργων ΑΠΕ³⁸.

Πρέπει να αναφερθεί ότι η ομαλή και εποικοδομητική εφαρμογή του συστήματος εμπορίας ρύπων , απαιτεί εκτός από ένα ισχυρό νομοθετικό πλαίσιο και ένα μηχανισμό παρακολούθησης των τεκταινομένων , γεγονός που συνεπάγεται υψηλό κόστος. Από την άλλη , οι εθνικοί στόχοι μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου θα πρέπει να ενταθούν σε ένα πλαίσιο ποσοτικοποιημένων παραμέτρων για τον επιμερισμό τους στους αντίστοιχους βιομηχανικούς κλάδους. Επίσης παρατηρείται μεγάλη δυσλειτουργία αναφορικά με την έκδοση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ.

³⁷ Κατσιμπάρδης, Κ., *Ενεργειακός Σχεδιασμός Και Κλιματικές Αλλαγές - Μια Σημαντική Νομολογιακή Εξέλιξη*, Άρθρο Στην Ιστοσελίδα <http://www.Nomosphysis.Org.Gr>, 2004.

³⁸ Παπαντώνη, Μ., *Το Δίκαιο Της Ενέργειας – Ευρωπαϊκή Θεώρηση Ελληνική Εφαρμογή*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2003.

Η επικαιροποίηση των διατάξεων του Πρωτοκόλλου του Κιότο , φέρνει στην επιφάνεια το μηχανισμό των αδειών των εκπομπών ρύπων. Νομικά διατυπώνονται ορισμένες επιφυλάξεις ως προς πραγμάτωση του. Τα ερωτηματικά που τίθενται είναι συνήθως σχετικά με το αν οι άδειες εκπομπών θα διανέμονται δωρεάν ή έναντι κάποιας τιμής, και με τη πιθανότητα οι άδειες εκπομπής να συγκεντρωθούν σε ισχυρά οικονομικά φυσικά ή νομικά πρόσωπα και να δημιουργηθούν μονοπώλια.

Στην Ελλάδα έγιναν, κατά καιρούς , πολλές προσπάθειες προκειμένου με νομοθετικές πρωτοβουλίες , να προχωρήσουν οι διαδικασίες ευθυγράμμισης με τις επιταγές του Ευρωπαϊκού Νομοθετικού Πλαισίου και του Πρωτοκόλλου του Κιότο. Η Ελλάδα δεν μπόρεσε να συμβάλλει αποφασιστικά κατά τη προηγούμενη δεκαετία, στη προσπάθεια της παγκόσμιας κοινότητας για τη μείωση των επιπτώσεων από τη κλιματική αλλαγή. Η υψηλή ενεργειακή ένταση, η μεγάλη και συνεχής αύξηση της κατά κεφαλήν κατανάλωσης ενέργειας , οι χαμηλές επιδόσεις στη προώθηση των ΑΠΕ και το χαμηλό ποσοστό διείσδυσης τους στο ενεργειακό ισοζύγιο αποτελούν τους κύριους παράγοντες αυτής της μειωμένης απόδοσης. Η Ελλάδα συνέχισε να αυξάνει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.³⁹

Τα εμπόδια στην ανάπτυξη των ΑΠΕ που αναδείχθηκαν αφορούν ως επί το πλείστον , τη προβληματική διαδικασία αδειοδότησης που παραμένει χρονοβόρα και με αρκετά περιθώρια για αυθαιρεσίες. Παρά τη θέσπιση του νόμου 3468/2006, η ετήσια εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ από το 2006 έως το 2009 δεν ξεπέρασε τα 150 μεγαβάτ⁴⁰. Ο συγκεκριμένος νόμος , είχε σαν σκοπό τον εξορθολογισμό και την επιτάχυνση της αδειοδοτικής διαδικασίας , προκειμένου να ενισχυθεί η διείσδυση των ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας συμβάλλοντας στη προστασία του περιβάλλοντος και στην οικονομική ανάπτυξη.

Ο νόμος 3851 θέτει τους εθνικούς στόχους για το 2020 αναφορικά με τη συμμετοχή των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή , μειώνει τις εγγυημένες τιμές με ορίζοντα πενταετίας και απλοποιεί τις διαδικασίες με τερματισμό των καθυστερήσεων εκ μέρους της ΡΑΕ⁴¹ στην έκδοση αδειών παραγωγής. Αρχικά αναζωπυρώθηκε το ενδιαφέρον για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων με χρηματοδότηση από τις τράπεζες, όμως η είσοδος της οικονομίας σε φάση ύφεσης και ο περιορισμός ή και ο μηδενισμός της τραπεζικής συμμετοχής οδήγησε σε ουσιαστική ακύρωση αυτού του προγράμματος.⁴² Η προσπάθεια για την

³⁹ Βασιλάκος, Ν., *Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας – Προβλήματα και Προοπτικές*, Αγορά Και Ενέργεια.

⁴⁰ <http://www.skai.gr/news/environment/article>

⁴¹ <http://www.rae.gr>

⁴² <http://www.eeee.gr>.

απλούστευση των διαδικασιών αδειοδότησης συνεχίστηκαν και με το νόμο 4001.

Με υπουργικές αποφάσεις , οι εγγυημένες τιμές μειώνονται δύο φορές μέσα στο 2012. Στα πλαίσια του τρίτου μνημονίου (Ν. 4093/12) , οι εγγυημένες τιμές μειώνονται αναδρομικά. Οι μειώσεις αυτές, από 30% με τη μορφή έκτακτης κοινωνικής προσφοράς αλληλεγγύης , προχωρούν στο 40% με τα μέτρα του 5/2013 με ταυτόχρονη αναστολή των αδειοδοτήσεων. Στις 10/5/2013 ορίζονται οι νέες τιμές που δεν περιλαμβάνουν επιδότηση.⁴³

Η ανάγκη της ενεργειακής επιθεώρησης κτηρίων , είναι μια σημαντική προσθήκη μέσω του 3851 στο νομοθετικό πλαίσιο της χώρας. Η αύξηση της ενέργειας που χρειάζονται τα κτήρια για θέρμανση , ψύξη και γενικά για τη λειτουργία τους έφτασε το 25% τη τελευταία πενταετία. Τα κτήρια είναι υπεύθυνα για το 35-40% της συνολικής καταναλώμενης ενέργειας και του 45% του διοξειδίου του άνθρακα που εκπέμπεται στην ατμόσφαιρα.⁴⁴ Γενικά στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο αλλά και τώρα στο Ελληνικό μέσω του 3851, γίνεται μια προσπάθεια για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτηρίων, την αξιοποίηση των ΑΠΕ , τη χρήση φιλικών υλικών προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον και το περιορισμό των εκπομπών αερίων ρύπων που έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο φαινόμενο του θερμοκηπίου. Πρέπει να αναφερθεί ότι η πρώτη προσπάθεια να εναρμονισθεί η Ελλάδα με την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία στο θέμα της ενεργειακής επιθεώρησης κτηρίων , έγινε με το Ν. 3661/2008. Σε αντίθεση με τις χώρες της ΕΕ ,όπου εξοικονομήθηκε ενέργεια και βελτιώθηκε το βιοτικό επίπεδο μέσω του θεσμού του ενεργειακού επιθεωρητή, στην Ελλάδα παρουσιάστηκε υστέρηση κυρίως λόγω της έλλειψης σταθερού νομοθετικού πλαισίου και αφετέρου λόγω μη κατανόησης εκ μέρους των ιδιοκτητών προκειμένου να συμβάλλουν με ανακατασκευές στην ενεργειακή βελτίωση των κτηρίων.

Η ενημέρωση των ιδιοκτητών ,για να προχωρήσουν στις αναγκαίες βελτιώσεις των κτηρίων που έχουν στη κατοχή τους , είναι απαραίτητη όπως απαραίτητη είναι και η παροχή κινήτρων όπως τραπεζικών διευκολύνσεων και φορολογικών απαλλαγών προκειμένου να μειωθεί η καταναλώμενη ενέργεια και η μείωσης της επιβάρυνσης της ατμόσφαιρας.

Ένα ακόμα σημαντικό στοιχείο που έχει εισέλθει στο εθνικό νομοθετικό πλαίσιο, είναι η αναβάθμιση των μικρών υδροηλεκτρικών

⁴³ <http://www.hellasres.gr>

⁴⁴ <http://www.exipnasistimata.gr>

έργων μέσω του νόμου 3851/2010. Τα μικρά υδροηλεκτρικά μπορούν να προσφέρουν τόσο στη προστασία του περιβάλλοντος όσο και στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Ήδη από τη δεκαετία του 1950, η ΔΕΗ εισήγαγε ένα πρόγραμμα εξηλεκτρισμού της χώρας μέσω μεγάλων και μικρών υδροηλεκτρικών έργων, κάνοντας τη τεχνολογία αυτή οικεία στο ευρύ κοινό. Τα μικρά υδροηλεκτρικά έργα έχουν πάρα πολλά πλεονεκτήματα. Καταρχήν είναι η πιο ώριμη τεχνολογία ΑΠΕ και παράγει πιο φθηνή ενέργεια από ΑΠΕ συγκριτικά με άλλες τεχνολογίες. Έχουν μεγαλύτερη ενεργειακή αποδοτικότητα σε σχέση με τις άλλες τεχνολογίες. Υπενθυμίζεται ότι ενεργειακή αποδοτικότητα ορίζεται το ποσοστό της ενέργειας που υπάρχει στη χρησιμοποιούμενη πρώτη ύλη και που μετατρέπεται σε ηλεκτρική ενέργεια. Επιπλέον σταθεροποιούν το Ηλεκτρικό Σύστημα, καταναλώνουν τον ελάχιστο ηλεκτρικό χώρο, είναι επενδύσεις που υλοποιούν κυρίως οι περιφερειακές μικρομεσαίες επιχειρήσεις και είναι επενδύσεις με μεγάλο χρόνο ζωής (>50 χρόνια). Ακόμα είναι σημαντική η συνεισφορά τους μέσω της κράτησης του 3% ή του 4% ανάλογα της τοποθεσίας χωροθέτησης, από τα ακαθάριστα έσοδα προς τους κατοίκους των περιοχών εγκατάστασης και τους αντίστοιχους ΟΤΑ⁴⁵.

Τα τελευταία χρόνια, η ένταξη νέων μικρών υδροηλεκτρικών έργων στο μείγμα ΑΠΕ, γίνεται με πολύ αργούς ρυθμούς. Αυτό οφείλεται στα προβλήματα αδειοδότησης των εγκρίσεων περιβαλλοντικών όρων αλλά και στην ΥΑ 196978⁴⁶, που επιβάλλει αυθαίρετα κριτήρια στην αξιολόγηση τους. Τα μικρά υδροηλεκτρικά έργα μπορούν να καλύψουν τους στόχους που έχουν τεθεί μέχρι το 2020 αρκεί να αφεθούν να λειτουργήσουν ελεύθερα μέσω συγκεκριμένου νομοθετικού πλαισίου. Θα μπορούσαν να διατυπωθούν ορισμένες προτάσεις, προκειμένου να μπουν αυτά σε αναπτυξιακή τροχιά.

Αρχικά να καταργηθεί ή να τροποποιηθεί η ΥΑ 196978. Να επιτραπεί η χωροθέτηση τους, σε ειδικά προστατευόμενες περιοχές υπό την προϋπόθεση της προστασίας της περιοχής. Να αποκτήσουν προτεραιότητα στο δίκτυο γιατί το σταθεροποιούν καλύτερα λόγω της μεγάλης ενεργειακής αποδοτικότητάς τους. Να ιδρυθεί μια Πράσινη Επενδυτική Τράπεζα για τη χρηματοδότηση έργων ΑΠΕ και να χρηματοδοτηθούν οι ελληνικές τράπεζες μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας για προγράμματα ΑΠΕ και ειδικότερα μικρών υδροηλεκτρικών έργων. Μια τελευταία πρόταση είναι να σταματήσουν οι μεγάλες καθυστερήσεις των πληρωμών της παραγόμενης ενέργειας.

⁴⁵ <http://www.ypeka.gr>

⁴⁶ ΦΕΚ 518, 5/4/2011.

Έχουν γίνει ,όπως ειπώθηκε και παραπάνω , αρκετές προσπάθειες σε επίπεδο νομοθετικού πλαισίου για τη δημιουργία μιας ενιαίας τιμολογιακής πολιτικής που θα δημιουργήσει στέρεες βάσεις για επενδυτικά προγράμματα που θα ευνοήσουν την ανάπτυξη έργων ΑΠΕ. Η πιστή τήρηση αλλά και η βελτίωση κατά τακτά χρονικά διαστήματα , μιας τέτοιας πολιτικής θα βοηθήσει μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα στην ανάπτυξη και εξάπλωση των ΑΠΕ αλλά και στη ταχύτερη επίτευξη του στόχου για μείωση των συνεπειών από τη κλιματική αλλαγή.

Στον ενεργειακό σχεδιασμό της Ελλάδας πρέπει να ληφθεί υπόψη το επίπεδο ηλιοφάνειας και το αιολικό δυναμικό⁴⁷. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΚΑΠΕ , η μέση χρονική διάρκεια αδειοδότησης ξεπερνά τα 2 χρόνια και ότι μόνο το 40% των αιτήσεων για άδεια παραγωγής ΑΠΕ εγκρίνονται , γίνεται σαφές πόσο ευεργετικά θα επιδρούσε η υιοθέτηση του Εθνικού Χωροταξικού Σχεδιασμού. Μπορούν να διατυπωθούν δύο προτάσεις που ίσως αποδειχτούν σημαντικοί.

Από τη ΡΑΕ⁴⁸ εκπονήθηκε ειδικός χάρτης του αιολικού δυναμικού της χώρας. Σε αυτό το χάρτη , τα νησιά κατατάσσονται στις πιο κατάλληλες περιοχές ανάπτυξης αιολικών πάρκων. Εν τούτοις , τα νησιά δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές αιολικής προτεραιότητας. Προτείνεται η ένταξη των νησιών στις περιοχές αιολικής προτεραιότητας και εν συνεχεία η ενεργειακή σύνδεση τους με την ηπειρωτική Ελλάδα. Το αποτέλεσμα θα ήταν άκρως εποικοδομητικό και με μεγάλη στρατηγική σημασία για τη χώρα.

Όπως αναλύθηκε στο ισχύον νομικό πλαίσιο, η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών μονάδων στις κατοικίες είναι δαπανηρό και επομένως αποτρεπτικό για κάθε ενδιαφερόμενο. Χρειάζεται άμεση τροποποίηση του συγκεκριμένου νομοθετικού πλαισίου , προκειμένου ο ιδιώτης να διευκολυνθεί να χρησιμοποιήσει την ηλιακή ενέργεια για τις ανάγκες του. Απαιτείται η δυνατότητα σχετικής επιδότησης όπως συμβαίνει και σε άλλες μεσογειακές χώρες. Ο Ν. 3851 προέβλεπε κάτι σχετικό άλλα η κρίση της οικονομίας και τα γραφειοκρατικά προβλήματα έχουν δυσκολέψει την υλοποίηση. Ενδείκνυται μεγαλύτερη προσπάθεια προκειμένου να γίνουν ελκυστικά τα συγκεκριμένα προγράμματα .

⁴⁷ <http://www.heliiodomi.gr>

⁴⁸ <http://www.rae.gr>

8. Βιβλιογραφία

A. ΒΙΒΛΙΑ

1. Αθανασόπουλου, Χαρ., *Οικονομική Ελευθερία και Προστασία του Περιβάλλοντος*, εκδ. Σακκούλας, 2006.
2. Βατάλης, Κ.Π., *Εισαγωγή Στο Δίκαιο Ηλεκτροπαραγωγής Από ΑΠΕ*, εκδ. Σακκούλας, 2007.
3. Γιαννακούρου-Κρεμλής-Σιουτή., *Η Εφαρμογή Του Κοινοτικού Δικαίου Περιβάλλοντος Στην Ελλάδα 1981-2006*, εκδ. Σακκούλας, 2007.
4. Γκιζάρη-Ξανθοπούλου, Α., *Οι Νέοι Μηχανισμοί Περιβαλλοντικής Πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, εκδ. Σακκούλας, 2003.
5. Καλδέλλης, Ι., *Διαχείριση Της Αιολικής Ενέργειας*, εκδ. Σταμούλης, 2005.
6. Καρακώστα, Ι., *Περιβάλλον και Δίκαιο*, εκδ. Σακκούλας, 2006.
7. Κατσιμπάρδης, Κ., *Το Διεθνές Δίκαιο Για Τις Κλιματικές Αλλαγές*, εκδ. Σακκούλας, 2002.
8. Κουτούπα-Ρεγκάκου, Ε., *Δίκαιο του Περιβάλλοντος*, εκδ. Σακκούλας 2005.
9. Μαρίνος, Δ., *Η Πρόσβαση Σε Ενεργειακό Δίκτυο - Η Απελευθέρωση Της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας*, εκδ. Σακκούλας, 2005.
10. Μπεργελές, Γ., *Ανεμοκινητήρες*, εκδ. Συμεών 2005.
11. Μπίθας, Κων., *Οικονομική Θεώρηση Περιβαλλοντικής Προστασίας*, εκδ. Τυπωθήτω, 2003.
12. Μπρεδήμας, Α., *Το Πρωτόκολλο Του Κιότο Και Η «Εμπορία Ρύπων»- Η Ελληνική Και Η Κοινοτική Διάσταση*, εκδ. Σακκούλας, 2007.
13. Παναγόπουλος, Θεοδ., *Δίκαιο Προστασίας Περιβάλλοντος*, εκδ. Σταμούλης, 1992.
14. Παπαδόπουλος, Μ.Π., *Παράγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας Από ΑΠΕ*, ΕΜΠ, 1997.

15. Παπαντώνη, Μ., *Το Δίκαιο Της Ενέργειας – Ευρωπαϊκή Θεώρηση Ελληνική Εφαρμογή*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2003.
16. Παπαπετρόπουλος, Α., *Οι Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στην Ευρωπαϊκή και Ελληνική Έννομη Τάξη*, εκδ. Σακκούλας, 2003.
17. Πρωτόπαπας, Άγγ., *Οικονομικά Και Πολιτικές Για Τη Βιώσιμη Διαχείριση Περιβάλλοντος και Των Φυσικών Πόρων*, εκδ. Σακκούλας, 2007.
18. Rojey, Alexandre(2009), *Energy And Climate: How To Achive A Successful Energy Transition*, Wiley, NY.

B. ΑΡΘΡΑ-ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

1. Αγκαλίδης, Α., *Αιολικά Πάρκα*, Άρθρο Στην Ιστοσελίδα <http://www.Piraeusbank>, 2010.
2. *Η Αιολική Ενέργεια*, Άρθρο Στην Ιστοσελίδα <http://www.Dim-Sapon.Rod.Sch.Gr>, 2012.
3. Βασιλάκος, Ν., *Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας – Προβλήματα και Προοπτικές*, Αγορά Και Ενέργεια, Τεύχος 1 , 12/2003.
4. Γιαννακούρου, Γ., *Το Κοινοτικό Δίκαιο Περιβάλλοντος Στη Νομολογία Του Συμβουλίου Επικρατείας* , Νόμος Και Φύση, 7/2005.
5. *Διεθνείς Και Ευρωπαϊκές Δεσμεύσεις Για Την Προώθηση Των ΑΠΕ*, Άρθρο Στην Ιστοσελίδα <http://www.Nomosphysis.Org.Gr>, 2004.
6. Κάλλια-Αντωνίου, Α., *Η Νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αντιμετώπιση της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και η Εφαρμογή της στην Ελλάδα*, Περιβάλλον και Δίκαιο, 2/2006.
7. Κάλλια-Αντωνίου, Α., *Η Έκφραση Της Αρχής Της Βιώσιμης Ανάπτυξης Και Της Συνολικής Προσέγγισης Της Ρύπανσης Του Περιβάλλοντος*, Περιβάλλον Και Δίκαιο, 2/2006.
8. Κατσιμπάρδης, Κ., *Ενεργειακός Σχεδιασμός Και Κλιματικές Αλλαγές - Μια Σημαντική Νομολογιακή Εξέλιξη*, Άρθρο Στην Ιστοσελίδα <http://www.Nomosphysis.Org.Gr>, 2004.
9. Μαρινάκης, Ι., *Πηγές Ενέργειας*, Άρθρο Στην Ιστοσελίδα http://www.Imarinakis.Webs.Com/Sources_Energy.Htm.

10. Παπακωνσταντίνου, Απ., *Νομολογία Του ΣΤΕ Για Το Περιβάλλον*, Άρθρο Στην Ιστοσελίδα <http://www.Nomosphysis.Org.Gr>, 2004.
11. *Υπεράκτια Πάρκα*, Ελληνική Ένωση Προστασίας Θαλασσιού Περιβάλλοντος, Άρθρο Στην Ιστοσελίδα <http://www.Helmeracadets.Gr>, 2012.
12. Agoris/Tigas/Giannakidis/Vasos/Vassilakis/Kilias/ Damassiotis., *An Analysis Of The Greek Energy System In View Of The Kyoto Commitment*, Energy Policy 32.
13. Bradbrook A./ Ottinger R., *Energy Law And Sustainable Development*, Environmental Policy And Law, Paper 47, 2003.
14. European Commission, *Climate Change:All Provisions Of The Kyoto Protocol Now Legally In The EU*, 3/2004.
15. Renewable Energy Magazine.
16. United Nations Development Programme, *World Energy Assessment: Energy And The Challenge Of Sustainability*, 2000.
17. Εφημ. Ελευθεροτυπία , 14/12/2005.
18. Εφημ. Καθημερινή , 25/3/2006.
19. Εφημ. Ευρωπαϊκής Ένωσης, 27/10/2001.
20. Εφημ. Ευρωπαϊκής Ένωσης, 17/5/2003.
21. Εφημ. Ευρωπαϊκής Ένωσης, 31/10/2003.
22. Εφημ. Ευρωπαϊκής Ένωσης, 5/6/2009.
23. Εφημ. Ευρωπαϊκής Ένωσης, 5/6/2009.
24. ΦΕΚ 168, 7/10/1994.
25. ΦΕΚ 286, 22/12/1999.
26. ΦΕΚ 201, 12/9/2001.
27. ΦΕΚ 207, 29/8/2003.
28. ΦΕΚ 304, 13/12/2005.

29. ΦΕΚ 129, 27/6/2006.
30. ΦΕΚ 2464, 3/12/2008.
31. ΦΕΚ 8 , 28/1/2009.
32. ΦΕΚ 2464B, 3/12/2009.
33. ΦΕΚ 85, 4/6/2010.
34. ΦΕΚ 518, 5/4/2011.
35. ΦΕΚ 179 Α, 22/8/2011.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

1. [http:// www.cres.gr](http://www.cres.gr)
2. <http://www.unfccc.int>
3. <http://www.greenpeace.org>
4. <http://www.ntua.gr/renes/renesgrk>
5. <http://www.hellasres.gr>
6. <http://www.skai.gr/news/environment/article>
7. <http://www.rokasgroup.gr>
8. http://www.mytilineos.gr/site/elGR/home/mytilineos_group/Intro.aspx
9. <http://www.terna-energy.gr>
10. <http://www.retd.gr>
11. <http://www.schellas.gr>
12. <http://www.heliodomi.gr>
13. <http://www.climate.wwf.gr>
14. <http://www.exipnasistimata.gr>
15. <http://www.eeee.gr/index.php>
16. <http://www.electro-solutions.gr/proionta/anemoggenitries>
17. <http://www.europa.eu.int/clima/sites/campaign/actions>
18. <http://www.bmu.de/publications>.
19. <http://www.wifo.org>.
20. <http://www.ypeka.gr>
21. <http://www.diavouleusi.eliamep.gr>.
22. <http://www.eletaen.gr>.
23. <http://www.rae.gr>.
24. <http://www.espa.gr>
25. <http://www.environment.gov.gr>

9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ 2009/28/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 23ης Απριλίου 2009

σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών 2001/77/ΕΚ και 2003/30/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 175 παράγραφος 1 και το άρθρο 95 σε συνδυασμό με τα άρθρα 17, 18 και 19 της παρούσας οδηγίας,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο έλεγχος της ευρωπαϊκής ενεργειακής κατανάλωσης καθώς και η αυξημένη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σε συνδυασμό με την εξοικονόμηση ενέργειας και την αυξημένη ενεργειακή απόδοση, αποτελούν σημαντικές συνιστώσες της δέσμης μέτρων που απαιτήθηκαν για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και για τη συμμόρφωση προς το πρωτόκολλο του Κιότο στη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος και προς τις περαιτέρω κοινοτικές και διεθνείς δεσμεύσεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μετά το 2012. Επίσης, αυτοί οι παράγοντες θα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, στην προώθηση της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας και στη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης και περιφερειακής ανάπτυξης, ιδίως στις αγροτικές και τις απομονωμένες περιοχές.
- (2) Ειδικότερα, η πρόοδος της τεχνολογίας και η παροχή κινήτρων για τη χρήση και την επέκταση των μαζικών μεταφορών, η χρήση τεχνολογιών ενεργειακής απόδοσης και η χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές αποτελούν ορισμένα από τα πλέον αποτελεσματικά εργαλεία με τα οποία

η Κοινότητα μπορεί να μειώσει την εξάρτησή της από τις εισαγωγές πετρελαίου στον τομέα των μεταφορών, όπου είναι εντονότερο το πρόβλημα της ασφάλειας του εφοδιασμού ενέργειας, και να επηρεάσει την αγορά καυσίμων για τις μεταφορές.

- (3) Οι δυνατότητες για οικονομική αύξηση μέσω της καινοτομίας και μιας βιώσιμης και ανταγωνιστικής ενεργειακής πολιτικής έχουν αναγνωρισθεί. Η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές εξαρτάται συχνά από τοπικές ή περιφερειακές επιχειρήσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους (ΜΜΕ). Οι ευκαιρίες για ανάπτυξη και απασχόληση τις οποίες προσφέρουν στα κράτη μέλη και τις περιφέρειές τους οι περιφερειακές και τοπικές επενδύσεις για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές είναι σημαντικές. Συνεπώς, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποστηρίζουν μέτρα κρατικής και περιφερειακής ανάπτυξης στους τομείς αυτούς, να ενθαρρύνουν ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ανάμεσα σε τοπικές και περιφερειακές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και να προωθήσουν τη χρήση χρηματοδότησης από διαρθρωτικά κονδύλια στο συγκεκριμένο τομέα.
- (4) Κατά την ενθάρρυνση της ανάπτυξης της αγοράς ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, είναι ανάγκη να λαμβάνεται υπόψη ο θετικός αντίκτυπος όσον αφορά τις δυνατότητες περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης, τις εξαγωγικές προοπτικές, την κοινωνική συνοχή και τις δυνατότητες απασχόλησης, ιδίως για τις ΜΜΕ και τους ανεξάρτητους παραγωγούς ενέργειας.
- (5) Προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στην Κοινότητα και να περιορισθεί η εξάρτησή της από εισαγωγές ενέργειας, θα πρέπει η ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές να βρίσκεται σε στενή συνάρτηση με την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης.
- (6) Είναι σκόπιμη η στήριξη των τεχνολογιών αποκεντρωμένης παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές κατά τις φάσεις επίδειξης και αρχικής διάθεσης στο εμπόριο. Η στροφή προς την αποκεντρωμένη παραγωγή ενέργειας προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα, μεταξύ των οποίων αξιοποίηση τοπικών ενεργειακών πόρων, αύξηση της τοπικής ασφάλειας ενεργειακού εφοδιασμού, μεταφορά σε μικρότερες αποστάσεις και μείωση των απωλειών ενέργειας κατά τη μεταφορά. Μια τέτοια αποκέντρωση προωθεί επίσης την τοπική ανάπτυξη και τη συνοχή με την παροχή πηγών εισοδήματος και τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε τοπικό επίπεδο.

⁽¹⁾ Γνώμη της 17ης Σεπτεμβρίου 2008 (ΕΕ C 77 της 31.3.2009, σ. 43).

⁽²⁾ ΕΕ C 325 της 19.12.2008, σ. 12.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2008 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 6ης Απριλίου 2009.

- (7) Η οδηγία 2001/77/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 2001, για την προαγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽¹⁾ και η οδηγία 2003/30/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Μαΐου 2003, σχετικά με την προώθηση της χρήσης βιοκαυσίμων ή άλλων ανανεώσιμων καυσίμων για τις μεταφορές ⁽²⁾ έδωσαν ορισμούς για τις διάφορες μορφές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Η οδηγία 2003/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽³⁾ θέσπισε ορισμούς για τον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας εν γένει. Για λόγους ασφάλειας δικαίου και σαφήνειας ενδείκνυται να χρησιμοποιηθούν οι ίδιοι ή παρόμοιοι ορισμοί στην παρούσα οδηγία.
- (8) Η ανακοίνωση της Επιτροπής, της 10ης Ιανουαρίου 2007, με τίτλο «Χάρτης πορείας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας τον 21ο αιώνα: συμβολή στην ενίσχυση της αειφορίας» κατέδειξε ότι ο στόχος του 20 % για το συνολικό μερίδιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ο στόχος του 10 % για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές είναι κατάλληλοι και εφικτοί στόχοι, και ότι το πλαίσιο το οποίο περιλαμβάνει υποχρεωτικούς στόχους αναμένεται να προσφέρει στην επιχειρηματική κοινότητα τη μακροπρόθεσμη σταθερότητα που χρειάζεται ώστε να πραγματοποιηθεί βιώσιμες επενδύσεις στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι οποίες να επιτρέψουν τη μείωση της εξάρτησης από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα και τη μεγαλύτερη αξιοποίηση των νέων ενεργειακών τεχνολογιών. Οι στόχοι αυτοί υφίστανται στο πλαίσιο της βελτίωσης κατά 20 % της ενεργειακής απόδοσης έως το 2020, που καθορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 19ης Οκτωβρίου 2006, με τίτλο «Σχέδιο δράσης για την ενεργειακή απόδοση: αξιοποίηση του δυναμικού», που υιοθετήσαν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Μάρτιο 2007, και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με το ψήφισμά του της 31ης Ιανουαρίου 2008 σχετικά με το εν λόγω σχέδιο δράσης.
- (9) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου 2007 επαναβεβαίωσε τη δέσμευση της Κοινότητας για την ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε ολόκληρη την Κοινότητα μετά το 2010. Επικύρωσε υποχρεωτικό στόχο 20 % ως μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη συνολική κατανάλωση ενέργειας της Κοινότητας έως το 2020 και υποχρεωτικό ελάχιστο στόχο, τον οποίο πρέπει να επιτύχουν όλα τα κράτη μέλη, 10 % ως μερίδιο των βιοκαυσίμων στην κατανάλωση βενζίνης και πετρελαίου ντίζελ στις μεταφορές έως το 2020, στόχος που πρέπει να υλοποιηθεί κατά οικονομικώς συμφέροντα τρόπο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δήλωσε ότι ο δεσμευτικός χαρακτήρας του στόχου για τα βιοκαύσιμα είναι ενδεδειγμένος, υπό τον όρο ότι η παραγωγή είναι σταθερή, ότι θα διατεθούν στην αγορά βιοκαύσιμα δεύτερης γενεάς και ότι η οδηγία 98/70/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 1998, σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ ⁽⁴⁾ θα τροποποιηθεί προκειμένου να επιτρέψει κατάλληλα επίπεδα ανάμειξης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου 2008 επανέλαβε

ότι είναι σημαντικό να εκπονηθούν και να πληρούνται ουσιαστικά κριτήρια αειφορίας για τα βιοκαύσιμα και να διασφαλισθεί η εμπορική διαθεσιμότητα βιοκαυσίμων δεύτερης γενεάς. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Βρυξελλών του Ιουνίου 2008 αναφέρθηκε και πάλι στα κριτήρια αειφορίας και στην ανάπτυξη βιοκαυσίμων δεύτερης γενεάς και τόνισε ότι πρέπει να αξιολογηθεί ο ενδεχόμενος αντίκτυπος της παραγωγής βιοκαυσίμων στην παραγωγή γεωργικών τροφίμων και να αναληφθούν ενέργειες, εφόσον απαιτείται, για την αντιμετώπιση των ελλείψεων. Επίσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δήλωσε ότι θα πρέπει να εκτιμηθούν περαιτέρω οι περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνέπειες της παραγωγής και κατανάλωσης βιοκαυσίμων.

- (10) Στο ψήφισμά του, της 25ης Σεπτεμβρίου 2007, σχετικά με τον χάρτη πορείας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην Ευρώπη ⁽⁵⁾, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει έως τα τέλη του 2007 πρόταση νομοθετικού πλαισίου για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, επισημαίνοντας τη σημασία του καθορισμού στόχων για τα μερίδια των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε επίπεδο Κοινότητας και κρατών μελών.
- (11) Είναι ανάγκη να τεθούν διαφανείς και αδιαμφισβήτητοι κανόνες για τον υπολογισμό του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και για τον καθορισμό των πηγών αυτών. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να περιληφθεί η ενέργεια που υπάρχει στους ωκεανούς και σε άλλα υδάτινα συστήματα με τη μορφή κυμάτων, θαλάσσιων ρευμάτων, παλιρροιών, βαθμίδωσης της θερμικής ενέργειας ή περιεκτικότητας σε αλάτι των ωκεανών.
- (12) Η χρήση γεωργικών υλικών, όπως η στερεή και η υγρή κοπριά, καθώς και άλλων αποβλήτων ζωικής ή οργανικής προέλευσης για την παραγωγή βιοαερίου προσφέρει, λόγω των σημαντικών δυνατοτήτων περιορισμού των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, ουσιαστικά περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα τόσο για την παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού όσο και για την παραγωγή βιοκαυσίμων. Χάρη στον αποκεντρωμένο χαρακτήρα τους και στην περιφερειακή επενδυτική δομή, οι εγκαταστάσεις παραγωγής βιοαερίου μπορούν να συμβάλουν κατά τρόπο καθοριστικό στη βιώσιμη ανάπτυξη των αγροτικών ζωνών και να προσφέρουν νέες εισοδηματικές δυνατότητες στους αγρότες.
- (13) Με βάση τις θέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, ενδείκνυται να καθοριστούν δεσμευτικοί εθνικοί στόχοι συνεπείς με το 20 % ως μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και το 10 % ως μερίδιο συμμετοχής των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην κοινοτική κατανάλωση ενέργειας στις μεταφορές έως το 2020.
- (14) Κύριος σκοπός των δεσμευτικών εθνικών στόχων είναι να παρασχεθεί ασφάλεια στους επενδυτές και να ενθαρρυνθεί η συνεχής ανάπτυξη τεχνολογιών που παράγουν ενέργεια από όλες τις μορφές ανανεώσιμων πηγών. Η αναβολή της λήψης απόφασης ως προς το κατά πόσο ένας στόχος είναι δεσμευτικός μέχρι να συμβεί ένα γεγονός στο μέλλον δεν είναι επομένως σκόπιμη.

(1) ΕΕ L 283 της 27.10.2001, σ. 33.

(2) ΕΕ L 123 της 17.5.2003, σ. 42.

(3) ΕΕ L 176 της 15.7.2003, σ. 37.

(4) ΕΕ L 350 της 28.12.1998, σ. 58.

(5) ΕΕ C 219 Ε της 28.8.2008, σ. 82.

- (15) Για κάθε κράτος μέλος διαφέρει το σημείο εκκίνησης, το δυναμικό του όσον αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και το ενεργειακό του μείγμα. Ως εκ τούτου, είναι ανάγκη να επιμεριστεί ο κοινοτικός στόχος του 20 % σε επιμέρους στόχους για κάθε κράτος μέλος, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη μια δίκαιη και κατάλληλη κατανομή, συνεκτιμώντας τα διαφορετικά σημεία εκκίνησης και το διαφορετικό δυναμικό των κρατών μελών, καθώς και το υφιστάμενο επίπεδο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και το ενεργειακό μείγμα. Ενδεικνύεται να γίνει ο επιμερισμός κατανέμοντας την απαιτούμενη συνολική αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μεταξύ των κρατών μελών με βάση ίση αύξηση του μεριδίου κάθε κράτους μέλους, σταθμισμένη με γνώμονα το ΑΕγχΠ του, αυξομειούμενη κατά τρόπον ώστε να αντικατοπτρίζει το σημείο εκκίνησης τους και υπολογίζοντας την ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας, στο πλαίσιο δε αυτό πρέπει να ληφθούν υπόψη οι έως τώρα προσπάθειες των κρατών μελών όσον αφορά τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- (16) Αντιστρόφως, κρίνεται σκόπιμο ο στόχος του 10 % για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στις μεταφορές να τεθεί στο ίδιο επίπεδο για κάθε κράτος μέλος, προκειμένου να διασφαλιστεί συνέπεια των προδιαγραφών για τα καύσιμα κίνησης και διαθεσιμότητα των καυσίμων. Επειδή είναι εύκολη η εμπορία καυσίμων κίνησης, τα κράτη μέλη με χαμηλό πλούτο σχετικών πόρων θα μπορούν εύκολα να προμηθευτούν από άλλες χώρες βιοκαύσιμα. Ενώ τεχνικά είναι δυνατό η Κοινότητα να επιτύχει το στόχο της για τη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας στις μεταφορές αποκλειστικά από εγχώρια παραγωγή, είναι πιθανό όσο και επιθυμητό ο στόχος στην πραγματικότητα να επιτευχθεί με συνδυασμό εγχώριας παραγωγής και εισαγωγών. Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί τον εφοδιασμό της κοινοτικής αγοράς βιοκαυσίμων, και θα πρέπει, όπου κρίνεται σκόπιμο, να προτείνει σχετικά μέτρα για την επίτευξη ισορροπίας προσέγγισης μεταξύ της εγχώριας παραγωγής και των εισαγωγών, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την πορεία των πολυμερών και διμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα και την ενεργειακή ασφάλεια.
- (17) Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης αποτελεί βασικό στόχο της Κοινότητας και αποσκοπεί στην επίτευξη βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης κατά 20 % έως το 2020. Ο στόχος αυτός, μαζί με την ισχύουσα και τη μελλοντική νομοθεσία στην οποία συμπεριλαμβάνονται η οδηγία 2002/91/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων ⁽¹⁾, η οδηγία 2005/32/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2005, για θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα προϊόντα που καταναλώνουν ενέργεια ⁽²⁾ και η οδηγία 2006/32/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2006, για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες ⁽³⁾, έχει να διαδραματίσει καίριο ρόλο για να εξασφαλιστεί ότι οι στόχοι για το κλίμα και την ενέργεια θα επιτευχθούν με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, και ότι μπορεί να προσφέρει νέες ευκαιρίες για την οικονομία της ΕΕ. Οι πολιτικές για την ενεργειακή απόδοση και την εξοικονόμηση ενέργειας συγκαταλέγονται, για κάθε κράτος μέλος, στις αποτελεσματικότερες μεθόδους για την αύξηση του ποσοστιαίου μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και, συνεπώς, για την ευκολότερη επίτευξη των στόχων ανανεώσιμων ενεργειακών πηγών που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία.
- (18) Τα κράτη μέλη οφείλουν να επιφέρουν σημαντικές βελτιώσεις όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση σε όλους τους τομείς, προκειμένου να επιτύχουν ευκολότερα τους στόχους τους για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, οι οποίοι εκφράζονται ως ποσοστό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας. Η ανάγκη για ενεργειακή απόδοση στον τομέα των μεταφορών είναι επιτακτική διότι είναι πιθανόν να καταστεί όλο και δυσχερέστερη η βιώσιμη επίτευξη δεσμευτικού ποσοστιαίου στόχου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές εάν εξακολουθήσει να αυξάνεται η συνολική ζήτηση ενέργειας για τις μεταφορές. Επομένως, ο υποχρεωτικός στόχος του 10 % που πρέπει να επιτευχθεί από όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να οριστεί ως μερίδιο της τελικής ενέργειας που καταναλώνεται από τον τομέα των μεταφορών το οποίο πρέπει να επιτευχθεί από ανανεώσιμες πηγές και όχι μόνον από βιοκαύσιμα.
- (19) Προκειμένου να διασφαλισθεί η επίτευξη των δεσμευτικών εθνικών συνολικών στόχων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εργαστούν προς μια ενδεικτική πορεία, δρομολογώντας την επίτευξη των τελικών δεσμευτικών στόχων τους. Θα πρέπει να θεσπίσουν εθνικό σχέδιο δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια το οποίο θα περιλαμβάνει ενημέρωση για τους τομειακούς στόχους, ενώ παράλληλα θα λαμβάνουν υπόψη ότι υπάρχουν διαφορετικές χρήσεις της βιομάζας και, συνεπώς, είναι ουσιαστικό να αξιοποιηθούν νέοι πόροι βιομάζας. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν δικά τους μέτρα για την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να εκτιμά, κατά την αξιολόγηση της αναμενόμενης οικείας ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας στο πλαίσιο του εθνικού σχεδίου δράσης, κατά πόσον τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης και εξοικονόμησης ενέργειας μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη των εθνικών του στόχων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το βέλτιστο συνδυασμό τεχνολογιών ενεργειακής απόδοσης και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- (20) Προκειμένου να υπάρξει όφελος από την τεχνολογική πρόοδο και τις οικονομίες κλίμακας, στο πλαίσιο της ενδεικτικής πορείας θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η δυνατότητα ταχύτερης ανάπτυξης της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο μέλλον. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα μπορέσει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους τομείς που πλήττονται δυσανάλογα από την έλλειψη τεχνολογικής πρόόδου και οικονομικών κλίμακας και, ως εκ τούτου, παραμένουν υπανάπτυκτοι, αλλά οι οποίοι στο μέλλον θα μπορούσαν να συμβάλουν σημαντικά στην επίτευξη των στόχων για το 2020.
- (21) Στην ενδεικτική πορεία, το 2005 θα πρέπει να ληφθεί ως το σημείο εκκίνησης, διότι είναι το τελευταίο έτος για το οποίο διατίθενται αξιόπιστα στοιχεία για τα εθνικά μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

⁽¹⁾ ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 65.

⁽²⁾ ΕΕ L 191 της 22.7.2005, σ. 29.

⁽³⁾ ΕΕ L 114 της 27.4.2006, σ. 64.

- (22) Για την επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας θα πρέπει η Κοινότητα και τα κράτη μέλη να διαθέσουν σημαντικό ποσό των χρηματοδοτικών πόρων στην έρευνα και την ανάπτυξη σε σχέση με τις τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας. Ειδικότερα, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας θα πρέπει να αποδώσει υψηλή προτεραιότητα στην έρευνα και την ανάπτυξη τεχνολογιών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- (23) Τα κράτη μέλη μπορούν να ενθαρρύνουν τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να θέσουν στόχους επιπλέον των εθνικών στόχων και να εντάξουν τις εν λόγω αρχές στην κατάρτιση εθνικών σχεδίων δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια και την ανάπτυξη συνείδησης των πλεονεκτημάτων της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- (24) Για την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η βιομάζα, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθήσουν τη μεγαλύτερη εκμετάλλευση των υπαρχόντων αποθεμάτων ξυλείας και την ανάπτυξη νέων συστημάτων δασοπονίας.
- (25) Κάθε κράτος μέλος διαθέτει διαφορετικό δυναμικό ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και εφαρμόζει διαφορετικά καθεστώτα στήριξης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε εθνικό επίπεδο. Τα περισσότερα κράτη μέλη εφαρμόζουν καθεστώτα στήριξης που αποφέρουν οφέλη μόνον σε σχέση με μορφές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές οι οποίες παράγονται στην επικράτειά τους. Για την εύρυθμη λειτουργία των εν λόγω εθνικών καθεστώτων στήριξης έχει ουσιώδη σημασία να μπορούν τα κράτη μέλη να ελέγχουν τις επιπτώσεις και το κόστος των οικείων εθνικών καθεστώτων στήριξης σύμφωνα με το αντίστοιχο δυναμικό τους. Ένα σημαντικό μέσο για την επίτευξη του στόχου της παρούσας οδηγίας είναι η εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των εθνικών καθεστώτων στήριξης όπως και δυνάμει της οδηγίας 2001/77/EK προκειμένου να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη των επενδυτών και να μπορέσουν τα κράτη μέλη να προβλέψουν αποτελεσματικά εθνικά μέτρα για τη συμμόρφωση προς τους στόχους. Στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η διευκόλυνση της διασυννοριακής υποστήριξης των μορφών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές χωρίς να θίγονται τα εθνικά καθεστώτα στήριξης. Η οδηγία προβλέπει προαιρετικούς μηχανισμούς συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών τα οποία τους επιτρέπουν να συμφωνούν ως προς το βαθμό στήριξης που παρέχει ένα κράτος μέλος στην παραγωγή ενέργειας σε άλλο κράτος μέλος και ως προς το βαθμό συμμετοχής της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε σχέση με τους αντίστοιχους εθνικούς συνολικούς στόχους. Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα αμφοτέρων των μέτρων συμμόρφωσης προς τους στόχους, ήτοι των εθνικών καθεστώτων στήριξης και των μηχανισμών συνεργασίας, είναι σημαντικό να μπορούν τα κράτη μέλη να καθορίζουν εάν και κατά πόσον τα εθνικά τους καθεστώτα στήριξης εφαρμόζονται στην παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε άλλα κράτη μέλη, και να συμφωνούν για το θέμα αυτό εφαρμόζοντας τους μηχανισμούς συνεργασίας που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία.
- (26) Είναι ευκαίριο οι τιμές της ενέργειας να αντανακλούν το εξωτερικό κόστος της παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, του περιβαλλοντικού, κοινωνικού κόστους και των δαπανών υγειονομικής περιθαλψης.
- (27) Η δημόσια στήριξη είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων της Κοινότητας σχετικά με την εξάπλωση της χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, ιδιαίτερα όσο οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας στην εσωτερική αγορά δεν αντικατοπτρίζουν πλήρως το περιβαλλοντικό και κοινωνικό κόστος και τα οφέλη των χρησιμοποιούμενων πηγών ενέργειας.
- (28) Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώκουν τον περιορισμό της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας και την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης στις μεταφορές. Τα κύρια μέσα μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας στις μεταφορές περιλαμβάνουν το σχεδιασμό των μεταφορών, την υποστήριξη των δημόσιων μέσων μεταφοράς, την αύξηση του μεριδίου ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων στην παραγωγή και την παραγωγή αυτοκινήτων πιο αποδοτικών από πλευράς ενέργειας και μικρότερων τόσο ως προς το μέγεθος όσο και ως προς τον κυβισμό του κινητήρα.
- (29) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θέτουν ως στόχο τη διαφοροποίηση του ενεργειακού μείγματος από ανανεώσιμες πηγές σε όλους τους τομείς των μεταφορών. Έως την 1η Ιουνίου 2015, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τις δυνατότητες για αύξηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε όλους τους τομείς των μεταφορών.
- (30) Κατά τον υπολογισμό της συμβολής της υδροηλεκτρικής ενέργειας και της αιολικής ενέργειας για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να μετριάστούν οι επιδράσεις των διαφορών κλίματος με τη χρήση ενός κανόνα εξομάλυνσης. Εκτός αυτού, η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται με συστήματα αποθήκευσης μέσω άντλησης νερού που έχει προηγουμένως αντληθεί στον άνω ταμιευτήρα δεν θα πρέπει να θεωρείται ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές.
- (31) Οι αντλίες θερμότητας που επιτρέπουν τη χρήση της αεροθερμικής, γεωθερμικής ή υδροθερμικής θερμότητας) στο απαιτούμενο επίπεδο θερμοκρασίας, χρειάζονται ηλεκτρική ενέργεια ή άλλη βοηθητική ενέργεια για να λειτουργήσουν. Συνεπώς, η ενέργεια που χρησιμοποιείται για τη λειτουργία των αντλιών θερμότητας θα πρέπει να αφαιρείται από το σύνολο της χρήσιμης θερμικής ενέργειας. Θα λαμβάνονται υπόψη μόνο οι αντλίες θερμότητας που προσφέρουν σημαντικά μεγαλύτερο ποσοστό θερμικής ενέργειας από αυτό που καταναλώνουν για τη λειτουργία τους.
- (32) Τα συστήματα παθητικής ενέργειας χρησιμοποιούν το σχεδιασμό κτιρίων για να δεσμεύσουν ενέργεια. Η ενέργεια που λαμβάνεται με αυτόν τον τρόπο θεωρείται εξοικονομηθείσα ενέργεια. Προκειμένου να αποφευχθεί η διπλή προσμέτρηση, η ενέργεια που δεσμεύεται με αυτό τον τρόπο δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.
- (33) Ορισμένα κράτη μέλη διαθέτουν μεγάλο ποσοστό αερομεταφορών στην ακαθάριστη ενεργειακή κατανάλωσή τους. Λαμβάνοντας υπόψη τους τρέχοντες τεχνολογικούς και κανονιστικούς περιορισμούς που εμποδίζουν την εμπορική χρήση των βιοκαυσίμων στον τομέα των αερομεταφορών, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί μερική απαλλαγή για τα εν λόγω κράτη μέλη, αποκλείοντας από τον υπολογισμό της ακαθάριστης ενεργειακής κατανάλωσης στις εθνικές αερομεταφορές την ποσότητα κατά την οποία υπερβαίνουν κατά μιάμιση φορά τον μέσο όρο της Κοινότητας για την τελική ακαθάριστη κατανάλωση ενέργειας στις αερομεταφορές το 2005, όπως εκτιμάται από τη Eurostat, ήτοι 6,18 %. Η Κύπρος και η Μάλτα, δεδομένου του νησιωτικού και περιφερειακού

χαρακτήρα τους, βασίζονται στην αεροπορία ως τρόπο μεταφοράς η οποία έχει ζωτική σημασία για τους πολίτες και την οικονομία τους. Ως αποτέλεσμα, η Κύπρος και η Μάλτα διαθέτουν δυσανάλογο μερίδιο της αεροπορίας στην οικεία ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας, το οποίο υπερέβη τρεις φορές τον μέσο όρο της Κοινότητας το 2005, και συνεπώς θίγονται δυσανάλογα από τους τρέχοντες τεχνολογικούς και κανονιστικούς περιορισμούς. Για αυτά τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλεφθεί ότι η σχετική απαλλαγή θα καλύπτει το ποσοστό της υπέρβασης του μέσου όρου της Κοινότητας για την ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας στις αερομεταφορές το 2005, όπως εκτιμάται από τη Eurostat, ήτοι 4,12 %.

- (34) Για να εξασφαλισθεί ένα ενεργειακό μοντέλο που θα υποστηρίξει τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η στρατηγική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, στην οποία θα συμμετέχουν καταλλήλως οι περιφέρειες και οι τοπικές αρχές.
- (35) Τηρουμένων των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παροτρύνονται να επιδιώκουν κάθε κατάλληλη μορφή συνεργασίας όσον αφορά τους στόχους της παρούσας οδηγίας. Η συνεργασία αυτή μπορεί να πραγματοποιείται σε όλα τα επίπεδα, διμερώς ή πολυμερώς μπορεί επίσης, εκτός από τους μηχανισμούς για τον υπολογισμό του στόχου και της συμμόρφωσης προς το στόχο, που προβλέπονται αποκλειστικά στην παρούσα οδηγία, όπως στατιστικές μεταβιβάσεις μεταξύ κρατών μελών, κοινά έργα ανανεώσιμης ενέργειας και κοινά καθεστώτα στήριξης, να λαμβάνει τη μορφή, π.χ. ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών, όπως προβλέπεται ιδίως στην πλατφόρμα διαφάνειας που θεσπίζει η παρούσα οδηγία, και άλλου εθελοντικού συντονισμού μεταξύ καθεστώτων στήριξης κάθε μορφής.
- (36) Προκειμένου να δημιουργηθούν ευκαιρίες μείωσης του κόστους επίτευξης των στόχων που θέτει η παρούσα οδηγία, κρίνεται σκόπιμο αφενός να διευκολυνθεί η κατανάλωση, στα κράτη μέλη, ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές σε άλλα κράτη μέλη και, αφετέρου, να επιτραπεί στα κράτη μέλη να συνυπολογίζουν στους οικείους εθνικούς στόχους την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που καταναλώνονται σε άλλα κράτη μέλη. Για το σκοπό αυτό, απαιτούνται μέτρα ευελιξίας, αλλά παραμένουν υπό τον έλεγχο των κρατών μελών προκειμένου να μην επηρεαστεί η ικανότητά τους να επιτύχουν τους εθνικούς τους στόχους. Τα μέτρα αυτά ευελιξίας λαμβάνουν τη μορφή στατιστικών μεταβιβάσεων, κοινών έργων μεταξύ κρατών μελών ή κοινών καθεστώτων στήριξης.
- (37) Η εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια, η οποία παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας εκτός της Κοινότητας, θα πρέπει να είναι δυνατό να συνυπολογίζεται στους στόχους των κρατών μελών. Ωστόσο, προκειμένου να αποφευχθεί η καθαρή αύξηση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μέσω της εκτροπής των υφιστάμενων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της πλήρους ή μερικής αντικατάστασής τους από συμβατικές πηγές ενέργειας, επιτρέπεται η προσμέτρηση μόνο της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ξεκινούν τη λειτουργία τους μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας ή από την αυξημένη δυναμικότητα εγκατάστασης η οποία ανακαινίστηκε μετά την ημερομηνία αυτή. Προκειμένου να

εξασφαλιστεί κατάλληλος αντίκτυπος της αντικατάστασης των συμβατικών μορφών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην Κοινότητα και στις τρίτες χώρες, κρίνεται σκόπιμο να διασφαλιστεί ότι οι εν λόγω εισαγωγές μπορούν να ιχνηλατούνται και να μετρούνται με αξιόπιστο τρόπο. Προβλέπεται η σύναψη συμφωνιών με τρίτες χώρες σχετικά με την οργάνωση της εν λόγω εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Εάν, βάσει σχετικής αποφάσεως που λαμβάνεται δυνάμει της συνθήκης για την Ενεργειακή Κοινότητα ⁽¹⁾, τα συμβαλλόμενα μέρη της συνθήκης αυτής δεσμεύονται από τις σχετικές διατάξεις της παρούσας οδηγίας, τα μέτρα συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών τα οποία προβλέπονται από την παρούσα οδηγία εφαρμόζονται σε αυτά.

- (38) Όταν τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν κοινά έργα με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, είναι σκόπιμο τα κοινά αυτά έργα να αφορούν μόνον νεόδμητες εγκαταστάσεις ή εγκαταστάσεις με πρόσφατη αύξηση δυναμικότητας. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα εξασφαλίζεται ότι το ποσοστό ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη συνολική κατανάλωση ενέργειας της τρίτης χώρας δεν μειώνεται λόγω της εισαγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην Κοινότητα. Επιπλέον, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη θα πρέπει να διευκολύνουν την εγχώρια χρησιμοποίηση από την οικεία τρίτη χώρα, μέρους της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας των εγκαταστάσεων που καλύπτονται από το κοινό έργο. Εξάλλου, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τις τρίτες χώρες που συμμετέχουν σε κοινά έργα να αναπτύξουν πολιτική για την ανανεώσιμη ενέργεια με φιλόδοξους στόχους.
- (39) Δεδομένου ότι έργα υψηλού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος σε τρίτες χώρες, όπως το μεσογειακό ηλιακό σχέδιο, μπορεί να χρειάζονται μεγάλο χρονικό περιθώριο πριν από την πλήρη διασύνδεση με την επικράτεια της Κοινότητας, είναι σκόπιμο να διευκολυνθεί η ανάπτυξή τους, επιτρέποντας στα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη στους εθνικούς στόχους περιορισμένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από τα εν λόγω έργα κατά την κατασκευή της διασύνδεσης.
- (40) Η διαδικασία που χρησιμοποιεί η αρμόδια αρχή εποπτείας της έγκρισης, πιστοποίησης και αδειοδότησης μονάδων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα πρέπει να είναι αντικειμενική, διαφανής, αμερόληπτη και αναλογική, όταν εφαρμόζει τους κανόνες σε συγκεκριμένα έργα. Ειδικότερα, είναι σκόπιμο να αποφευχθεί τυχόν άσκοπη επιβάρυνση που θα προκύψει από την κατάταξη έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις εγκαταστάσεις που παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο για την υγεία.
- (41) Η έλλειψη διαφανών κανόνων και συντονισμού μεταξύ των διαφόρων φορέων έγκρισης απεδείχθη ότι εμποδίζει την ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Συνεπώς, οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ειδική διάρθρωση του τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας όταν αναθεωρούν τις διοικητικές τους διαδικασίες για τη χορήγηση άδειας κατασκευής και εκμετάλλευσης σταθμών και συνδεδεμένων υποδομών δικτύων μεταφοράς και διανομής για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης ή καυσίμων κίνησης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Θα πρέπει να απλουστευθούν οι διοικητικές διαδικασίες έγκρισης, θέτοντας διαφανή

⁽¹⁾ ΕΕ L 198 της 20.7.2006, σ. 18.

- χρονοδιαγράμματα για τις εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Θα πρέπει να προσαρμοστούν οι κανόνες και οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον προγραμματισμό ώστε να λαμβάνεται υπόψη ο εξοπλισμός θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που συμφέρει οικονομικώς και είναι επωφελής για το περιβάλλον.
- (42) Προς όφελος της ταχείας ανάπτυξης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και ενόψει της γενικής υψηλής αειφορίας και περιβαλλοντικά επωφελούς ποιότητας, τα κράτη μέλη θα πρέπει, κατά την εφαρμογή των διοικητικών κανόνων, τον σχεδιασμό δομών και νομοθεσίας, που προορίζονται για την αδειοδότηση εγκαταστάσεων σε σχέση με τη μείωση της ρύπανσης και τον έλεγχο για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις, για την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και για την πρόληψη της ελαχιστοποίησης των απορρίψεων επικινδύνων ουσιών στο περιβάλλον, να ληφθεί υπόψη η συμβολή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων και των στόχων για την αλλαγή του κλίματος, ιδιαίτερα σε σύγκριση με τις εγκαταστάσεις μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- (43) Προκειμένου να τονωθεί η συμβολή μεμονωμένων πολιτών στους στόχους που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να εξετάσουν τη δυνατότητα να αντικαταστήσουν τις εγκρίσεις με απλή κοινοποίηση στον αρμόδιο φορέα όταν εγκαθιστούν αποκεντρωμένα συστήματα παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- (44) Θα πρέπει να εξασφαλίζεται η λογική συνοχή μεταξύ των στόχων της παρούσας οδηγίας και της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Κοινότητας. Συγκεκριμένα, στις διαδικασίες αξιολόγησης, σχεδιασμού ή χορήγησης άδειας για εγκαταστάσεις ανανεώσιμης ενέργειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όλη την περιβαλλοντική νομοθεσία της Κοινότητας και τη συμβολή των ανανεώσιμων ενεργειακών πηγών στην επίτευξη περιβαλλοντικών στόχων και στόχων που σχετίζονται με την αλλαγή του κλίματος, ιδίως σε σύγκριση με εγκαταστάσεις μη ανανεώσιμης ενέργειας.
- (45) Οι εθνικές τεχνικές προδιαγραφές και οι άλλες απαιτήσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 98/34/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφοροποίησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών ⁽¹⁾, σχετικά με, παραδείγματος χάριν, τα επίπεδα ποιότητας, τις μεθόδους δοκιμών ή τους όρους χρήσης, δεν θα πρέπει να δημιουργούν φραγμούς στην εμπορία εξοπλισμού και συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Ως εκ τούτου, τα καθεστώτα στήριξης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δεν θα πρέπει να ορίζουν εθνικές τεχνικές προδιαγραφές οι οποίες αποκλίνουν από τα υφιστάμενα πρότυπα της Κοινότητας ούτε να απαιτούν για τον εξοπλισμό ή τα συστήματα που τυγχάνουν στήριξης να πιστοποιούνται ή να υπόκεινται σε δοκιμές σε συγκεκριμένο χώρο ή από συγκεκριμένο φορέα.
- (46) Είναι σκόπιμο τα κράτη μέλη να εξετάσουν μηχανισμούς τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης από ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.
- (47) Σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, οι κανόνες και οι υποχρεώσεις για ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στα νεόδμητα και στα ανακαινισμένα κτίρια οδήγησαν σε σημαντική αύξηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να ενθαρρύνονται σε ευρύτερη κοινοτική κλίμακα και παράλληλα να προωθείται η χρήση ενεργειακά αποδοτικότερων εφαρμογών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στους οικοδομικούς κανονισμούς και κώδικες.
- (48) Μπορεί να είναι σκόπιμο για τα κράτη μέλη, προκειμένου να διευκολυνθεί και να επιταχυνθεί η θέσπιση ελάχιστων επιπέδων για τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, να προβλεφθεί ότι τα επίπεδα αυτά επιτυγχάνονται με την ενσωμάτωση συντελεστών για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην εκπλήρωση των απαιτήσεων ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης της οδηγίας 2002/91/EK σχετικά με τη βέλτιστη από άποψη κόστους μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα ανά κτίριο.
- (49) Το χάσμα ενημέρωσης και επιμόρφωσης, ιδίως στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης, θα πρέπει να εξαλειφθεί προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- (50) Στο βαθμό που η πρόσβαση ή η άσκηση του επαγγέλματος του εγκαταστάτη είναι νομοθετικώς κατοχυρωμένο επάγγελμα, οι προϋποθέσεις αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων καθορίζονται στην οδηγία 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων ⁽²⁾. Η παρούσα οδηγία, επομένως, εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της οδηγίας 2005/36/EK.
- (51) Ενώ η οδηγία 2005/36/EK θεσπίζει απαιτήσεις για την αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, μεταξύ άλλων των αρχιτεκτόνων, χρειάζεται να διασφαλιστεί περαιτέρω ότι οι αρχιτέκτονες και οι πολεοδόμοι λαμβάνουν δεόντως υπόψη το βέλτιστο συνδυασμό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τεχνολογιών υψηλής απόδοσης στα σχέδια και τις μελέτες τους. Επομένως, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν σαφείς οδηγίες. Αυτό θα πρέπει να γίνεται με την επιφύλαξη των διατάξεων της οδηγίας 2005/36/EK, και ιδίως των άρθρων 46 και 49.
- (52) Ο μόνος στόχος των εγγυήσεων προέλευσης, οι οποίες παρέχονται για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, είναι η παροχή απόδειξης, προς τον τελικό καταναλωτή, ότι ένα συγκεκριμένο μερίδιο ή ποσότητα ενέργειας έχει παραχθεί από ανανεώσιμες πηγές. Μια εγγύηση προέλευσης μπορεί να μεταβιβάζεται από έναν κάτοχο σε άλλον, ανεξάρτητα από την ενέργεια την οποία αφορά. Ωστόσο, για να εξασφαλίζεται ότι μια μονάδα ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές κοινοποιείται μόνον άπαξ σε έναν καταναλωτή, θα πρέπει να αποφεύγονται η διπλή προσμέτρηση και η διπλή κοινοποίηση των εγγυήσεων προέλευσης. Η ανανεώσιμη ενέργεια, για την οποία η συνοδευτική εγγύηση προέλευσης έχει πωληθεί χωριστά από τον παραγωγό, δεν θα πρέπει να κοινοποιείται ή να πωλείται στον τελικό καταναλωτή ως ενέργεια που έχει παραχθεί από ανανεώσιμες πηγές. Είναι σημαντικό να γίνεται διάκριση μεταξύ των πράσινων πιστοποιητικών που χρησιμοποιούνται για τα καθεστώτα στήριξης και των εγγυήσεων προέλευσης.

⁽¹⁾ ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 37.⁽²⁾ ΕΕ L 255 της 30.9.2005, σ. 22.

- (53) Είναι σκόπιμο να επιτραπεί στην αναδυόμενη αγορά καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές να συμβάλει στην κατασκευή νέων εγκαταστάσεων για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Επομένως, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας που κοινοποιούν το ενεργειακό τους μείγμα στους τελικούς καταναλωτές σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 6, της οδηγίας 2003/54/EK να περιλαμβάνουν στοιχειώδες ποσοστό εγγυήσεων προέλευσης από νεοδμητες εγκαταστάσεις που παράγουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, εφόσον αυτό συνάδει με το κοινοτικό δίκαιο.
- (54) Είναι σημαντικό να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η ηλεκτρική ενέργεια για την οποία χορηγείται στήριξη κατανέμεται στους τελικούς καταναλωτές σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 6 της οδηγίας 2003/54/EK. Για να βελτιωθεί η ποιότητα των πληροφοριών για τους καταναλωτές, ιδίως όσον αφορά την ποσότητα της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που παράγεται από νέες εγκαταστάσεις, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των μέτρων που έχουν λάβει τα κράτη μέλη.
- (55) Η οδηγία 2004/8/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για την προώθηση της συμπαραγωγής ενέργειας βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα στην εσωτερική αγορά ενέργειας⁽¹⁾, θεσπίζει εγγυήσεις προέλευσης για την απόδειξη της προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας από εγκαταστάσεις συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης. Αυτές οι εγγυήσεις προέλευσης δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται κατά την αποκάλυψη της χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 6 της οδηγίας 2003/54/EK διότι δεν θα ήταν δυνατόν να αποκλειστεί ο κίνδυνος διπλής προσμέτρησης και διπλής κοινοποίησης.
- (56) Οι εγγυήσεις προέλευσης αυτές καθ'αυτές δεν παρέχουν δικαίωμα για ενίσχυση από τα εθνικά καθεστώτα στήριξης.
- (57) Για την ολοκληρωμένη ενδιάμεση παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, είναι αναγκαία η στήριξη της ένταξης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο δίκτυο υποδομής μεταφοράς και διανομής και η χρήση συστημάτων ενδιάμεσης αποθήκευσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- (58) Η ανάπτυξη έργων ανανεώσιμης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των έργων ανανεώσιμης ενέργειας με ευρωπαϊκό ενδιαφέρον» δύναμει του προγράμματος «Διευρωπαϊκό δίκτυο Ενέργειας (ΔΕΔ-E)», θα πρέπει να επιταχυνθεί. Προς τούτο, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να αναλύσει τον τρόπο βελτίωσης της χρηματοδότησης αυτών των έργων. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στα έργα ανανεώσιμης ενέργειας που συμβάλλουν σημαντικά στην αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας εφοδιασμού της Κοινότητας και των γειτονικών χωρών.
- (59) Η διασύνδεση μεταξύ χωρών διευκολύνει την ενσωμάτωση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Εκτός από την εξομάλυνση των διακυμάνσεων, η διασύνδεση μπορεί να μειώσει το κόστος εξισορρόπησης, να ενθαρρύνει τον πραγματικό ανταγωνισμό επιφέροντας πτώση των τιμών και να στηρίξει την ανάπτυξη των δικτύων. Επίσης, η από κοινού και βέλτιστη χρήση της δυναμικότητας μεταφοράς θα μπορούσε να συμβάλει στην αποφυγή υπέρμετρης ανάγκης δυναμικότητας νέων υποδομών.
- (60) Η κατά προτεραιότητα πρόσβαση και η εγγυημένη πρόσβαση στην ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές είναι σημαντικές για την ένταξη των ανανεώσιμων ενεργειακών πηγών στην εσωτερική αγορά ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2, και στο πνεύμα του άρθρου 11 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/54/EK. Οι απαιτήσεις για τη διατήρηση της αξιοπιστίας και της ασφάλειας του δικτύου και για την κατανομή ενδέχεται να διαφέρουν ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του εθνικού δικτύου και την ασφαλή λειτουργία του. Η κατά προτεραιότητα πρόσβαση στο δίκτυο παρέχει εξασφάλιση προς τους συνδεδεμένους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές ότι θα μπορούν πάντοτε να πουλούν και να μεταφέρουν την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές βάσει κανόνων σύνδεσης, όποτε υπάρχει η πηγή. Στην περίπτωση που η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές είναι ενταγμένη στην αγορά για άμεση παράδοση, η εξασφαλισμένη πρόσβαση εξασφαλίζει ότι όλη η πωλούμενη ηλεκτρική ενέργεια η οποία λαμβάνει στήριξη διαθέτει πρόσβαση στο δίκτυο, ώστε οι εγκαταστάσεις που είναι συνδεδεμένες με το δίκτυο να μπορούν να χρησιμοποιούν όσο το δυνατόν περισσότερη ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές. Ωστόσο, αυτό δεν συνεπάγεται υποχρέωση των κρατών μελών να στηρίζουν ή να θεσπίζουν υποχρεώσεις αγοράς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Σε άλλα συστήματα, καθορίζεται πάγια τιμή για την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές, συνήθως σε συνδυασμό με υποχρέωση αγοράς για το φορέα εκμετάλλευσης του συστήματος. Στην περίπτωση αυτή, υπάρχει ήδη κατά προτεραιότητα πρόσβαση.
- (61) Σε ορισμένες περιπτώσεις δεν είναι δυνατόν να διασφαλιστεί πλήρως η μεταφορά και η διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές χωρίς να επηρεάζεται η αξιοπιστία ή η ασφάλεια του διασυνδεδεμένου συστήματος. Σε αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να κριθεί σκόπιμο να δοθεί στους εν λόγω παραγωγούς οικονομική αποζημίωση. Ωστόσο, οι στόχοι της παρούσας οδηγίας απαιτούν τη συνεχή αύξηση της μεταφοράς και της διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές χωρίς να θίγεται η αξιοπιστία ή η ασφάλεια του συστήματος δικτύου. Προς τούτο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να επιτρέπουν τη μεγαλύτερη διείσδυση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μεταξύ άλλων λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των μεταβλητών πηγών και των πηγών που δεν επιδέχονται ακόμη αποθήκευση. Στο βαθμό που απαιτείται από τους στόχους που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, η σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ανανεώσιμης ενέργειας θα πρέπει να επιτραπεί το ταχύτερο δυνατόν. Για το σκοπό αυτό, προκειμένου να επιταχυνθούν οι διαδικασίες σύνδεσης δικτύου, τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν προτεραιότητα σύνδεσης ή ειδικές δυνατότητες σύνδεσης για τις νέες εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- (62) Το κόστος σύνδεσης των νέων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου από ανανεώσιμες πηγές στα διασυνδεδεμένα συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου θα πρέπει να είναι αντικειμενικό, διαφανές και αμερόληπτο και θα πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη το όφελος το οποίο αποφέρουν στα διασυνδεδεμένα συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου οι εγκατεστημένοι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και οι τοπικοί παραγωγοί αερίου από ανανεώσιμες πηγές.

(1) EE L 52 της 21.2.2004, σ. 50.

- (63) Οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας που επιθυμούν να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις απομακρυσμένες περιφέρειες της Κοινότητας, και ιδιαίτερα τις νησιωτικές και τις αραιοκατοικημένες περιοχές, θα πρέπει να επωφελούνται, όπου είναι εφικτό, από λογικά τέλη σύνδεσης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν θα βρεθούν αδικαιολόγητα σε μειονεκτική θέση έναντι των παραγωγών που είναι εγκατεστημένοι σε κεντρικότερες, περισσότερο εκβιομηχανισμένες και πυκνοκατοικημένες περιοχές.
- (64) Η οδηγία 2001/77/ΕΚ καθόρισε το πλαίσιο της ένταξης στο διασυνδεδεμένο σύστημα της ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Ωστόσο, διαπιστώθηκαν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ κρατών μελών ως προς το βαθμό κατά τον οποίο έχει όντως επιτευχθεί η ένταξη. Για το λόγο αυτό, είναι ανάγκη να ενισχυθεί το πλαίσιο και να επανεξετάζεται η εφαρμογή του κατά τακτά χρονικά διαστήματα σε εθνικό επίπεδο.
- (65) Η παραγωγή βιοκαυσίμων θα πρέπει να είναι αειφόρος. Συνεπώς, θα πρέπει να είναι υποχρεωτικό τα βιοκαύσιμα τα οποία χρησιμοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση προς τους στόχους που θέτει η παρούσα οδηγία και τα βιοκαύσιμα τα οποία τυγχάνουν ενίσχυσης από εθνικά καθεστώτα να πληρούν τα κριτήρια αειφορίας.
- (66) Η Κοινότητα θα πρέπει να λάβει τα κατάλληλα μέτρα, στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας, μεταξύ άλλων προωθώντας τα κριτήρια αειφορίας για τα βιοκαύσιμα και την ανάπτυξη των βιοκαυσίμων της δεύτερης και τρίτης γενιάς στην Κοινότητα και ανά τον κόσμο, για την ενίσχυση της έρευνας στον γεωργικό τομέα καθώς και της απόκτησης σχετικών γνώσεων.
- (67) Η εισαγωγή των κριτηρίων αειφορίας για τα βιοκαύσιμα δεν θα επιτύχει το στόχο της εάν οδηγήσουν σε προϊόντα τα οποία δεν πληρούν τα κριτήρια και τα οποία τελικά χρησιμοποιηθούν ως βιορευστά στους τομείς της θέρμανσης και της ηλεκτρικής ενέργειας, αντί να χρησιμοποιηθούν ως βιοκαύσιμα. Για το λόγο αυτό, τα κριτήρια αειφορίας θα πρέπει να εφαρμόζονται επίσης στα βιορευστά γενικά.
- (68) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου 2007 κάλεσε την Επιτροπή να προτείνει συνολική οδηγία για τη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η οποία θα περιλαμβάνει κριτήρια και διατάξεις για τη διασφάλιση της αειφόρου παροχής και χρήσης της βιοενέργειας. Τα εν λόγω κριτήρια αειφορίας θα πρέπει να αποτελούν συνεκτικό μέρος ενός ευρύτερου καθεστώτος που καλύπτει όλα τα βιορευστά και όχι μόνο τα βιοκαύσιμα. Τα εν λόγω κριτήρια αειφορίας θα πρέπει συνεπώς να περιληφθούν στην παρούσα οδηγία. Προκειμένου να διασφαλιστεί μια συνεκτική προσέγγιση μεταξύ ενεργειακής και περιβαλλοντικής πολιτικής και για να αποφευχθεί το επιπλέον κόστος για τις επιχειρήσεις και οι αντιφάσεις στα περιβαλλοντικά πρότυπα ως αποτέλεσμα μιας μη συνεκτικής προσέγγισης, είναι σημαντικό να προβλέπονται τα ίδια κριτήρια αειφορίας για τη χρήση των βιοκαυσίμων για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας αφενός και για τους σκοπούς της οδηγίας 98/70/ΕΚ αφετέρου. Για τους ίδιους λόγους, θα πρέπει να αποφευχθεί η διπλή υποβολή εκθέσεων. Εκτός αυτού, η Επιτροπή και οι αρμόδιες εθνικές αρχές θα πρέπει να συντονίσουν τις δραστηριότητές τους στο πλαίσιο μιας επιτροπής ειδικά αρμόδιας για ζητήματα αειφορίας. Η Επιτροπή θα πρέπει επιπλέον να επανεξετάσει κατά το 2009 εάν πρέπει, και με ποιους τρόπους, να συμπεριληφθούν και άλλες εφαρμογές βιομάζας.
- (69) Η αυξανόμενη παγκόσμια ζήτηση για βιοκαύσιμα και βιορευστά, καθώς και τα κίνητρα που προβλέπει η παρούσα οδηγία για τη χρήση τους, δε θα πρέπει να συνεπάγεται την ενθάρρυνση της καταστροφής εδαφών με βιοποικιλότητα. Οι εν λόγω εξαντλήσιμοι πόροι, των οποίων η αξία για την ανθρωπότητα αναγνωρίστηκε σε διάφορα διεθνή κείμενα, θα πρέπει να διαφυλαχθούν. Επιπλέον, οι καταναλωτές της Κοινότητας θα θεωρούσαν ηθικά απαράδεκτο ότι η αυξημένη εκ μέρους τους χρήση βιοκαυσίμων και βιορευστών θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την καταστροφή εδαφών με βιοποικιλότητα. Για τους λόγους αυτούς, είναι αναγκαίο να προβλεφθούν κριτήρια αειφορίας προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά μπορούν να επωφεληθούν από την παροχή κινήτρων, μόνον εφόσον υπάρξει εγγύηση ότι δεν προέρχονται από περιοχές με βιοποικιλότητα ή, στην περίπτωση περιοχών που χαρακτηρίζονται για την προστασία της φύσης ή για την προστασία σπάνιων, απειλούμενων ή υπό εξαφάνιση οικοσυστημάτων ή ειδών, εφόσον η παραγωγή πρώτων υλών δεν παρεμποδίζει τους σκοπούς αυτούς, μέσω της παροχής νομικής απόδειξης από τη σχετική αρμόδια αρχή. Σύμφωνα με τα κριτήρια αειφορίας που έχουν επιλεγεί, ως δάσος με βιοποικιλότητα νοείται ο πρωτογενής δάσος [κατά τον ορισμό που χρησιμοποιεί ο Οργανισμός Επισιτισμού και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) στην Αξιολόγηση των Παγκόσμιων Δασικών Πόρων του, την οποία οι χώρες ανά τον κόσμο χρησιμοποιούν για να αναφέρουν την έκταση των πρωτογενών δασών] ή το δάσος που προστατεύεται από την εθνική νομοθεσία για την προστασία της φύσης. Περιλαμβάνονται οι περιοχές όπου συγκομίζονται δασικά προϊόντα πλην του ξύλου, εφόσον οι επιπτώσεις της ανθρώπινης δραστηριότητας είναι περιορισμένες. Άλλοι τύποι δασών, όπως ορίζονται από τον FAO, όπως τα τροποποιημένα φυσικά δάση, τα ημιφυσικά δάση και οι φυτείες, δεν θα πρέπει να θεωρούνται πρωτογενή δάση. Επιπροσθέτως, λαμβάνοντας υπόψη τη μεγάλη βιοποικιλότητα ορισμένων λειμώνων, τόσο των εύκρατων όσο και των τροπικών κλιμάτων, συμπεριλαμβανομένων της σαβάνας, των στεπών, των θαμνωδών περιοχών και των βοσκοτόπων υψηλής βιοποικιλότητας, κρίνεται επίσης σκόπιμο τα βιοκαύσιμα που παράγονται από πρώτες ύλες προερχόμενες από τα εν λόγω εδάφη να μην έχουν δικαίωμα στα κίνητρα που προβλέπει η παρούσα οδηγία. Η Επιτροπή θα πρέπει να θεσπίσει ενδεδειγμένα κριτήρια και γεωγραφική εμβέλεια για να ορίσει αυτούς τους μεγάλης βιοποικιλότητας λειμώνες σύμφωνα με τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία και συναφή διεθνή πρότυπα.
- (70) Εάν μετατραπεί η χρήση εδαφών με υψηλά αποθέματα άνθρακα στο έδαφος ή στη βλάστησή τους με σκοπό την καλλιέργεια πρώτων υλών για βιοκαύσιμα ή βιορευστά, μέρος του αποθηκευμένου άνθρακα γενικά θα απελευθερωθεί στην ατμόσφαιρα με αποτέλεσμα τη δημιουργία διοξειδίου του άνθρακα. Η μετατροπή χρήσης έχει ως αρνητικό αντίκτυπο τις επιπτώσεις των αερίων θερμοκηπίου, γεγονός που εξουδετερώνει τον θετικό αντίκτυπο των αερίων θερμοκηπίου των βιοκαυσίμων ή των βιορευστών, σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις με μεγάλη διαφορά. Επομένως, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι συνολικές επιπτώσεις αυτής της μετατροπής χρήσης όσον αφορά τον άνθρακα, κατά τον υπολογισμό της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου χάρη στη χρήση ορισμένων βιοκαυσίμων και βιορευστών. Αυτό είναι

αναγκαίο προκειμένου να διασφαλιστεί ότι κατά τον υπολογισμό της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου λαμβάνονται υπόψη οι συνολικές επιπτώσεις, όσον αφορά τον άνθρακα, από τη χρήση βιοκαυσίμων και βιορευστών.

- (71) Για τον υπολογισμό των επιπτώσεων της μετατροπής των γαιών σε επίπεδο αερίων θερμοκηπίου, οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τρέχουσες τιμές για τα αποθέματα άνθρακα που συνδέονται με τις χρήσεις γης αναφοράς και τις χρήσεις γης μετά τη μετατροπή. Θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν πρότυπες τιμές. Το έργο της διακυβερνητικής ομάδας μελετών των αλλαγών του κλίματος είναι κατάλληλη βάση για τέτοιες πρότυπες τιμές. Το έργο αυτό δεν είναι αυτή τη στιγμή διατυπωμένο σε μορφή που να είναι άμεσα χρησιμοποιήσιμη από τους οικονομικούς φορείς. Η Επιτροπή θα πρέπει συνεπώς να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές για το έργο αυτό που θα χρησιμεύσουν ως βάση για τον υπολογισμό των τροποποιήσεων στα αποθέματα άνθρακα για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, επίσης όσον αφορά τις δασώδεις εκτάσεις με συγκόμωση μεταξύ 10 % έως 30 %, τις σαβάνες, τις θαμνώδεις περιοχές και τους βοσκοτόπους.
- (72) Η Επιτροπή θα πρέπει να αναπτύξει μεθόδους για την εκτίμηση των επιπτώσεων της αποξήρανσης των τυρφώνων στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου.
- (73) Δε θα πρέπει να αλλάξουν χρήση με σκοπό την παραγωγή βιοκαυσίμων, τα εδάφη των οποίων η μετατροπή θα οδηγούσε σε απώλεια του αποθέματος άνθρακα, η οποία δεν θα μπορούσε, εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα της αντιμετώπισης της αλλαγής του κλίματος, να αντισταθμιστεί από τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου χάρη στην παραγωγή βιοκαυσίμων ή βιορευστών. Αυτό θα απέτρεπε άσκοπες και επαχθείς έρευνες στους οικονομικούς φορείς και τη μετατροπή εδαφών με υψηλό απόθεμα άνθρακα που εκ των υστέρων θα αποδεικνύονταν μη επιλέξιμα για παραγωγή πρώτων υλών για βιοκαύσιμα και βιορευστά. Η απογραφή των παγκόσμιων αποθεμάτων άνθρακα δείχνει ότι οι υδροβιότοποι και οι περιοχές που υπόκεινται σε συνεχή αναδάσωση με συγκόμωση μεγαλύτερη του 30 %, θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην εν λόγω κατηγορία. Οι περιοχές που υπόκεινται σε συνεχή αναδάσωση με συγκόμωση μεγαλύτερη του 30 %, θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην εν λόγω κατηγορία, εκτός αν υπάρχουν στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται ότι το απόθεμά τους σε άνθρακα είναι τόσο χαμηλό ώστε να δικαιολογεί τη μετατροπή τους σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζει η παρούσα οδηγία. Η αναφορά των υδροβιότοπων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον ορισμό που περιέχεται στη σύμβαση για τους υδροβιότοπους διεθνούς σημασίας ιδίως για τα ενδιαφέροντα των νηκτικών πτηνών, που υπογράφηκε στις 2 Φεβρουαρίου 1971 στο Ραμόν.
- (74) Τα κίνητρα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία θα ενθαρρύνουν τη μεγαλύτερη παραγωγή βιοκαυσίμων και βιορευστών παγκοσμίως. Όταν τα βιοκαύσιμα και βιορευστά προέρχονται από πρώτες ύλες που παράγονται εντός της Κοινότητας, θα πρέπει να συμμορφώνονται και προς τις κοινωνικές περιβαλλοντικές απαιτήσεις για τη γεωργία, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για την προστασία της ποιότητας των υπόγειων και των επιφανειακών υδάτων, και

προς τις κοινωνικές απαιτήσεις. Ωστόσο, υπάρχει ανησυχία ότι η παραγωγή βιοκαυσίμων και βιορευστών σε ορισμένες τρίτες χώρες ενδέχεται να μην τηρεί στοιχειώδεις περιβαλλοντικές ή κοινωνικές απαιτήσεις. Επομένως, είναι σκόπιμο να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη πολυμερών και διμερών συμφωνιών και διεθνών διεθνών ή εθνικών συστημάτων που να καλύπτουν τα βασικά περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα, ώστε να προάγεται η αειφόρος παραγωγή βιοκαυσίμων και βιορευστών παγκοσμίως. Ελλείψει συμφωνιών ή συστημάτων αυτού του είδους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να υποβάλουν έκθεση για τα εν λόγω ζητήματα.

- (75) Οι απαιτήσεις σχετικά με ένα καθεστώς αειφορίας για τις ενεργειακές χρήσεις της βιομάζας, εκτός από την παραγωγή βιοκαυσίμων και βιορευστών, θα πρέπει να αναλυθούν από την Επιτροπή κατά το 2009, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να πραγματοποιείται η διαχείριση των πόρων βιομάζας με γνώμονα την αειφορία.
- (76) Τα κριτήρια αειφορίας θα είναι αποτελεσματικά μόνο εάν οδηγούν σε αλλαγές στη συμπεριφορά των παραγόντων της αγοράς. Οι παράγοντες της αγοράς θα αλλάξουν τη συμπεριφορά τους μόνο εάν τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά που πληρούν τα κριτήρια προμηθευτούν ως προς την τιμή σε σύγκριση με όσα δεν πληρούν τα κριτήρια. Σύμφωνα με τη μέθοδο ισοζυγίου μάζας για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης, υπάρχει φυσικός δεσμός μεταξύ της παραγωγής βιοκαυσίμων και βιορευστών που πληρούν τα κριτήρια αειφορίας και της κατανάλωσης βιοκαυσίμων και βιορευστών στην Κοινότητα, ο οποίος δημιουργεί τη δέουσα ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης και διασφαλίζει την προμήθεια τιμής η οποία είναι υψηλότερη από ό, τι σε συστήματα όπου δεν υπάρχει τέτοιος δεσμός. Ως εκ τούτου, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα βιοκαύσιμα και βιορευστά που πληρούν τα κριτήρια αειφορίας θα μπορούν να πωληθούν σε υψηλότερη τιμή, για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης θα πρέπει να χρησιμοποιείται το σύστημα του ισοζυγίου μάζας. Αυτό θα πρέπει να διαφυλάσσει την ακεραιότητα του συστήματος αποφεύγοντας παράλληλα την επιβολή αδικαιολόγητης επιβάρυνσης στη βιομηχανία. Ωστόσο, θα πρέπει να μελετηθούν και άλλες μέθοδοι εξακρίβωσης.
- (77) Όπου χρειάζεται, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη την αξιολόγηση οικοσυστημάτων της χιλιετηρίδας που περιέχει χρήσιμα στοιχεία για τη διατήρηση τουλάχιστον των τομέων αυτών που παρέχουν βασικές υπηρεσίες οικοσυστήματος σε κρίσιμες καταστάσεις, όπως η προστασία της λεκάνης απορροής και ο έλεγχος της διάβρωσης.
- (78) Είναι σκόπιμο να παρακολουθούνται οι επιπτώσεις της καλλιέργειας βιομάζας, μεταξύ άλλων, μέσω αλλαγών της χρήσης της γης, συμπεριλαμβανομένων της μετατόπισης, της εισαγωγής χωροκατακτητικών ξένων ειδών και άλλων επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα, όσο και οι επιπτώσεις στην παραγωγή τροφίμων και την τοπική ευημερία. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει όλες τις πηγές πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένου του παγκόσμιου χάρτη της πείνας του FAO. Τα βιοκαύσιμα θα πρέπει να προωθούνται με τρόπο που θα ενθαρρύνει την αυξημένη παραγωγικότητα της γεωργίας και τη χρήση υποβαθμισμένων γαιών.

- (79) Είναι προς το συμφέρον της Κοινότητας να ενθαρρύνει τη σύναψη πολυμερών και διμερών συμφωνιών, καθώς και την καθιέρωση εθελοντικών διεθνών ή εθνικών συστημάτων θέσπισης προτύπων για την παραγωγή αειφόρων βιοκαυσίμων και βιορευστών και πιστοποίησης ότι η παραγωγή των βιοκαυσίμων και βιορευστών τηρεί τα εν λόγω πρότυπα. Για το λόγο αυτό, θα πρέπει να αποφασιστεί οι εν λόγω συμφωνίες ή συστήματα να παρέχουν αξιόπιστες πληροφορίες και στοιχεία, υπό τον όρο ότι τηρούν τα κατάλληλα πρότυπα αξιοπιστίας, διαφάνειας και ανεξάρτητου ελέγχου.
- (80) Είναι ανάγκη να θεσπιστούν σαφείς κανόνες για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τα βιοκαύσιμα και βιορευστά, καθώς και από τα αντικαθιστάμενα ορυκτά καύσιμα.
- (81) Τα παραπροϊόντα από την παραγωγή και χρήση καυσίμων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Η μέθοδος υποκατάστασης θεωρείται κατάλληλη για τους σκοπούς της ανάλυσης πολιτικής, αλλά όχι για κανονιστικούς σκοπούς που αφορούν τους μεμονωμένους οικονομικούς φορείς και τις μεμονωμένες αποστολές καυσίμων για μεταφορές. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η μέθοδος που θεωρείται η πλέον κατάλληλη είναι η μέθοδος της κατανομής ενέργειας διότι εφαρμόζεται εύκολα, είναι προβλέψιμη σε βάθος χρόνου, ελαχιστοποιεί τα αντιπαραγωγικά κίνητρα και παράγει αποτελέσματα τα οποία γενικά είναι συγκρίσιμα με εκείνα που παράγει η μέθοδος υποκατάστασης. Για τους σκοπούς της ανάλυσης πολιτικής, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης, στις εκδόσεις της, να παρουσιάζει αποτελέσματα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποκατάστασης.
- (82) Προκειμένου να αποφευχθεί η δυσανάλογη διοικητική επιβάρυνση θα πρέπει να θεσπιστεί κατάλογος προκαθορισμένων τιμών για τις κοινές οδούς παραγωγής βιοκαυσίμων, ο οποίος θα πρέπει να επικαιροποιείται και να επεκτείνεται όταν υπάρχουν περαιτέρω αξιόπιστα δεδομένα. Οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να μπορούν να απαιτούν πάντοτε το επίπεδο μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά που θεσπίζεται στον εν λόγω κατάλογο. Σε περίπτωση που η προκαθορισμένη τιμή μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από μια οδό παραγωγής είναι χαμηλότερη από το απαιτούμενο ελάχιστο επίπεδο μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, οι παραγωγοί που επιθυμούν να αποδείξουν τη συμμόρφωσή τους προς το συγκεκριμένο ελάχιστο επίπεδο θα πρέπει να υποχρεούνται να καταδείξουν ότι το επίπεδο των πραγματικών εκπομπών που προέρχονται από τη διαδικασία παραγωγής τους είναι κατώτερο από το επίπεδο της παραδοχής για τον υπολογισμό των προκαθορισμένων τιμών.
- (83) Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό αυτών των προκαθορισμένων τιμών είναι σκόπιμο να λαμβάνονται από ανεξάρτητες επιστημονικές πηγές και, ανάλογα με την περίπτωση, να επικαιροποιούνται ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών των πηγών αυτών. Η Επιτροπή θα πρέπει να παροτρύνει τις πηγές αυτές να εξετάζουν, κατά τις επικαιροποιητικές τους εργασίες, τις εκπομπές από την καλλιέργεια, τον αντίκτυπο των περιφερειακών και των κλιματικών συνθηκών, τον αντίκτυπο της καλλιέργειας με αειφόρους γεωργικές μεθόδους και μεθόδους βιολογικής γεωργίας και τις επιστημονικές συμβολές των παραγωγών στην Κοινότητα και στις τρίτες χώρες και στην κοινωνία των πολιτών.
- (84) Προκειμένου να μην ενθαρρυνθεί η καλλιέργεια πρώτων υλών για βιοκαύσιμα και βιορευστά σε εδάφη όπου αυτό θα οδηγούσε σε υψηλές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, η χρήση των προκαθορισμένων τιμών για την καλλιέργεια θα πρέπει να περιορίζεται σε περιοχές όπου αυτή η επίπτωση μπορεί να αποκλειστεί μετά βεβαίωσης. Ωστόσο, για να αποφευχθεί η δυσανάλογη διοικητική επιβάρυνση, είναι σκόπιμο να καθορίσουν τα κράτη μέλη εθνικούς ή περιφερειακούς μέσους όρους εκπομπών από την καλλιέργεια, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης λιπασμάτων.
- (85) Η παγκόσμια ζήτηση γεωργικών πρώτων υλών αυξάνεται συνεχώς. Η αυξανόμενη αυτή ζήτηση θα αντιμετωπιστεί εν μέρει με την αύξηση των εδαφών που χρησιμοποιούνται για τη γεωργία. Η αποκατάσταση των εδαφών που έχουν υποβαθμιστεί σοβαρά ή μολυνθεί έντονα και, κατά συνέπεια, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως έχουν για γεωργική παραγωγή, θα συμβάλει στην αύξηση των εδαφών που είναι διαθέσιμα για την καλλιέργεια. Επειδή η προαγωγή των βιοκαυσίμων και των βιορευστών θα συμβάλει στην αύξηση της ζήτησης γεωργικών πρώτων υλών, το σύστημα αειφορίας θα πρέπει να προάγει την αποκατάσταση των εδαφών που έχουν υποβαθμιστεί. Ακόμη και αν τα βιοκαύσιμα παράγονται από πρώτες ύλες που προέρχονται από ήδη καλλιεργούμενες εκτάσεις, η καθαρή αύξηση της ζήτησης καλλιεργειών η οποία οφείλεται στην προώθηση των βιοκαυσίμων ενδέχεται να οδηγήσει σε καθαρή αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί σε εκτάσεις με υψηλό απόθεμα άνθρακα, οπότε θα μπορούσε να επιφέρει απώλεια αποθεμάτων άνθρακα. Για να μετριαστεί ο κίνδυνος αυτός, είναι σκόπιμο να θεσπιστούν συνοδευτικά μέτρα προκειμένου να ενθαρρυνθεί μεγαλύτερος ρυθμός αύξησης της παραγωγικότητας σε εκτάσεις που χρησιμοποιούνται ήδη για καλλιέργειες, η χρήση υποβαθμισμένων εκτάσεων και η θέσπιση απαιτήσεων αειφορίας, ανάλογων με εκείνες που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία για την κατανάλωση βιοκαυσίμων στην Κοινότητα, σε άλλες χώρες κατανάλωσης βιοκαυσίμων. Η Επιτροπή θα πρέπει να αναπτύξει συγκεκριμένη μεθοδολογία για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που οφείλονται σε έμμεσες αλλαγές στη χρήση γης. Κατ' αυτόν τον τρόπο η Επιτροπή θα πρέπει να αναλύσει, βασιζόμενη στα καλύτερα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία, μεταξύ άλλων, τη συμπερίληψη συντελεστή για την έμμεση αλλαγή στη χρήση γης στον υπολογισμό των αερίων θερμοκηπίου και την ανάγκη δημιουργίας κινήτρων για τα βιώσιμα βιοκαύσιμα που μειώνουν τις συνέπειες στις αλλαγές στη χρήση γης και βελτιώνουν την αειφορία των βιοκαυσίμων με σεβασμό των άμεσων αλλαγών στη χρήση γης. Με την ανάπτυξη της μεθοδολογίας αυτής η Επιτροπή θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να αντιμετωπίσει τις ενδεχόμενες συνέπειες των έμμεσων αλλαγών στη χρήση γης από τα βιοκαύσιμα που παράγονται από μη εδωδιμες κυτταρινούχες ύλες και από λιγνοκυτταρινούχες ύλες.
- (86) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η επίτευξη κατάλληλου μεριδίου των βιοκαυσίμων στην αγορά, χρειάζεται να διασφαλιστεί η διάθεση, στην αγορά, πετρελαίου ντίζελ με υψηλότερη περιεκτικότητα σε βιολογικό πετρέλαιο από την προβλεπόμενη στο πρότυπο EN 590/2004.
- (87) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα βιοκαύσιμα, για την παραγωγή των οποίων χρησιμοποιήθηκε ποικίλο εύρος πρώτων υλών, καθίστανται εμπορικά βιώσιμα, θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερο βάρος σε αυτά στο πλαίσιο των εθνικών υποχρεώσεων περί ανανεώσιμων πηγών.

- (88) Είναι αναγκαία η τακτική υποβολή εκθέσεων προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεχής επικέντρωση στην πρόοδο όσον αφορά την ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο. Είναι σκόπιμο να απαιτείται η χρήση εναρμονισμένου προτύπου για τα εθνικά σχέδια δράσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που θα πρέπει να υποβάλλουν τα κράτη μέλη. Τα σχέδια αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν εκτίμηση του κόστους και των πλεονεκτημάτων των προβλεπόμενων μέτρων, τα μέτρα που σχετίζονται με την αναγκαία επέκταση ή ενίσχυση της υπάρχουσας υποδομής δικτύου, εκτίμηση του κόστους και των ωφελημάτων για την ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές οι οποίες υπερβαίνουν το απαιτούμενο επίπεδο της ενδεικτικής πορείας, πληροφορίες για τα εθνικά καθεστώτα στήριξης και πληροφορίες σχετικά με τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε καινούργια ή ανακαινισμένα κτίρια.
- (89) Κατά το σχεδιασμό των οικείων καθεστώτων στήριξης, τα κράτη μέλη μπορούν να ενθαρρύνουν τη χρήση βιοκαυσίμων τα οποία παρέχουν πρόσθετα οφέλη, συμπεριλαμβανομένων των οφελών της διαφοροποίησης που παρέχουν τα βιοκαύσιμα που παρασκευάζονται από απόβλητα, καύλοιπα, μη εδώδιμες κυτταρινούχες ύλες, λιγνοκυτταρινούχο υλικό και φύκια, καθώς και μη ποτιστικά φυτά που φύονται σε άγονες περιοχές προς καταπολέμηση της απερίωμησης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το διαφορετικό κόστος της παραγωγής ενέργειας από συμβατικά βιοκαύσιμα αφενός και από άλλα βιοκαύσιμα τα οποία παρέχουν πρόσθετα οφέλη αφετέρου. Τα κράτη μέλη μπορούν να ενθαρρύνουν τις επενδύσεις στην έρευνα και την ανάπτυξη τεχνολογιών αυτών και άλλων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας οι οποίες χρειάζονται χρόνο για να καταστούν ανταγωνιστικές.
- (90) Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να αντικατοπτρίζει, ανάλογα με την περίπτωση, τις διατάξεις της σύμβασης για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, ιδίως όπως αυτή εφαρμόζεται μέσω της οδηγίας 2003/4/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες ⁽¹⁾.
- (91) Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να εγκρίνονται σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/EK του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ⁽²⁾.
- (92) Ειδικότερα, θα πρέπει να εκχωρηθούν αρμοδιότητες στην Επιτροπή να προσαρμόζει τις μεθοδολογικές αρχές και τιμές που είναι αναγκαίες για την εκτίμηση του κατά πόσον έχουν τηρηθεί τα κριτήρια αειφορίας σε σχέση με τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά, να προσαρμόζει το ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων για τις μεταφορές στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο, να θεσπίσει κριτήρια και γεωγραφική εμβέλεια για τον καθορισμό εδαφών με υψηλή αξία βιοποικιλότητας και εμπειριστωμένους ορισμούς για εδάφη που έχουν υποβαθμιστεί σοβαρά ή μολυνθεί. Δεδομένου ότι τα εν λόγω μέτρα
- έχουν γενικό πεδίο εφαρμογής και έχουν εκπονηθεί για την τροποποίηση μη ουσιαστών στοιχείων της παρούσας οδηγίας με την προσαρμογή των μεθοδολογικών αρχών και τιμών, πρέπει να εγκρίνονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 5α της απόφασης 1999/468/EK.
- (93) Οι διατάξεις της οδηγίας 2001/77/EK και της οδηγίας 2003/30/EK οι οποίες επικαλύπτονται με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να καταργηθούν από την τελευταία δυνατή χρονική στιγμή για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο. Οι διατάξεις με αντικείμενο τους στόχους και την υποβολή εκθέσεων για το 2010 θα πρέπει να παραμείνουν σε ισχύ έως τα τέλη του 2011. Συνεπώς, είναι ανάγκη να τροποποιηθούν αναλόγως η οδηγία 2001/77/EK και η οδηγία 2003/30/EK.
- (94) Δεδομένου ότι τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 17 έως 19 έχουν επίσης επίπτωση στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς εναρμονίζοντας τα κριτήρια αειφορίας για τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά για τους στόχους της παρούσας οδηγίας και διευκολύνοντας έτσι, σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 8, τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά τα οποία συμμορφώνονται προς τους εν λόγω όρους, τα μέτρα αυτά βασίζονται στο άρθρο 95 της συνθήκης.
- (95) Το σύστημα αειφορίας δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη, στα οικεία συστήματα στήριξης, το υψηλότερο κόστος παραγωγής των βιοκαυσίμων και βιορευστών που παρέχουν πλεονεκτήματα που υπερβαίνουν τα στοιχειώδη πλεονεκτήματα που ορίζει το σύστημα αυτό.
- (96) Δεδομένου ότι δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη οι στόχοι επίτευξης 20 % ως μεριδίου συμμετοχής των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της Κοινότητας και 10 % ως μεριδίου συμμετοχής της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για την ενεργειακή κατανάλωση εκάστου κράτους μέλους για τις μεταφορές έως το 2020 και είναι δυνατόν, επομένως, λόγω της κλίμακας της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα δύναται να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που προβλέπεται στο άρθρο 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η οποία προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των εν λόγω στόχων μέτρα.
- (97) Σύμφωνα με το σημείο 34 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας ⁽³⁾, τα κράτη μέλη παροτρύνονται να καταρτίζουν, προς ίδια χρήση, και προς όφελος της Κοινότητας, τους δικούς τους πίνακες οι οποίοι αποτυπώνουν, στο μέτρο του δυνατού, την αντιστοιχία της παρούσας οδηγίας με τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και να τους δημοσιοποιούν,

⁽¹⁾ EE L 41 της 14.2.2003, σ. 26.⁽²⁾ EE L 184 της 17.7.1999, σ. 23.⁽³⁾ EE C 321 της 31.12.2003, σ. 1.

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κοινό πλαίσιο για την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Θέτει υποχρεωτικούς εθνικούς στόχους για το συνολικό μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας και το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές. Καθορίζει κανόνες για τη στατιστική μεταβίβαση μεταξύ κρατών μελών, για κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών και με τρίτες χώρες, τις εγγυήσεις προέλευσης, τις διοικητικές διαδικασίες, την πληροφόρηση και την κατάρτιση και την πρόσβαση στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Καθιερώνει κριτήρια αειφορίας του περιβάλλοντος για τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ισχύουν οι ορισμοί της οδηγίας 2003/54/EK.

Ισχύουν επίσης οι ακόλουθοι ορισμοί και νοούνται ως:

- α) «ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές»: η ενέργεια από ανανεώσιμες μη ορυκτές πηγές ήτοι αιολική, ηλιακή, αεροθερμική, γεωθερμική, υδροθερμική και ενέργεια των ωκεανών, υδροηλεκτρική, από βιομάζα, από τα εκλυόμενα στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια, από τα αέρια που παράγονται σε μονάδες επεξεργασίας λυμάτων και από τα βιοαέρια
- β) «αεροθερμική ενέργεια»: η ενέργεια που αποθηκεύεται υπό μορφή θερμότητας στον αέρα
- γ) «γεωθερμική ενέργεια»: η ενέργεια που αποθηκεύεται υπό μορφή θερμότητας κάτω από τη στερεή επιφάνεια της γης
- δ) «υδροθερμική ενέργεια»: η ενέργεια που αποθηκεύεται υπό μορφή θερμότητας στα επιφανειακά ύδατα
- ε) «βιομάζα»: το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα προϊόντων, αποβλήτων και καταλοίπων βιολογικής προέλευσης από τη γεωργία (συμπεριλαμβανομένων των φυτικών και των ζωικών ουσιών), τη δασοκομία και τους συναφείς κλάδους, συμπεριλαμβανομένης της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα των βιομηχανικών αποβλήτων και των οικιακών απορριμμάτων
- στ) «ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας»: τα ενεργειακά βασικά προϊόντα που παραδίδονται για ενεργειακούς σκοπούς στη βιομηχανία, στις μεταφορές, στα νοικοκυριά, στις υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων υπηρεσιών, στη γεωργία, στη δασοκομία και στην αλιεία, συμπεριλαμβανομένης της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας από τον ενεργειακό κλάδο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, και συμπεριλαμβανομένων των απωλειών ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας κατά τη διανομή και τη μεταφορά

- ζ) «τηλεθέρμανση ή τηλεψύξη»: η διανομή θερμικής ενέργειας υπό μορφή ατμού, ζεστού νερού ή ψυκτικών υγρών, από μια κεντρική πηγή παραγωγής μέσω δικτύου σε πολλά κτίρια ή τόπους, για τη θέρμανση ή ψύξη χώρων και τη βιομηχανική θέρμανση ή ψύξη
- η) «βιορευστά»: υγρά καύσιμα για ενεργειακούς σκοπούς, εκτός από κίνηση, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρικής ενέργειας και της θέρμανσης και της ψύξης, τα οποία παράγονται από βιομάζα
- θ) «βιοκαύσιμα»: υγρά ή αέρια καύσιμα κίνησης τα οποία παράγονται από βιομάζα
- ι) «εγγύηση προέλευσης»: ηλεκτρονικό έγγραφο το οποίο χρησιμεύει μόνον ως απόδειξη προς τον τελικό καταναλωτή ότι δεδομένο μερίδιο ή ποσότητα ενέργειας έχει παραχθεί από ανανεώσιμες πηγές όπως απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 6, της οδηγίας 2003/54/EK
- ια) «καθεστώς στήριξης»: κάθε μέσο, καθεστώς ή μηχανισμός που δρομολογείται από κράτος μέλος ή ομάδα κρατών μελών και προάγει τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μειώνοντας το κόστος της εν λόγω ενέργειας, αυξάνοντας την τιμή πώλησής της ή αυξάνοντας, με την επιβολή υποχρέωσης χρήσης ανανεώσιμων ενεργειακών πηγών ή με άλλον τρόπο, τις αγοραζόμενες ποσότητες της εν λόγω ενέργειας περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι επενδυτικές ενισχύσεις, οι φορολογικές απαλλαγές ή μειώσεις, οι επιστροφές φόρου, τα καθεστώτα στήριξης της υποχρέωσης χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούν πράσινα πιστοποιητικά, και τα καθεστώτα άμεσης στήριξης των τιμών συμπεριλαμβανομένων των εγγυημένων τιμών αγοράς και της καταβολής πριμοδοτήσεων
- ιβ) «υποχρέωση χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας»: εθνικό καθεστώς στήριξης το οποίο επιβάλλει στους παραγωγούς ενέργειας την υποχρέωση να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην παραγωγή τους, απαιτεί από τους προμηθευτές ενέργειας να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον εφοδιασμό τους ή απαιτεί από τους καταναλωτές ενέργειας να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην κατανάλωσή τους. Συμπεριλαμβάνονται καθεστώτα δυνάμει των οποίων οι απαιτήσεις αυτές είναι δυνατόν να τηρούνται μέσω της προσκόμισης πράσινου πιστοποιητικού
- ιγ) «πραγματική τιμή»: η μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για ορισμένες ή όλες τις φάσεις μιας συγκεκριμένης διαδικασίας παραγωγής βιοκαυσίμου, η οποία υπολογίζεται με τη μεθοδολογία του παραρτήματος V μέρος Γ
- ιδ) «τυπική τιμή»: εκτίμηση της μείωσης των αντιπροσωπευτικών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για συγκεκριμένη οδό παραγωγής βιοκαυσίμων
- ιε) «προκαθορισμένη τιμή»: τιμή η οποία προκύπτει βάσει τυπικής τιμής με την εφαρμογή προκαθορισμένων παραγόντων και η οποία, υπό συνθήκες που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, μπορεί να χρησιμοποιείται αντί της πραγματικής τιμής.

Άρθρο 3

Δεσμευτικοί εθνικοί συνολικοί στόχοι και μέτρα για τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

1. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 11, στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το 2020 να αντιστοιχεί τουλάχιστον στον εθνικό συνολικό στόχο του όσον αφορά το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές κατά το εν λόγω έτος, όπως αυτό προβλέπεται στην τρίτη στήλη του πίνακα του μέρους Α του παραρτήματος Ι. Αυτοί οι δεσμευτικοί εθνικοί συνολικοί στόχοι είναι σύμμορφοι προς τον στόχο σύμφωνα με τον οποίο το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της Κοινότητας πρέπει το 2020 να ανέρχεται σε τουλάχιστον 20 %. Για να επιτευχθούν ευκολότερα αυτοί οι στόχοι που ορίζονται σε αυτό το άρθρο, κάθε κράτος μέλος προωθεί και ενθαρρύνει την απόδοση ενέργειας και την εξοικονόμηση ενέργειας.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα που είναι όντως σχεδιασμένα για να διασφαλίσουν ότι το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ισούται ή υπερβαίνει το μερίδιο που παρατίθεται στην ενδεικτική πορεία του μέρους Β του παραρτήματος Ι.

3. Για να επιτύχουν τους στόχους των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν, μεταξύ άλλων, να εφαρμόζουν τα ακόλουθα μέτρα:

- α) καθεστώτα στήριξης
- β) μέτρα συνεργασίας μεταξύ διαφόρων κρατών μελών και με τρίτες χώρες για την επίτευξη των εθνικών συνολικών στόχων τους σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 11.

Με την επιφύλαξη των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης, τα κράτη μέλη έχουν δικαίωμα να αποφασίζουν σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 11 της παρούσας οδηγίας σε ποιο βαθμό θα υποστηρίζουν τις μορφές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παράγονται σε άλλο κράτος μέλος.

4. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε όλες τις μορφές μεταφορών να αντιπροσωπεύει, το 2020, ποσοστό τουλάχιστον 10 % της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στις μεταφορές στο εν λόγω κράτος μέλος.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) για τον υπολογισμό του παρονομαστή, ήτοι της συνολικής ποσότητας ενέργειας που καταναλώνεται στις μεταφορές για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, λαμβάνονται υπόψη μόνον η βενζίνη, το πετρέλαιο ντίζελ, τα βιοκαύσιμα που καταναλώνονται στις οδικές και σιδηροδρομικές μεταφορές και η ηλεκτρική ενέργεια
- β) για τον υπολογισμό του αριθμητή, ήτοι της ποσότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που καταναλώνεται στις μεταφορές για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, λαμβάνονται υπόψη όλες οι μορφές ανανεώσιμης ενέργειας που καταναλώνονται σε όλες τις μορφές μεταφορών
- γ) για τον υπολογισμό του μεριδίου της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές και καταναλώνεται από όλα τα είδη ηλεκτρικών οχημάτων για τους σκοπούς των στοιχείων α) και β), τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέγουν να χρησιμοποιούν είτε το μέσο μερίδιο της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην Κοινότητα ή το μερίδιο της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη χώρα τους όπως μετρήθηκε δύο έτη πριν από το υπό συζήτηση έτος. Πέραν τούτου, για τον υπολογισμό

της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που καταναλώνεται από ηλεκτρικά οχήματα, αυτή η κατανάλωση υπολογίζεται ως το γινόμενο επί 2,5 του ενεργειακού περιεχομένου της καταναλισκόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2011 η Επιτροπή υποβάλλει, εάν το κρίνει σκόπιμο, πρόταση που να επιτρέπει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να λαμβάνεται υπόψη ολόκληρη η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές και χρησιμοποιείται για την κίνηση ηλεκτρικών οχημάτων κάθε τύπου

Το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2011 η Επιτροπή υποβάλλει επίσης, εάν το κρίνει σκόπιμο, πρόταση μεθοδολογίας για τον υπολογισμό του ποσοστού του υδρογόνου που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές στο συνολικό μείγμα καυσίμων.

Άρθρο 4

Εθνικά σχέδια δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια

1. Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει εθνικό σχέδιο δράσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Τα εθνικά σχέδια δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια ορίζουν τους εθνικούς συνολικούς στόχους των κρατών μελών για τα μερίδια της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που καταναλώνονται στις μεταφορές, στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας, της θέρμανσης και ψύξης το 2020, λαμβάνοντας υπόψη τον αντίκτυπο άλλων μέτρων πολιτικής που αφορούν την ενεργειακή απόδοση στην τελική κατανάλωση ενέργειας, και τα κατάλληλα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την επίτευξη των εν λόγω εθνικών συνολικών στόχων, συμπεριλαμβανομένων της συνεργασίας μεταξύ τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών, των προγραμματιζόμενων στατιστικών μεταβιβάσεων ή κοινών έργων, εθνικών πολιτικών για την ανάπτυξη των υφιστάμενων πόρων βιομάζας και την εκμετάλλευση νέων πόρων βιομάζας για διαφορετικές χρήσεις, και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την τήρηση των απαιτήσεων των άρθρων 13 έως 19.

Το αργότερο στις 30 Ιουνίου 2009 η Επιτροπή θεσπίζει υπόδειγμα εθνικών σχεδίων δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια. Το υπόδειγμα αυτό θα περιλαμβάνει τις στοιχειώδεις απαιτήσεις του παραρτήματος VI. Τα κράτη μέλη τηρούν το υπόδειγμα αυτό όταν υποβάλλουν τα εθνικά σχέδια δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τα εθνικά τους σχέδια δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια στην Επιτροπή το αργότερο στις 30 Ιουνίου 2010.

3. Έξι μήνες πριν από την προθεσμία υποβολής του εθνικού του σχεδίου δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια, κάθε κράτος μέλος δημοσιεύει και κοινοποιεί στην Επιτροπή έγγραφο προβλέψεων στο οποίο αναφέρονται:

- α) η εκτιμώμενη πλεονασματική παραγωγή της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε σχέση με την ενδεικτική πορεία η οποία μπορεί να μεταβιβάζεται σε άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με τα άρθρα 6 έως 11, καθώς και οι εκτιμώμενες δυνατότητες κοινών έργων μέχρι το 2020
- β) η εκτιμώμενη ζήτησή του για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές η οποία πρέπει να καλυφθεί με άλλα μέσα πλην της εγχώριας παραγωγής μέχρι το 2020.

Στις εν λόγω πληροφορίες μπορούν να συμπεριλαμβάνονται στοιχεία σχετικά με το κόστος και τα οφέλη και τη χρηματοδότηση. Οι προβλέψεις επικαιροποιούνται στις εκθέσεις των κρατών μελών σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχεία ιβ) και ιγ).

4. Ένα κράτος μέλος, του οποίου το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έπεσε κάτω από την ενδεικτική πορεία κατά την αμέσως προηγούμενη διετία που αναφέρεται στο μέρος Β του παραρτήματος Ι, υποβάλλει στην Επιτροπή, έως τις 30 Ιουνίου του επόμενου έτους τροποποιημένο σχέδιο δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια στο οποίο εκτίθενται κατάλληλα και ανάλογα μέτρα με σκοπό να ανακτήσει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος την ενδεικτική πορεία του μέρους Β του παραρτήματος Ι.

Η Επιτροπή μπορεί, εάν το κράτος μέλος δεν επέτυχε κατά τι την ενδεικτική πορεία, και λαμβάνοντας υπόψη τα εφαρμοζόμενα και μελλοντικά μέτρα του κράτους μέλους, να αποφασίσει την απαλλαγή του κράτους μέλους από την εν λόγω υποχρέωση.

5. Η Επιτροπή αποστέλλει τα εθνικά σχέδια δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια, ιδίως δε την επάρκεια των κατάλληλων μέτρων που προτείνει το κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2. Ανταποκρινόμενη σε εθνικό σχέδιο δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια ή σε τροποποιημένο εθνικό σχέδιο δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια, η Επιτροπή μπορεί να διατυπώνει σύσταση.

6. Η Επιτροπή αποστέλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τα εθνικά σχέδια δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια και τα έγγραφα προβλέψεων υπό τη μορφή που δημοσιοποιήθηκαν για την πλατφόρμα διαφάνειας όπως εμφανίζεται στο άρθρο 24 παράγραφος 2, καθώς και οιαδήποτε σύσταση όπως εμφανίζεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 5

Υπολογισμός του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

1. Η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε κάθε κράτος μέλος υπολογίζεται ως το άθροισμα:

- της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές
- της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση και ψύξη και
- της τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές.

Για τον υπολογισμό του μεριδίου ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, το φυσικό αέριο, η ηλεκτρική ενέργεια και το υδρογόνο από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές λαμβάνονται υπόψη μία μόνον φορά για την εφαρμογή των διατάξεων των στοιχείων α), β) ή γ) του πρώτου εδαφίου.

Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 17 παράγραφος 1, τα βιοκαύσιμα και βιορευστά που δεν πληρούν τα κριτήρια αειφορίας που ορίζονται στο άρθρο 17 παράγραφοι 2 έως 6, δεν λαμβάνονται υπόψη.

2. Όταν ένα κράτος μέλος θεωρεί ότι, λόγω ανωτέρας βίας, αδυνατεί να τηρήσει το οικείο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το 2020, το οποίο παρατίθεται στην τρίτη στήλη του πίνακα του παραρτήματος Ι, ενημερώνει την Επιτροπή το συντομότερο δυνατόν. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση σχετικά με το κατά πόσο στοιχειοθετείται η ανωτέρα βία, οπότε αποφασίζει την προσαρμογή που πρέπει να γίνει στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές του κράτους μέλους για το 2020.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο α), η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές υπολογίζεται ως η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται σε ένα κράτος μέλος από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές, εξαιρουμένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται με συστήματα αποθήκευσης μέσω άντλησης από νερό που έχει προηγουμένως αντληθεί στον άνω ταμιευτήρα.

Σε εργοστάσια πολλαπλών καυσίμων που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες και συμβατικές πηγές ενέργειας, λαμβάνεται υπόψη μόνο το μέρος της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές. Για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού, η συμβολή κάθε πηγής ενέργειας υπολογίζεται με βάση το ενεργειακό της περιεχόμενο.

Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από υδροηλεκτρική και αιολική ενέργεια λαμβάνεται υπόψη σύμφωνα με τους κανόνες τυποποίησης του παραρτήματος ΙΙ.

4. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο β), η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση και ψύξη υπολογίζεται ως η ποσότητα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης που παράγεται σε ένα κράτος μέλος από ανανεώσιμες πηγές, συν η κατανάλωση άλλων μορφών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη βιομηχανία, στα νοικοκυριά, στις υπηρεσίες, στη γεωργία, στη δασοκομία και στην αλιεία για θέρμανση, ψύξη και για βιομηχανικούς σκοπούς.

Σε σταθμούς πολλαπλών καυσίμων που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες και συμβατικές ενεργειακές πηγές, λαμβάνεται υπόψη μόνον το κλάσμα της θέρμανσης και ψύξης που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές. Για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού, η συμβολή κάθε πηγής ενέργειας υπολογίζεται με βάση το ενεργειακό της περιεχόμενο.

Η αεροθερμική, η γεωθερμική και η υδροθερμική ενέργεια που καταναλώνεται από αντλίες θερμότητας λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο β), υπό την προϋπόθεση ότι η τελική χρήσιμη ενέργεια υπερβαίνει κατά πολύ την ενέργεια που απαιτείται για τη λειτουργία των αντλιών θερμότητας. Η ποσότητα της θερμικής ενέργειας που θα θεωρηθεί ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας υπολογίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο που καθορίζεται στο παράρτημα VII.

Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο β), δεν λαμβάνεται υπόψη η θερμική ενέργεια που παράγεται από συστήματα παθητικής ενέργειας με τα οποία επιτυγχάνεται χαμηλότερη κατανάλωση ενέργειας με παθητικό τρόπο, μέσω του σχεδιασμού του κτιρίου ή από τη θερμότητα που παράγεται από ενέργεια από μη ανανεώσιμες πηγές.

5. Ως ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων για μεταφορές που παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ λαμβάνεται το προβλεπόμενο στο εν λόγω παράρτημα. Το παράρτημα ΙΙΙ είναι δυνατόν να προσαρμοστεί στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο. Το εν λόγω μέτρο που εκπονήθηκε για την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας εγκρίνεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 25 παράγραφος 4.

6. Το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές υπολογίζεται διαιρώντας την ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές διά της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από όλες τις ενεργειακές πηγές, και εκφράζεται ως ποσοστό.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, το άθροισμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 προσαρμόζεται σύμφωνα με τα άρθρα 6, 8, 10 και 11.

Κατά τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας ενός κράτους μέλους για τους σκοπούς μέτρησης της συμμόρφωσής του προς τους στόχους και την ενδεικτική πορεία που ορίζονται στην παρούσα οδηγία, η ποσότητα ενέργειας που καταναλώνεται στην αεροπορία υπολογίζεται ότι δεν υπερβαίνει, ως ποσοστό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας του εν λόγω κράτους μέλους, το 6,18 %. Για την Κύπρο και την Μάλτα, η ποσότητα ενέργειας που καταναλώνεται στις αερομεταφορές, ως ποσοστό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας των εν λόγω κρατών μελών, υπολογίζεται ότι δεν υπερβαίνει το 4,12 %.

7. Η μεθοδολογία και οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1099/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, για τις στατιστικές ενέργειας ⁽¹⁾.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη συνοχή των στατιστικών στοιχείων που χρησιμοποιούνται κατά τον υπολογισμό αυτών των τομεακών και συνολικών μεριδίων και των στατιστικών στοιχείων που διαβιβάζονται στην Επιτροπή δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1099/2008.

Άρθρο 6

Στατιστικές μεταβιβάσεις μεταξύ κρατών μελών

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να συμφωνούν και μπορούν να προβαίνουν σε ρυθμίσεις για τη στατιστική μεταβίβαση συγκεκριμένης ποσότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές από ένα κράτος μέλος σε άλλο. Η μεταβιβαζόμενη ποσότητα:

- α) αφαιρείται από την ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση της συμμόρφωσης του μεταβιβάζοντος κράτους μέλους προς τις απαιτήσεις του άρθρου 3 παράγραφοι 1 και 2 και
- β) προστίθεται στην ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση της συμμόρφωσης άλλου κράτους μέλους που δέχεται τη μεταβίβαση προς τις απαιτήσεις του άρθρου 3 παράγραφοι 1 και 2.

Η στατιστική μεταβίβαση δεν επηρεάζει την επίτευξη του εθνικού στόχου του μεταβιβάζοντος κράτους μέλους.

2. Οι ρυθμίσεις δυνάμει της παραγράφου 1 μπορούν να ισχύουν επί ένα ή περισσότερα έτη, αλλά πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή εντός τριών μηνών το πολύ από το τέλος κάθε έτους κατά το οποίο ισχύουν. Οι πληροφορίες που διαβιβάζονται στην Επιτροπή περιλαμβάνουν την ποσότητα και την τιμή της συγκεκριμένης ενέργειας.

3. Οι μεταβιβάσεις οριστικοποιούνται μόνον μετά την κοινοποίησή τους στην Επιτροπή από όλα τα ενεχόμενα κράτη μέλη.

⁽¹⁾ EE L 304 της 14.11.2008, σ. 1.

Άρθρο 7

Κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών

1. Δύο ή περισσότερα κράτη μέλη μπορούν να συνεργάζονται για κοινά έργα οιοδήποτε τύπου τα οποία αφορούν την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια, θέρμανση ή ψύξη. Στην εν λόγω συνεργασία μπορούν να συμμετέχουν ιδιωτικοί φορείς.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το ποσοστό ή την ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια, θέρμανση ή ψύξη η οποία παράγεται από οιοδήποτε κοινό έργο της επικράτειάς τους το οποίο άρχισε να λειτουργεί μετά την 25 Ιουνίου 2009, ή από την αυξημένη δυναμικότητα εγκατάστασης που ανακαινίστηκε μετά την ημερομηνία αυτή, και η οποία καταλογίζεται στον εθνικό συνολικό στόχο άλλου κράτους μέλους για τους σκοπούς της εκτίμησης της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

3. Η κοινοποίηση της παραγράφου 2:

- α) περιγράφει την προβλεπόμενη εγκατάσταση ή ταυτοποιεί την ανακαινισθείσα εγκατάσταση
- β) προσδιορίζει το ποσοστό ή την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης που παράγεται από την εγκατάσταση, η οποία θα καταλογιστεί στους εθνικούς συνολικούς στόχους άλλου κράτους μέλους
- γ) προσδιορίζει το κράτος μέλος εξ ονόματος του οποίου πραγματοποιείται η κοινοποίηση
- δ) διευκρινίζει την περίοδο, σε ολόκληρα ημερολογιακά έτη, κατά την οποία η ηλεκτρική ενέργεια ή θέρμανση ή ψύξη η οποία παράγεται από την εγκατάσταση από ανανεώσιμες πηγές καταλογίζεται στον εθνικό συνολικό στόχο του άλλου κράτους μέλους.

4. Η περίοδος που αναφέρεται στο στοιχείο δ) της παραγράφου 3 δεν επιτρέπεται να εκτείνεται πέραν του 2020. Η διάρκεια ενός κοινού έργου μπορεί να εκτείνεται πέραν του 2020.

5. Οι κοινοποιήσεις δυνάμει του παρόντος άρθρου δεν επιτρέπεται να τροποποιούνται ή να αποσύρονται χωρίς την κοινή συμφωνία του κοινοποιούντος κράτους μέλους και του κράτους μέλους που προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 στοιχείο γ).

Άρθρο 8

Επιπτώσεις των κοινών έργων μεταξύ κρατών μελών

1. Εντός τριών μηνών από το τέλος κάθε έτους που περιλαμβάνεται στην περίοδο που ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 3 στοιχείο δ), τα κράτος μέλος που προέβη στην κοινοποίηση δυνάμει του άρθρου 7 εκδίδει κοινοποιητική επιστολή στην οποία αναφέρονται:

- α) η συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης η οποία παρήχθη κατά τη διάρκεια του έτους από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές από την εγκατάσταση η οποία αποτελεί αντικείμενο της κοινοποίησης δυνάμει του άρθρου 7 και

β) η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης η οποία παρήχθη κατά τη διάρκεια του έτους από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές από την εν λόγω εγκατάσταση και η οποία θα καταλογιστεί στο συνολικό εθνικό στόχο άλλου κράτους μέλους σύμφωνα με τους όρους της κοινοποίησης.

2. Το κοινοποιούν κράτος μέλος αποστέλλει την κοινοποιητική επιστολή στο κράτος μέλος εξ ονόματος του οποίου πραγματοποιείται η κοινοποίηση, και στην Επιτροπή.

3. Για την εκτίμηση της συμμόρφωσης προς τους στόχους σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας σχετικά με τους εθνικούς συνολικούς στόχους, η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές η οποία κοινοποιείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο β):

α) αφαιρείται από την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση της συμμόρφωσης του κράτους μέλους που εκδίδει την κοινοποιητική επιστολή δυνάμει της παραγράφου 1 και

β) προστίθεται στην ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση της συμμόρφωσης του κράτους μέλους που λαμβάνει την κοινοποιητική επιστολή σύμφωνα με την παράγραφο 2.

Άρθρο 9

Κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών

1. Ένα ή περισσότερα κράτη μέλη μπορούν να συνεργάζονται με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες για κοινά έργα οιαδήποτε τύπου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές. Στην εν λόγω συνεργασία μπορούν να συμμετέχουν ιδιωτικοί φορείς.

2. Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές σε τρίτες χώρες λαμβάνεται υπόψη μόνον για τους σκοπούς της εκτίμησης της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας σχετικά με τους εθνικούς συνολικούς στόχους εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η ηλεκτρική ενέργεια καταναλώνεται στην Κοινότητα, απαίτηση που πρέπει να πληρούνται όπου:

i) ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ισοδύναμη προς την καταλογιζόμενη ηλεκτρική ενέργεια έχει οριστεί σαφώς στο κατανεμόμενο δυναμικό διασύνδεσης από όλους τους αρμόδιους φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς στη χώρα προέλευσης, στη χώρα προορισμού και, ανάλογα με την περίπτωση, σε κάθε χώρα διέλευσης,

ii) ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ισοδύναμη προς την καταλογιζόμενη ηλεκτρική ενέργεια έχει εγγραφεί σαφώς στον ισολογισμό του αρμόδιου φορέα εκμετάλλευσης συστήματος μεταφοράς από την κοινοτική πλευρά διασύνδεσης και

iii) το οριζόμενο δυναμικό και η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές από την εγκατάσταση που αναφέρεται στο στοιχείο β) αφορούν την ίδια χρονική περίοδο

β) η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται από νεόδμητη εγκατάσταση η οποία άρχισε να λειτουργεί μετά την 25 Ιουνίου 2009, ή από την αυξημένη δυναμικότητα εγκατάστασης η οποία ανακαινίστηκε μετά την ημερομηνία αυτή, στο πλαίσιο κοινού έργου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και

γ) για την παραγόμενη και εξαγόμενη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας δεν έχει χορηγηθεί στήριξη δυνάμει καθεστώτος στήριξης τρίτης χώρας πλην επενδυτικής ενίσχυσης που χορηγείται στην εγκατάσταση.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν από την Επιτροπή να λαμβάνεται υπόψη, για τους σκοπούς του άρθρου 5, η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που παράγεται και καταναλώνεται σε τρίτη χώρα, στο πλαίσιο της κατασκευής σταθμού διασύνδεσης με εξαιρετικά μακρόχρονη φάση αποπεράτωσης μεταξύ κράτους μέλους και τρίτης χώρας υπό τους ακόλουθους όρους:

α) η κατασκευή του σταθμού διασύνδεσης πρέπει να έχει αρχίσει το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2016

β) ο σταθμός πρέπει να μην έχει δυνατότητα να ξεκινήσει τη λειτουργία του το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2020

γ) ο σταθμός πρέπει να μπορεί να ξεκινήσει τη λειτουργία του το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2022

δ) αφού ξεκινήσει να λειτουργεί, ο σταθμός διασύνδεσης θα χρησιμοποιείται για την εξαγωγή στην Κοινότητα, σύμφωνα με την παράγραφο 2, ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

ε) η εφαρμογή σχετίζεται με κοινό έργο που πληροί τα κριτήρια των στοιχείων β) και γ) της παραγράφου 2 και ότι θα χρησιμοποιήσει το σταθμό διασύνδεσης αφού τεθεί σε λειτουργία, καθώς και με ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που δεν είναι μεγαλύτερη από την ποσότητα που θα εξάγεται στην Κοινότητα αφού ξεκινήσει η λειτουργία του σταθμού διασύνδεσης.

4. Το ποσοστό ή η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από οιαδήποτε εγκατάσταση στην επικράτεια τρίτης χώρας, η οποία καταλογίζεται στον εθνικό συνολικό στόχο ενός ή περισσότερων κρατών μελών για τους σκοπούς της εκτίμησης της συμμόρφωσης προς το άρθρο 3, κοινοποιούνται στην Επιτροπή. Όταν εμπλέκονται περισσότερα του ενός κράτη μέλη, η κατανομή αυτού του ποσοστού ή της ποσότητας μεταξύ κρατών μελών κοινοποιείται στην Επιτροπή. Αυτό το ποσοστό ή η ποσότητα δεν υπερβαίνει το ποσοστό ή την ποσότητα που όντως εξάγεται και καταναλώνεται στην Κοινότητα και που αντιστοιχεί στην ποσότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) σημεία i) και ii) του παρόντος άρθρου και πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2 στοιχείο α). Η κοινοποίηση πραγματοποιείται από κάθε κράτος μέλος στο συνολικό εθνικό στόχο του οποίου καταλογίζεται το ποσοστό ή η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας.

5. Η κοινοποίηση της παραγράφου 4:

α) περιγράφει την προβλεπόμενη εγκατάσταση ή ταυτοποιεί την ανακαινισθείσα εγκατάσταση

β) προσδιορίζει το ποσοστό ή την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από την εγκατάσταση, η οποία θα καταλογιστεί στον εθνικό στόχο κράτους μέλους καθώς και, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων περί εμπιστευτικότητας, τις αντίστοιχες χρηματοοικονομικές ρυθμίσεις

γ) διευκρινίζει την περίοδο, σε ολόκληρα ημερολογιακά έτη, κατά την οποία η ηλεκτρική ενέργεια καταλογίζεται στον εθνικό συνολικό στόχο του κράτους μέλους και

δ) περιλαμβάνει γραπτή αποδοχή των στοιχείων β) και γ) από την τρίτη χώρα στην επικράτεια της οποίας θα λειτουργήσει η εγκατάσταση και το ποσοστό ή την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από την εγκατάσταση και θα χρησιμοποιηθεί εντός της χώρας αυτής.

6. Η περίοδος που αναφέρεται στο στοιχείο γ) της παραγράφου 5 δεν επιτρέπεται να εκτείνεται πέραν του 2020. Η διάρκεια ενός κοινού έργου μπορεί να εκτείνεται πέραν του 2020.

7. Οι κοινοποιήσεις δυνάμει του παρόντος άρθρου δεν επιτρέπεται να τροποποιούνται ή να αποσύρονται χωρίς την κοινή συμφωνία του κοινοποιούντος κράτους μέλους και της τρίτης χώρας που αναγνώρισε το κοινό έργο σύμφωνα με την παράγραφο 5 στοιχείο δ).

8. Τα κράτη μέλη και η Κοινότητα παροτρύνουν τα αρμόδια όργανα της συνθήκης για την Ενεργειακή Κοινότητα να λάβουν, σύμφωνα με τη συνθήκη για την Ενεργειακή Κοινότητα, τα μέτρα που απαιτούνται ώστε τα συμβαλλόμενα μέρη της εν λόγω συνθήκης να μπορούν να εφαρμόζουν τις διατάξεις περί συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών που ορίζονται στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 10

Επιπτώσεις κοινών έργων μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών

1. Εντός τριών μηνών από το τέλος κάθε έτους που περιλαμβάνεται στην περίοδο που ορίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 5 στοιχείο γ), το κράτος μέλος που προέβη στην κοινοποίηση δυνάμει του άρθρου 9 εκδίδει κοινοποιητική επιστολή στην οποία αναφέρονται:

α) η συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας η οποία παρήχθη κατά τη διάρκεια του έτους από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές από την εγκατάσταση η οποία αποτελεί αντικείμενο της κοινοποίησης δυνάμει του άρθρου 9

β) η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας η οποία παρήχθη κατά τη διάρκεια του έτους από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές από την εγκατάσταση η οποία καταλογίζεται στον εθνικό του συνολικό στόχο σύμφωνα με την κοινοποίηση δυνάμει του άρθρου 9 και

γ) απόδειξη συμμόρφωσης προς τις προϋποθέσεις του άρθρου 9 παράγραφος 2.

2. Το κράτος μέλος αποστέλλει την κοινοποιητική επιστολή στην τρίτη χώρα η οποία αναγνώρισε το έργο σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 5 στοιχείο δ) και στην Επιτροπή.

3. Για την εκτίμηση της συμμόρφωσης προς τους στόχους σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας σχετικά με τους εθνικούς συνολικούς στόχους, η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές η οποία κοινοποιείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο β) προστίθεται στην ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές η οποία λαμβάνεται υπόψη για την εκτίμηση της συμμόρφωσης του κράτους μέλους που εκδίδει την κοινοποιητική επιστολή.

Άρθρο 11

Κοινά καθεστώτα στήριξης

1. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών δυνάμει του άρθρου 3, δύο ή περισσότερα κράτη μέλη μπορούν, εθελοντικά, να συνενώνουν ή να συντονίζουν μερικώς τα εθνικά τους καθεστώτα στήριξης. Στις περιπτώσεις αυτές, ορισμένη ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές η οποία παράγεται στην επικράτεια συμμετέχοντος κράτους μέλους μπορεί να καταλογίζεται στον εθνικό συνολικό στόχο άλλου συμμετέχοντος κράτους μέλους εάν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος:

α) προβαίνει σε στατιστική μεταβίβαση συγκεκριμένων ποσοτήτων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές από ένα κράτος μέλος σε άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 6 ή

β) καθιερώνει κανόνα κατανομής για τον οποίον συμφωνούν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη και βάσει του οποίου ποσότητες ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές κατανέμονται μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών. Ο κανόνας αυτός κοινοποιείται στην Επιτροπή εντός τριών μηνών το πολύ από το τέλος του πρώτου έτους κατά το οποίο ισχύει.

2. Εντός τριών μηνών από το τέλος κάθε έτους, κάθε κράτος μέλος το οποίο προέβη σε κοινοποίηση δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο β) εκδίδει κοινοποιητική επιστολή στην οποία αναφέρεται η συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης η οποία παρήχθη κατά τη διάρκεια του έτους από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές και η οποία υπόκειται στον κανόνα κατανομής.

3. Για την εκτίμηση της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας όσον αφορά τους εθνικούς συνολικούς στόχους, η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές η οποία κοινοποιείται σύμφωνα με την παράγραφο 2 ανακατανέμεται μεταξύ των ενδιαφερόμενων κρατών μελών σύμφωνα με τον κοινοποιηθέντα κανόνα κατανομής.

Άρθρο 12

Αύξηση δυναμικότητας

Για τους σκοπούς του άρθρου 7 παράγραφος 2 και του άρθρου 9 παράγραφος 2 στοιχείο β), οι μονάδες ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που οφείλονται σε αύξηση της δυναμικότητας της εγκατάστασης θεωρείται ότι παρήχθησαν από χωριστή εγκατάσταση η οποία άρχισε να λειτουργεί τη στιγμή κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η αύξηση δυναμικότητας.

Άρθρο 13

Διοικητικές διαδικασίες, κανονισμοί και κώδικες

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι εθνικοί κανόνες σχετικά με τις διαδικασίες έγκρισης, πιστοποίησης και χορήγησης άδειας που εφαρμόζονται στους σταθμούς και τις συνδεδεμένες υποδομές δικτύων μεταφοράς και διανομής για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και στη διαδικασία μεταποίησης της βιομάζας σε βιοκαύσιμα ή άλλα ενεργειακά προϊόντα να είναι αναλογικοί και αναγκαίοι.

Συγκεκριμένα, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα δέοντα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι:

- α) με την επιφύλαξη των διαφορών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά τη διοικητική δομή και οργάνωση, οι αντίστοιχες αρμοδιότητες των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών διοικητικών φορέων για τις διαδικασίες έγκρισης, πιστοποίησης και χορήγησης άδειας συντονίζονται και καθορίζονται σαφώς, συμπεριλαμβανομένου του χωροταξικού σχεδιασμού, με διαφανή χρονοδιαγράμματα για τον καθορισμό των αιτήσεων πολεοδομικών ή οικοδομικών αδειών
- β) πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τη διεκπεραίωση των αιτήσεων έγκρισης, πιστοποίησης και χορήγησης άδειας για εγκαταστάσεις ανανεώσιμης ενέργειας και για τη βοήθεια που παρέχεται στους αιτούντες διατίθενται στο κατάλληλο επίπεδο
- γ) οι διοικητικές διαδικασίες απλουστεύονται και διεκπεραιώνονται με ταχείες διαδικασίες στο κατάλληλο διοικητικό επίπεδο
- δ) οι κανόνες που διέπουν την έγκριση, την πιστοποίηση και τη χορήγηση άδειας είναι αντικειμενικοί, διαφανείς, αναλογικοί, δεν δημιουργούν διακρίσεις μεταξύ των αιτούντων, και λαμβάνουν πλήρως υπόψη τις ιδιαιτερότητες των επιμέρους τεχνολογικών ανανεώσιμης ενέργειας
- ε) είναι διαφανή και συνδεδεμένα με το κόστος τα διοικητικά τέλη που καταβάλλουν οι καταναλωτές, οι πολεοδόμοι, οι αρχιτέκτονες, οι κατασκευαστές και οι εγκαταστάτες και προμηθευτές εξοπλισμού και συστημάτων και
- στ) καθορίζονται, ανάλογα με την περίπτωση, απλουστευμένες και λιγότερο επαχθείς διαδικασίες έγκρισης, περιλαμβανομένης της απλής κοινοποίησης εάν επιτρέπεται από το εφαρμοστέο ρυθμιστικό πλαίσιο, για μικρότερα έργα και για αποκεντρωμένα συστήματα παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, κατά περίπτωση.

2. Τα κράτη μέλη ορίζουν σαφώς τις τεχνικές προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν ο εξοπλισμός και τα συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας προκειμένου να μπορούν να επωφεληθούν από τα καθεστώτα στήριξης. Όταν υπάρχουν ευρωπαϊκά πρότυπα, όπως τα οικολογικά σήματα, τα ενεργειακά σήματα και άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς, που θεσπίστηκαν από τους ευρωπαϊκούς φορείς τυποποίησης, οι εν λόγω τεχνικές προδιαγραφές εκφράζονται με βάση τα εν λόγω πρότυπα. Οι τεχνικές αυτές προδιαγραφές δεν προβλέπουν το πού πρέπει να πιστοποιούνται ο εξοπλισμός και τα συστήματα και δεν θα πρέπει να συνιστούν εμπόδιο στη λειτουργία της ενιαίας αγοράς.

3. Τα κράτη μέλη συνιστούν σε όλους τους φορείς, ιδίως τους τοπικούς και περιφερειακούς διοικητικούς φορείς να μεριμνούν για την εγκατάσταση εξοπλισμού και συστημάτων για τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και εξοπλισμό και συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης κατά τον προγραμματισμό, τον σχεδιασμό, την κατασκευή και την ανακαίνιση βιομηχανικών ή οικιστικών περιοχών. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν συγκεκριμένα τους τοπικούς και περιφερειακούς διοικητικούς φορείς να περιλαμβάνουν συστήματα θέρμανσης και ψύξης που παράγονται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στον πολεοδομικό προγραμματισμό των πόλεων κατά περίπτωση.

4. Στους οικείους οικοδομικούς κανονισμούς και κώδικες, τα κράτη μέλη εισάγουν κατάλληλα μέτρα για να αυξήσουν το μερίδιο κάθε μορφής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον οικοδομικό τομέα.

Όταν θεσπίζουν τέτοια μέτρα ή στα περιφερειακά καθεστώτα στήριξης, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν υπόψη εθνικά μέτρα που αφορούν ουσιαστικές αυξήσεις της ενεργειακής απόδοσης και συμπαγωγής και, σε κτίρια παθητικής ενέργειας, χαμηλής κατανάλωσης ενέργειας ή μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας.

Το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2014, τα κράτη μέλη απαιτούν, στους οικείους οικοδομικούς κανονισμούς και κώδικες ή με άλλο τρόπο με ισοδύναμο αποτέλεσμα, κατά περίπτωση, τη χρήση στοιχειώδους επιπέδου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στα νέα κτίρια και στα υφιστάμενα κτίρια που υποβάλλονται σε σημαντική ανακαίνιση. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν την τήρηση του στοιχειώδους αυτού επιπέδου, μεταξύ άλλων, μέσω της τηλεθέρμανσης και της τηλεψύξης που παράγονται με χρήση σε σημαντικό ποσοστό ανανεώσιμων ενεργειακών πηγών.

Οι απαιτήσεις του πρώτου εδαφίου ισχύουν για τις ένοπλες δυνάμεις, αλλά μόνον στο μέτρο που η εφαρμογή του δεν έρχεται σε σύγκρουση με τη φύση και τον κύριο στόχο των δραστηριοτήτων των ενόπλων δυνάμεων και με την εξαίρεση του υλικού που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για στρατιωτικούς σκοπούς.

5. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, από την 1η Ιανουαρίου 2012 και μετά, τα νέα δημόσια κτίρια και τα υφιστάμενα δημόσια κτίρια που υποβάλλονται σε σημαντικά έργα ανακαίνισης, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο να διαδραματίζουν υποδειγματικό ρόλο στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη μπορούν μεταξύ άλλων να επιτρέπουν ότι αυτή η υποχρέωση πληροίται μέσω της συμμόρφωσης προς τα πρότυπα για κατοικίες μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας ή με πρόβλεψη ότι οι στέγες των πλήρως ή εν μέρει δημόσιων κτιρίων χρησιμοποιούνται από τρίτους για εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

6. Όσον αφορά τους οικείους οικοδομικούς κανονισμούς και κώδικες, τα κράτη μέλη προωθούν τη χρήση συστημάτων και εξοπλισμού θέρμανσης και ψύξης που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και επιτυγχάνουν σημαντική μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν ενεργειακά σήματα ή οικολογικά σήματα ή άλλα κατάλληλα πιστοποιητικά ή πρότυπα που αναπτύχθηκαν σε εθνικό ή κοινοτικό επίπεδο, όπου αυτά υφίστανται, ως βάση για την ενθάρρυνση της χρήσης τέτοιων συστημάτων και εξοπλισμού.

Όσον αφορά τη βιομάζα, τα κράτη μέλη προωθούν τις τεχνολογίες μετατροπής που επιτυγχάνουν απόδοση μετατροπής τουλάχιστον 85 % για τις οικιστικές και εμπορικές εφαρμογές και τουλάχιστον 70 % για τις βιομηχανικές εφαρμογές.

Όσον αφορά τις αντλίες θερμότητας, τα κράτη μέλη προωθούν τις αντλίες θερμότητας που πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις οικολογικής σήμανσης που θεσπίστηκαν στην απόφαση 2007/742/EK της Επιτροπής, της 9ης Νοεμβρίου 2007, περί καθορισμού οικολογικών κριτηρίων για την απονομή του κοινοτικού οικολογικού σήματος σε ηλεκτροκίνητες, αεριοκίνητες ή λειτουργούσες με απορρόφηση αντλίες θερμότητας⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EE L 301 της 20.11.2007, σ. 14.

Όσον αφορά την ηλιακή θερμική ενέργεια, τα κράτη μέλη προωθούν πιστοποιημένο εξοπλισμό και συστήματα που βασίζονται σε ευρωπαϊκά πρότυπα εάν υφίστανται, συμπεριλαμβανομένων των οικολογικών σημάτων, των ενεργειακών σημάτων και άλλων τεχνικών συστημάτων αναφοράς που θεσπίζονται από τους ευρωπαϊκούς φορείς τυποποίησης.

Κατά την εκτίμηση της απόδοσης μετατροπής και της αναλογίας εισροών/εκροών των συστημάτων και του εξοπλισμού για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τις κοινοτικές ή, ελλείψει αυτών, τις διεθνείς διαδικασίες εφόσον αυτές υπάρχουν.

Άρθρο 14

Πληροφόρηση και κατάρτιση

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα στήριξης να διατίθενται σε όλους τους ενδιαφερόμενους, όπως καταναλωτές, κατασκευαστές, εγκαταστάτες, αρχιτέκτονες και προμηθευτές εξοπλισμού και συστημάτων θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας και οχημάτων συμβατών με τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι πληροφορίες σχετικές με τα καθαρά οφέλη, το κόστος και την ενεργειακή απόδοση του εξοπλισμού και των συστημάτων για τη χρήση θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας διατίθενται είτε από τους προμηθευτές του εξοπλισμού ή των συστημάτων είτε από τις εθνικές αρμόδιες αρχές.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε καθεστώτα πιστοποίησης ή ισοδύναμα συστήματα χαρακτηρισμού να γίνουν ή να είναι διαθέσιμα στις 31 Δεκεμβρίου 2012 για τους εγκαταστάτες μικρής κλίμακας λεβήτων και θερμαστών βιομάζας, ηλιακών φωτοβολταϊκών και ηλιοθερμικών συστημάτων, γεωθερμικών συστημάτων μικρού βάθους και αντλιών θερμότητας. Τα εν λόγω καθεστώτα μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τα υφιστάμενα καθεστώτα και δομές, ανάλογα με την περίπτωση, και βασίζονται στα κριτήρια του παραρτήματος IV. Κάθε κράτος μέλος αναγνωρίζει την πιστοποίηση που έχει χορηγηθεί από άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με αυτά τα κριτήρια.

4. Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν πληροφορίες σχετικά με τα καθεστώτα πιστοποίησης ή ισοδύναμα συστήματα χαρακτηρισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να δημοσιοποιούν τον κατάλογο εγκαταστατών οι οποίοι διαθέτουν τα σχετικά προσόντα ή είναι πιστοποιημένοι σύμφωνα με τις διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

5. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να διατίθενται οδηγίες προς όλους τους ενδιαφερόμενους, ιδίως δε τους πολεοδόμους και τους αρχιτέκτονες, ώστε αυτοί να λαμβάνουν δεόντως υπόψη το βέλτιστο συνδυασμό ανανεώσιμων ενεργειακών πηγών, τεχνολογιών υψηλής απόδοσης και τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης κατά τον σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, τη δόμηση και την ανακαίνιση βιομηχανικών ή οικιστικών ζωνών.

6. Τα κράτη μέλη, με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, εκπονούν κατάλληλα προγράμματα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης, παροχής οδηγιών ή/και κατάρτισης για να ενημερώνουν τους πολίτες για τα πλεονεκτήματα και τις πρακτικές λεπτομέρειες της ανάπτυξης και της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Άρθρο 15

Εγγυήσεις προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας και της ενέργειας θέρμανσης και ψύξης που παράγονται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

1. Για να αποδεικνύεται στους τελικούς καταναλωτές το μερίδιο ή η ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο ενεργειακό μείγμα προμηθευτή ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 6 της οδηγίας 2003/54/EK, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να είναι δυνατόν να παρέχεται εγγύηση για την προέλευση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, σύμφωνα με αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια.

2. Για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να εκδίδεται εγγύηση προέλευσης ύστερα από σχετικό αίτημα παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν την έκδοση εγγυήσεων προέλευσης ύστερα από αίτημα παραγωγών θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές. Οι ρυθμίσεις αυτές μπορούν να εξαρτώνται από στοιχειώδες όριο δυναμικού. Η εγγύηση προέλευσης αντιστοιχεί σε τυποποιημένη ισχύ 1 MWh. Δεν επιτρέπεται να εκδίδονται περισσότερες από μία εγγυήσεις προέλευσης για κάθε μονάδα παραγόμενης ενέργειας.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η ίδια μονάδα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές να λαμβάνεται υπόψη μόνον άπαξ.

Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι δεν παρέχεται στήριξη σε παραγωγό όταν ο παραγωγός αυτός λαμβάνει εγγύηση προέλευσης για την ίδια παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Η εγγύηση προέλευσης δεν σχετίζεται με τη συμμόρφωση του κράτους μέλους προς το άρθρο 3. Οι μεταβιβάσεις εγγυήσεων προέλευσης, χωριστά ή μαζί με τη φυσική μεταβίβαση ενέργειας, δεν επηρεάζουν την απόφαση των κρατών μελών να χρησιμοποιούν στατιστικές μεταβιβάσεις, κοινά έργα ή κοινά καθεστώτα στήριξης για να συμμορφωθούν προς τους στόχους ή για να υπολογίζουν την ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή οποία υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5.

3. Οι εγγυήσεις προέλευσης επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται μόνον εντός δώδεκα μηνών από την παραγωγή της αντίστοιχης μονάδας ενέργειας. Η εγγύηση προέλευσης, ακυρώνεται όταν χρησιμοποιηθεί.

4. Τα κράτη μέλη ή οι οριζόμενοι αρμόδιοι φορείς εποπτεύουν την έκδοση, τη μεταβίβαση και την ακύρωση αυτών των εγγυήσεων προέλευσης. Οι οριζόμενοι αρμόδιοι φορείς έχουν μη αλληλεπικαλυπτόμενες γεωγραφικές αρμοδιότητες, και είναι ανεξάρτητοι από τις δραστηριότητες παραγωγής, εμπορίου και εφοδιασμού.

5. Τα κράτη μέλη ή οι οριζόμενοι αρμόδιοι φορείς θεσπίζουν κατάλληλους μηχανισμούς για να εξασφαλίζουν την ηλεκτρονική έκδοση, μεταβίβαση και ακύρωση των εγγυήσεων προέλευσης και ότι οι εγγυήσεις αυτές είναι ακριβείς, αξιόπιστες και μη παραποιήσιμες.

6. Στην εγγύηση προέλευσης προσδιορίζονται τουλάχιστον:

α) η πηγή ενέργειας από την οποία παρήχθη η ενέργεια και οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης της παραγωγής της

- β) κατά πόσον η εγγύηση προέλευσης αφορά:
- i) ηλεκτρική ενέργεια, ή
 - ii) θέρμανση ή/και ψύξη
- γ) η ονομασία, ο τόπος, το είδος και το δυναμικό της εγκατάστασης στην οποία παρήχθη η ενέργεια
- δ) εάν και κατά πόσον η εγκατάσταση έχει λάβει επενδυτική στήριξη, εάν και κατά πόσον η μονάδα ενέργειας έχει επωφεληθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο από εθνικό καθεστώς στήριξης, και τη μορφή του καθεστώτος στήριξης
- ε) και η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να λειτουργεί η εγκατάσταση και
- στ) η ημερομηνία και η χώρα έκδοσης και ο ενιαίος αριθμός αναγνώρισης.

7. Εάν ένας προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούται να αποδεικνύει το μερίδιο ή την ποσότητα ανανεώσιμης ενέργειας που περιέχεται στο ενεργειακό του μείγμα για τους σκοπούς του άρθρου 3 παράγραφος 6 της οδηγίας 2003/54/EK, μπορεί να το αποδεικνύει με τις σχετικές εγγυήσεις προέλευσης.

8. Η ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που αντιστοιχεί στις εγγυήσεις προέλευσης οι οποίες μεταβιβάζονται από έναν προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας σε τρίτον αφαιρείται από το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές του ενεργειακού του μείγματος για τους σκοπούς του άρθρου 3 παράγραφος 6 της οδηγίας 2003/54/EK.

9. Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν τις εγγυήσεις προέλευσης που εκδίδουν άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, μόνον ως απόδειξη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και στην παράγραφο 6 στοιχεία α) έως στ). Τα κράτη μέλη μπορούν να αρνούνται την αναγνώριση εγγύησης προέλευσης μόνον εάν έχουν βάσιμες αμφιβολίες όσον αφορά την ακρίβεια, την αξιοπιστία ή την αλήθειά της. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις αρνήσεις αυτές και την αιτιολόγησή τους.

10. Αν η Επιτροπή κρίνει αβάσιμη άρνηση αναγνώρισης της εγγύησης προέλευσης, μπορεί να εκδίδει απόφαση με την οποία υποχρεώνει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να την αναγνωρίσει.

11. Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια για τη χρήση των εγγυήσεων προέλευσης κατά τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 6 της οδηγίας 2003/54/EK.

12. Όταν οι προμηθευτές ενέργειας διαθέτουν στους καταναλωτές ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές αναφέροντας τα περιβαλλοντικά ή άλλα οφέλη της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τους προμηθευτές ενέργειας να κοινοποιούν, σε περιληπτική μορφή, πληροφορίες σχετικά με την ποσότητα ή το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που προέρχεται από εγκαταστάσεις ή αυξημένη δυναμικότητα που άρχισαν να λειτουργούν μετά τις 25 Ιουνίου 2009.

Άρθρο 16

Πρόσβαση στα δίκτυα και εκμετάλλευση των δικτύων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την ανάπτυξη δικτυακής υποδομής μεταφοράς και διανομής, ευφών

δικτύων, εγκαταστάσεων αποθήκευσης και του συστήματος ηλεκτροδότησης προκειμένου να καταστεί δυνατή η ασφαλής λειτουργία του συστήματος ηλεκτροδότησης ώστε να επιτρέπει την περαιτέρω ανάπτυξη της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές, συμπεριλαμβανομένων των διασυνδέσεων μεταξύ κρατών μελών, καθώς και μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν επίσης τα κατάλληλα μέτρα για να επιταχύνουν τις διαδικασίες χορήγησης άδειας για δικτυακή υποδομή και για να συντονίσουν την έγκριση της δικτυακής υποδομής με τις διοικητικές διαδικασίες και τις διαδικασίες προγραμματισμού.

2. Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων για τη διατήρηση της αξιοπιστίας και της ασφάλειας του δικτύου, και βάσει διαφανών και αμερόληπτων κριτηρίων που καθορίζονται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές:

α) τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι ευρισκόμενοι στο έδαφος τους φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και διανομής εγγυώνται τη μεταφορά και τη διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές

β) τα κράτη μέλη εξάλλου προβλέπουν ότι η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές έχει προτεραιότητα ή εξασφάλιση πρόσβασης στο δίκτυο ηλεκτροδότησης

γ) τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, κατά την κατανομή των εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής, οι φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς να δίνουν προτεραιότητα σε εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές στον βαθμό που το επιτρέπει η ασφαλής λειτουργία του εθνικού συστήματος ηλεκτροδότησης και βάσει διαφανών και αμερόληπτων κριτηρίων. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να λαμβάνονται τα δέοντα επιχειρησιακά μέτρα σχετικά με το δίκτυο και την αγορά προκειμένου να ελαχιστοποιούνται οι περιορισμοί της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές. Όταν λαμβάνονται σημαντικά μέτρα για τον περιορισμό των ανανεώσιμων ενεργειακών πηγών προκειμένου να εξασφαλιστούν η ασφάλεια του εθνικού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας και ο ενεργειακός εφοδιασμός, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιοι φορείς εκμετάλλευσης των συστημάτων να υποβάλλουν έκθεση για τα μέτρα αυτά, αναφέροντας τι διορθωτικά μέτρα προτίθενται να λάβουν για την αποφυγή μη σκόπιμων περικοπών.

3. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τους φορείς εκμετάλλευσης των συστημάτων μεταφοράς και διανομής να καθορίζουν και να δημοσιοποιούν τους τυποποιημένους κανόνες τους σχετικά με την ανάληψη και τον επιμερισμό του κόστους των τεχνικών αναπροσαρμογών, όπως των συνδέσεων με το δίκτυο και των ενισχύσεων του δικτύου, της βελτιωμένης λειτουργίας του δικτύου και των κανόνων για την αμερόληπτη εφαρμογή των κωδικών δικτύου, οι οποίες απαιτούνται για την ένταξη νέων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές στο διασυνδεδεμένο δίκτυο.

Οι κανόνες αυτοί βασίζονται σε αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια, στα οποία λαμβάνονται ιδίως υπόψη όλες οι δαπάνες και τα πλεονεκτήματα της σύνδεσης αυτών των παραγωγών με το δίκτυο καθώς και οι ιδιαίτερες συνθήκες υπό τις οποίες λειτουργούν οι παραγωγοί οι εγκατεστημένοι σε απόκεντρες περιφέρειες και σε περιφέρειες χαμηλής πληθυσμιακής πυκνότητας. Οι κανόνες αυτοί μπορούν να προβλέπουν διαφορετικούς τύπους σύνδεσης.

4. Ανάλογα με την περίπτωση, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τους φορείς εκμετάλλευσης των συστημάτων μεταφοράς και διανομής να αναλαμβάνουν ολόκληρο το κόστος που αναφέρεται στην παράγραφο 3 ή μέρος αυτού. Τα κράτη μέλη επανεξετάζουν και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη βελτίωση των πλαισίων και των κανόνων για την ανάληψη και τον επιμερισμό του κόστους που αναφέρονται στην παράγραφο 3 μέχρι τις 30 Ιουνίου 2011, και στη συνέχεια ανά διετία, ώστε να εξασφαλίζουν την ένταξη νέων παραγωγών που προβλέπεται στην ίδια παράγραφο.

5. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τους φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και διανομής να παρέχουν στους νέους παραγωγούς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που επιθυμούν να συνδεθούν με το δίκτυο κάθε αναγκαία πληροφορία για:

- α) μια πλήρη και αναλυτική εκτίμηση των δαπανών της σύνδεσης
- β) ένα εύλογο και ακριβές χρονοδιάγραμμα παραλαβής και επεξεργασίας της αίτησης σύνδεσης στο δίκτυο
- γ) ένα εύλογο ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για την οποιαδήποτε προτεινόμενη σύνδεση στο δίκτυο.

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές, οι οποίοι επιθυμούν να συνδεθούν με το δίκτυο, να προκηρύσσουν πρόσκληση προς υποβολή προσφορών για τις εργασίες σύνδεσης.

6. Ο επιμερισμός του κόστους που αναφέρεται στην παράγραφο 3 πραγματοποιείται με μηχανισμό που βασίζεται σε αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια, λαμβανομένων υπόψη των πλεονεκτημάτων που αποκομίζουν από τις εν λόγω συνδέσεις οι αρχικά και μετέπειτα συνδεδεμένοι παραγωγοί, καθώς επίσης και οι φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και διανομής.

7. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα τιμολόγια μεταφοράς και διανομής να μην δημιουργούν διακρίσεις εις βάρος της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές, και ιδίως της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται σε απόκεντρες περιφέρειες, όπως νησιωτικές περιοχές, και σε περιφέρειες χαμηλής πληθυσμιακής πυκνότητας. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η επιβολή τιμολογίων μεταφοράς και διανομής να μην δημιουργεί διακρίσεις εις βάρος του φυσικού αερίου από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές.

8. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα τιμολόγια που εφαρμόζουν οι φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και διανομής για τη μεταφορά και τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας από εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές να απηχούν τα οφέλη που μπορούν να αποκομίζουν λόγω της σύνδεσης της εγκατάστασης με το δίκτυο. Αυτά τα οφέλη μπορούν να προκύπτουν από την άμεση χρήση του δικτύου χαμηλής τάσης.

9. Ανάλογα με την περίπτωση, τα κράτη μέλη εξετάζουν την ανάγκη επέκτασης της υφιστάμενης δικτυακής υποδομής φυσικού αερίου για να διευκολύνουν την ενσωμάτωση του φυσικού αερίου από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

10. Ανάλογα με την περίπτωση, τα κράτη μέλη απαιτούν από τους φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και διανομής της επικράτειάς τους να δημοσιεύουν τεχνικούς κανόνες σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας 2003/55/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς

κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου ⁽¹⁾, ιδίως δε κανόνες για τη σύνδεση με το δίκτυο που περιλαμβάνουν απαιτήσεις για την ποιότητα, την οσμή και την πίεση του φυσικού αερίου. Τα κράτη μέλη απαιτούν επίσης από τους φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και διανομής να δημοσιεύουν τα τιμολόγια σύνδεσης για τη σύνδεση ανανεώσιμων πηγών φυσικού αερίου βάσει διαφανών και αμερόληπτων κριτηρίων.

11. Στα εθνικά τους σχέδια δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια, τα κράτη μέλη εκτιμούν την ανάγκη δημιουργίας νέας αστικής υποδομής θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, προκειμένου να επιτευχθεί ο εθνικός στόχος του 2020 που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1. Με βάση την εκτίμηση αυτή, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όπου απαιτείται μέτρα για την ανάπτυξη υποδομής τηλεθέρμανσης που να εξυπηρετεί την παραγωγή κεντρικής θέρμανσης και ψύξης από μεγάλες μονάδες βιομάζας, ηλιακής και γεωθερμικής ενέργειας.

Άρθρο 17

Κριτήρια αειφορίας για τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά

1. Ανεξαρτήτως του εάν οι πρώτες ύλες καλλιεργούνται εντός ή εκτός της επικράτειας της Κοινότητας, η ενέργεια από τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) μόνον εφόσον πληρούν τα κριτήρια αειφορίας των παραγράφων 2 έως 6 του παρόντος άρθρου:

- α) για την αξιολόγηση της τήρησης των απαιτήσεων της παρούσας οδηγίας ως προς τους εθνικούς στόχους
- β) για την αξιολόγηση της τήρησης των υποχρεώσεων που αφορούν την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές
- γ) για τον προσδιορισμό της επιλεξιμότητας για χρηματοδοτική υποστήριξη για την κατανάλωση βιοκαυσίμων και βιορευστών.

Ωστόσο, για να λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που απαριθμούνται στα στοιχεία α), β) και γ), τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά από απόβλητα και κατάλοιπα, πλην των καταλοίπων υδατοκαλλιεργειών και αλείας, των γεωργικών και των δασικών καταλοίπων, χρειάζεται να τηρούν μόνον τα κριτήρια αειφορίας που ορίζονται στην παράγραφο 2.

2. Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που επιτυγχάνεται με τη χρήση βιοκαυσίμων και βιορευστών, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) της παραγράφου 1, πρέπει να είναι τουλάχιστον 35 %.

Από την 1η Ιανουαρίου 2017, η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που επιτυγχάνεται με τη χρήση βιοκαυσίμων και βιορευστών, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, πρέπει να είναι τουλάχιστον 50 %. Από την 1η Ιανουαρίου 2018 η συγκεκριμένη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου θα είναι τουλάχιστον 60 % για τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά που παράγονται σε εγκαταστάσεις των οποίων η παραγωγή θα έχει αρχίσει από την 1η Ιανουαρίου 2017 ή και μετά.

⁽¹⁾ ΕΕ L 176 της 15.7.2003, σ. 57.

Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που επιτυγχάνεται με τη χρήση βιοκαυσίμων και βιορευστών υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1.

Στην περίπτωση βιοκαυσίμων και βιορευστών που έχουν παραχθεί από εγκαταστάσεις που λειτουργούσαν την 23η Ιανουαρίου 2008, το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται από 1ης Απριλίου 2013.

3. Τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) της παραγράφου 1 δεν πρέπει να έχουν παραχθεί από πρώτες ύλες προερχόμενες από εδάφη με υψηλή αξία βιοποικιλότητας, δηλαδή από εδάφη που είχαν έναν από τους ακόλουθους χαρακτηρισμούς τον Ιανουάριο του 2008 ή μετέπειτα, ανεξαρτήτως εάν τα εδάφη αυτά εξακολουθούν να έχουν αυτόν τον χαρακτηρισμό:

- α) πρωτογενή δάση και άλλες δασώδεις εκτάσεις, ήτοι δάση και άλλες δασώδεις εκτάσεις γηγενών ειδών, εφόσον δεν υπάρχει σαφής ένδειξη ανθρώπινης δραστηριότητας και δεν έχουν διαταραχθεί σημαντικά οι οικολογικές διεργασίες
- β) περιοχές:
 - i) των οποίων η φύση έχει κηρυχθεί ως προστατευόμενη εκ του νόμου ή από τη σχετική αρμόδια αρχή, ή
 - ii) για την προστασία σπάνιων, απειλούμενων ή υπό εξαφάνιση οικοσυστημάτων ή ειδών, αναγνωρισμένες από διεθνείς συμφωνίες ή περιλαμβανόμενες σε καταλόγους που καταρτίζονται από διακυβερνητικές οργανώσεις ή τη Διεθνή Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης και των Φυσικών Πόρων, με την επιφύλαξη της αναγνώρισής τους σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 18 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο,

εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η παραγωγή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης

- γ) λειμώνες υψηλής βιοποικιλότητας:
 - i) φυσικοί λειμώνες υψηλής βιοποικιλότητας, ήτοι λειμώνες οι οποίοι θα παραμείνουν λειμώνες ελλείψει ανθρώπινων δραστηριοτήτων και στους οποίους διατηρούνται η σύνθεση των φυτικών ειδών και τα οικολογικά χαρακτηριστικά και διεργασίες, ή
 - ii) μη φυσικοί λειμώνες υψηλής βιοποικιλότητας, ήτοι λειμώνες οι οποίοι θα παύσουν να είναι λειμώνες ελλείψει ανθρώπινων δραστηριοτήτων και οι οποίοι παρουσιάζουν μεγάλο πλούτο ειδών και καμία υποβάθμιση, εκτός αν αποδεικνύεται ότι η συγκομιδή πρώτων υλών είναι απαραίτητη για τη διατήρηση του χαρακτηρισμού τους ως λειμώνων.

Η Επιτροπή καθορίζει τα κριτήρια και τις γεωγραφικές ζώνες βάσει των οποίων καθορίζονται οι λειμώνες που καλύπτονται από το στοιχείο γ) του πρώτου εδαφίου. Το μέτρο αυτό, το οποίο αποσκοπεί σε τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας μέσω της συμπλήρωσής της, θεσπίζεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 25 παράγραφος 4.

4. Τα βιοκαύσιμα και βιορευστά που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που απαριθμούνται στα στοιχεία α), β) και γ) της παραγράφου 1 δεν πρέπει να έχουν παραχθεί από πρώτες ύλες προερχόμενες από εκτάσεις υψηλών αποθεμάτων άνθρακα, δηλαδή από εκτάσεις που είχαν τον Ιανουάριο του 2008 και δεν έχουν πλέον ένα από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α) υδροβιότοποι, δηλαδή εκτάσεις καλυπτόμενες ή κορεσμένες από νερό είτε μόνιμα είτε για σημαντικό μέρος του έτους
- β) συνεχώς δασωμένες περιοχές, δηλαδή εκτάσεις με επιφάνεια μεγαλύτερη από 1 εκτάριο, με δένδρα ύψους άνω των 5 μέτρων και με συγκόμωση μεγαλύτερη του 30 %, ή με δένδρα που έχουν τη δυνατότητα να φθάσουν, επιτόπου, τα όρια αυτά
- γ) εκτάσεις με επιφάνεια μεγαλύτερη από 1 εκτάριο, με δένδρα ύψους άνω των 5 μέτρων και με συγκόμωση μεταξύ 10 % και 30 %, ή με δένδρα που έχουν τη δυνατότητα να φθάσουν, επιτόπου, τα όρια αυτά, εκτός αν παρασχεθούν στοιχεία σύμφωνα με τα οποία τα αποθέματα άνθρακα στη συγκεκριμένη περιοχή πριν και μετά τη μετατροπή είναι τέτοια που, αν εφαρμοστεί η μεθοδολογία που καθορίζεται στο παράρτημα V μέρος Γ, πληρούνται οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που κατά τον χρόνο λήψης των πρώτων υλών η έκταση είχε τα ίδια χαρακτηριστικά με εκείνα που είχε τον Ιανουάριο του 2008.

5. Τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που απαριθμούνται στα στοιχεία α), β) και γ) της παραγράφου 1 δεν θα παράγονται από πρώτες ύλες που προέρχονται από εκτάσεις που είχαν χαρακτηριστεί τυρφώνες τον Ιανουάριο του 2008, εκτός εάν αποδειχτεί ότι η καλλιέργεια και η συγκομιδή της συγκεκριμένης πρώτης ύλης δεν συνεπάγεται την αποξήρανση προηγούμενων μη αποξηραμένου εδάφους.

6. Οι γεωργικές πρώτες ύλες που καλλιεργούνται στην Κοινότητα και χρησιμοποιούνται για την παραγωγή βιοκαυσίμων και βιορευστών, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που απαριθμούνται στα στοιχεία α), β) και γ) της παραγράφου 1, πρέπει να λαμβάνονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τα πρότυπα που προβλέπονται στις διατάξεις υπό τον τίτλο «Περιβάλλον», στο μέρος Α και στο σημείο 9 του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς ⁽¹⁾ και σύμφωνα με τις στοιχειώδεις απαιτήσεις καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού.

7. Η Επιτροπή υποβάλλει ανά διετία έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο τόσο για τρίτες χώρες όσο και για κράτη μέλη που αποτελούν σημαντική πηγή βιοκαυσίμων ή πρώτων υλών για βιοκαύσιμα που καταναλώνονται εντός της Κοινότητας, σχετικά με τα εθνικά μέτρα που λαμβάνονται για την τήρηση των κριτηρίων αειφορίας των παραγράφων 2 έως 5 και για την προστασία του εδάφους, των υδάτων και του αέρα. Η πρώτη έκθεση θα υποβληθεί το 2012.

⁽¹⁾ EE L 30 της 31.1.2009, σ. 16.

Ανά διετία, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τον αντίκτυπο της αυξημένης ζήτησης βιοκαυσίμων στην κοινωνική βιωσιμότητα εντός της Κοινότητας και σε τρίτες χώρες, τον αντίκτυπο της πολιτικής βιοκαυσίμων της Κοινότητας στη διαθεσιμότητα τροφίμων σε προσιτές τιμές, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες, και γενικότερα αναπτυξιακά ζητήματα. Οι εκθέσεις πρέπει να πραγματεύονται την τήρηση των δικαιωμάτων χρήσης της γης. Οι εκθέσεις πρέπει να αναφέρουν, για τρίτες χώρες και κράτη μέλη που αποτελούν σημαντική πηγή πρώτων υλών για τα βιοκαύσιμα που καταναλώνονται εντός της Κοινότητας, αν η συγκεκριμένη χώρα έχει επικυρώσει και εφαρμόζει καθεμιά από τις ακόλουθες συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας:

- σύμβαση περί της καταναγκαστικής εργασίας (αριθ. 29),
- σύμβαση περί συνδικαλιστικής ελευθερίας και προστασίας συνδικαλιστικού δικαιώματος (αριθ. 87),
- σύμβαση περί εφαρμογής των αρχών του δικαιώματος οργάνωσης και συλλογικής διαπραγματεύσεως (αριθ. 98),
- σύμβαση περί ίσης αμοιβής μεταξύ αρρένων και θηλέων εργαζομένων δι' εργασίαν ίσης αξίας (αριθ. 100),
- σύμβαση για την κατάργηση της αναγκαστικής εργασίας (αριθ. 105),
- σύμβαση για τις διακρίσεις στην απασχόληση και στο επάγγελμα (αριθ. 111),
- σύμβαση περί του κατωτάτου ορίου ηλικίας εισόδου εις την απασχόληση (αριθ. 138),
- σύμβαση για την απαγόρευση των χειρότερων μορφών εργασίας των παιδιών και την άμεση δράση με σκοπό την εξάλειψή τους (αριθ. 182).

Οι εκθέσεις θα αναφέρουν, για τρίτες χώρες και κράτη μέλη της ΕΕ που αποτελούν σημαντική πηγή πρώτων υλών για τα βιοκαύσιμα που καταναλώνονται εντός της Κοινότητας, αν η συγκεκριμένη χώρα έχει επικυρώσει και εφαρμόζει:

- το πρωτόκολλο της Καρθαγένης για τη βιοασφάλεια,
- τη σύμβαση για το διεθνές εμπόριο των ειδών αγρίας πανίδας και χλωρίδας.

Η πρώτη έκθεση υποβάλλεται το 2012. Ανάλογα με την περίπτωση, η Επιτροπή προτείνει διορθωτικές ενέργειες, ιδίως εάν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η παραγωγή βιοκαυσίμων έχει σημαντικό αντίκτυπο στην τιμή των τροφίμων.

8. Για τους σκοπούς που απαριθμούνται στα στοιχεία α), β) και γ) της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη δεν αρνούνται να λάβουν υπόψη, τα βιοκαύσιμα και βιορευστά που λαμβάνονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

9. Το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2009, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις απαιτήσεις ενός συστήματος αειφορίας που θα αφορά τις ενεργειακές χρήσεις της βιομάζας, εκτός βιοκαυσίμων και βιορευστών. Η έκθεση συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από προτάσεις προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για έναν μηχανισμό υπέρ της αειφορίας που θα αφορά άλλες ενεργειακές χρήσεις της βιομάζας. Η έκθεση αυτή και οι προτάσεις βασίζονται στα καλύτερα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία, λαμβανομένων υπόψη των νέων εξελίξεων στις καινοτόμες διεργασίες. Εάν, κατά τη σχετική ανάλυση, αποδεικνύεται ότι θα ήταν σκόπιμο να γίνουν τροποποιήσεις όσον αφορά τη δασική βιομάζα, στη μεθοδολογία υπολογισμού που αναφέρεται στο παράρτημα V ή στα κριτήρια αειφορίας για τα αποθέματα άνθρακα που εφαρμόζονται στα βιοκαύσιμα και βιορευστά, η Επιτροπή υποβάλλει, ανάλογα με την περίπτωση, σχετικές προτάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Άρθρο 18

Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας για τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά

1. Όταν βιοκαύσιμα και βιορευστά πρόκειται να ληφθούν υπόψη για τους σκοπούς που απαριθμούνται στα στοιχεία α), β) και γ) του άρθρου 17 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη υποχρεώνουν τους οικονομικούς φορείς να αποδείξουν ότι πληρούνται τα κριτήρια αειφορίας που καθορίζονται στο άρθρο 17 παράγραφοι 2 έως 5. Για το σκοπό αυτό, απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να χρησιμοποιούν ένα σύστημα ισοζυγίου μάζας το οποίο:

- α) επιτρέπει παρτίδες πρώτων υλών ή βιοκαυσίμων με διαφορετικά χαρακτηριστικά αειφορίας να αναμειγνύονται
- β) απαιτεί οι πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά αειφορίας και τα μεγέθη των παρτίδων που αναφέρονται στο στοιχείο α) να αποδίδονται επίσης στο μείγμα και
- γ) προβλέπει ότι το σύνολο όλων των παρτίδων που αποσύρονται από το μείγμα περιγράφεται ως έχον τα ίδια χαρακτηριστικά αειφορίας, στις ίδιες ποσότητες, με το σύνολο όλων των παρτίδων που προστίθενται στο μείγμα.

2. Το 2010 και το 2012 η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τη λειτουργία της μεθόδου επαλήθευσης ισοζυγίου μάζας που περιγράφεται στην παράγραφο 1 και σχετικά με τις δυνατότητες έγκρισης της χρήσης άλλων μεθόδων επαλήθευσης για ορισμένους ή όλους τους τύπους πρώτων υλών, βιοκαυσίμων ή βιορευστών. Στην εκτίμησή της, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη μεθόδους επαλήθευσης σύμφωνα με τις οποίες οι πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά αειφορίας δεν αποδίδονται αναγκαστικά σε συγκεκριμένες παρτίδες ή μείγματα. Στην εν λόγω εκτίμηση λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη, αφενός μεν, να διατηρούνται η ακεραιότητα και η αποτελεσματικότητα του συστήματος επαλήθευσης, αφετέρου δε, να μην επιβαρύνονται υπερβολικά οι οικονομικοί φορείς. Ανάλογα με την περίπτωση, η έκθεση συνοδεύεται από προτάσεις προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τη χρήση άλλων μεθόδων επαλήθευσης.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν αξιόπιστες πληροφορίες και θέτουν στη διάθεση του κράτους μέλους, κατόπιν σχετικού αιτήματος, τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τη διαμόρφωση των πληροφοριών. Τα κράτη μέλη υποχρεώνουν τους οικονομικούς φορείς να εξασφαλίζουν κατάλληλου επιπέδου ανεξάρτητο έλεγχο των πληροφοριών που υποβάλλουν, και να παρέχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν τη διενέργεια τέτοιου ελέγχου. Με τον έλεγχο επαληθεύεται ότι τα συστήματα που χρησιμοποιούνται από τους οικονομικούς φορείς είναι ακριβή, αξιόπιστα και δεν επιδέχονται απάτη. Αξιολογούνται η συχνότητα και η μεθοδολογία των δειγματοληψιών και η ορθότητα των δεδομένων.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου περιλαμβάνουν ιδίως πληροφορίες για την τήρηση των κριτηρίων αειφορίας του άρθρου 17 παράγραφοι 2 έως 5, κατάλληλες και σχετικές πληροφορίες για τα μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία του εδάφους, του νερού και του αέρα, την αποκατάσταση των υποβαθμισμένων εδαφών, την αποφυγή υπερβολικής κατανάλωσης νερού σε περιοχές όπου το νερό σπανίζει καθώς και κατάλληλες και σχετικές πληροφορίες για τα μέτρα που λαμβάνονται για να ληφθούν υπόψη τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 7 δεύτερο εδάφιο.

Η Επιτροπή καταρτίζει, σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 25 παράγραφος 3, κατάλογο των κατάλληλων και σχετικών πληροφοριών που αναφέρονται στα δύο πρώτα εδάφια. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή μεριμνά ώστε η υποβολή των πληροφοριών αυτών να μη συνιστά υπερβολικό διοικητικό φόρτο για τους οικονομικούς φορείς εν γένει, ιδίως δε για τους μικροκαλλιεργητές, τις οργανώσεις παραγωγών και τους συνεταιρισμούς.

Οι υποχρεώσεις που ορίζονται στην παρούσα παράγραφο ισχύουν άσχετα αν τα βιοκαύσιμα ή τα βιορευστά παράγονται εντός της Κοινότητας ή εισάγονται.

Τα κράτη μέλη υποβάλουν συνολικά τις πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου στην Επιτροπή, η οποία τις δημοσιεύει στην πλατφόρμα διαφάνειας που προβλέπεται στο άρθρο 24 συνοπτικά, τηρώντας το απόρρητο των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

4. Η Κοινότητα επιδιώκει τη σύναψη διμερών ή πολυμερών συμφωνιών με τρίτες χώρες, οι οποίες περιλαμβάνουν διατάξεις για κριτήρια αειφορίας που αντιστοιχούν προς τα κριτήρια της παρούσας οδηγίας. Εάν η Κοινότητα έχει συνάψει συμφωνίες που περιλαμβάνουν διατάξεις οι οποίες καλύπτουν τα θέματα τα οποία καλύπτονται από τα κριτήρια αειφορίας του άρθρου 17 παράγραφοι 2 έως 5, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίζει ότι οι συμφωνίες αυτές αποδεικνύουν ότι τα βιοκαύσιμα και βιορευστά που παράγονται από πρώτες ύλες καλλιεργούμενες στις χώρες αυτές πληρούν τα εν λόγω κριτήρια αειφορίας. Κατά τη σύναψη των συμφωνιών αυτών, αποδίδεται η επιβαλλόμενη προσοχή στα μέτρα που λαμβάνονται για τη διατήρηση των εκτάσεων που παρέχουν βασικές υπηρεσίες οικοσυστήματος σε κρίσιμες καταστάσεις, (όπως η προστασία της λεκάνης απορροής και ο έλεγχος της διάβρωσης), την προστασία του εδάφους, του νερού και του αέρα, τις έμμεσες μεταβολές της χρήσης της γης, την αποκατάσταση των υποβαθμισμένων εδαφών, την αποφυγή υπερβολικής κατανάλωσης νερού σε περιοχές όπου το νερό σπανίζει, καθώς και στα στοιχεία του άρθρου 17 παράγραφος 7 δεύτερο εδάφιο.

Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίζει ότι τα εθελοντικά εθνικά ή διεθνή συστήματα που καθορίζουν πρότυπα για την παραγωγή προϊόντων βιομάζας περιέχουν ακριβή δεδομένα για τους σκοπούς του άρθρου 17 παράγραφος 2, ή αποδεικνύουν ότι οι παρτίδες βιοκαυσίμων πληρούν τα κριτήρια αειφορίας που καθορίζονται στο άρθρο 17 παράγραφοι 3 έως 5. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίζει ότι τα συστήματα αυτά περιέχουν ακριβή στοιχεία όσον αφορά τις πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διατήρηση των εκτάσεων που παρέχουν βασικές υπηρεσίες οικοσυστήματος σε κρίσιμες καταστάσεις, (όπως η προστασία της λεκάνης απορροής και ο έλεγχος της διάβρωσης), την προστασία του εδάφους, του νερού και του αέρα, την αποκατάσταση των υποβαθμισμένων εδαφών, την αποφυγή υπερβολικής κατανάλωσης νερού σε περιοχές όπου το νερό σπανίζει, και τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 7 δεύτερο εδάφιο. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να αναγνωρίζει ζώνες για την προστασία σπάνιων, απειλούμενων ή υπό εξαφάνιση οικοσυστημάτων ή ειδών, αναγνωρισμένες από διεθνείς συμφωνίες ή περιλαμβανόμενες σε καταλόγους που καταρτίζονται από διακυβερνητικές ή τη Διεθνή Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης και των Φυσικών Πόρων για τους σκοπούς του άρθρου 17 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο ii).

Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίζει ότι τα εθελοντικά εθνικά ή διεθνή καθεστώτα μέτρησης της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου περιέχουν ακριβή δεδομένα για τους σκοπούς του άρθρου 17 παράγραφος 2.

Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίζει ότι τα εδάφη που περιλαμβάνονται σε εθνικό ή περιφερειακό σχέδιο για τη μετατροπή σοβαρά υποβαθμισμένων ή έντονα μολυσμένων εδαφών υπάγονται στα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 9 του μέρους Γ του παραρτήματος V.

5. Η Επιτροπή εκδίδει αποφάσεις σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου μόνον εάν η συγκεκριμένη συμφωνία ή το συγκεκριμένο σύστημα πληροί κατάλληλα πρότυπα αξιοπιστίας, διαφάνειας και ανεξάρτητου ελέγχου. Στην περίπτωση των συστημάτων μέτρησης της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, τα συστήματα αυτά πρέπει επίσης να πληρούν τις μεθοδολογικές απαιτήσεις του παραρτήματος V. Στην περίπτωση των ζωνών με υψηλή αξία από άποψη βιοποικιλότητας που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο ii), οι κατάλογοι των ζωνών αυτών πρέπει να πληρούν κατάλληλα πρότυπα αντικειμενικότητας και συνέπειας με διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα και να προβλέπουν τις δέουσες διαδικασίες προσφυγής.

6. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει της παραγράφου 4 εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 3. Η διάρκεια ισχύος των αποφάσεων αυτών δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη.

7. Όταν ένας οικονομικός φορέας υποβάλλει αποδείξεις ή δεδομένα που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο συμφωνίας ή συστήματος για τα οποία έχει ληφθεί απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 4, στο βαθμό που καλύπτονται από την εν λόγω απόφαση, το κράτος μέλος δεν απαιτεί από τον προμηθευτή να υποβάλει περαιτέρω αποδείξεις της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας που καθορίζονται στο άρθρο 17 παράγραφοι 2 έως 5, ή τις πληροφορίες για τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου.

8. Κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, ή με δική της πρωτοβουλία, η Επιτροπή εξετάζει την εφαρμογή του άρθρου 15 σε σχέση με πηγή βιοκαυσίμου ή βιορευστού και, εντός έξι μηνών από την παραλαβή αιτήματος και σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 3, αποφασίζει εάν το οικείο

κράτος μέλος επιτρέπεται να λάβει υπόψη τα βιοκαύσιμα ή τα βιορευστά που προέρχονται από τη συγκεκριμένη πηγή για τους σκοπούς που απαριθμούνται στα στοιχεία α), β) και γ) στο άρθρο 17 παράγραφος 1.

9. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2012, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με:

- α) την αποτελεσματικότητα του συστήματος που εφαρμόζεται για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τα κριτήρια αειφορίας και
- β) τη δυνατότητα και τη σκοπιμότητα θέσπισης υποχρεωτικών απαιτήσεων όσον αφορά την προστασία του αέρα, του εδάφους ή του νερού, λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταία επιστημονικά στοιχεία και τις διεθνείς υποχρεώσεις της Κοινότητας.

Η Επιτροπή προτείνει εν ανάγκη διορθωτικά μέτρα.

Άρθρο 19

Υπολογισμός του αντικτύπου των βιοκαυσίμων και βιορευστών στα αέρια θερμοκηπίου

1. Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τη χρήση βιοκαυσίμων και βιορευστών τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του άρθρου 17 παράγραφος 2 υπολογίζεται ως εξής:

- α) στην περίπτωση των βιοκαυσίμων, εάν στο μέρος Α ή Β του παραρτήματος V προβλέπεται προκαθορισμένη τιμή για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για την οδό παραγωγής και όταν η τιμή e_i για τα εν λόγω βιοκαύσιμα ή βιορευστά που έχει υπολογισθεί σύμφωνα με το σημείο 7 του μέρους Γ του παραρτήματος V ισούται ή είναι μικρότερη του μηδενός, χρησιμοποιώντας αυτή την προκαθορισμένη τιμή
- β) χρησιμοποιώντας μια πραγματική τιμή η οποία έχει υπολογισθεί σύμφωνα με τη μεθοδολογία που καθορίζεται στο μέρος Γ του παραρτήματος V ή
- γ) χρησιμοποιώντας μια τιμή που υπολογίζεται ως το άθροισμα των παραγόντων του τύπου ο οποίος αναφέρεται στο σημείο 1 του μέρους Γ του παραρτήματος V, όταν μπορούν να χρησιμοποιούνται αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές του μέρους Δ ή Ε του παραρτήματος V για ορισμένους παράγοντες, και πραγματικές τιμές που υπολογίζονται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του μέρους Γ του παραρτήματος V, για όλους τους άλλους παράγοντες.

2. Έως τις 31 Μαρτίου 2010, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή έκθεση η οποία περιλαμβάνει κατάλογο των ζωνών της επικράτειάς τους που ταξινομούνται στο επίπεδο 2 της στατιστικής ονοματολογίας των εδαφικών μονάδων (εφεξής «NUTS») ή σε αναλυτικότερο επίπεδο NUTS σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) ⁽¹⁾, όπου οι τυπικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από την καλλιέργεια γεωργικών πρώτων υλών αναμένεται να είναι χαμηλότερες ή ίσες προς τις εκπομπές που κοινοποιούνται βάσει του τίτλου «Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για καλλιέργεια» του μέρους Δ του παραρτήματος V της παρούσας οδηγίας, η οποία συνοδεύεται από περιγραφή της μεθόδου και των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την κατάρτισή του. Η εν λόγω μέθοδος λαμβάνει υπόψη τα χαρακτηριστικά των εδαφών, το κλίμα και την αναμενόμενη απόδοση πρώτων υλών.

⁽¹⁾ ΕΕ L 154 της 21.6.2003, σ. 1.

3. Οι προκαθορισμένες τιμές του μέρους Α του παραρτήματος V για τα βιοκαύσιμα, και οι αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για την καλλιέργεια του μέρους Δ του παραρτήματος V για τα βιοκαύσιμα και βιορευστά, επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται μόνον όταν οι αντίστοιχες πρώτες ύλες:

- α) καλλιεργούνται εκτός της Κοινότητας
- β) καλλιεργούνται εντός της Κοινότητας, σε ζώνες περιλαμβανόμενες στους καταλόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου ή
- γ) είναι απόβλητα ή κατάλοιπα πλην των γεωργικών καταλοίπων και των καταλοίπων υδατοκαλλιεργειών και αλιείας.

Για τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά που δεν εμπίπτουν στα στοιχεία α), β) ή γ), χρησιμοποιούνται οι πραγματικές τιμές για την καλλιέργεια.

4. Έως τις 31 Μαρτίου 2010, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τη σκοπιμότητα εκπόνησης καταλόγων ζωνών τρίτων χωρών όπου οι τυπικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από την καλλιέργεια γεωργικών πρώτων υλών αναμένεται να είναι χαμηλότερη ή ίση προς τις εκπομπές που κοινοποιούνται βάσει του τίτλου «Καλλιέργεια» του μέρους Δ του παραρτήματος V της παρούσας οδηγίας, η οποία συνοδεύεται, ει δυνατόν, από τους καταλόγους αυτούς και από περιγραφή της μεθόδου και των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την κατάρτισή τους. Ανάλογα με την περίπτωση, η έκθεση της Επιτροπής συνοδεύεται από κατάλληλες προτάσεις.

5. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2012 το αργότερο και, εφεξής, ανά διετία, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις κατ'εκτίμηση τυπικές και προκαθορισμένες τιμές που παρατίθενται στα μέρη Β και Ε του παραρτήματος V, αποδίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στις εκπομπές που οφείλονται στις μεταφορές και στη μεταποιητική βιομηχανία και μπορεί, εφόσον απαιτείται, να αποφασίζει τη διόρθωση των τιμών. Τα εν λόγω μέτρα τροποποίησης μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας εκδίδεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 4.

6. Το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2010, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, σχετικά με τις συνέπειες της έμμεσης αλλαγής στη χρήση γης για τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και τρόπους μείωσης των συνεπειών αυτών. Η έκθεση πρέπει να συνοδεύεται, αν είναι σκόπιμο, ιδιαίτερα από πρόταση βασισμένη στα καλύτερα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης συγκεκριμένης μεθοδολογίας για τη συνεκτίμηση των εκπομπών που οφείλονται σε αλλαγές του αποθέματος άνθρακα λόγω έμμεσων αλλαγών στη χρήση της γης, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία, ιδιαίτερα το άρθρο 17 παράγραφος 2.

Μια τέτοια πρόταση πρέπει να περιλαμβάνει τις αναγκαίες διασφαλίσεις για την εξασφάλιση κλίματος βεβαιότητας για τις επενδύσεις πριν από την εφαρμογή της συγκεκριμένης μεθοδολογίας. Όσον αφορά τις εγκαταστάσεις που παρήγαγαν βιοκαύσιμα πριν από το τέλος του 2013, η εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο δεν πρέπει, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017, να έχει ως συνέπεια τα βιοκαύσιμα που παράγονται στις συγκεκριμένες εγκαταστάσεις να κριθεί ότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις αειφορίας της παρούσας οδηγίας, αν σε αντίθετη περίπτωση θα κρινόταν ότι τις πληρούν, εφόσον τα συγκεκριμένα βιοκαύσιμα επιτυγχάνουν εξοικονόμηση εκπομπής αερίων θερμοκηπίου τουλάχιστον κατά 45 %. Αυτό ισχύει για την απόδοση των εγκαταστάσεων βιοκαυσίμων στα τέλη του 2012.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πρέπει να λάβουν απόφαση σχετικά με τις προτάσεις που θα υποβάλει η Επιτροπή στο ανωτέρω πλαίσιο, το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2012.

7. Το παράρτημα V μπορεί να προσαρμόζεται στην τεχνική και επισημονική πρόοδο, μεταξύ άλλων, με την προσθήκη τιμών για άλλες οδούς παραγωγής βιοκαυσίμων από τις ίδιες ή από άλλες πρώτες ύλες και με την τροποποίηση της μεθοδολογίας του μέρους Γ. Τα εν λόγω μέτρα, που αποσκοπεί στην τροποποίηση ή συμπλήρωση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, μεταξύ άλλων συμπληρώνοντας την, θεσπίζεται με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 25 παράγραφος 4.

Όσον αφορά τις προκαθορισμένες τιμές και τη μεθοδολογία του παραρτήματος V, ιδιαίτερη προσοχή δίδεται:

- στη μέθοδο καταγραφής των αποβλήτων και των καταλοίπων,
- στη μέθοδο καταγραφής των παραπροϊόντων,
- στη μέθοδο εκτίμησης της συμπαραγωγής και
- στο καθεστώς που αναγνωρίζεται στα υπολείμματα γεωργικής καλλιέργειας ως παραπροϊόντα.

Οι προκαθορισμένες τιμές για το βιοντίζελ από χρησιμοποιημένα φυτικά έλαια ή ζωικά λίπη θα επανεξεταστούν το συντομότερο δυνατόν.

Για οποιαδήποτε τροποποίηση του καταλόγου των προκαθορισμένων τιμών του παραρτήματος V, ή για οποιαδήποτε προσθήκη στον κατάλογο αυτό, τηρούνται οι ακόλουθοι κανόνες:

- α) όταν η συμβολή ενός παράγοντα στις συνολικές εκπομπές είναι μικρή, ή όταν υπάρχει περιορισμένη διακύμανση, ή όταν το κόστος ή η δυσκολία καθορισμού των πραγματικών τιμών είναι υψηλό, οι προκαθορισμένες τιμές είναι οι τυπικές των κανονικών διαδικασιών παραγωγής
- β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, οι προκαθορισμένες τιμές είναι συντηρητικές σε σύγκριση με τις κανονικές διαδικασίες παραγωγής.

8. Διατυπώνονται λεπτομερείς ορισμοί, στους οποίους περιλαμβάνονται οι τεχνικές προδιαγραφές που απαιτούνται για τις κατηγορίες του σημείου 9 του μέρους Γ του παραρτήματος V. Τα εν λόγω μέτρα, το οποίο αποσκοπεί σε τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας μέσω της συμπλήρωσής της, θεσπίζεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 25 παράγραφος 4.

Άρθρο 20

Μέτρα εφαρμογής

Τα μέτρα εφαρμογής του άρθρου 17 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο, του άρθρου 18 παράγραφος 3 τρίτο εδάφιο, του άρθρου 18 παράγραφος 6, του άρθρου 18 παράγραφος 8, του άρθρου 19 παράγραφος 5, του άρθρου 19 παράγραφος 7 πρώτο εδάφιο και του άρθρου 19 παράγραφος 8, λαμβάνουν πλήρως υπόψη τους στόχους του άρθρου 7α της οδηγίας 98/70/EK.

Άρθρο 21

Ειδικές διατάξεις για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το κοινό ενημερώνεται λεπτομερώς για τη διαθεσιμότητα και τα περιβαλλοντικά οφέλη από όλες τις ποικίλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για τις μεταφορές. Όταν τα ποσοστά βιοκαυσίμων αναμεμιγμένων με παράγωγα πετρελαιοειδών

υπερβαίνουν το 10 % κατ' όγκο, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την επισήμανσή τους στα σημεία πωλήσεων.

2. Για τους σκοπούς της απόδειξης της συμμόρφωσης των οικονομικών φορέων προς τις εθνικές υποχρεώσεις ως προς την ανανεώσιμη ενέργεια, και για την επίτευξη του στόχου για τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε όλα τα μεταφορικά μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 3, παράγραφος 4, η συμβολή των βιοκαυσίμων που παράγονται από απόβλητα, κατάλοιπα, μη εδωδίες κυτταρινούχες ύλες και λιγνοκυτταρινούχες ύλες θεωρείται ως διπλάσια σε σχέση με εκείνη των άλλων βιοκαυσίμων.

Άρθρο 22

Υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη

1. Το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2011 το αργότερο, και στη συνέχεια ανά διετία, κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται ως προς την προώθηση και τη χρήση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Η έκτη έκθεση, που πρέπει να υποβληθεί το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2021, είναι η τελευταία απαιτούμενη έκθεση.

Η έκθεση πρέπει να αναφέρει ιδίως:

- α) τα κατά τομέα (ηλεκτρική ενέργεια, θέρμανση και ψύξη, και μεταφορές) και τα συνολικά μερίδια της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές κατά τα προηγούμενα δύο ημερολογιακά έτη και τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή προγραμματισθεί σε εθνικό επίπεδο για την προώθηση της ανάπτυξης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, λαμβανομένης υπόψη της ενδεικτικής πορείας που καθορίζεται στο μέρος Β του παραρτήματος I, σύμφωνα με το άρθρο 5
- β) την εισαγωγή και τη λειτουργία των καθεστώτων στήριξης και άλλων μέτρων προώθησης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και την τυχόν εξέλιξη των χρησιμοποιούμενων μέτρων σε σχέση με εκείνα που καθορίζονται στο εθνικό σχέδιο δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια του κράτους μέλους, όπως επίσης πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η ηλεκτρική ενέργεια για την οποία χορηγείται στήριξη κατανέμεται στους τελικούς καταναλωτές σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 6 της οδηγίας 2003/54/EK
- γ) τον τρόπο, ενδεχομένως, με τον οποίον το κράτος μέλος έχει διαμορφώσει τα καθεστώτα στήριξης που εφαρμόζει ώστε να λάβει υπόψη τις εφαρμογές ανανεώσιμης ενέργειας οι οποίες παρουσιάζουν πρόσθετα πλεονεκτήματα σε σχέση με άλλες, συγκρίσιμες εφαρμογές, αλλά οι οποίες μπορεί να έχουν υψηλότερο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των βιοκαυσίμων που παράγονται από απόβλητα, κατάλοιπα, μη εδωδίες κυτταρινούχες ύλες και λιγνοκυτταρινούχες ύλες
- δ) τη λειτουργία του συστήματος εγγύησης της προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας, της θέρμανσης και της ψύξης από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές και τα μέτρα που έχουν ληφθεί για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας του συστήματος και της προστασίας του από απάτες
- ε) την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην αξιολόγηση και τη βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών για την άρση των κανονιστικών και μη κανονιστικών φραγμών στην ανάπτυξη της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

- στ) τα μέτρα που έχουν ληφθεί για τη διασφάλιση της μεταφοράς και της διανομής της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές, και για τη βελτίωση του πλαισίου ή των κανόνων ανάληψης και επιμερισμού του κόστους που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 3
- ζ) την εξέλιξη της διαθεσιμότητας και της χρήσης πόρων βιομάζας για ενεργειακούς σκοπούς
- η) τις αλλαγές στις τιμές βασικών αγαθών και στις χρήσεις γης εντός του κράτους μέλους, οι οποίες συνδέονται με την αυξημένη χρήση βιομάζας και άλλων μορφών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο συγκεκριμένο κράτος μέλος
- θ) την ανάπτυξη και το μερίδιο των βιοκαυσίμων που παράγονται από απόβλητα, κατάλοιπα, μη εδωδίδες κυτταρινούχες ύλες και λιγνοκυτταρινούχες ύλες
- ι) τον εκτιμώμενο αντίκτυπο της παραγωγής βιοκαυσίμων και βιορρευστών στη βιοποικιλότητα, στους υδάτινους πόρους, στην ποιότητα των υδάτων και του εδάφους εντός του κράτους μέλους
- ια) την εκτιμώμενη καθαρή μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που οφείλεται στη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
- ιβ) την εκτιμώμενη πλεονασματική παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε σχέση με την ενδεικτική πορεία η οποία μπορεί να μεταβιβάζεται σε άλλα κράτη μέλη, καθώς και τις εκτιμώμενες δυνατότητες κοινών έργων, μέχρι το 2020
- ιγ) την εκτιμώμενη ζήτησή του για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές η οποία πρέπει να καλυφθεί με άλλα μέσα πλην της εγχώριας παραγωγής μέχρι το 2020 και
- ιδ) πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο εκτιμήθηκε το ποσοστό βιοαποικοδομήσιμων αποβλήτων στα απόβλητα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ενέργειας, και για τα μέτρα που έχουν ληφθεί για τη βελτίωση και την επαλήθευση των εκτιμήσεων αυτών.

2. Για την εκτίμηση της καθαρής μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τη χρήση βιοκαυσίμων, το κράτος μέλος μπορεί, για τους σκοπούς των εκθέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, να χρησιμοποιεί τις τυπικές τιμές του παραρτήματος V μέρη Α και Β.

3. Στην πρώτη του έκθεση, το κράτος μέλος επισημαίνει κατά πόσον προτίθεται:

- α) να δημιουργήσει ενιαίο διοικητικό φορέα αρμόδιο για την επεξεργασία των αιτήσεων χορήγησης άδειας, πιστοποίησης και έκδοσης αδειών λειτουργίας για τις εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και για την παροχή βοήθειας στους αιτούντες
- β) να προβλέπει την αυτόματη έγκριση των αιτήσεων έκδοσης πολεοδομικής άδειας και άδειας δόμησης για εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές όταν ο αρμόδιος για την έκδοση τέτοιων αδειών οργανισμός δεν έχει αντιδράσει εντός των καθορισμένων προθεσμιών ή

- γ) να καθορίσει γεωγραφικές τοποθεσίες κατάλληλες για την εκμετάλλευση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον χωροταξικό σχεδιασμό και για την εγκατάσταση τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης.

4. Σε κάθε έκθεση, το κράτος μέλος διαθέτει τη δυνατότητα να διορθώνει τα δεδομένα των προηγούμενων εκθέσεων.

Άρθρο 23

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί την προέλευση των βιοκαυσίμων και των βιορρευστών που καταναλώνονται στην Κοινότητα, καθώς και τον αντίκτυπο που έχει η παραγωγή τους, συμπεριλαμβανομένου του αντίκτυπου της μετατόπισης, στις χρήσεις γης στην Κοινότητα και στις κύριες προμηθευτριες τρίτες χώρες. Η παρακολούθηση αυτή βασίζεται στις εκθέσεις που υποβάλλουν τα κράτη μέλη κατ' εφαρμογή του άρθρου 22 παράγραφος 1, και στις εκθέσεις των σχετικών τρίτων χωρών και διακυβερνητικών οργανισμών, σε επιστημονικές μελέτες και σε άλλες κατάλληλες πηγές πληροφοριών. Η Επιτροπή παρακολουθεί επίσης τις αλλαγές στις τιμές βασικών αγαθών που συνδέονται με τη χρήση βιομάζας για ενεργειακούς σκοπούς και τις συνακόλουθες θετικές και αρνητικές επιπτώσεις στην επισιτιστική ασφάλεια. Η Επιτροπή ελέγχει όλες τις εγκαταστάσεις για τις οποίες ισχύει το άρθρο 19 παράγραφος 6.

2. Η Επιτροπή διατηρεί διάλογο και ανταλλάσσει πληροφορίες με τις τρίτες χώρες, παραγωγούς βιοκαυσίμων, τις οργανώσεις καταναλωτών και την κοινωνία των πολιτών σχετικά με τη γενική εφαρμογή των μέτρων της παρούσας οδηγίας που αφορούν τα βιοκαύσιμα και τα βιορρευστά. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στις επιπτώσεις που ενδέχεται να έχει η παραγωγή βιοκαυσίμων στην τιμή των τροφίμων.

3. Με βάση τις εκθέσεις που υποβάλλουν τα κράτη μέλη κατ' εφαρμογή του άρθρου 22 παράγραφος 1, και την παρακολούθηση και ανάλυση που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή υποβάλλει ανά διετία έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Η πρώτη έκθεση υποβάλλεται το 2012.

4. Όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τη χρήση βιοκαυσίμων, στις εκθέσεις της η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις τιμές που έχουν γνωστοποιήσει τα κράτη μέλη και αξιολογεί κατά πόσον και πώς θα άλλαζαν οι εκτιμήσεις εάν συνυπολογίζονταν τα παραπροϊόντα με χρήση της μεθόδου υποκατάστασης.

5. Στις εκθέσεις της, η Επιτροπή αναλύει ιδίως:

- α) το σχετικό περιβαλλοντικό όφελος και κόστος των διαφόρων βιοκαυσίμων, τον αντίκτυπο της κοινοτικής πολιτικής εισαγωγών στις σχετικές εισαγωγές, τις συνέπειες για την ασφάλεια εφοδιασμού και τους τρόπους επίτευξης ισορροπίας μεταξύ της εσωτερικής παραγωγής και των εισαγωγών
- β) τον αντίκτυπο της αυξημένης ζήτησης βιοκαυσίμων στην αειφόρο ανάπτυξη της Κοινότητας και των τρίτων χωρών, λαμβάνοντας υπόψη τον οικονομικό και τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα

γ) τις δυνατότητες προσδιορισμού, με επιστημονικά αντικειμενικό τρόπο, γεωγραφικών ζωνών υψηλής αξίας όσον αφορά τη βιοποικιλότητα που δεν καλύπτονται από το άρθρο 17 παράγραφος 3

δ) τον αντίκτυπο της αυξημένης ζήτησης βιομάζας στους κλάδους που κάνουν χρήση βιομάζας

ε) τη διαθεσιμότητα βιοκαυσίμων που παράγονται από απόβλητα, κατάλοιπα, μη εδωδίδες κυτταρινούχες ύλες και λιγνοκυτταρινούχες ύλες και

στ) τις έμμεσες επιπτώσεις της αλλαγής της χρήσης της γης σε όλους τους κλάδους παραγωγής.

Η Επιτροπή προτείνει, εάν χρειάζεται, διορθωτικά μέτρα.

6. Με βάση τις εκθέσεις που υποβάλλουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 3, η Επιτροπή αναλύει την αποτελεσματικότητα των μέτρων που λαμβάνουν τα κράτη μέλη για τη δημιουργία ενιαίου διοικητικού φορέα αρμόδιου για την επεξεργασία των αιτήσεων χορήγησης άδειας, πιστοποίησης και έκδοσης αδειών λειτουργίας και για την παροχή βοήθειας στους αιτούντες.

7. Για μεγαλύτερη χρηματοδότηση και καλύτερο συντονισμό όσον αφορά την επίτευξη του στόχου του 20 % που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, η Επιτροπή υποβάλλει, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2010, ανάλυση και σχέδιο δράσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, που αποσκοπούν, ιδίως, στα ακόλουθα:

α) καλύτερη χρήση των διαρθρωτικών κονδυλίων και των προγραμμάτων πλαισίων

β) καλύτερη και αυξημένη χρήση κονδυλίων από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και άλλα δημόσια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

γ) καλύτερη πρόσβαση σε επιχειρηματικά κεφάλαια, ιδίως με την ανάλυση της σκοπιμότητας μηχανισμού επιμερισμού του κινδύνου για τις επενδύσεις σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές στην Κοινότητα παρόμοιου με την πρωτοβουλία Παγκόσμιου Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης και Ανανεώσιμων Ενεργειακών Πηγών που απευθύνεται στις τρίτες χώρες

δ) καλύτερο συντονισμό της κοινοτικής και της εθνικής χρηματοδότησης και των άλλων μορφών στήριξης και

ε) καλύτερο συντονισμό της στήριξης πρωτοβουλιών για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, των οποίων η επιτυχία εξαρτάται από ενέργειες παραγόντων σε διάφορα κράτη μέλη.

8. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στην οποία εξετάζονται ιδίως τα ακόλουθα στοιχεία:

α) επανεξέταση των ελάχιστων ορίων εξοικονόμησης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που θα ισχύει από τις ημερομηνίες που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 17 παράγραφος 2, βάσει εκτίμησης αντικτύπου στην οποία λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, οι τεχνολογικές εξελίξεις, οι διαθέσιμες τεχνολογίες και

η διαθεσιμότητα βιοκαυσίμων πρώτης και δεύτερης γενιάς τα οποία επιτρέπουν μεγάλη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου

β) όσον αφορά το στόχο που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 4, επανεξέταση:

i) της οικονομικής απόδοσης των μέτρων που πρέπει να εφαρμοστούν για την επίτευξη του στόχου αυτού,

ii) της αξιολόγησης της δυνατότητας επίτευξης του στόχου αυτού με παράλληλη εξασφάλιση της αειφορίας των παραγωγής βιοκαυσίμων στην Κοινότητα και σε τρίτες χώρες, και λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένων των έμμεσων επιπτώσεων και των επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα, καθώς και της εμπορικής διαθεσιμότητας βιοκαυσίμων δεύτερης γενιάς,

iii) του αντικτύπου που έχει η υλοποίηση του στόχου στη διαθεσιμότητα τροφίμων σε προσιτές τιμές,

iv) της εμπορικής διαθεσιμότητας ηλεκτρικών, υβριδικών και υδρογονοκίνητων οχημάτων, καθώς και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που καταναλώνονται στον κλάδο των μεταφορών,

v) της αξιολόγησης συγκεκριμένων συνθηκών της αγοράς, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις αγορές στις οποίες τα καύσιμα κίνησης αντιπροσωπεύουν άνω του ημίσεως της τελικής ενεργειακής κατανάλωσης, και τις αγορές οι οποίες εξαρτώνται πλήρως από εισαγόμενα βιοκαύσιμα

γ) αξιολόγηση, της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ιδίως όσον αφορά τους μηχανισμούς συνεργασίας, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι, παράλληλα με τη δυνατότητα να συνεχίσουν τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν τα καθιερωμένα καθεστώτα στήριξης τους σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3, οι μηχανισμοί αυτοί παρέχουν επίσης στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να επιτύχουν τους εθνικούς στόχους που αναφέρονται στο παράρτημα Ι με βάση το βέλτιστο λόγο κόστους οφέλους, και των τεχνολογικών εξελίξεων, και συμπεράσματα που μπορούν να συναχθούν για την επίτευξη του στόχου της χρήσης 20 % ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε κοινοτικό επίπεδο.

Βάσει της έκθεσης αυτής, η Επιτροπή θα υποβάλει, ανάλογα με την περίπτωση, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, προτάσεις οι οποίες θα καλύπτουν τα προαναφερόμενα στοιχεία, ιδίως δε:

— για το στοιχείο που αναφέρεται στο στοιχείο α), τροποποίηση της στοιχειώδους μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που αναφέρεται στο εν λόγω στοιχείο,

— για το στοιχείο που αναφέρεται στο στοιχείο γ), κατάλληλη προσέγγιση των μέτρων συνεργασίας που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητά τους για την επίτευξη του στόχου του 20 %. Η εν λόγω πρόταση δεν επηρεάζει ούτε το στόχο του 20 % ούτε τον έλεγχο των κρατών μελών επί των εθνικών καθεστώτων στήριξης και των μέτρων συνεργασίας.

9. Το 2018 η Επιτροπή πρέπει να υποβάλλει χάρτη πορείας για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για τη μετά το 2020 περίοδο.

Ο χάρτης πορείας πρέπει να συνοδεύεται, αν είναι σκόπιμο, από τις αναγκαίες νομοθετικές προτάσεις προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για το διάστημα μετά το 2020. Για το σκοπό αυτό, στον χάρτη πορείας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, η πείρα από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και οι τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

10. Το 2021 η Επιτροπή συντάσσει έκθεση για την αξιολόγηση της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Η έκθεση πρέπει να αναφέρεται ιδιαίτερα στον τρόπο με τον οποίο τα ακόλουθα στοιχεία επέτρεψαν στα κράτη μέλη να επιτύχουν τους εθνικούς στόχους που ορίζονται στο παράρτημα Ι, στη βάση του βέλτιστου λόγου κόστους οφέλους:

- α) διαδικασία προετοιμασίας προβλέψεων και εθνικών σχεδίων δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια
- β) αποτελεσματικότητα των μηχανισμών συνεργασίας
- γ) τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης της χρήσης βιοκαυσίμων στις εμπορικές αερομεταφορές
- δ) αποτελεσματικότητα των εθνικών καθεστώτων στήριξης
- ε) συμπεράσματα των εκθέσεων της Επιτροπής σύμφωνα με τις παραγράφους 8 και 9.

Άρθρο 24

Πλατφόρμα διαφάνειας

1. Η Επιτροπή δημιουργεί τηλεματική δημόσια πλατφόρμα διαφάνειας. Η πλατφόρμα αυτή χρησιμεύει για την αύξηση της διαφάνειας και για τη διευκόλυνση και την προαγωγή της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά τις στατιστικές μεταβιβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 6 και τα κοινά έργα που αναφέρονται στα άρθρα 7 και 9. Επιπλέον, η πλατφόρμα μπορεί να χρησιμοποιείται για τη δημοσιοποίηση σχετικών πληροφοριών οι οποίες θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικές από την Επιτροπή ή ένα κράτος μέλος σε σχέση με την παρούσα οδηγία και την επίτευξη των στόχων της.

2. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί μέσω της πλατφόρμας διαφάνειας τις ακόλουθες πληροφορίες, ανάλογα με την περίπτωση, σε συγκεντρωτική μορφή η οποία εξασφαλίζει τη διατήρηση της εμπιστευτικότητας πληροφοριών που είναι ευαίσθητες από εμπορική άποψη:

- α) τα εθνικά σχέδια δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια των κρατών μελών
- β) τα έγγραφα προβλέψεων των κρατών μελών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3, τα οποία συμπληρώνονται το συντομότερο δυνατό με τη σύνοψη της Επιτροπής σχετικά με την πλεονασματική παραγωγή και την εκτιμώμενη ζήτηση εισαγωγών
- γ) τις προσφορές των κρατών μελών να συνεργαστούν για στατιστικές μεταβιβάσεις ή κοινά έργα κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους

δ) τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, σχετικά με τις στατιστικές μεταβιβάσεις μεταξύ κρατών μελών

ε) τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφοι 2 και 3, και στο άρθρο 9, παράγραφοι 4 και 5, σχετικά με τα κοινά έργα

στ) τις εθνικές εκθέσεις των κρατών μελών που αναφέρονται στο άρθρο 22

ζ) τις εκθέσεις της Επιτροπής που αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 3.

Ωστόσο, κατόπιν σχετικού αιτήματος του κράτους μέλους που έχει υποβάλει τις πληροφορίες, η Επιτροπή δεν δημοσιοποιεί τα έγγραφα προβλέψεων των κρατών μελών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3, ούτε τις πληροφορίες των εθνικών εκθέσεων των κρατών μελών που αναφέρονται στο άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχεία ιβ) και ιγ).

Άρθρο 25

Επιτροπές

1. Με εξαίρεση των περιπτώσεων της παραγράφου 2, η Επιτροπή επικουρείται από «επιτροπή για τους πόρους βιώσιμης ενέργειας».

2. Για θέματα που άπτονται της αειφορίας των βιοκαυσίμων και βιορευστών, η Επιτροπή επικουρείται από «επιτροπή για τη βιωσιμότητα των βιοκαυσίμων και βιορευστών».

3. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 3 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

4. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται το άρθρο 5α παράγραφοι 1 έως 4 και το άρθρο 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

Άρθρο 26

Τροποποιήσεις και κατάργηση

1. Στην οδηγία 2001/77/ΕΚ, το άρθρο 2, το άρθρο 3 παράγραφος 2 και τα άρθρα 4 έως 8 διαγράφονται με ισχύ από την 1η Απριλίου 2010.

2. Στην οδηγία 2003/30/ΕΚ, το άρθρο 2, το άρθρο 3 παράγραφοι 2, 3 και 5, και τα άρθρα 5 και 6 διαγράφονται με ισχύ από την 1η Απριλίου 2010.

3. Οι οδηγίες 2001/77/ΕΚ και 2003/30/ΕΚ καταργούνται από την 1η Ιανουαρίου 2012.

Άρθρο 27

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 4 παράγραφοι 1, 2 και 3, τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία έως τις 25 Δεκεμβρίου 2009.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα, αυτά περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη έκδοσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 28

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 29

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 23 Απριλίου 2009.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

H.-G. PÖTTERING

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. NEČAS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Εθνικοί συνολικοί στόχοι για το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην τελική κατανάλωση ενέργειας το 2020 ⁽¹⁾

Α. Εθνικοί συνολικοί στόχοι

	Μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το 2005 (S_{2005})	Στόχος για το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το 2020 (S_{2020})
Βέλγιο	2,2 %	13 %
Βουλγαρία	9,4 %	16 %
Τσεχική Δημοκρατία	6,1 %	13 %
Δανία	17,0 %	30 %
Γερμανία	5,8 %	18 %
Εσθονία	18,0 %	25 %
Ιρλανδία	3,1 %	16 %
Ελλάδα	6,9 %	18 %
Ισπανία	8,7 %	20 %
Γαλλία	10,3 %	23 %
Ιταλία	5,2 %	17 %
Κύπρος	2,9 %	13 %
Λεττονία	32,6 %	40 %
Λιθουανία	15,0 %	23 %
Λουξεμβούργο	0,9 %	11 %
Ουγγαρία	4,3 %	13 %
Μάλτα	0,0 %	10 %
Κάτω Χώρες	2,4 %	14 %
Αυστρία	23,3 %	34 %
Πολωνία	7,2 %	15 %
Πορτογαλία	20,5 %	31 %
Ρουμανία	17,8 %	24 %
Σλοβενία	16,0 %	25 %
Σλοβακική Δημοκρατία	6,7 %	14 %
Φινλανδία	28,5 %	38 %
Σουηδία	39,8 %	49 %
Ηνωμένο Βασίλειο	1,3 %	15 %

Β. Ενδεικτική πορεία

Η ενδεικτική πορεία μνεία της οποίας γίνεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 συνίσταται στην υλοποίηση των ακόλουθων μεριδίων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές:

$S_{2005} + 0,20 (S_{2020} - S_{2005})$, ως μέσος όρος για τη διετή περίοδο 2011-2012

$S_{2005} + 0,30 (S_{2020} - S_{2005})$, ως μέσος όρος για τη διετή περίοδο 2013-2014

⁽¹⁾ Για να είναι δυνατή η επίτευξη των εθνικών στόχων που εκτίθενται στο παρόν παράρτημα, τονίζεται ότι οι κατευθυντήριες γραμμές περί κρατικών ενισχύσεων για την περιβαλλοντική προστασία αναγνωρίζουν τη διαρκή ανάγκη για εθνικούς μηχανισμούς στήριξης της προαγωγής της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

$S_{2005} + 0,45 (S_{2020} - S_{2005})$, ως μέσος όρος για τη διετή περίοδο 2015-2016 και

$S_{2005} + 0,65 (S_{2020} - S_{2005})$, ως μέσος όρος για τη διετή περίοδο 2017-2018,

όπου:

S_{2005} = το μερίδιο για το υπόψη κράτος μέλος το 2005, όπως ορίζεται στον πίνακα του μέρους Α,

και

S_{2020} = το μερίδιο για το υπόψη κράτος μέλος το 2020, όπως ορίζεται στον πίνακα του μέρους Α.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Κανόνας τυποποίησης για τον καταλογισμό της παραγωγής υδροηλεκτρικής και αιολικής ηλεκτρικής ενέργειας

Για τον καταλογισμό της υδροηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται σε ένα δεδομένο κράτος μέλος, εφαρμόζεται ο ακόλουθος κανόνας:

$$Q_{N(norm)} = C_N \times \left[\sum_{i=N-14}^N \frac{Q_i}{C_i} \right] / 15$$

όπου:

- N = έτος αναφοράς
- $Q_{N(norm)}$ = τυποποιημένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που έχει παραχθεί από όλους τους υδροηλεκτρικούς σταθμούς του δεδομένου κράτους μέλους το έτος N , για λογιστικούς σκοπούς
- Q_i = η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που όντως παράγουν το έτος i όλοι οι υδροηλεκτρικοί σταθμοί του συγκεκριμένου κράτους μέλους, μετρούμενη σε GWh, εξαιρουμένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται με συστήματα αποθήκευσης μέσω άντλησης από νερό που έχει προηγουμένως αντληθεί στον άνω ταμιευτήρα
- C_i = η συνολική εγκατεστημένη ισχύς, αφαιρουμένων των συστημάτων αποθήκευσης μέσω άντλησης, όλων των υδροηλεκτρικών σταθμών του κράτους μέλους στο τέλος του έτους i , μετρούμενη σε MW.

Για τον καταλογισμό της αιολικής ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται σε ένα δεδομένο κράτος μέλος, εφαρμόζεται ο ακόλουθος κανόνας:

$$Q_{N(norm)} = \frac{C_N + C_{N-1}}{2} \times \frac{\sum_{i=N-n}^N Q_i}{\sum_{j=N-n}^N \left(\frac{C_j + C_{j-1}}{2} \right)}$$

όπου:

- N = έτος αναφοράς
- $Q_{N(norm)}$ = τυποποιημένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που έχει παραχθεί από όλους τους αιολικούς σταθμούς του δεδομένου κράτους μέλους το έτος N , για λογιστικούς σκοπούς
- Q_i = η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που όντως παράγουν το έτος i όλοι οι αιολικοί σταθμοί του συγκεκριμένου κράτους μέλους, μετρούμενη σε GWh
- C_i = η συνολική εγκατεστημένη ισχύς όλων των αιολικών σταθμών του κράτους μέλους στο τέλος του έτους i , μετρούμενη σε MW
- n = 4 ή ο αριθμός ετών που προηγούνται του έτους N για το οποίο υπάρχουν δεδομένα δυναμικού και παραγωγής για το συγκεκριμένο κράτος μέλος, εάν ο αριθμός αυτός είναι χαμηλότερος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων κίνησης

Καύσιμο	Ενεργειακό περιεχόμενο κατά βάρος (κατώτερη θερμογόνος δύναμη, MJ/kg)	Ενεργειακό περιεχόμενο κατ' όγκο (κατώτερη θερμογόνος δύναμη, MJ/l)
Βιοαιθανόλη (αιθανόλη που παράγεται από βιομάζα)	27	21
Βιο-ΕΤΒΕ (αιθυλοτριτοβουτυλαιθέρας που παράγεται από βιοαιθανόλη)	36 (εκ των οποίων 37 % από ανανεώσιμες πηγές)	27 (εκ των οποίων 37 % από ανανεώσιμες πηγές)
Βιομεθανόλη (μεθανόλη που παράγεται από βιομάζα, για χρήση ως βιοκαύσιμο)	20	16
Βιο-ΜΤΒΕ (μεθυλοτριτοβουτυλαιθέρας που παράγεται από βιομεθανόλη)	35 (εκ των οποίων 22 % από ανανεώσιμες πηγές)	26 (εκ των οποίων 22 % από ανανεώσιμες πηγές)
Βιο-ΔΜΕ (διμεθυλαιθέρας που παράγεται από βιομάζα, για χρήση ως βιοκαύσιμο)	28	19
Βιο-ΤΑΕΕ (τριταμυλαιθυλαιθέρας που παράγεται από βιοαιθανόλη)	38 (εκ των οποίων 29 % από ανανεώσιμες πηγές)	29 (εκ των οποίων 29 % από ανανεώσιμες πηγές)
Βιοβουτανόλη (βουτανόλη που παράγεται από βιομάζα, για χρήση ως βιοκαύσιμο)	33	27
Βιοντίζελ (μεθυλεστέρας που παράγεται από φυτικά ή ζωικά έλαια, ποιότητας ντίζελ, για χρήση ως βιοκαύσιμο)	37	33
Ντίζελ Fischer-Tropsch (συνθετικός υδρογονάνθρακας ή μείγμα συνθετικών υδρογονανθράκων που παράγεται από βιομάζα)	44	34
Υδρογονοκατεργασμένα φυτικά έλαια (φυτικά έλαια που έχουν υποβληθεί σε θερμοχημική κατεργασία με υδρογόνο)	44	34
Καθαρά φυτικά έλαια (έλαια από ελαιούχα φυτά, παραγόμενα με συμπίεση, έκθλιψη ή ανάλογες μεθόδους, φυσικά ή εξευγενισμένα αλλά μη χημικώς τροποποιημένα, όταν είναι συμβατά με τον τύπο του οικείου κινητήρα και τις αντίστοιχες απαιτήσεις όσον αφορά τις εκπομπές)	37	34
Βιοαέριο (καύσιμο αέριο που παράγεται από βιομάζα ή/και από το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αποβλήτων, το οποίο μπορεί να καθαριστεί και να αναβαθμιστεί σε ποιότητα φυσικού αερίου, για χρήση ως βιοκαύσιμο, ή ξυλαέριο)	50	—
Βενζίνη	43	32
Ντίζελ	43	36

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Πιστοποίηση επαγγελματικής επάρκειας εγκαταστατών

Τα καθεστώτα πιστοποίησης ή τα ισοδύναμα καθεστώτα χαρακτηρισμού που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 3, βασίζονται στα ακόλουθα κριτήρια:

1. Η διαδικασία πιστοποίησης ή χαρακτηρισμού είναι διαφανής και σαφώς καθορισμένη από το κράτος μέλος ή από τον διοικητικό φορέα που αυτό ορίζει.
2. Η επαγγελματική επάρκεια των εγκαταστατών συστημάτων βιομάζας, αντλιών θερμότητας, γεωθερμικών μικρού βάθους, ηλιακών φωτοβολταϊκών και ηλιοθερμικών συστημάτων πρέπει να πιστοποιείται στο πλαίσιο αναγνωρισμένου προγράμματος κατάρτισης ή από αναγνωρισμένο πάροχο κατάρτισης.
3. Η αναγνώριση του προγράμματος κατάρτισης ή του παρόχου κατάρτισης πρέπει να γίνεται από το εκάστοτε κράτος μέλος ή από τον διοικητικό οργανισμό που αυτό έχει ορίσει. Ο οργανισμός αναγνώρισης βεβαιώνεται για τη συνέχεια και την περιφερειακή ή εθνική κάλυψη του προγράμματος κατάρτισης που προσφέρει ο πάροχος κατάρτισης. Ο πάροχος κατάρτισης πρέπει να διαθέτει κατάλληλες τεχνικές εγκαταστάσεις πρακτικής εξάσκησης, και ιδίως εργαστηριακό εξοπλισμό ή ανάλογες εγκαταστάσεις. Πέραν της βασικής κατάρτισης, ο πάροχος κατάρτισης πρέπει επίσης να προσφέρει βραχύτερους κύκλους επιμόρφωσης επί επίκαιρων θεμάτων, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών, που να επιτρέπουν τη διά βίου μάθηση των εγκαταστατών. Ο πάροχος κατάρτισης μπορεί να είναι κατασκευαστής σχετικού εξοπλισμού ή συστημάτων, ίδρυμα ή ένωση.
4. Η κατάρτιση που οδηγεί στην πιστοποίηση ή τον χαρακτηρισμό της επαγγελματικής επάρκειας των εγκαταστατών πρέπει να περιλαμβάνει ένα θεωρητικό και ένα πρακτικό σκέλος. Στο τέλος της κατάρτισης, ο εγκαταστάτης πρέπει να διαθέτει δεξιότητες εγκατάστασης των σχετικών εξοπλισμών και συστημάτων που να ανταποκρίνονται στις προσδοκίες απόδοσης και αξιοπιστίας των πελατών, να επιδεικνύει δεξιότητες και να παράγει ποιοτικές εργασίες, και να τηρεί όλους τους εφαρμοστέους κώδικες και πρότυπα, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν την ενέργεια και την οικολογική σήμανση.
5. Η παροχή κατάρτισης ολοκληρώνεται με τη διενέργεια εξετάσεων από τις οποίες εξαρτάται η χορήγηση πιστοποιητικού ή ο χαρακτηρισμός. Οι εξετάσεις πρέπει να περιλαμβάνουν πρακτική αξιολόγηση της επιτυχούς εγκατάστασης λεβήτων ή θερμαστών βιομάζας, αντλιών θερμότητας, γεωθερμικών εγκαταστάσεων μικρού βάθους, ηλιακών φωτοβολταϊκών ή ηλιοθερμικών εγκαταστάσεων.
6. Τα καθεστώτα πιστοποίησης ή τα ισοδύναμα καθεστώτα χαρακτηρισμού που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 3, λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές:
 - a) Πρέπει να προσφέρονται αναγνωρισμένα προγράμματα κατάρτισης για τους εγκαταστάτες με επαγγελματική πείρα, που έχουν παρακολουθήσει ή παρακολουθούν τους ακόλουθους τύπους κατάρτισης:
 - i) για τους εγκαταστάτες λεβήτων και θερμαστών βιομάζας: κατάρτιση υδραυλικού, εγκαταστάτη σωληνώσεων, μηχανικού θέρμανσης ή τεχνικού εγκαταστάσεων υγιεινής, θέρμανσης ή ψύξης, ως προαπαιτούμενο,
 - ii) για τους εγκαταστάτες αντλιών θερμότητας: κατάρτιση υδραυλικού ή μηχανικού ψυκτικού εξοπλισμού, και βασικές γνώσεις ηλεκτρολογίας και υδραυλικής (κοπή σωλήνων, ηλεκτροκόλληση σωλήνων, κόλληση σωλήνων με κόλλα, θερμομόνωση, σφράγιση εξαρτημάτων, ανίχνευση διαρροών και εγκατάσταση συστημάτων θέρμανσης ή ψύξης), ως προαπαιτούμενο,
 - iii) για τους εγκαταστάτες ηλιακών φωτοβολταϊκών ή ηλιοθερμικών συστημάτων: κατάρτιση υδραυλικού ή ηλεκτρολόγου, και γνώσεις υδραυλικής, ηλεκτρολογίας και τεχνικής στεγών (γνώσεις ηλεκτροκόλλησης σωλήνων, κόλλησης σωλήνων με κόλλα, σφράγισης εξαρτημάτων, ανίχνευσης υδραυλικών διαρροών, ικανότητα σύνδεσης καλωδιώσεων, εξοικείωση με τα βασικά υλικά επικάλυψης και τις μεθόδους υδρομόνωσης και στεγανοποίησης στεγών), ως προαπαιτούμενο, ή
 - iv) πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχει στους εγκαταστάτες κατάλληλες δεξιότητες που αντιστοιχούν σε τριετή εκπαίδευση στους τομείς δεξιοτήτων που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) ή γ), και το οποίο περιλαμβάνει τόσο θεωρητική εκπαίδευση όσο και πρακτική επαγγελματική εξάσκηση.
 - β) Το θεωρητικό σκέλος της κατάρτισης των εγκαταστατών θερμαστών και λεβήτων βιομάζας πρέπει να παρέχει σφαιρική εικόνα της κατάστασης της αγοράς βιομάζας και να καλύπτει οικολογικές πτυχές, τα βιοκαύσιμα, την εφοδιαστική, την πυροπροστασία, τις σχετικές επιδοτήσεις, τις τεχνικές καύσης, τα συστήματα ανάφλεξης, τις βέλτιστες υδραυλικές λύσεις, σύγκριση κόστους — κερδών, καθώς και τον σχεδιασμό, την εγκατάσταση και τη συντήρηση λεβήτων και θερμαστών βιομάζας. Η κατάρτιση πρέπει επίσης να παρέχει επαρκή γνώση των τυχόν ευρωπαϊκών προτύπων που αφορούν τις τεχνολογίες και τα βιοκαύσιμα (π.χ. τα συσσωματώματα βιομάζας) και της εθνικής και της κοινοτικής νομοθεσίας που αφορά τη βιομάζα.

- γ) Το θεωρητικό σκέλος της κατάρτισης των εγκαταστατών αντλιών θερμότητας πρέπει να παρέχει σφαιρική εικόνα της κατάστασης της αγοράς αντλιών θερμότητας και να καλύπτει τους γεωθερμικούς πόρους και τις θερμοκρασίες εδάφους των διαφόρων περιοχών, την αναγνώριση των εδαφών και των πετρωμάτων από άποψη θερμικής αγωγιμότητας, τους κανονισμούς που διέπουν τη χρήση γεωθερμικών πόρων, τη σκοπιμότητα χρησιμοποίησης αντλιών θερμότητας σε κτίρια και τον προσδιορισμό του καταλληλότερου συστήματος αντλίας θερμότητας, καθώς και τις αντίστοιχες τεχνικές απαιτήσεις, απαιτήσεις ασφαλείας, φιλτραρίσματος αέρα, σύνδεσης με την πηγή θερμότητας και διάταξης συστήματος. Η κατάρτιση πρέπει επίσης να παρέχει επαρκή γνώση των τυχόν ευρωπαϊκών προτύπων που αφορούν τις αντλίες θερμότητας και της σχετικής εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας. Οι εγκαταστάτες πρέπει να αποκτούν τις ακόλουθες βασικές δεξιότητες:
- i) βασική κατανόηση της φυσικής και των αρχών λειτουργίας μιας αντλίας θερμότητας, συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών του κύκλου της αντλίας: σχέση μεταξύ των χαμηλών θερμοκρασιών του απαγωγέα θερμότητας, των υψηλών θερμοκρασιών της πηγής θερμότητας και της απόδοσης του συστήματος, προσδιορισμός του συντελεστή απόδοσης (COP) και του εποχιακού συντελεστή απόδοσης (SPF),
 - ii) κατανόηση των επιμέρους στοιχείων των αντλιών θερμότητας και της λειτουργίας τους στον κύκλο της αντλίας, και ιδίως του συμπιεστή, της βαλβίδας εκτόνωσης, του εξατμιστή, του συμπυκνωτή, των κατασκευαστικών στοιχείων και εξαρτημάτων, των λιπαντικών ελαίων, των ψυκτικών μέσων, των δυνατοτήτων υπερθέρμανσης, υπόψυξης και ψύξης και
 - iii) ικανότητα επιλογής και διαστασιολόγησης των συστατικών μερών σε τυπικές καταστάσεις εγκατάστασης, και ιδίως ικανότητα προσδιορισμού των τυπικών τιμών των θερμικών φορτίων διαφορετικών κτιρίων και για την παραγωγή θερμού νερού βάσει της κατανάλωσης ενέργειας, ικανότητα προσδιορισμού της ισχύος της αντλίας θερμότητας στο θερμικό φορτίο για την παραγωγή θερμού νερού, στη μάζα αποθήκευσης του κτιρίου και στη διακοπτόμενη παροχή ρεύματος προσδιορισμός του συστατικού μέρους που θα χρησιμεύει ως δεξαμενή αποθήκευσης και του όγκου του, και επιλογή ενσωμάτωσης δεύτερου συστήματος θέρμανσης.
- δ) Το θεωρητικό σκέλος της κατάρτισης των εγκαταστατών ηλιακών φωτοβολταϊκών και ηλιοθερμικών συστημάτων πρέπει να παρέχει σφαιρική εικόνα της κατάστασης της αγοράς των ηλιακών προϊόντων και των συγκρίσεων κόστους και κέρδους, και να καλύπτει τις οικολογικές πτυχές, τα συστατικά μέρη, τα χαρακτηριστικά και τη διαστασιολόγηση των ηλιακών συστημάτων, την επιλογή συστημάτων ακριβείας και τη διαστασιολόγηση των συστατικών μερών, τον προσδιορισμό της ζήτησης θερμότητας, την πυροπροστασία, τις σχετικές επιδοτήσεις, καθώς και τον σχεδιασμό, την εγκατάσταση και τη συντήρηση ηλιακών φωτοβολταϊκών και ηλιοθερμικών εγκαταστάσεων. Η κατάρτιση πρέπει επίσης να παρέχει επαρκή γνώση των τυχόν ευρωπαϊκών προτύπων που αφορούν τις τεχνολογίες και τις πιστοποιήσεις όπως η «Solar Keymark», καθώς και της σχετικής εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας. Οι εγκαταστάτες πρέπει να αποκτούν τις ακόλουθες βασικές δεξιότητες:
- i) ικανότητα εργασίας και χρήσης των απαιτούμενων εργαλείων και εξοπλισμών με ασφάλεια, τηρουμένων των κωδικών και προτύπων ασφαλείας, και ικανότητα προσδιορισμού των υδραυλικών, ηλεκτρολογικών και άλλων κινδύνων που συνδέονται με τις ηλιακές εγκαταστάσεις,
 - ii) ικανότητα αναγνώρισης των συστημάτων και των συστατικών μερών των ενεργητικών και παθητικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένου του μηχανολογικού σχεδιασμού τους, και ικανότητα προσδιορισμού της θέσης των συστατικών μερών και της διάταξης και διαμόρφωσης του συστήματος,
 - iii) ικανότητα προσδιορισμού της απαιτούμενης θέσης, προσανατολισμού και κλίσης του ηλιακού φωτοβολταϊκού συλλέκτη και του ηλιακού θερμοσίφωνα, λαμβανομένων υπόψη της σκίασης, της ηλιακής πρόσβασης, της δομικής ακεραιότητας, της καταλληλότητας της εγκατάστασης για το εκάστοτε κτίριο ή κλίμα, και ικανότητα αναγνώρισης των κατάλληλων μεθόδων εγκατάστασης για τους διαφορετικούς τύπους στέγης και της αναλογίας εξοπλισμού που απαιτείται για την εγκατάσταση και
 - iv) για τα ηλιακά φωτοβολταϊκά συστήματα ειδικότερα, ικανότητα αναπροσαρμογής του ηλεκτρολογικού σχεδιασμού, και ιδίως ικανότητα προσδιορισμού των ονομαστικών εντάσεων ρεύματος, επιλογής των κατάλληλων αγωγών και ροών για κάθε ηλεκτρικό κύκλωμα, επιλογής του κατάλληλου μεγέθους, δυναμικότητας και θέσης κάθε συνδεδεμένου εξοπλισμού και υποσυστήματος και επιλογής κατάλληλου σημείου διασύνδεσης.
- ε) Η πιστοποίηση του εγκαταστάτη πρέπει να έχει περιορισμένη χρονική διάρκεια, ώστε για την ανανέωσή της να απαιτείται η παρακολούθηση μαθημάτων ή άλλου προγράμματος επιμόρφωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Κανόνες υπολογισμού του αντίκτυπου των βιοκαυσίμων, βιορευστών και των συγκριτικών τους ορυκτών καυσίμων στα αέρια θερμοκηπίου

A. Τυπικές και προκαθορισμένες τιμές για τα βιοκαύσιμα τα οποία παράγονται χωρίς καθαρές εκπομπές άνθρακα λόγω αλλαγών στις χρήσεις γης

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου	Τυπικές τιμές μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου	Προκαθορισμένες τιμές μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου
αιθανόλη ζαχαρότευτλων	61 %	52 %
αιθανόλη σίτου (δεν διευκρινίζεται το καύσιμο διεργασίας)	32 %	16 %
αιθανόλη σίτου (με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ)	32 %	16 %
αιθανόλη σίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	45 %	34 %
αιθανόλη σίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ)	53 %	47 %
αιθανόλη σίτου (με χρήση άχυρου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ)	69 %	69 %
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ), παραγόμενη στην Κοινότητα	56 %	49 %
αιθανόλη ζαχαροκάλαμου	71 %	71 %
το ποσοστό αιθυλοτριτοβουτυλαιθέρα που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές (ETBE)	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
το ποσοστό τριταμυλαιθυλαιθέρα που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές (TAEE)	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
βιοντίζελ κράμβης	45 %	38 %
βιοντίζελ ηλιανθίου	58 %	51 %
βιοντίζελ σπόρων σόγιας	40 %	31 %
βιοντίζελ φοινικέλαιου (δεν διευκρινίζεται η μέθοδος επεξεργασίας)	36 %	19 %
βιοντίζελ φοινικέλαιου (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	62 %	56 %
βιοντίζελ από χρησιμοποιημένα φυτικά έλαια ή ζωικά λίπη (*)	88 %	83 %
υδρογονοκατεργασμένο κραμβέλαιο	51 %	47 %
υδρογονοκατεργασμένο ηλιέλαιο	65 %	62 %
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (δεν διευκρινίζεται η μέθοδος επεξεργασίας)	40 %	26 %
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	68 %	65 %
καθαρό κραμβέλαιο	58 %	57 %
Βιοαέριο από αστικά οργανικά απόβλητα, ως συμπιεσμένο φυσικό αέριο	80 %	73 %
Βιοαέριο από υγρή ζωική κοπριά, ως συμπιεσμένο φυσικό αέριο	84 %	81 %
Βιοαέριο από ξηρή ζωική κοπριά, ως συμπιεσμένο φυσικό αέριο	86 %	82 %

(*) Δεν περιλαμβάνονται τα ζωικά λίπη που παράγονται από ζωικά υποπροϊόντα τα οποία ταξινομούνται ως υλικό κατηγορίας 3 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Οκτωβρίου 2002, για τον καθορισμό υγειονομικών κανόνων σχετικά με τα ζωικά υποπροϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EE L 273 της 10.10.2002, σ. 1.

- Β. Εκτιμώμενες τυπικές και προκαθορισμένες τιμές για τα μελλοντικά βιοκαύσιμα –ανύπαρκτα ή υπάρχοντα σε αμελητέες ποσότητες στην αγορά τον Ιανουάριο του 2008– που παράγονται χωρίς καθαρές εκπομπές άνθρακα λόγω αλλαγών στις χρήσεις γης

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου	Τυπικές τιμές μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου	Προκαθορισμένες τιμές μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου
αιθανόλη από άχυρο σίτου	87 %	85 %
αιθανόλη από απόβλητα ξύλου	80 %	74 %
αιθανόλη από ξυλεία καλλιέργειας	76 %	70 %
ντίζελ Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου	95 %	95 %
ντίζελ Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας	93 %	93 %
διμεθυλαιθέρας από απόβλητα ξύλου (ΔΜΕ)	95 %	95 %
ΔΜΕ από ξυλεία καλλιέργειας	92 %	92 %
μεθανόλη από απόβλητα ξύλου	94 %	94 %
μεθανόλη από ξυλεία καλλιέργειας	91 %	91 %
το ποσοστό μεθυλοτριτοβουτυλαιθέρα που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές (MTBE)	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής μεθανόλης	

Γ. Μεθοδολογία

1. Οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που οφείλονται στην παραγωγή και τη χρήση καυσίμων, βιοκαυσίμων και βιορευστών για τις μεταφορές υπολογίζονται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr} - e_{ee},$$

όπου:

- E = συνολικές εκπομπές από τη χρήση του καυσίμου,
 e_{ec} = εκπομπές από τη λήψη ή την καλλιέργεια των πρώτων υλών,
 e_l = ετήσιες εκπομπές από την τροποποίηση των αποθεμάτων άνθρακα που οφείλονται σε αλλαγή των χρήσεων γης,
 e_p = εκπομπές από την επεξεργασία,
 e_{td} = εκπομπές από τη μεταφορά και διανομή,
 e_u = εκπομπές από το χρησιμοποιούμενο καύσιμο,
 e_{sca} = μείωση εκπομπών μέσω σφύρευσης άνθρακα στο έδαφος χάρη στην καλύτερη γεωργική διαχείριση,
 e_{ccs} = μείωση εκπομπών μέσω δέσμευσης και παγίδευσης του άνθρακα και γεωλογικής αποθήκευσης,
 e_{ccr} = μείωση εκπομπών μέσω δέσμευσης και αντικατάστασης του άνθρακα και
 e_{ee} = μείωση εκπομπών λόγω πλεονάζουσας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στους σταθμούς συμπαραγωγής ηλεκτρισμού-θερμότητας.

Οι εκπομπές από την κατασκευή των μηχανημάτων και εξοπλισμών δεν λαμβάνονται υπόψη.

2. Οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που οφείλονται στη χρήση των καυσίμων (E) εκφράζονται σε γραμμάρια ισοδυνάμου CO_2 ανά MJ καυσίμου ($\text{g CO}_{2\text{eq}}/\text{MJ}$).
3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, για τα καύσιμα κίνησης, οι τιμές που εκφράζονται σε $\text{g CO}_{2\text{eq}}/\text{MJ}$ μπορούν να αναπροσαρμόζονται κατά τρόπο ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορές μεταξύ της χρήσιμης απόδοσης των καυσίμων, εκφραζόμενης σε km/MJ . Προσαρμογές αυτού του είδους επιτρέπονται μόνο εφόσον αποδεικνύονται οι διαφορές ως προς τη χρήσιμη απόδοση.
4. Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που οφείλεται στα βιοκαύσιμα και βιορευστά υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{ΜΕΙΩΣΗ} = (E_F - E_B)/E_F,$$

όπου:

- E_B = συνολικές εκπομπές από το βιοκαύσιμο ή βιορευστό και
 E_F = συνολικές εκπομπές από το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο.

5. Τα αέρια θερμοκηπίου που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς της παραγράφου 1 είναι τα ακόλουθα: CO₂, N₂O και CH₄. Για τους σκοπούς του υπολογισμού της ισοδυναμίας CO₂, στα αέρια αυτά αποδίδονται οι ακόλουθες τιμές:

CO₂: 1

N₂O: 296

CH₄: 23.

6. Στις εκπομπές από τη λήψη ή την καλλιέργεια των πρώτων υλών (e_{cc}) συμπεριλαμβάνονται οι εκπομπές από την ίδια τη διαδικασία εξόρυξης, λήψης ή καλλιέργειας, από τη συλλογή των πρώτων υλών, από τα απόβλητα και τις διαρροές, και από την παραγωγή των χημικών ουσιών ή προϊόντων που χρησιμοποιούνται για τη λήψη και την καλλιέργεια των πρώτων υλών. Δεν λαμβάνεται υπόψη η δέσμευση του CO₂ κατά την καλλιέργεια των πρώτων υλών. Αφαιρούνται οι πιστοποιημένες μειώσεις εκπομπών αερίων θερμοκηπίου λόγω καύσης αερίου στους πυρσούς ασφαλείας των ανά τον κόσμο εγκαταστάσεων πετρελαίου. Για τις εκτιμήσεις των εκπομπών από τις καλλιέργειες πρώτων υλών μπορούν να χρησιμοποιούνται μέσοι όροι υπολογιζόμενοι για μικρότερες γεωγραφικές περιοχές από εκείνες που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των προκαθορισμένων τιμών, εάν δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν πραγματικές τιμές.

7. Οι ετήσιες εκπομπές από την τροποποίηση των αποθεμάτων άνθρακα λόγω αλλαγής στις χρήσεις γης, e_l, υπολογίζονται διαιρώντας ισομερώς τις συνολικές εκπομπές μιας εικοσαετίας. Για τον υπολογισμό αυτών των εκπομπών, χρησιμοποιείται ο ακόλουθος τύπος:

$$e_l = (CS_R - CS_A) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P - e_B \text{ (}^1\text{)},$$

όπου:

e_l = ετήσιες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από την τροποποίηση των αποθεμάτων άνθρακα λόγω αλλαγής των χρήσεων γης (μετρούμενες σε μάζα ισοδυναμίου CO₂ ανά μονάδα ενέργειας παραγόμενης από βιοκαύσιμο)

CS_R = απόθεμα άνθρακα ανά εδαφική μονάδα συνδεόμενη με τις χρήσεις γης αναφοράς (μετρούμενο ως μάζα άνθρακα ανά εδαφική μονάδα, συμπεριλαμβανομένων του εδάφους και της βλάστησης). Οι χρήσεις γης αναφοράς είναι οι χρήσεις γης τον Ιανουάριο του 2008 ή 20 έτη πριν από τη λήψη των πρώτων υλών, λαμβάνοντας υπόψη τη μεταγενέστερη ημερομηνία

CS_A = απόθεμα άνθρακα ανά εδαφική μονάδα συνδεόμενη με τις πραγματικές χρήσεις γης (μετρούμενο ως μάζα άνθρακα ανά εδαφική μονάδα, συμπεριλαμβανομένων του εδάφους και της βλάστησης). Σε περιπτώσεις όπου το απόθεμα άνθρακα συσσωρεύεται περισσότερο από ένα έτος, η τιμή που αποδίδεται στο CS_A είναι το υπολογιζόμενο απόθεμα ανά εδαφική μονάδα μετά από είκοσι έτη ή όταν η καλλιέργεια ωριμάσει, ανάλογα με το ποιο από τα δύο θα συμβεί πρώτο

P = παραγωγικότητα της καλλιέργειας (μετρούμενη ως ενέργεια παραγόμενη από βιοκαύσιμα ή βιορευστά ανά εδαφική μονάδα ετησίως) και

e_B = προσάυξηση 29 g CO_{2eq}/MJ για τα βιοκαύσιμα και βιορευστά των οποίων η βιομάζα προέρχεται από αποκατεστημένα υποβαθμισμένα εδάφη υπό τους όρους του σημείου 8.

8. Η προσάυξηση 29 g CO_{2eq}/MJ αναγνωρίζεται εφόσον διατεθούν στοιχεία ότι τα εδάφη:

- α) δεν χρησιμοποιούνταν για γεωργικούς ή οισοσδήποτε άλλους σκοπούς τον Ιανουάριο 2008 και
- β) εμπίπτουν σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες:
 - i) ήταν είτε σοβαρά υποβαθμισμένα, συμπεριλαμβανομένων των εδαφών που προηγουμένως χρησιμοποιούνταν για γεωργικούς σκοπούς,
 - ii) είτε έντονα μολυσμένα.

Η προσάυξηση 29 g CO_{2eq}/MJ εφαρμόζεται επί Χ το πολύ έτη από την ημερομηνία μετατροπής των εδαφών σε γεωργική εκμετάλλευση, υπό τον όρον ότι εξασφαλίζονται τακτική αύξηση του αποθέματος άνθρακα και μείωση της διάβρωσης των σοβαρά υποβαθμισμένων εδαφών της περίπτωσης i) και, στην περίπτωση των μολυσμένων εδαφών της περίπτωσης ii), μείωση της μόλυνσης.

9. Οι κατηγορίες της παραγράφου 8, στοιχείο β) ορίζονται ως εξής:

- α) «σοβαρά υποβαθμισμένα εδάφη»: εδάφη των οποίων η περιεκτικότητα σε αλάτι αυξήθηκε σημαντικά κατά τη διάρκεια σημαντικής περιόδου ή των οποίων η περιεκτικότητα σε οργανικές ύλες είναι ιδιαίτερα χαμηλή και τα οποία είναι σοβαρά διαβρωμένα
- β) «σημαντικά μολυσμένα εδάφη»: εδάφη που δεν προσφέρονται για την παραγωγή τροφίμων ή ζωοτροφών λόγω του επιπέδου μόλυνσης.

Συμπεριλαμβάνονται τα εδάφη για τα οποία η Επιτροπή έχει λάβει απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 4 τέταρτο εδάφιο.

(¹) Η σταθερά που προκύπτει από τη διαίρεση του μοριακού βάρους του CO₂ (44,010 g/mol) με το μοριακό βάρος του άνθρακα (12,011 g/mol) ισούται προς 3,664.

10. Η Επιτροπή εκπονεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009 οδηγό για τον υπολογισμό των αποθεμάτων άνθρακα του εδάφους βάσει των κατευθυντήριων γραμμών της IPCC (Διακυβερνητική Ομάδα για την Αλλαγή του Κλίματος) του 2006 για τις εθνικές στατιστικές απογραφές αερίων του θερμοκηπίου — τόμος 4. Μετά την εκπόνησή του από την Επιτροπή, ο οδηγός αυτός χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό των αποθεμάτων άνθρακα του εδάφους για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.

11. Στις εκπομπές από την επεξεργασία, e_p , περιλαμβάνονται οι εκπομπές από την ίδια τη διαδικασία επεξεργασίας, από τα απόβλητα και τις διαρροές, και από την παραγωγή των χημικών ουσιών ή προϊόντων που χρησιμοποιούνται στην επεξεργασία.

Για τον υπολογισμό της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας μη παραγόμενης στη μονάδα παραγωγής καυσίμου, η ένταση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παραγωγής και διανομής αυτής της ηλεκτρικής ενέργειας λογίζεται ως ίση με τη μέση ένταση εκπομπών της παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας σε μια δεδομένη περιφέρεια. Κατ' εξαίρεση του κανόνα αυτού οι παραγωγοί μπορούν να χρησιμοποιούν μια μέση τιμή για την ηλεκτρική ενέργεια που έχει παραχθεί από έναν μεμονωμένο σταθμό ηλεκτροπαραγωγής, εφόσον ο σταθμός αυτός δεν είναι συνδεδεμένος με το δίκτυο ηλεκτροδότησης.

12. Στις εκπομπές από τη μεταφορά και διανομή, e_{td} , συμπεριλαμβάνονται οι εκπομπές από τη μεταφορά και αποθήκευση πρώτων υλών και ημιτελών υλικών και από την αποθήκευση και διανομή τελικών υλικών. Οι εκπομπές από τη μεταφορά και τη διανομή που πρέπει να ληφθούν υπόψη στο σημείο 6 δεν καλύπτονται από το σημείο αυτό.

13. Οι εκπομπές από το χρησιμοποιούμενο καύσιμο, e_w , λογίζονται ως μηδενικές για τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά.

14. Η μείωση εκπομπών μέσω δέσμευσης και γεωλογικής αποθήκευσης του άνθρακα e_{ccs} που δεν έχει ήδη ληφθεί υπόψη στο e_p περιορίζεται στις εκπομπές που αποφεύγονται μέσω της δέσμευσης και παγίδευσης του εκπεμπόμενου CO₂ που συνδέεται άμεσα με την εξόρυξη, μεταφορά, επεξεργασία και διανομή του καυσίμου.

15. Η μείωση εκπομπών μέσω δέσμευσης και υποκατάστασης του άνθρακα, e_{cst} , περιορίζεται στις εκπομπές που αποφεύγονται μέσω της δέσμευσης του CO₂ που προέρχεται από βιομάζα και που χρησιμοποιείται προς υποκατάσταση του ορυκτής προέλευσης CO₂ που χρησιμοποιείται σε εμπορικά προϊόντα και υπηρεσίες.

16. Η μείωση εκπομπών λόγω πλεονάζουσας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στους σταθμούς συμπαραγωγής ηλεκτρισμού-θερμότητας, e_{ee} , λαμβάνεται υπόψη σε σχέση με την πλεονάζουσα ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από συστήματα παραγωγής καυσίμου που χρησιμοποιούν συμπαραγωγή εκτός εάν το καύσιμο που χρησιμοποιείται για τη συμπαραγωγή είναι παραπροϊόν άλλο πλην υπολείμματος γεωργικής συγκομιδής. Για τον υπολογισμό αυτής της πλεονάζουσας ηλεκτρικής ενέργειας, το μέγεθος της μονάδας συμπαραγωγής λογίζεται ως το ελάχιστο απαιτούμενο για την παροχή, από τη μονάδα συμπαραγωγής, της θερμότητας που χρειάζεται για την παραγωγή του καυσίμου. Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που συνδέεται με αυτή την πλεονάζουσα ηλεκτρική ενέργεια λογίζεται ως ίση με την ποσότητα αερίων θερμοκηπίου που θα εκέμπονταν εάν ίση ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας παραγόταν σε σταθμό ηλεκτροπαραγωγής που χρησιμοποιεί το ίδιο καύσιμο με τη μονάδα συμπαραγωγής.

17. Όταν μια διαδικασία παραγωγής καυσίμου παράγει, σε συνδυασμό, το καύσιμο για το οποίο υπολογίζονται οι εκπομπές και ένα ή περισσότερα άλλα προϊόντα («παραπροϊόντα»), οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου διαιρούνται μεταξύ του τελικού καυσίμου ή του ενδιάμεσου καυσίμου προϊόντος και των παραπροϊόντων κατ' αναλογία προς το ενεργειακό τους περιεχόμενο (που προσδιορίζεται από την κατώτερη θερμογόνο δύναμη στην περίπτωση παραπροϊόντων διαφορετικών από την ηλεκτρική ενέργεια).

18. Για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 17, οι προς διαίρεση εκπομπές είναι $e_{cc} + e_l$ + τα κλάσματα εκπομπών e_p , e_{td} και e_{ee} που παράγονται κατά τα στάδια της διαδικασίας μέχρι και το στάδιο παραγωγής παραπροϊόντος. Εάν ο καταλογισμός εκπομπών σε παραπροϊόντα έχει γίνει σε προηγούμενο στάδιο της διαδικασίας στο πλαίσιο του κύκλου ζωής, το κλάσμα των εκπομπών που αποδίδονται κατά το τελευταίο αυτό στάδιο της διαδικασίας στο ενδιάμεσο καύσιμο προϊόν χρησιμοποιείται για τον σκοπό αυτό, αντί του συνόλου των εκπομπών αυτών.

Στην περίπτωση των βιοκαυσίμων και βιορευστών, για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού λαμβάνονται υπόψη όλα τα παραπροϊόντα, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρικής ενέργειας που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του σημείου 16, με εξαίρεση τα υπολείμματα γεωργικής συγκομιδής (π.χ. άχυρο, υπολείμματα ζαχαροκάλαμου, φλοιοί, σπάδικες αραβοσίτου και κελύφη καρπών). Για τους σκοπούς του ίδιου υπολογισμού, τα παραπροϊόντα που έχουν αρνητικό ενεργειακό περιεχόμενο λογίζονται ως έχοντα μηδενικό ενεργειακό περιεχόμενο.

Τα απόβλητα, τα υπολείμματα γεωργικής καλλιέργειας όπως άχυρο, υπολείμματα ζαχαροκάλαμου, φλοιοί, σπάδικες αραβοσίτου και κελύφη καρπών και τα κατάλοιπα επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ακαθάρσιτης γλυκερίνης (ήτοι, μη διυλισμένης γλυκερίνης), λογίζεται ότι έχουν μηδενικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής τους μέχρι τη διαδικασία συλλογής τους.

Στην περίπτωση των καυσίμων που παράγονται σε διυλιστήρια, η μονάδα ανάλυσης για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 17 είναι το διυλιστήριο.

19. Στην περίπτωση των βιοκαυσίμων, για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 4, οι εκπομπές από το αντικαθιστάμενο ορυκτό καύσιμο E_F είναι οι πιο πρόσφατες διαθέσιμες πραγματικές μέσες εκπομπές από το ορυκτό μέρος της βενζίνης και του ντίζελ που καταναλώνονται στην Κοινότητα, όπως κοινοποιούνται δυνάμει της οδηγίας 98/70/ΕΚ. Εάν δεν διατίθενται τέτοια δεδομένα, χρησιμοποιείται η τιμή 83,8 g CO_{2eq}/MJ.

Στην περίπτωση των βιορευστών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 4 η τιμή του συντελεστή E_F είναι 91 g CO_{2eq}/MJ.

Στην περίπτωση των βιορευστών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή θερμότητας, για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 4 η τιμή του συντελεστή E_F είναι 77 g CO_{2eq}/MJ.

Στην περίπτωση των βιορευστών που χρησιμοποιούνται για τη συμπαραγωγή ηλεκτρισμού-θερμότητας, για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 4 η τιμή του συντελεστή E_F είναι 85 g CO_{2eq}/MJ.

Δ. Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για καλλιέργεια: « e_{ec} » όπως ορίζεται στο μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου ή βιορευστού	Τυπικές εκπομπές αερίων θερμκηπίου (g CO _{2eq} /MJ)	Προκαθορισμένες εκπομπές αερίων θερμκηπίου (g CO _{2eq} /MJ)
αιθανόλη ζαχαρότευτλων	12	12
αιθανόλη σίτου	23	23
αιθανόλη αραβοσίτου, παραγόμενη στην Κοινότητα	20	20
αιθανόλη ζαχαροκάλαμου	14	14
το ποσοστό ETBE που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
το ποσοστό ΤΑΕΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
βιοντίζελ κράμβης	29	29
βιοντίζελ ηλίανθου	18	18
βιοντίζελ σπόρων σόγιας	19	19
βιοντίζελ φοινικέλαιου	14	14
βιοντίζελ από χρησιμοποιημένα φυτικά έλαια ή ζωικά λίπη (*)	0	0
υδρογονοκατεργασμένο κραμβέλαιο	30	30
υδρογονοκατεργασμένο ηλιέλαιο	18	18
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο	15	15
καθαρό κραμβέλαιο	30	30
Βιοαέριο από αστικά οργανικά απόβλητα, ως συμπιεσμένο φυσικό αέριο	0	0
Βιοαέριο από υγρή ζωική κοπριά, ως συμπιεσμένο φυσικό αέριο	0	0
Βιοαέριο από ξηρή ζωική κοπριά, ως συμπιεσμένο φυσικό αέριο	0	0

(*) Δεν περιλαμβάνονται τα ζωικά λίπη που παράγονται από ζωικά υποπροϊόντα τα οποία ταξινομούνται ως υλικό κατηγορίας 3 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1774/2002.

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για επεξεργασία (συμπεριλαμβανομένης της πλεονάζουσας ηλεκτρικής ενέργειας): « $e_p - e_{ee}$ » όπως ορίζεται στο μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου ή βιορευστού	Τυπικές εκπομπές αερίων θερμκηπίου (g CO _{2eq} /MJ)	Τυπικές εκπομπές αερίων θερμκηπίου (g CO _{2eq} /MJ)
αιθανόλη ζαχαρότευτλων	19	26
αιθανόλη σίτου (δεν διευκρινίζεται το καύσιμο διεργασίας)	32	45
αιθανόλη σίτου (με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ)	32	45
αιθανόλη σίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	21	30
αιθανόλη σίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ)	14	19

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου ή βιορευστού	Τυπικές εκπομπές αερίων θερμικότητας (g CO _{2eq} /MJ)	Τυπικές εκπομπές αερίων θερμικότητας (g CO _{2eq} /MJ)
αιθανόλη σίτου (με χρήση άχυρου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ)	1	1
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ), παραγόμενη στην Κοινότητα	15	21
αιθανόλη ζαχαροκάλαμου	1	1
το ποσοστό ΕΤΒΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
το ποσοστό ΤΑΕΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
βιοντίζελ κράμβης	16	22
βιοντίζελ ηλιανθού	16	22
βιοντίζελ σπόρων σόγιας	18	26
βιοντίζελ φοινικέλαιου (δεν διευκρινίζεται η μέθοδος επεξεργασίας)	35	49
βιοντίζελ φοινικέλαιου (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	13	18
βιοντίζελ από χρησιμοποιημένα φυτικά έλαια ή ζωικά λίπη	9	13
υδρογονοκατεργασμένο κραιβέλαιο	10	13
υδρογονοκατεργασμένο ηλιέλαιο	10	13
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (δεν διευκρινίζεται η μέθοδος επεξεργασίας)	30	42
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	7	9
καθαρό κραιβέλαιο	4	5
Βιοαέριο από αστικά οργανικά απόβλητα, ως συμπιεσμένο φυσικό αέριο	14	20
Βιοαέριο από υγρή ζωική κοπριά, ως συμπιεσμένο φυσικό αέριο	8	11
Βιοαέριο από ξηρή ζωική κοπριά, ως συμπιεσμένο φυσικό αέριο	8	11

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για μεταφορά και διανομή: « e_{td} » όπως ορίζεται στο μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου ή βιορευστού	Τυπικές εκπομπές αερίων θερμικότητας (g CO _{2eq} /MJ)	Προκαθορισμένες εκπομπές αερίων θερμικότητας (g CO _{2eq} /MJ)
αιθανόλη ζαχαρότευτλων	2	2
αιθανόλη σίτου	2	2
αιθανόλη αραβοσίτου, παραγόμενη στην Κοινότητα	2	2
αιθανόλη ζαχαροκάλαμου	9	9
το ποσοστό ΕΤΒΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
το ποσοστό ΤΑΕΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
βιοντίζελ κράμβης	1	1
βιοντίζελ ηλιανθού	1	1
βιοντίζελ σπόρων σόγιας	13	13
βιοντίζελ φοινικέλαιου	5	5
βιοντίζελ από χρησιμοποιημένα φυτικά έλαια ή ζωικά λίπη	1	1
υδρογονοκατεργασμένο κραιβέλαιο	1	1
υδρογονοκατεργασμένο ηλιέλαιο	1	1
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο	5	5
καθαρό κραιβέλαιο	1	1
Βιοαέριο από αστικά οργανικά απόβλητα, ως συμπιεσμένο φυσικό αέριο	3	3
Βιοαέριο από υγρή ζωική κοπριά, ως συμπιεσμένο φυσικό αέριο	5	5
Βιοαέριο από ξηρή ζωική κοπριά, ως συμπιεσμένο φυσικό αέριο	4	4

Σύνολο για καλλιέργεια, επεξεργασία, μεταφορά και διανομή

οδός παραγωγής βιοκαυσίμου και βιορευστού	Τυπικές εκπομπές αερίων θερμότητις (g CO _{2eq} /MJ)	Προκαθορισμένες εκπομπές αερίων θερμότητις (g CO _{2eq} /MJ)
αιθανόλη ζαχαρότευτλων	33	40
αιθανόλη σίτου (δεν διευκρινίζεται το καύσιμο διεργασίας)	57	70
αιθανόλη σίτου (με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ)	57	70
αιθανόλη σίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	46	55
αιθανόλη σίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ)	39	44
αιθανόλη σίτου (με χρήση άχυρου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ)	26	26
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ), παραγόμενη στην Κοινότητα	37	43
αιθανόλη ζαχαροκάλαμου	24	24
το ποσοστό ETBE που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
το ποσοστό ΤΑΕΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
βιοντίζελ κράμβης	46	52
βιοντίζελ ηλίανθου	35	41
βιοντίζελ σπόρων σόγιας	50	58
βιοντίζελ φοινικέλαιου (δεν διευκρινίζεται η μέθοδος επεξεργασίας)	54	68
βιοντίζελ φοινικέλαιου (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	32	37
βιοντίζελ από χρησιμοποιημένα φυτικά έλαια ή ζωικά λίπη	10	14
υδρογονοκατεργασμένο κραμβέλαιο	41	44
υδρογονοκατεργασμένο ηλιέλαιο	29	32
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (δεν διευκρινίζεται η μέθοδος επεξεργασίας)	50	62
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	27	29
καθαρό κραμβέλαιο	35	36
Βιοαέριο από αστικά οργανικά απόβλητα, ως συμπιεσμένο φυσικό αέριο	17	23
Βιοαέριο από υγρή ζωική κοπριά, ως συμπιεσμένο φυσικό αέριο	13	16
Βιοαέριο από ξηρή ζωική κοπριά, ως συμπιεσμένο φυσικό αέριο	12	15

Ε. Εκτιμώμενες αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για τα μελλοντικά βιοκαύσιμα — βιοκαύσιμα ανύπαρκτα ή υπάρχοντα σε αμελητέες ποσότητες στην αγορά τον Ιανουάριο του 2008

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για την καλλιέργεια: « e_{cc} » όπως ορίζεται στο μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου ή βιορευστού	Τυπικές εκπομπές αερίων θερμότητις (g CO _{2eq} /MJ)	Προκαθορισμένες εκπομπές αερίων θερμότητις (g CO _{2eq} /MJ)
αιθανόλη από άχυρο σίτου	3	3
αιθανόλη από απόβλητα ξύλου	1	1
αιθανόλη από ξυλεία καλλιέργειας	6	6
ντίζελ Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου	1	1
ντίζελ Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας	4	4
ΔΜΕ από απόβλητα ξύλου	1	1
ΔΜΕ από ξυλεία καλλιέργειας	5	5
μεθανόλη από απόβλητα ξύλου	1	1
μεθανόλη από ξυλεία καλλιέργειας	5	5
το ποσοστό MTBE που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής μεθανόλης	

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για την επεξεργασία (συμπεριλαμβανομένης της πλεονάζουσας ηλεκτρικής ενέργειας): « $e_p - e_{ee}$ » όπως ορίζεται στο μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου ή βιορευστού	Τυπικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (g CO _{2eq} /MJ)	Προκαθορισμένες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (g CO _{2eq} /MJ)
αιθανόλη από άχυρο σίτου	5	7
αιθανόλη από ξύλο	12	17
ντίζελ Fischer-Tropsch από ξύλο	0	0
ΔΜΕ από ξύλο	0	0
μεθανόλη από ξύλο	0	0
το ποσοστό MTBE που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής μεθανόλης	

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για τη μεταφορά και τη διανομή: « e_{td} » όπως ορίζεται στο μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου ή βιορευστού	Τυπικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (g CO _{2eq} /MJ)	Προκαθορισμένες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (g CO _{2eq} /MJ)
αιθανόλη από άχυρο σίτου	2	2
αιθανόλη από απόβλητα ξύλου	4	4
αιθανόλη από ξυλεία καλλιέργειας	2	2
ντίζελ Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου	3	3
ντίζελ Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας	2	2
ΔΜΕ από απόβλητα ξύλου	4	4
ΔΜΕ από ξυλεία καλλιέργειας	2	2
μεθανόλη από απόβλητα ξύλου	4	4
μεθανόλη από ξυλεία καλλιέργειας	2	2
το ποσοστό MTBE που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής μεθανόλης	

Σύνολο για την καλλιέργεια, την επεξεργασία, τη μεταφορά και τη διανομή

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου ή βιορευστού	Τυπικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (g CO _{2eq} /MJ)	Προκαθορισμένες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (g CO _{2eq} /MJ)
αιθανόλη από άχυρο σίτου	11	13
αιθανόλη από απόβλητα ξύλου	17	22
αιθανόλη από ξυλεία καλλιέργειας	20	25
ντίζελ Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου	4	4
ντίζελ Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας	6	6
ΔΜΕ από απόβλητα ξύλου	5	5
ΔΜΕ από ξυλεία καλλιέργειας	7	7
μεθανόλη από απόβλητα ξύλου	5	5
μεθανόλη από ξυλεία καλλιέργειας	7	7
το ποσοστό MTBE που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής μεθανόλης	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Στοιχειώδεις απαιτήσεις για το εναρμονισμένο υπόδειγμα των εθνικών σχεδίων δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια

1. Αναμενόμενη τελική κατανάλωση ενέργειας

Ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας, των μεταφορών και της θέρμανσης και ψύξης για το 2020, λαμβανομένου υπόψη του αντικτύπου των μέτρων πολιτικής για την ενεργειακή απόδοση.

2. Εθνικοί τομεακοί στόχοι για το 2020 και εκτιμώμενα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας, της θέρμανσης και ψύξης και των μεταφορών

α) επιδιωκόμενο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας το 2020

β) εκτιμώμενη πορεία του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας

γ) επιδιωκόμενο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και ψύξης το 2020

δ) εκτιμώμενη πορεία του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και ψύξης

ε) εκτιμώμενη πορεία του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των μεταφορών

στ) εθνική ενδεικτική πορεία όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και το μέρος Β του παραρτήματος Ι.

3. Μέτρα για την επίτευξη των στόχων

α) επισκόπηση όλων των πολιτικών και μέτρων που αφορούν την προαγωγή της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

β) συγκεκριμένα μέτρα για την τήρηση των απαιτήσεων των άρθρων 13, 14 και 16, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης για επέκταση ή/και ενίσχυση της υφιστάμενης υποδομής για να διευκολυνθεί η ενσωμάτωση των ποσοτήτων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές οι οποίες απαιτούνται για να επιτευχθεί ο εθνικός στόχος για το 2020, μέτρα για την επίτευξη των διαδικασιών έγκρισης, μέτρα για τη μείωση των μη τεχνολογικών φραγμών και μέτρα που αφορούν τα άρθρα 17 έως 21

γ) καθεστώς στήριξης για την προαγωγή της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία εφαρμόζονται από το κράτος μέλος ή ομάδα κρατών μελών

δ) καθεστώς στήριξης για την προαγωγή της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και ψύξης, τα οποία εφαρμόζονται από το κράτος μέλος ή ομάδα κρατών μελών

ε) καθεστώς στήριξης για την προαγωγή της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των μεταφορών, τα οποία εφαρμόζονται από το κράτος μέλος ή ομάδα κρατών μελών

στ) συγκεκριμένα μέτρα για την προαγωγή της χρήσης ενέργειας από βιομάζα, ιδίως δε από νέα βιομάζα, τα οποία λαμβάνουν υπόψη:

i) τη διαθεσιμότητα βιομάζας: τόσο δυνητικής εγχώριας όσο και εισαγόμενης,

ii) μέτρα για την αύξηση της διαθεσιμότητας βιομάζας, τα οποία λαμβάνουν υπόψη άλλους χρήστες βιομάζας (τομείς γεωργίας και δασοκομίας)

ζ) προγραμματιζόμενη χρήση στατιστικών μεταβιβάσεων μεταξύ κρατών μελών και προγραμματιζόμενη συμμετοχή σε κοινά έργα με άλλα κράτη μέλη και τρίτες χώρες:

i) εκτιμώμενη πλεονασματική παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε σχέση με την ενδεικτική πορεία, η οποία θα μπορούσε να μεταβιβαστεί σε άλλα κράτη μέλη,

ii) εκτιμώμενες δυνατότητες κοινών έργων,

iii) εκτιμώμενη ζήτηση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές η οποία πρέπει να καλυφθεί με άλλους τρόπους πλην της εγχώριας παραγωγής.

4. Εκτιμήσεις

- α) αναμενόμενη συνολική συνεισφορά κάθε τεχνολογίας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας προς επίτευξη των δεσμευτικών στόχων του 2020 και της ενδεικτικής πορείας για τα μερίδια της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας, της θέρμανσης και ψύξης και των μεταφορών
 - β) αναμενόμενη συνολική συνεισφορά των μέτρων ενεργειακής απόδοσης και εξοικονόμησης ενέργειας προς επίτευξη των δεσμευτικών στόχων του 2020 και της ενδεικτικής πορείας για τα μερίδια της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας, της θέρμανσης και ψύξης και των μεταφορών.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Καταλογισμός της παραγωγής ενέργειας από αντλίες θερμότητας

Το ποσό της αεροθερμικής, γεωθερμικής ή υδροθερμικής ενέργειας που δεσμεύεται από αντλίες θερμότητας και μπορεί να θεωρηθεί ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, E_{RES} , υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$E_{RES} = Q_{usable} * (1 - 1/SPF)$$

όπου:

- Q_{usable} = η υπολογιζόμενη συνολική χρήσιμη θερμική ενέργεια από αντλίες θερμότητας σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 5 παράγραφος 4, εφαρμόζεται ως εξής: λαμβάνονται υπόψη μόνο αντλίες θερμότητας για τις οποίες $SPF > 1.15 * 1/\eta$.
- SPF = ο υπολογιζόμενος παράγοντας μέσης εποχιακής απόδοσης για τις συγκεκριμένες αντλίες θερμότητας.
- η είναι ο λόγος μεταξύ της συνολικής ακαθάριστης παραγωγής ενέργειας και της κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και υπολογίζεται ως μέσος όρος της ΕΕ επί τη βάση στοιχείων της Eurostat.

Η Επιτροπή θεσπίζει, το αργότερο την 1η Ιανουαρίου 2013, κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη υπολογίζουν τις αξίες Q_{usable} και SPF για τις διαφορετικές τεχνολογίες και εφαρμογές αντλιών θερμότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές στις περιβαλλοντικές συνθήκες και ιδιαίτερα τα πολύ ψυχρά κλίματα.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 85

4 Ιουνίου 2010

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3851

Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδουμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1 Εθνικός στόχος Α.Π.Ε.

Στο άρθρο 1 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') η υπάρχουσα διάταξη αριθμείται σε παρ. 1 και προστίθενται παράγραφοι 2 και 3 ως εξής:

«2. Η προστασία του κλίματος, μέσω της προώθησης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., αποτελεί περιβαλλοντική και ενεργειακή προτεραιότητα υψίστης σημασίας για τη χώρα.

3. Οι εθνικοί στόχοι για τις Α.Π.Ε., με βάση την Οδηγία 2009/28/ΕΚ (ΕΕL, 140/2009), καθορίζονται μέχρι το έτος 2020 ως εξής:

α) Συμμετοχή της ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας σε ποσοστό 20%.

β) Συμμετοχή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε ποσοστό τουλάχιστον 40%. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που εκδίδεται μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος, καθορίζεται η επιδιωκόμενη αναλογία εγκατεστημένης ισχύος και η κατανομή της στο χρόνο μεταξύ των διαφόρων τεχνολογιών Α.Π.Ε.. Η απόφαση αυτή αναθεωρείται ανά διετία ή και νωρίτερα, εάν συντρέχουν σημαντικοί λόγοι που σχετίζονται με την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ.

γ) Συμμετοχή της ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. στην τελική κατανάλωση ενέργειας για θέρμανση και ψύξη σε ποσοστό τουλάχιστον 20%.

δ) Συμμετοχή της ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. στην τελική κατανάλωση ενέργειας στις μεταφορές σε ποσοστό τουλάχιστον 10%.»

Άρθρο 2

Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.

1. Η παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η άδεια για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. χορηγείται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

α) Της εθνικής ασφάλειας.

β) Της προστασίας της δημόσιας υγείας και ασφάλειας.

γ) Της εν γένει ασφάλειας των εγκαταστάσεων και του σχετικού εξοπλισμού του Συστήματος και του Δικτύου.

δ) Της ενεργειακής αποδοτικότητας του έργου για το οποίο υποβάλλεται η σχετική αίτηση, όπως η αποδοτικότητα αυτή προκύπτει, για τα έργα Α.Π.Ε., από μετρήσεις του δυναμικού Α.Π.Ε. και για τις μονάδες Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τα ενεργειακά ισοζύγιά τους. Ειδικά για το αιολικό δυναμικό, οι υποβαλλόμενες μετρήσεις πρέπει να έχουν εκτελεστεί από πιστοποιημένους φορείς, σύμφωνα με το πρότυπο DIN-EN ISO/IEC17025/2000, όπως ισχύει κάθε φορά.

ε) Της ωριμότητας της διαδικασίας υλοποίησης του έργου, όπως προκύπτει από μελέτες που έχουν εκπονηθεί, γνωμοδοτήσεις αρμόδιων υπηρεσιών, καθώς και από άλλα συναφή στοιχεία.

στ) Της εξασφάλισης ή της δυνατότητας εξασφάλισης του δικαιώματος χρήσης της θέσης εγκατάστασης του έργου.

ζ) Της δυνατότητας του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων του να υλοποιήσει το έργο με βάση την επιστημονική και τεχνική επάρκειά του και της δυνατότητας εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης από ίδια κεφάλαια ή τραπεζική χρηματοδότηση έργου ή κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών ή συνδυασμό αυτών.

η) Της διασφάλισης παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και προστασίας των πελατών.

θ) Της δυνατότητας υλοποίησης του έργου σε συμμόρφωση με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Α.Π.Ε. και ειδικότερα με τις διατάξεις του για τις περιοχές αποκλεισμού χω-

ροθέτησης εγκαταστάσεων Α.Π.Ε., εφόσον οι περιοχές αυτές έχουν οριοθετηθεί κατά τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο, καθώς και τις διατάξεις του για τον έλεγχο της φέρουσας ικανότητας στις περιοχές που επιτρέπονται Α.Π.Ε., ώστε να διασφαλίζεται η κατ' αρχήν προστασία του περιβάλλοντος.

ι) Της συμβατότητας του έργου με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την επίτευξη των στόχων που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 1.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 3 του ν.3468/2006, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η Ρ.Α.Ε., πριν εκδώσει την απόφασή της, μπορεί να συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών για τον κατ' αρχήν καθορισμό του τρόπου και του σημείου σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο. Ο καθορισμός αυτός γίνεται μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής του ερωτήματος της Ρ.Α.Ε. προς τον Διαχειριστή και δεν συνεπάγεται δέσμευση του Διαχειριστή ή της Ρ.Α.Ε. για την ύπαρξη διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου κατά τη χορήγηση της Προσφοράς Σύνδεσης.

Η Ρ.Α.Ε. εξετάζει αν πληρούνται τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και αποφασίζει για τη χορήγηση ή μη άδειας παραγωγής μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή της αίτησης, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης, άλλως από τη συμπλήρωσή του. Ο φάκελος θεωρείται πλήρης, αν μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή του δεν ζητηθούν εγγράφως από τον αιτούντα συμπληρωματικά στοιχεία.

Η απόφαση αναρτάται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε. και κοινοποιείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με επιμέλειά της και δημοσιεύεται αμελητί σε μία ημερήσια εφημερίδα πανελλαδικής κυκλοφορίας με μέριμνα του δικαιούχου. Ο Υπουργός ελέγχει αυτεπαγγέλτως τη νομιμότητά της μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την περιέλευσή της σε αυτόν.

Μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την ανάρτηση στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε. της απόφασης της Ρ.Α.Ε. όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ασκήσει προσφυγή κατ' αυτής για έλεγχο της νομιμότητάς της.

Ο Υπουργός αποφαινεται επί της προσφυγής μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την κατάθεσή της στο Υπουργείο. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή τεκμαίρεται η απόρριψη της προσφυγής.

Μέχρι να ολοκληρωθεί ο έλεγχος νομιμότητας αναστέλλεται η διαδικασία αδειοδότησης.

Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου νομιμότητας, η απόφαση της Ρ.Α.Ε. καταχωρίζεται στο μητρώο που τηρεί η Αυτοτελής Υπηρεσία για Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.»

3. Η περίπτωση στ' της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) το ή τα πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, που εξασφαλίζουν τη χρηματοδότηση του έργου, τα οποία μπορεί να είναι διαφορετικά από τον κάτοχο της άδειας ή τους μετόχους του και έχουν αξιολογηθεί από τη Ρ.Α.Ε. κατά το κριτήριο (ζ) της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.»

4. Η παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. χορηγείται για χρονικό διάστημα

μέχρι είκοσι πέντε (25) έτη και μπορεί να ανανεώνεται μέχρι ίσο χρόνο. Εάν μέσα σε τριάντα (30) μήνες από τη χορήγησή της δεν εκδοθεί άδεια εγκατάστασης, η άδεια παραγωγής παύει αυτοδικαίως να ισχύει, εκδομένης σχετικής διαπιστωτικής πράξης από τη Ρ.Α.Ε.. Στο χρονικό διάστημα των τριάντα (30) μηνών δεν υπολογίζονται:

α) Ο χρόνος αναστολής με δικαστική απόφαση της άδειας παραγωγής ή άλλης άδειας ή έγκρισης που απαιτείται για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης.

β) Ο χρόνος καθυστέρησης που οφείλεται σε πράξεις ή παραλείψεις των αρμόδιων υπηρεσιών ή σε άλλους αντικειμενικούς λόγους που δεν αφορούν τον κάτοχο της άδειας παραγωγής.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις, ο δικαιούχος της άδειας μπορεί να υποβάλει, πριν από την παρέλευση των τριάντα (30) μηνών, αίτηση στη Ρ.Α.Ε. για τη χορήγηση παράτασης. Η άδεια παραγωγής εξακολουθεί να ισχύει έως την έκδοση της απόφασης της Ρ.Α.Ε. επί της αιτήσεως αυτής.»

5. Η παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων της παρ. 3, πλην του στοιχείου ε' αυτής, η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. μπορεί να τροποποιείται με απόφαση της Ρ.Α.Ε., ύστερα από σχετική αίτηση του κατόχου.

Η Ρ.Α.Ε. αποφασίζει για την τροποποίηση της άδειας παραγωγής, μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την υποβολή σχετικής αίτησης, κατά τα οριζόμενα στην απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 5, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης, άλλως από τη συμπλήρωσή του. Ο φάκελος θεωρείται πλήρης εάν μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την υποβολή του δεν ζητηθούν εγγράφως από τον ενδιαφερόμενο συμπληρωματικά στοιχεία. Η απόφαση τροποποίησης αναρτάται με επιμέλεια της Ρ.Α.Ε. στην ιστοσελίδα της και καταχωρίζεται στο μητρώο που τηρείται στην Αυτοτελή Υπηρεσία για Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Δεν απαιτείται τροποποίηση της άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στις εξής περιπτώσεις:

α) Αν η εγκατεστημένη Ισχύς ή η Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέεται με το Σύστημα ή το Δίκτυο, αυξηθεί μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) συνολικά σε σχέση με την αρχική άδεια, εφόσον δεν επέρχεται μεταβολή του γηπέδου άλλη εκτός από τη μείωση του εμβαδού του. Στην περίπτωση αυτή, η άδεια εγκατάστασης που προβλέπεται στο άρθρο 8 τροποποιείται, μετά από επαναδιατύπωση των όρων σύνδεσης του σταθμού από τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου. Οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται σε σταθμούς που εντάσσονται σε ειδικό πρόγραμμα, καθώς και σε περιοχές με κορεσμένα δίκτυα. Οι περιοχές με κορεσμένα δίκτυα και η δυνατότητα απορρόφησης ισχύος σε αυτές διαπιστώνονται με απόφαση της Ρ.Α.Ε. που εκδίδεται μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή. Η απόφαση αυτή αναρτάται με επιμέλεια της Ρ.Α.Ε. στην ιστοσελίδα της ή δημοσιεύεται με άλλο πρόσφορο τρόπο και κοινοποιείται αμελητί στην Αυτοτελή Υπηρεσία Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

β) Αν μεταβληθεί η κατοικία ή η έδρα του Αδειούχου.
γ) Αν μειωθεί η Εγκατεστημένη Ισχύς ή η Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέεται με το Σύστημα ή το Δίκτυο, εφόσον από τη μείωση δεν επέρχεται μεταβολή του γηπέδου άλλη εκτός από τη μείωση του εμβαδού του.

δ) Αν από τις επερχόμενες μεταβολές των στοιχείων της άδειας παραγωγής που ορίζονται στην παράγραφο 3 δεν επηρεάζεται η αξιολόγηση των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Αν συντρέχει οποιαδήποτε από τις παραπάνω περιπτώσεις, ο κάτοχος της άδειας παραγωγής υποχρεούται να το γνωστοποιήσει αμελητί στη Ρ.Α.Ε. και τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με γραπτή δήλωσή του. Η Γραμματεία της Ρ.Α.Ε. εκδίδει σχετική βεβαίωση μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την υποβολή της δήλωσης, την οποία κοινοποιεί στην Αυτοτελή Υπηρεσία Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και αναρτά στην ιστοσελίδα της ή δημοσιοποιεί με οποιονδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο. Αν ο κάτοχος της άδειας παραλείψει την ενημέρωση αυτή, επιβάλλονται σε βάρος του οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 22.

Κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας παραγωγής υφιστάμενου αιολικού πάρκου, επιτρέπεται η αποξήλωση και η αντικατάστασή του, με δυνατή αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος του έως 10% χωρίς αύξηση του γηπέδου εγκατάστασης, μετά από βεβαίωση για την ανανέωση της άδειας παραγωγής που χορηγείται από τη Γραμματεία της Ρ.Α.Ε.. Στις περιπτώσεις αυτές η Προσφορά Σύνδεσης επανεκδίδεται με απλή επανάληψη των όρων που είχαν τεθεί στην προηγούμενη περίοδο λειτουργίας του σταθμού, χωρίς πρόσθετους όρους ή περιορισμούς.»

6. Η παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Ο κάτοχος άδειας παραγωγής μπορεί, μετά από σχετική απόφαση της Ρ.Α.Ε., να μεταβιβάσει την άδειά του σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια που ορίζονται στις περιπτώσεις α', ζ' και η' της παραγράφου 1. Η μεταβίβαση δεν συνιστά λόγο παράτασης της προθεσμίας των τριάντα (30) μηνών της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.»

7. Η παρ. 8 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Η χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση να λάβει άλλες άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, όπως η έγκριση περιβαλλοντικών όρων και οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας. Η χορήγηση άδειας παραγωγής αποτελεί προϋπόθεση της υποβολής αιτήματος για τη χορήγηση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.). Πριν από τη χορήγηση της άδειας παραγωγής, οι αρμόδιες υπηρεσίες οφείλουν να εξετάζουν αιτήσεις ενδιαφερομένων για την έκδοση γνωμοδοτήσεων σχετικών με την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, που απαιτούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

8. Μετά την παρ. 8 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 προστίθεται παράγραφος 9, ως εξής:

«9. Σε περίπτωση αλληλεπικάλυψης αιτήσεων για χορήγηση άδειας παραγωγής σε σταθμούς Α.Π.Ε. σε ορισμένη περιοχή ή σε περίπτωση που η Ρ.Α.Ε. χρειάζεται να προβεί σε συγκριτική αξιολόγηση αιτήσεων λόγω των ρυθμίσεων του χωροταξικού σχεδιασμού ή και λόγω περιορισμένης ικανότητας του δικτύου, προτεραιότητα στη λήψη της άδειας έχουν οι αιτήσεις που υποβάλλονται από νομικά πρόσωπα στα οποία μετέχουν οι Ο.Τ.Α., στα όρια των οποίων χωροθετείται ο σταθμός, με ποσοστό συμμετοχής που δεν μπορεί να είναι μικρότερο από 33%. Για τη διενέργεια αξιολόγησης κατά την παράγραφο αυτή πρέπει οι συγκρινόμενες αιτήσεις να έχουν υποβληθεί σε χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες από την υποβολή της πρώτης από αυτές. Απαγορεύεται, με ποινή ανάκλησης της άδειας, η μεταβίβαση σε οποιονδήποτε τρίτο των μετοχών που κατέχουν οι Ο.Τ.Α., καθώς και η μεταβίβαση ή ενεχυρίαση των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτές, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και τα δικαιώματα ψήφου στη Γενική Συνέλευση και λήψης μερισμάτων, για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την έναρξη λειτουργίας του έργου.»

9. Η παρ. 9 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 αναριθμείται σε παράγραφο 10 και αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Κατά την αξιολόγηση αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., που υποβάλλονται από νομικά πρόσωπα, στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο των οποίων μετέχουν τουλάχιστον είκοσι (20) πρόσωπα με μετοχική ή εταιρική συμμετοχή, κατ' ανώτατο όριο, μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ το καθένα, συνεκτιμάται η συμμετοχή σε αυτά: α) φυσικών προσώπων που είναι δημότες του Ο.Τ.Α., πρώτου ή δεύτερου βαθμού, όπου πρόκειται να εγκατασταθεί το έργο ή β) νομικών προσώπων που ανήκουν σε αυτούς τους Ο.Τ.Α. ή γ) τοπικών συλλόγων ή δ) αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών, με έδρα εντός των διοικητικών ορίων αυτών των Ο.Τ.Α.. Αν χορηγηθεί άδεια παραγωγής, η προθεσμία της παρ. 4 του άρθρου 3 για τη λήψη της άδειας εγκατάστασης ορίζεται σε τριάντα (30) μήνες, και εφαρμόζονται αναλόγως οι λοιπές διατάξεις της παραγράφου αυτής.»

10. Η παρ. 10 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 αναριθμείται σε παράγραφο 11.

11. Στο άρθρο 3 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 12 ως εξής:

«12. Κατά τη χορήγηση της άδειας παραγωγής ή εξαίρεσης από την υποχρέωση λήψης της άδειας αυτής για σταθμούς Α.Π.Ε. σε νησιά, οι αιτήσεις για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. που συνδυάζονται με εγκατάσταση μονάδας παραγωγής πόσιμου νερού ή νερού άλλης χρήσης, μέσω αφαλάτωσης, εξετάζονται κατ' απόλυτη προτεραιότητα, εφόσον η εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού Α.Π.Ε. δεν υπερβαίνει κατά 25% την εγκατεστημένη ισχύ της μονάδας αφαλάτωσης και υπό την προϋπόθεση ότι έχουν συναφθεί συμβάσεις μεταξύ του αιτούντος και της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής ή του οικείου ή των οικείων Ο.Τ.Α. για τη διάθεση των παραγόμενων ποσοτήτων νερού. Στις περιπτώσεις αυτές, ο χρόνος ισχύος της χορηγούμενης άδειας συναρτάται προς το χρόνο ισχύος της σύμβασης. Η δυνατότητα ένταξης της ως άνω

μονάδας Α.Π.Ε., κρίνεται κατόπιν ειδικής τεχνικοοικονομικής μελέτης η οποία εκπονείται από τον αιτούντα. Η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από τη μονάδα Α.Π.Ε. συμψηφίζεται, σε ωριαία βάση, με την καταναλισκόμενη από τη μονάδα αφαλάτωσης. Το πλεόνασμα της ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να διατίθεται στο δίκτυο μέχρι ποσοστού 20% της παραγόμενης ισχύος σύμφωνα με τα ισχύοντα για τους αυτοπαραγωγούς. Με τον Κανονισμό Αδειών που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 5, καθορίζεται η διαδικασία χορήγησης και ανάκλησης σε περίπτωση μη υλοποίησης της μονάδας αφαλάτωσης της ανωτέρω άδειας και κάθε ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας.»

12. Το άρθρο 4 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Εξαιρούνται από την υποχρέωση να λάβουν άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή άλλη διαπιστωτική απόφαση φυσικά ή νομικά πρόσωπα που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από τις εξής κατηγορίες εγκαταστάσεων Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.:

α) γεωθερμικούς σταθμούς με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση του μισού (0,5) MW,

β) σταθμούς βιομάζας, βιοαερίου και βιοκαυσίμων με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση του ενός (1) MW,

γ) φωτοβολταϊκούς ή ηλιοθερμικούς σταθμούς με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση του ενός (1) MWp,

δ) αιολικές εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση των εκατό (100) kW,

ε) σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α. με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση του ενός (1) MWe,

στ) σταθμούς από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με εγκατεστημένη ισχύ έως πέντε (5) MWe, που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς σκοπούς, καθώς και σταθμούς που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.), για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για τη διενέργεια πιστοποιήσεων ή μετρήσεων,

ζ) αυτόνομους σταθμούς από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι δεν συνδέονται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη ή ίση των πέντε (5) MWe, χωρίς δυνατότητα τροποποίησης της αυτόνομης λειτουργίας τους. Τα πρόσωπα που έχουν την ευθύνη της λειτουργίας των σταθμών της περίπτωσης αυτής, υποχρεούνται, πριν εγκαταστήσουν τους σταθμούς, να ενημερώνουν τον αρμόδιο Διαχειριστή για τη θέση, την ισχύ και την τεχνολογία των σταθμών αυτών, και

η) λοιπούς σταθμούς με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση των πενήντα (50) kW, εφόσον οι σταθμοί αυτοί χρησιμοποιούν Α.Π.Ε. από τις οριζόμενες στην παρ. 2 του άρθρου 2, με μορφή διαφορετική από αυτή που προβλέπεται στις προηγούμενες περιπτώσεις.

Το όριο ισχύος στις περιπτώσεις γ' και δ' ισχύει για το σύνολο των σταθμών που ανήκουν στο ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και εγκαθίστανται στο ίδιο ή όμορο ακίνητο και η τιμολόγηση γίνεται με βάση την αθροιστική ισχύ του συνόλου των σταθμών.

2. Ο αρμόδιος Διαχειριστής ενημερώνει, στο τέλος κάθε ημερολογιακού διμήνου, την Αυτοτελή Υπηρεσία για Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και τη Ρ.Α.Ε. για τη σύνδεση των σταθμών της προηγούμενης παραγράφου και αναρτά τα σχετικά στοιχεία στην ιστοσελίδα του.

Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. της παραγράφου 1 δεν επιτρέπεται να μεταβιβάζονται πριν από την έναρξη της λειτουργίας τους. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η μεταβίβασή τους σε νομικά πρόσωπα, εφόσον το εταιρικό κεφάλαιο της εταιρείας προς την οποία γίνεται η μεταβίβαση κατέχεται εξ ολοκλήρου από το μεταβιβάζον φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

3. Ο αρμόδιος Διαχειριστής υποχρεούται, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, να προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες για τη σύνδεση των σταθμών της παραγράφου 1 με το Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή το Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, εκτός αν συντρέχουν τεκμηριωμένοι τεχνικοί λόγοι που δικαιολογούν την άρνηση της σύνδεσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στους αντίστοιχους Κώδικες Διαχείρισης, ή υφίσταται κορεσμός των δικτύων που διαπιστώνεται με τη διαδικασία των δύο τελευταίων εδαφίων της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 3. Κατά τη διαδικασία αυτή τηρείται σειρά προτεραιότητας των αιτήσεων που υποβάλλονται, οι οποίες δημοσιοποιούνται με ευθύνη του αρμόδιου Διαχειριστή στο διαδικτυακό του τόπο και ενημερώνονται σχετικά η Αυτοτελής Υπηρεσία για Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και η Ρ.Α.Ε..

4. Κατά την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης ο αρμόδιος Διαχειριστής διενεργεί έλεγχο στους σταθμούς που υπάγονται στις περιπτώσεις α' έως στ' και η' της παρ. 1, προκειμένου να βεβαιωθεί ότι εγκαθίστανται σε ακίνητο το οποίο ανήκει στην κυριότητα ή βρίσκεται στη νόμιμη χρήση του φορέα του σταθμού.

5. α) Κατά την έκδοση της απόφασης της Ρ.Α.Ε. που προβλέπεται στα δύο τελευταία εδάφια της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 3, με την οποία καθορίζεται η δυνατότητα απορρόφησης ισχύος σε περιοχές με κορεσμένο δίκτυο, η ισχύς αυτή κατανέμεται μεταξύ των σταθμών της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε., για τους οποίους απαιτείται άδεια παραγωγής με βάση το επενδυτικό ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε.

β) Στις περιοχές της περίπτωσης α' ο αρμόδιος Διαχειριστής υποχρεούται να προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες για τη σύνδεση των σταθμών της παραγράφου 1 με το Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή το Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με βάση τη σειρά προτεραιότητας των αιτήσεων που υποβάλλονται, έως ότου εξαντληθεί το εκάστοτε όριο. Αν ο ενδιαφερόμενος δεν προχωρήσει, με δική του υπαιτιότητα, σε ένα έτος από την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο, η Προσφορά Σύνδεσης αίρεται αυτοδικαίως και ο αρμόδιος Διαχειριστής κατανέμει τη διαθέσιμη ισχύ στον επόμενο κατά σειρά προτεραιότητας ενδιαφερόμενο.

γ) Στις περιοχές της περίπτωσης α', για τους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. που δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση χορήγησης άδειας παραγωγής, ο

αρμόδιος Διαχειριστής αποφασίζει για τη χορήγηση δεσμευτικής Προσφοράς Σύνδεσης στους σταθμούς που έχουν ήδη λάβει άδεια παραγωγής, εξετάζοντας τα σχετικά αιτήματα που υποβάλλονται με σειρά προτεραιότητας κατά την ημερομηνία χορήγησης της απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του σταθμού ή, σε περίπτωση απαλλαγής από αυτήν, κατά την ημερομηνία υποβολής αίτησης συνοδευόμενη από πλήρη φάκελο με δικαιολογητικά σε αυτόν, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται το ενδιαφέρον του αιτούντος. Αν, με βάση τις άδειες παραγωγής που χορηγήθηκαν, εκτιμάται ότι υπάρχει δυνατότητα να εξεταστούν πρόσθετα αιτήματα, η Ρ.Α.Ε. αναρτά στην ιστοσελίδα της τη δυνατότητά της για παραλαβή και εξέταση αιτήσεων και μπορεί να απευθύνει ιδιαίτερη πρόσκληση με συγκεκριμένη προθεσμία για να υποβληθούν αιτήσεις που θα αξιολογηθούν συγκριτικά.»

13. Η παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για τη χορήγηση της άδειας παραγωγής, την τροποποίηση ή την ανάκλησή της, υποβάλλεται αίτηση στη Ρ.Α.Ε., η οποία συνοδεύεται από όλα τα έγγραφα που ορίζονται στην απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 3. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα στοιχεία της αίτησης και της απόφασης της Ρ.Α.Ε., καθώς και τα στοιχεία αυτών τα οποία δημοσιοποιούνται με επιμέλεια της Ρ.Α.Ε. στην ιστοσελίδα της ή με οποιονδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο.»

Άρθρο 3

Έγκριση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Ε.Π.Ο.) και άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας

1. Στο τέλος της περίπτωσης στ' της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν.1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91 Α'), προστίθενται εδάφια ως ακολούθως:

«Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση δεν απαιτείται επίσης για τους υβριδικούς σταθμούς και τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, καθώς και για τα συνοδά έργα που απαιτούνται για την ηλεκτρική σύνδεση στο Σύστημα ή το Δίκτυο και τα έργα εσωτερικής οδοποιίας και οδοποιίας πρόσβασης. Για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων των έργων αυτών στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που εκπονείται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 εξετάζονται επίσης τα κριτήρια που προβλέπονται στις υποπεριπτώσεις αα' έως και εε' της περίπτωσης β', οι εναλλακτικές λύσεις, στις οποίες περιλαμβάνεται και η μηδενική και τηρούνται όλες οι απαιτήσεις της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας για την ενημέρωση και τη συμμετοχή του κοινού στη διαδικασία έγκρισης του οικείου έργου.»

2. Το άρθρο 8 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 8

Άδειες

1. Για την εγκατάσταση ή επέκταση σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., απαιτείται σχετική άδεια. Η άδεια αυτή χορηγείται, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παραγράφων 3 και 4, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας,

εντός των ορίων της οποίας εγκαθίσταται ο σταθμός, για όλα τα έργα για τα οποία αρμόδιος για την περιβαλλοντική αδειοδότηση είναι ο Νομάρχης ή ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.1650/1986, όπως ισχύει, και τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

Η άδεια εγκατάστασης χορηγείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου των δικαιολογητικών. Ο έλεγχος αυτός πρέπει σε κάθε περίπτωση να έχει ολοκληρωθεί μέσα σε τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες από την κατάθεση της σχετικής αίτησης. Αν η άδεια δεν εκδοθεί μέσα στο ανωτέρω χρονικό διάστημα, ο αρμόδιος Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας υποχρεούται να εκδώσει διαπιστωτική πράξη με ειδική αιτιολογία για την αδυναμία έκδοσής της. Η πράξη αυτή με ολόκληρο τον σχετικό φάκελο διαβιβάζεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ο οποίος αποφασίζει για την έκδοση ή μη της άδειας εγκατάστασης μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την παραλαβή των ανωτέρω εγγράφων. Για την έκδοση των αδειών εγκατάστασης μπορεί να παρέχεται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής γραμματειακή, τεχνική, επιστημονική υποστήριξη αντί αμοιβής, η οποία καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

2. Η άδεια εγκατάστασης σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των οποίων αρμόδιος είναι ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και οι κατά περίπτωση συναρμόδιοι Υπουργοί, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.1650/1986 και τις κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, εκδίδεται, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παραγράφων 3 και 4, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Η άδεια χορηγείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου των δικαιολογητικών η οποία ολοκληρώνεται μέσα σε τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες από την κατάθεση της σχετικής αίτησης.

3. Μετά την έκδοση της άδειας παραγωγής από τη Ρ.Α.Ε., ο ενδιαφερόμενος προκειμένου να του χορηγηθεί άδεια εγκατάστασης, ζητά ταυτόχρονα την έκδοση:

α) Προσφοράς Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

β) Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.), κατά το άρθρο 4 του ν.1650/1986, όπως ισχύει, και

γ) Άδειας Επέμβασης σε δάσος ή δασική έκταση, κατά την παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α'), εφόσον απαιτείται, ή γενικά των αναγκαίων αδειών για την απόκτηση του δικαιώματος χρήσης της θέσης εγκατάστασης του έργου.

4. Ο αρμόδιος Διαχειριστής με απόφασή του χορηγεί μέσα σε τέσσερις (4) μήνες την Προσφορά Σύνδεσης που ζητήθηκε, η οποία οριστικοποιείται και καθίσταται δεσμευτική:

α) με την έκδοση της απόφασης Ε.Π.Ο. για το σταθμό Α.Π.Ε. ή,

β) αν δεν απαιτείται απόφαση Ε.Π.Ο., με τη βεβαίωση από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή της οικείας Πε-

ριφέρειας ότι ο σταθμός Α.Π.Ε. απαλλάσσεται από την υποχρέωση αυτή.

Η Προσφορά Σύνδεσης ισχύει για τέσσερα (4) έτη από την οριστικοποίησή της και δεσμεύει τον Διαχειριστή και τον δικαιούχο.

5. Αφού καταστεί δεσμευτική η Προσφορά Σύνδεσης, ο δικαιούχος ενεργεί:

α) για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου,

β) για τη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης και της Σύμβασης Πώλησης, σύμφωνα με τα άρθρα 9, 10 και 12 και τους Κώδικες Διαχείρισης του Συστήματος και του Δικτύου. Οι Συμβάσεις αυτές υπογράφονται και ισχύουν από τη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης, εφόσον απαιτείται,

γ) για τη χορήγηση αδειών, πρωτοκόλλων ή άλλων εγκρίσεων που τυχόν απαιτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας για την εγκατάσταση του σταθμού, οι οποίες εκδίδονται χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης,

δ) για την τροποποίηση της απόφασης Ε.Π.Ο. ως προς τα έργα σύνδεσης, εφόσον απαιτείται.

6. Για την έκδοση απόφασης Ε.Π.Ο. των έργων από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. κατά τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν.1650/1986, όπως ισχύει, υποβάλλεται πλήρης φάκελος και Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) στην αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχή.

Η αρμόδια αρχή εξετάζει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τα προτεινόμενα μέτρα πρόληψης και αποκατάστασης, μεριμνά για την τήρηση των διαδικασιών δημοσιοποίησης και αποφαινεται για τη χορήγηση ή μη απόφασης Ε.Π.Ο. μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από το χρόνο που ο φάκελος θεωρήθηκε πλήρης. Ο φάκελος θεωρείται πλήρης, εάν μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την υποβολή του δεν ζητηθούν εγγράφως από τον ενδιαφερόμενο συμπληρωματικά στοιχεία. Η αδειοδοτούσα αρχή δεν μπορεί να ζητήσει εκ νέου από τον ενδιαφερόμενο συμπληρωματικά στοιχεία εκτός από διευκρινίσεις επί στοιχείων που είχαν ήδη ζητηθεί εγγράφως.

Ειδικά, στην περίπτωση έργων της υποκατηγορίας 3 της δεύτερης (Β') κατηγορίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, που κατατάσσονται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας στην υποκατηγορία 4 της δεύτερης (Β') κατηγορίας, η απόφαση Ε.Π.Ο., εκδίδεται από τον Νομάρχη μέσα σε δύο (2) μήνες από τη διαβίβαση σε αυτόν του σχετικού φακέλου.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς στους οποίους διαβιβάζεται ο φάκελος από την αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχή υποχρεούνται να γνωμοδοτούν για τα θέματα αρμοδιότητάς τους και μέσα στα πλαίσια των όρων και προϋποθέσεων χωροθέτησης που προβλέπονται στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464 Β'), όπως ισχύει κατά περίπτωση, μέσα στις προθεσμίες που καθορίζονται από το νόμο ή τάσσονται από την αρμόδια υπηρεσία. Αν δεν απαντήσουν μέσα στις προθεσμίες αυτές, η απόφαση Ε.Π.Ο. χορηγείται χωρίς τις γνωμοδοτήσεις τους, τηρουμένων των σχετικών διατάξεων για την προστασία του περιβάλλοντος.

7. Η απόφαση Ε.Π.Ο. για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ισχύει για δέκα (10) έτη και μπορεί να ανανεώνεται, με

αίτηση που υποβάλλεται υποχρεωτικά έξι (6) μήνες πριν από τη λήξη της, για μία ή περισσότερες φορές, μέχρι ίσο χρόνο κάθε φορά. Μέχρι την έκδοση της απόφασης ανανέωσης εξακολουθούν να ισχύουν οι προηγούμενοι περιβαλλοντικοί όροι. Μετά το πέρας της λειτουργίας του σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., ο φορέας του σταθμού υποχρεούται να αποξηλώσει τους υπερκείμενους του εδάφους εξοπλισμούς και να αποκαταστήσει κατά το δυνατό τις επεμβάσεις σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην απόφαση Ε.Π.Ο., ή σε περίπτωση απαλλαγής από αυτή, τους όρους που επιβάλλονται από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή της οικείας Περιφέρειας κατά τη χορήγηση της απόφασης απαλλαγής που προβλέπεται στην παράγραφο 13 του παρόντος άρθρου.

8. α) Κατά την έκδοση της άδειας εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι συνδέονται με το Σύστημα, το Δίκτυο ή το Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, τηρούνται υποχρεωτικά και οι ρυθμίσεις που προβλέπονται στους Κώδικες Διαχείρισης για τη σύνδεση σταθμών.

β) Κατά τη διαδικασία έκδοσης της άδειας εγκατάστασης αιολικού σταθμού, ελέγχεται η απόσταση κάθε ανεμογεννήτριας του σταθμού από την πλησιέστερη ανεμογεννήτρια σταθμού του ίδιου ή άλλου παραγωγού, η οποία καθορίζεται με ανέκκλητη συμφωνία των παραγωγών για την οποία ενημερώνεται η Ρ.Α.Ε. και οι αδειοδοτούσες αρχές. Αν δεν υπάρξει τέτοια συμφωνία, η απόσταση δεν πρέπει να είναι μικρότερη του επταπλάσιου της διαμέτρου της μεγαλύτερης πτερωτής. Κατά τον έλεγχο αυτό λαμβάνονται υπόψη μόνο οι σταθμοί για τους οποίους έχει χορηγηθεί άδεια εγκατάστασης.

9. Περίληψη της άδειας εγκατάστασης αναρτάται στην ιστοσελίδα της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Α.Π.Ε. που συστήνεται με το άρθρο 11 του παρόντος και δημοσιεύεται, με ευθύνη του δικαιούχου της, σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα πανελλαδικής κυκλοφορίας και σε μία τοπική εφημερίδα της Περιφέρειας, στα όρια της οποίας πρόκειται να εγκατασταθεί ο σταθμός.

10. Η άδεια εγκατάστασης ισχύει για δύο (2) έτη και μπορεί να παρατείνεται, κατ' ανώτατο όριο, για ίσο χρόνο, μετά από αίτηση του κατόχου της, εφόσον:

α) κατά τη λήξη της διετίας έχει εκτελεσθεί έργο, οι δαπάνες του οποίου καλύπτουν το 50% της επένδυσης, ή

β) δεν συντρέχει η προϋπόθεση της ανωτέρω περίπτωσης α' αλλά έχουν συναφθεί οι αναγκαίες συμβάσεις για την προμήθεια του εξοπλισμού ο οποίος απαιτείται για την υλοποίηση του έργου, ή

γ) υφίσταται αναστολή με δικαστική απόφαση οποιασδήποτε άδειας απαραίτητης για τη νόμιμη εκτέλεση του έργου.

Στις περιπτώσεις: α) συγκροτημάτων αιολικών πάρκων συνολικής ισχύος μεγαλύτερης από εκατόν πενήντα (150) MW, β) αιολικών πάρκων που συνδέονται με το Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα μέσω ειδικού προς τούτο υποθαλάσσιου καλωδίου, γ) υβριδικών έργων Α.Π.Ε., και δ) άλλων σύνθετων έργων Α.Π.Ε., επιτρέπεται η έγκριση παράστασης της ισχύος της άδειας εγκατάστασης για χρονικό διάστημα ίσο με αυτό που απαιτείται για την εκτέλεση του έργου, μετά την υποβολή και την έγκριση από την αδειοδοτούσα αρχή, τεκμηριωμένης πρότασης

με συνημμένο χρονοδιάγραμμα από τον δικαιούχο της άδειας.

11. Για τη λειτουργία των σταθμών που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 απαιτείται άδεια λειτουργίας. Η άδεια αυτή χορηγείται με απόφαση του οργάνου που είναι αρμόδιο για τη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου και έλεγχο από κλιμάκιο των αρμόδιων Υπηρεσιών της τήρησης των τεχνικών όρων εγκατάστασης στη δοκιμαστική λειτουργία του σταθμού, καθώς και έλεγχο της διασφάλισης των αναγκών λειτουργικών και τεχνικών χαρακτηριστικών του εξοπλισμού του, που μπορεί να διενεργείται και από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.). Η άδεια λειτουργίας χορηγείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ολοκλήρωση των ανωτέρω ελέγχων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που προβλέπεται στην παράγραφο 15.

Για τα έργα των περιπτώσεων α' έως δ' του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου, επιτρέπεται η έκδοση τμηματικών αδειών λειτουργίας για πλήρως αποπερατωμένα τμήματά τους που έχουν τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια, ύστερα από υποβολή σχετικού αιτήματος από τον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή δεν παρατείνεται η προθεσμία του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου.

12. Η άδεια λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ισχύει για είκοσι (20) τουλάχιστον έτη και μπορεί να ανανεώνεται μέχρι ίσο χρονικό διάστημα. Ειδικά για τους ηλιοθερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής η ελάχιστη διάρκεια ισχύος της άδειας λειτουργίας ορίζεται σε είκοσι πέντε (25) έτη. Κατά τη διάρκεια του χρόνου ισχύος της άδειας λειτουργίας δεν απαλλάσσεται ο δικαιούχος από την υποχρέωση της έκδοσης ή ανανέωσης της ισχύος άλλων αδειών που απαιτούνται από σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Αν μεταβιβασθεί ο σταθμός, ο νέος δικαιούχος υποκαθίσταται, έναντι του Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου, στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του δικαιοπαρόχου του. Στην περίπτωση αυτή, στο νέο φορέα μεταβιβάζεται και η άδεια παραγωγής, μετά από απόφαση της Ρ.Α.Ε.. Μετά τη μεταβίβαση τροποποιείται, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, και η άδεια λειτουργίας στο όνομα του νέου δικαιούχου.

13. Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εξαιρούνται από την υποχρέωση άδειας παραγωγής σύμφωνα με το άρθρο 4, απαλλάσσονται και από την υποχρέωση να λάβουν άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας. Αντίθετα, υποχρεούνται στην τήρηση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.1650/1986. Φωτοβολταϊκοί σταθμοί και ανεμογεννήτριες που εγκαθίστανται σε κτίρια ή και άλλες δομικές κατασκευές ή εντός οργανωμένων υποδοχών βιομηχανικών δραστηριοτήτων, εξαιρούνται, από την υποχρέωση έκδοσης απόφασης Ε.Π.Ο..

Ομοίως εξαιρούνται από την υποχρέωση έκδοσης απόφασης Ε.Π.Ο., οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε γήπεδα, εφόσον η εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύς τους δεν υπερβαίνει τα εξής όρια ανά τεχνολογία:

- 0,5 MW για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από γεωθερμία,
- 0,5 MW για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με χρήση βιομάζας, βιοαερίου και βιοκαυσίμων,
- 0,5 MW για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από φωτοβολταϊκά ή ηλιοθερμικά,
- 20 kW για αιολικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής.

Για τις ανωτέρω περιπτώσεις απαιτείται η χορήγηση βεβαίωσης απαλλαγής εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή της οικείας Περιφέρειας, μετά την άπρακτη παρέλευση της οποίας θεωρείται αυτή χορηγηθείσα. Για τη χορήγηση της βεβαίωσης εξετάζεται μόνο η εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού και ότι ο χώρος εγκατάστασης δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις α' έως β' του επόμενου εδαφίου.

Κατ' εξαίρεση, υπόκεινται σε διαδικασία Ε.Π.Ο. σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη ή ίση προς τα ανωτέρω όρια εφόσον:

α) εγκαθίστανται σε γήπεδα που βρίσκονται σε οριοθετημένες περιοχές του δικτύου Natura 2000 ή σε παράκτιες ζώνες που απέχουν λιγότερο από εκατό (100) μέτρα από την οριογραμμή του αιγιαλού εκτός βραχονησίδων, ή

β) γειτνιάζουν, σε απόσταση μικρότερη των εκατόν πενήντα (150) μέτρων, με σταθμό Α.Π.Ε. της ίδιας τεχνολογίας που είναι εγκατεστημένος σε άλλο γήπεδο και έχει εκδοθεί γι' αυτόν άδεια παραγωγής ή απόφαση Ε.Π.Ο. ή προσφορά σύνδεσης, η δε συνολική ισχύς των σταθμών υπερβαίνει τα παραπάνω καθοριζόμενα όρια.

14. Στην Αυτοτελή Υπηρεσία Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής τηρείται μητρώο αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Α.Π.Ε.. Στο μητρώο αυτό, το οποίο αναρτάται στην ειδική ιστοσελίδα της Αυτοτελούς Υπηρεσίας και ενημερώνεται σε μηνιαία βάση, καταχωρίζονται οι άδειες παραγωγής, εγκατάστασης και λειτουργίας, καθώς και οι περιπτώσεις εξαίρεσης από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζονται ο τρόπος οργάνωσης, τήρησης και ενημέρωσης του μητρώου και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

15. Στις συμβάσεις σύνδεσης που συνάπτει ο αρμόδιος Διαχειριστής με τους φορείς σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. που εξαιρούνται από τη λήψη άδειας παραγωγής σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου, καθορίζεται προθεσμία σύνδεσης στο Σύστημα ή Δίκτυο, η οποία είναι αποκλειστική, και ορίζεται εγγύηση ή ποινική ρήτρα που καταπίπτει αν ο φορέας δεν υλοποιήσει τη σύνδεση εντός της καθορισθείσας προθεσμίας. Πιθανά έσοδα από την κατάπτωση των εγγυήσεων ή ποινικών ρητρών αποτελούν πόρο του ειδικού λογαριασμού, κατά το άρθρο 40 του ν. 2773/1999, που διαχειρίζεται ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.) στον οποίο και αποδίδονται.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που εκδίδεται μέσα σε δύο

μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζεται το είδος και το ύψος των ανωτέρω ρητρών και εγγυήσεων οι οποίες κλιμακώνονται ανάλογα με την εγκατεστημένη ισχύ του σταθμού, οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την κατάπτωσή τους, ο τρόπος διάθεσης των εσόδων από αυτές στον Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής. Έως την έκδοση της απόφασης του Υπουργού, ο αρμόδιος Διαχειριστής προβαίνει ακωλύτως στη σύναψη των Συμβάσεων Σύνδεσης με τους κατά τα ανωτέρω υπόχρεους φορείς, οι οποίοι, μετά την έκδοσή της, υποχρεούνται στην παροχή των εγγυήσεων που θα καθορίσει.

Από την υποχρέωση παροχής εγγυήσεων εξαιρούνται οι σταθμοί από Α.Π.Ε. ανεξαρτήτως ισχύος που εγκαθίστανται σε κτίρια, καθώς και οι σταθμοί Α.Π.Ε. ανεξαρτήτως ισχύος για τους οποίους έχει υπογραφεί σύμβαση σύνδεσης πριν από την ισχύ του παρόντος νόμου.

16. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται οι ειδικότερες διαδικασίες για την έκδοση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία υποβολής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 4

Ένταξη και σύνδεση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε.

1. Το άρθρο 11 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 11

1. Στην περίπτωση σύνδεσης νέου σταθμού ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. στο Σύστημα μέσω υφιστάμενου υποσταθμού ανύψωσης υψηλής τάσης, ο δικαιούχος της οικείας άδειας παραγωγής μπορεί να επιλέξει το τμήμα σύνδεσης, μεταξύ του κεντρικού πίνακα μέσης τάσης του σταθμού Α.Π.Ε. και του υποσταθμού ανύψωσης να ανήκει στην κυριότητά του. Στην περίπτωση σύνδεσης νέου σταθμού ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή συγκροτήματος αιολικών πάρκων στο Σύστημα μέσω νέων υποσταθμών ανύψωσης, ο κάτοχος της οικείας άδειας παραγωγής μπορεί να επιλέξει το τμήμα σύνδεσης, μεταξύ του κεντρικού πίνακα μέσης τάσης του κάθε σταθμού Α.Π.Ε. και του τερματικού υποσταθμού ανύψωσης, και ο νέος τερματικός υποσταθμός ανύψωσης να ανήκουν στην κυριότητά του, μέχρι τα όρια του Συστήματος σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης και σε κάθε περίπτωση, μη συμπεριλαμβανομένου του κεντρικού αυτόματου διακόπτη υψηλής ή υπερυψηλής τάσης του τερματικού υποσταθμού, του οποίου η ιδιοκτησία, η διαχείριση και η συντήρηση ανήκουν στον Κύριο του Συστήματος ή τον αρμόδιο Διαχειριστή κατά περίπτωση.

Στις περιπτώσεις αυτές:

(α) Νοείται ότι ο σταθμός ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. συνδέεται απευθείας στο Σύστημα.

(β) Ο κάτοχος της οικείας άδειας παραγωγής κατασκευάζει τα έργα σύνδεσης που ανήκουν στην κυριότητά του και αποκτά τη διαχείριση και την ευθύνη λειτουργίας και συντήρησης των έργων αυτών. Η τάση και τα λοιπά τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά των έργων σύνδεσης που ανήκουν στην κυριότητα του

κατόχου της οικείας άδειας παραγωγής καθορίζονται από αυτόν, υπό την αίρεση της συμμόρφωσής τους με τους σχετικούς διεθνείς κανονισμούς και τις ελάχιστες απαιτήσεις του Κυρίου του Συστήματος και του αρμόδιου Διαχειριστή για την ομαλή σύνδεση και συνεργασία τους με το Σύστημα όσον αφορά τις διακοπτικές προστασίες στην πλευρά της υψηλής ή υπερυψηλής τάσης και τα συστήματα επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών με το Σύστημα.

(γ) Ο κάτοχος της άδειας παραγωγής δεν έχει δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνδεση νέου παραγωγού στον υποσταθμό, εκτός αν συντρέχει περίπτωση έλλειψης χωρητικότητας του δικτύου, που τεκμηριώνεται με αιτιολογημένη γνώμη του αρμόδιου διαχειριστή του ηλεκτρικού συστήματος.

Ο νέος χρήστης καταβάλλει στους κατόχους άδειας παραγωγής των συνδεδεμένων σταθμών αντάλλαγμα για τα κοινά έργα σύνδεσης, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας για την υλοποίηση έργων για σύνδεση χρήστη. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε. είναι δυνατόν να θεσπίζεται η ειδικότερη μεθοδολογία καθορισμού του ανωτέρω ανταλλάγματος και ο τρόπος καταβολής του. Ο κύριος των κοινών έργων σύνδεσης υποχρεούται να εκτελεί τις εντολές του Διαχειριστή για τη λειτουργία αυτών.

2. Για την απαλλοτρίωση ακινήτων ή τη σύσταση επ' αυτών εμπράγματων δικαιωμάτων υπέρ του κατόχου της άδειας παραγωγής του συνδεδεμένου σταθμού με σκοπό την εγκατάσταση των έργων σύνδεσης, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 15 και του άρθρου 22 του ν. 3175/2003 (ΦΕΚ 207 Α'), ανεξαρτήτως του κυρίου των έργων σύνδεσης. Αν Κύριος του εδάφους είναι το Δημόσιο, το αντάλλαγμα χρήσης του εδάφους που αναλογεί στα έργα σύνδεσης που ανήκουν στην κυριότητα του αδειούχου παραγωγής υπολογίζεται επί των μεμονωμένων τμημάτων του εδάφους που καταλαμβάνεται από τις βάσεις των πυλώνων των γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας των έργων σύνδεσης, ενώ δεν καταβάλλεται αντάλλαγμα για τα έργα σύνδεσης που ανήκουν στον Κύριο του Συστήματος.

3. Για τους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και τα έργα σύνδεσής τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο, εφαρμόζονται αναλόγως, υπέρ του κατόχου της άδειας παραγωγής, οι διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 2941/2001 (ΦΕΚ 201 Α').

4. Με τους Κώδικες Διαχείρισης του Συστήματος και του Δικτύου που προβλέπονται, αντίστοιχα, στις διατάξεις των άρθρων 19 και 23 του ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α'), όπως ισχύει, καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο των συμβάσεων σύνδεσης Σταθμών Α.Π.Ε., με το Σύστημα ή το Δίκτυο και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

5. Κατά τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. στο Σύστημα, ο Διαχειριστής του Συστήματος μπορεί να επιβάλει αιτιολογημένα την υλοποίηση πρόσθετων έργων ή την εγκατάσταση εξοπλισμών που δεν απαιτούνται για τη διοχέτευση της παραγόμενης ενέργειας στο Σύστημα, με σκοπό να πληρούνται πρόσθετες τεχνικές ή λειτουργικές απαιτήσεις, περιλαμβανομένης της απαίτησης για εφαρμογή του κριτηρίου ν-1. Στις περιπτώσεις αυτές το πρόσθετο κόστος καθορίζεται τεκμηριωμένα μεταξύ

του παραγωγού Α.Π.Ε., του Διαχειριστή και του Κυρίου του Συστήματος κατά τη χορήγηση της Προσφοράς Σύνδεσης και την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης και καλύπτεται από τον Κύριο του Συστήματος. Ο Κύριος του Συστήματος ανακτά το κόστος αυτό, μέσω του μηχανισμού χρέωσης χρήσης Συστήματος ή κατά τη σύνδεση νέου χρήστη σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας για την υλοποίηση έργων σύνδεσης.

6α. Εντός εξαμήνου από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, εκπονείται από τον Διαχειριστή του Συστήματος ο Στρατηγικός Σχεδιασμός Διασυνδέσεων Νησιών, ο οποίος εντάσσεται στη Μελέτη Ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (Μ.Α.Σ.Μ.) και εγκρίνεται με τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις της περίπτωσης ζ' της παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 2773/1999. Ο σχεδιασμός αυτός μπορεί να εξειδικεύεται για συγκεκριμένα έργα και να τροποποιείται με την ίδια διαδικασία.

β. Η διαδικασία της περίπτωσης α' δεν αναστέλλει την αδειοδότηση έργων για ανάπτυξη σταθμών από Α.Π.Ε. σε νησιά και βραχονησίδες τα οποία διασυνδέονται στο Σύστημα και στα οποία περιλαμβάνονται τα έργα σύζευξης αυτών.»

2. Η παρ. β1 του άρθρου 24 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει αντικαθίσταται ως εξής: «Στις περιπτώσεις σταθμών αυτοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. επιτρέπεται στους αυτοπαραγωγούς, η μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας με τη χρήση του συστήματος ή και του δικτύου μεταφοράς ηλεκτρισμού από το χώρο αυτοπαραγωγής στο χώρο κατανάλωσης, καταβάλλοντας τα τέλη που ισχύουν για τη χρήση του συστήματος ή και του δικτύου.»

Άρθρο 5

Ορθολογικοποίηση της τιμολόγησης ενέργειας που παράγεται από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.

1. Η παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ισχύει για είκοσι (20) έτη και μπορεί να παρατείνεται, σύμφωνα με τους όρους της άδειας αυτής, μετά από έγγραφη συμφωνία των μερών, εφόσον ισχύει η σχετική άδεια παραγωγής. Ειδικά η σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ηλιοθερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής ισχύει για είκοσι πέντε (25) έτη και μπορεί να παρατείνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από Παραγωγό ή Αυτοπαραγωγό μέσω σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή μέσω Υβριδικού Σταθμού και απορροφάται από το Σύστημα ή το Δίκτυο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 9, 10 και 12, τιμολογείται, σε μηνιαία βάση, κατά τα ακόλουθα:

α) Η τιμολόγηση γίνεται με βάση την τιμή, σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh), της ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το Σύστημα ή το Δίκτυο, συμπεριλαμβανομένου και του Δικτύου Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

β) Η τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας κατά την προηγούμενη περίπτωση, εκτός από την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από φωτοβολταϊκούς σταθμούς για τους οποίους έχουν οριστεί ξεχωριστές τιμές από τον ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8 Α'), όπως ισχύει, γίνεται με βάση τα στοιχεία του ακόλουθου πίνακα:

Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από:	Τιμή Ενέργειας (€/MWh)	
	Διασυνδεδεμένο Σύστημα	Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά
(α) Αιολική ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις ισχύος μεγαλύτερης των 50kW	87,85	99,45
(β) Αιολική ενέργεια που αξιοποιείται με εγκαταστάσεις ισχύος μικρότερης ή ίσης των 50kW	250	
(γ) Φωτοβολταϊκά έως 10kW _{peak} στον οικιακό τομέα και σε μικρές επιχειρήσεις (σύμφωνα με το ειδικό πρόγραμμα σε κτιριακές εγκαταστάσεις – ΚΥΑ 12323/ΓΓ 175/4.6.2009, Β' 1079)	550	
(δ) Υδραυλική ενέργεια που αξιοποιείται με μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ έως δεκαπέντε (15) MW _e	87,85	
(ε) Ηλιακή ενέργεια που αξιοποιείται από ηλιοθερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής	264,85	
(στ) Ηλιακή ενέργεια που αξιοποιείται από ηλιοθερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με σύστημα αποθήκευσης, το οποίο εξασφαλίζει τουλάχιστον 2 ώρες λειτουργίας στο ονομαστικό φορτίο	284,85	
(ζ) Γεωθερμική ενέργεια χαμηλής θερμοκρασίας κατά την παρ. 1στ του άρθρου 2 του νόμου 3175/2003 (Α' 207)	150	
(η) Γεωθερμική ενέργεια υψηλής θερμοκρασίας κατά την παρ. 1στ του άρθρου 2 του νόμου 3175/2003 (Α' 207)	99,45	
(θ) Βιομάζα που αξιοποιείται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ ≤1 MW (εξαιρουμένου του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων)	200	
(ι) Βιομάζα που αξιοποιείται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ >1MW και ≤5MW (εξαιρουμένου του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων)	175	

(ια) Βιομάζα που αξιοποιείται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ >5MW (εξαιρουμένου του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων)	150	
(ιβ) Αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και βιοαέρια από βιομάζα (συμπεριλαμβανομένου και του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων), με εγκατεστημένη ισχύ ≤ 2 MW	120	
(ιγ) Αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και βιοαέρια από βιομάζα (συμπεριλαμβανομένου και του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων), με εγκατεστημένη ισχύ >2 MW	99,45	
(ιδ) Βιοαέριο που προέρχεται από βιομάζα (κτηνοτροφικά και αγροτο-βιομηχανικά οργανικά υπολείμματα και απόβλητα) με εγκατεστημένη ισχύ ≤ 3 MW	220	
(ιε) Βιοαέριο που προέρχεται από βιομάζα (κτηνοτροφικά και αγροτο-βιομηχανικά οργανικά υπολείμματα και απόβλητα) με εγκατεστημένη ισχύ > 3 MW	200	
(ιστ) Σ.Η.Θ.Υ.Α.	87,85xΣΡ	99,45xΣΡ
(ιζ) Λοιπές Α.Π.Ε. (συμπεριλαμβανομένων και των σταθμών ενεργειακής αξιοποίησης του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων που πληρούν τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας όπως εκάστοτε αυτές ισχύουν)	87,85	99,45

Οι τιμές της περίπτωσης (ιστ) του ανωτέρω πίνακα που αφορούν σε σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α. που κάνουν χρήση φυσικού αερίου προσαυξάνονται κατά ποσό ίσο με την τιμή επί το συντελεστή ρήτρας φυσικού αερίου ο οποίος ορίζεται ως εξής:

$$\Sigma P = 1 + (M.T.\Phi.A. - 26) / (100 \times \eta_{el})$$

Όπου:

Μ.Τ.Φ.Α.: η ανά τρίμηνο μέση μοναδιαία τιμή πώλησης φυσικού αερίου για συμπαραγωγή σε €/MWh ανωτέρας θερμογόνου δύναμης (Α.Θ.Δ.) στους χρήστες Φ.Α. στην Ελλάδα, εξαιρουμένων των πελατών ηλεκτροπαραγωγής. Η τιμή αυτή ορίζεται με μέριμνα της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. και κοινοποιείται ανά τρίμηνο στον Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

η_{el} : ο ηλεκτρικός βαθμός απόδοσης της διάταξης Σ.Η.Θ.Υ.Α. επί ανωτέρας θερμογόνου δύναμης (Α.Θ.Δ.) φυσικού αερίου, η οποία ορίζεται σε 0,33 για μονάδες Σ.Η.Θ.Υ.Α. ≤ 1 MWe, και σε 0,35 για μονάδες Σ.Η.Θ.Υ.Α. > 1 MWe. Η τιμή του ΣP δεν μπορεί να είναι μικρότερη της μονάδας.

Στην περίπτωση που οι ανωτέρω Σ.Η.Θ.Υ.Α. που κάνουν χρήση φυσικού αερίου αξιοποιούν τα καυσάδια για γεωργικούς σκοπούς ο συντελεστής ΣP μπορεί να προσαυξάνεται με απόφαση της Ρ.Α.Ε. μέχρι 20%.

Η τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από Παραγωγό ή Αυτοπαραγωγό μέσω σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Σ.Η.Θ.Υ.Α. πραγματοποιείται ανά μήνα με βάση τη Μ.Τ.Φ.Α. του προηγούμενου τριμήνου.

Οι τιμές του ανωτέρω πίνακα για τους Αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας ισχύουν μόνο για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με εγκατεστημένη ισχύ έως τριάντα (35) MW και για το πλεόνασμα της ηλεκτρικής ενέργειας που διατίθεται στο Σύστημα ή το Δίκτυο, το οποίο μπορεί να ανέλθει μέχρι ποσοστό 20% της συνολικά παραγόμενης, από τους σταθμούς αυτούς, ηλεκτρικής ενέργειας, σε ετήσια βάση.

Η τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από Παραγωγό ή Αυτοπαραγωγό μέσω σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Σ.Η.Θ.Υ.Α. πραγματοποιείται ανά μήνα με βάση τη Μ.Τ.Φ.Α. του προηγούμενου τριμήνου.

γ) Η παραγόμενη ενέργεια από σταθμούς Α.Π.Ε. πλην φωτοβολταϊκών και ηλιοθερμικών σταθμών, εφόσον οι επενδύσεις υλοποιούνται χωρίς τη χρήση δημόσιας επιχορήγησης, τιμολογείται με βάση τις τιμές του ανωτέρω πίνακα τιμολόγησης, προσαυξημένες κατά ποσοστό 20% για τις περιπτώσεις (α), (δ), (ζ), (η) και (ιζ), καθώς και κατά ποσοστό 15% για τις περιπτώσεις (θ) έως (ιε). Για την περίπτωση (ιστ), η προσαύξηση κατά 15% εφαρμόζεται μόνο στο σταθερό σκέλος της τιμολόγησης, εφόσον η επένδυση υλοποιείται χωρίς επιχορήγηση από οποιοδήποτε εθνικό, ευρωπαϊκό ή διεθνές πρόγραμμα ή αναπτυξιακό νόμο, για την κάλυψη τμήματος της σχετικής δαπάνης ούτε υπόκειται σε φοροαπαλλαγή οποιασδήποτε μορφής περιλαμβανομένου και του αφορολόγητου αποθεματικού.

δ) Η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από σταθμούς Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά και βραχονησίδες της Ελληνικής Επικράτειας και οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα μέσω νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης απαραίτητης για τη διοχέτευση της παραγόμενης ενέργειας, το κόστος της οποίας επιβα-

ρύνονται εξ ολοκλήρου οι κάτοχοι των οικείων αδειών παραγωγής, με εξαίρεση τα τυχόν πρόσθετα έργα της παραγράφου 5 του άρθρου 11 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, τιμολογείται με βάση την τιμή του στοιχείου α' για Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά του ανωτέρω πίνακα τιμολόγησης, προσαυξημένη κατά ποσοστό 10% πλέον του ποσοστού επί τοις εκατό που ορίζεται από την τετραγωνική ρίζα του λόγου της ευθείας απόστασης σε χιλιόμετρα μεταξύ της εξόδου του τερματικού υποσταθμού ανύψωσης των σταθμών και του σημείου του υφιστάμενου Συστήματος τα οποία συνδέονται μέσω του νέου έργου σύνδεσης, προς το δεκαπλάσιο της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών σε MW. Η προσαύξηση δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερη από 25%. Η προσαύξηση ισχύει και μετά την πιθανή διασύνδεση του νησιού ή της νησίδας και προσθετικά σε πιθανή προσαύξηση της προηγούμενης περίπτωσης γ'.

ε) Οι ηλιοθερμικοί σταθμοί των περιπτώσεων (ε) και (στ) του ανωτέρω πίνακα επιτρέπεται να χρησιμοποιούν και ενέργεια που προέρχεται από φυσικό αέριο, LPG, ντίζελ, βιοντίζελ ή άλλα βιοκαύσιμα, εφόσον η χρήση της ενέργειας αυτής κρίνεται αναγκαία για την αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας. Η χρησιμοποιούμενη ενέργεια που προέρχεται από φυσικό αέριο, LPG ή ντίζελ δεν μπορεί να υπερβαίνει το 15% της συνολικής ενέργειας που παράγεται σε ετήσια βάση, από τις μονάδες αξιοποίησης της ηλιακής ενέργειας. Το όριο αυτό μπορεί να προσαυξάνεται κατά 5% εάν χρησιμοποιείται βιοντίζελ ή άλλα βιοκαύσιμα.»

3. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, καθορίζεται επαύξηση της ισχύουσας τιμής της παραγόμενης ενέργειας από χερσαίες εγκαταστάσεις αιολικής ενέργειας που εγκαθίστανται σε θέσεις χαμηλού αιολικού δυναμικού εντός Περιοχών Αιολικής Καταλληλότητας (ΠΑΚ) όπως καθορίστηκαν με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464 Β'), με σκοπό τη στήριξη της υλοποίησης αιολικών πάρκων στις περιοχές αυτές. Η επαύξηση πρέπει να είναι αντιστρόφως ανάλογη του αιολικού δυναμικού των θέσεων εκπεφρασμένου σε ισοδύναμες ώρες λειτουργίας όπως αυτές διαπιστώνονται με βάση την απολογιστική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και να λαμβάνει υπόψη την παραγωγική αποδοτικότητα των χρησιμοποιούμενων ανεμογεννητριών. Η παραπάνω υπουργική απόφαση δεν καταλαμβάνει τις ισχύουσες, κατά το χρόνο έκδοσής της, συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας αιολικών πάρκων στις ανωτέρω περιοχές. Η τροποποίηση των ορίων των περιοχών ΠΑΚ, μετά την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, δεν επηρεάζει τις ισχύουσες κατά το χρόνο εκείνο συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας αιολικών πάρκων.»

4. Στο τέλος του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους, ο αρμόδιος Διαχειριστής καταβάλλει σε κάθε Παραγωγό ηλεκτρισμού από αιολική ενέργεια που συνδέεται στο Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, πρόσθετη αποζημίωση που ισούται με την αποζημίωση που αντιστοιχεί σε ποσοστό 30% των περικοπών ενέργειας που του έχουν

επιβληθεί κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος από τον αρμόδιο Διαχειριστή σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10 του παρόντος και τους Κώδικες Διαχείρισης του Συστήματος και του Δικτύου. Το ανωτέρω ποσοστό των περικοπών ενέργειας αυξάνεται κάθε έτος κατά μέγιστο έως και το 100%, έτσι ώστε η συνολική αποζημίωση που λαμβάνει ο σταθμός να ισούται με το μικρότερο ποσό μεταξύ: α) της αποζημίωσης που θα ελάμβανε αν λειτουργούσε με δύο χιλιάδες (2.000) ισοδύναμες ώρες και β) της αποζημίωσης που θα ελάμβανε αν λειτουργούσε χωρίς περικοπές. Η μεθοδολογία υπολογισμού των περικοπών ενέργειας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλ-

λαγής, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Ε. μετά από εισήγηση και των αρμόδιων Διαχειριστών.»

5. Στην παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 3468/2006 η φράση «με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε.» αντικαθίσταται με τις λέξεις «με απόφαση της Ρ.Α.Ε.».

6. Η παρ. 3 του άρθρου 27Α του ν. 3734/2009 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από φωτοβολταϊκούς σταθμούς πλην αυτών της περίπτωσης (γ) του πίνακα της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, γίνεται με βάση τα στοιχεία του ακόλουθου πίνακα:

Έτος Μήνας	Διασυνδεδεμένο		Μη Διασυνδεδεμένο
	A	B	Γ (ανεξαρτήτως ισχύος)
	>100kW	<=100kW	
2009 Φεβρουάριος	400,00	450,00	450,00
2009 Αύγουστος	400,00	450,00	450,00
2010 Φεβρουάριος	400,00	450,00	450,00
2010 Αύγουστος	392,04	441,05	441,05
2011 Φεβρουάριος	372,83	419,43	419,43
2011 Αύγουστος	351,01	394,89	394,89
2012 Φεβρουάριος	333,81	375,54	375,54
2012 Αύγουστος	314,27	353,55	353,55
2013 Φεβρουάριος	298,87	336,23	336,23
2013 Αύγουστος	281,38	316,55	316,55
2014 Φεβρουάριος	268,94	302,56	302,56
2014 Αύγουστος	260,97	293,59	293,59
Για κάθε έτος ν από το 2015 και μετά	1,3xμΟΤΣ _{ν-1}	1,4xμΟΤΣ _{ν-1}	1,4xμΟΤΣ _{ν-1}

μΟΤΣ_{ν-1}: Μέση Οριακή Τιμή Συστήματος κατά το προηγούμενο έτος ν-1»

7. Οι περιπτώσεις β' και δ' της παρ. 5 του άρθρου 27Α του ν. 3734/2009 αντικαθίστανται ως εξής:

«β) Οι τιμές που καθορίζονται στον ανωτέρω πίνακα αναπροσαρμόζονται κάθε έτος, κατά ποσοστό 25% του δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους, όπως αυτός καθορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Αν η τιμή που αναφέρεται στον πίνακα αυτόν αναπροσαρμόσμένη κατά τα ανωτέρω, είναι μικρότερη της μέσης Οριακής Τιμής του Συστήματος, όπως αυτή διαμορφώνεται κατά το προηγούμενο έτος, προσαυξημένη κατά 30%, 40%, και 40%, αντίστοιχα, για τις περιπτώσεις Α', Β' και Γ', του ανωτέρω πίνακα, η τιμολόγηση γίνεται με βάση τη μέση Οριακή Τιμή του Συστήματος του προηγούμενου έτους, προσαυξημένη κατά τους αντίστοιχους ως άνω συντελεστές. Δεν αναπροσαρμόζονται οι τιμές ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από φωτοβολταϊκούς σταθμούς για παραγωγούς που έχουν συνάψει σύμβαση, η οποία δεν τροποποιείται σύμφωνα με το εδάφιο δ'. Οι τιμές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς με ισχύ κατώτερη των 100 kW στο μη διασυνδεδεμένο δίκτυο αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με τα ισχύοντα της περίπτωσης Γ' του ανωτέρω πίνακα.

δ) Οι παραγωγοί που έχουν συνάψει σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς και με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου έχουν θέσει σε λειτουργία τους σταθμούς τους, κατά τα ανωτέρω, μπορούν είτε να τροποποιήσουν τη σύμβασή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις των ανωτέρω εδαφίων με τιμή αναφοράς που αντιστοιχεί στο Φεβρουάριο 2010 και διάρκεια ίση με το χρονικό διάστημα που υπολείπεται της εικοσαετίας από τη θέση των σταθμών σε λειτουργία είτε να συνεχίσουν την εκτέλεση της ισχύουσας σύμβασης. Στην περίπτωση συνέχισης της ισχύουσας σύμβασης η ετήσια αναπροσαρμογή των τιμών ακολουθεί αυτή της περίπτωσης β' της παρ. 5 του άρθρου 27Α του ν. 3734/2009. Αν όμως ασκήσουν το δικαίωμα της ανανέωσης της σύμβασης, κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ως τιμή πώλησης θα συνομολογείται, κατά τα προβλεπόμενα στον ανωτέρω πίνακα, αυτή που αντιστοιχεί στο μήνα και έτος της ανανέωσης.»

8. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 8 του άρθρου 27Α του ν. 3734/2009, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., καταρτίζεται Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε στέγες και προσόψεις κτιρίων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και αυτά όπου στεγάζονται Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ή Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τους ισχύοντες όρους δόμησης.»

Άρθρο 6

Μετά το άρθρο 6 του ν. 3468/2006 προστίθεται νέο άρθρο 6Α ως εξής:

«Άρθρο 6Α

Θαλάσσια αιολικά πάρκα

1. Επιτρέπεται η εγκατάσταση αιολικών πάρκων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας εντός του εθνικού

θαλάσσιου χώρου, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου 10 του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Α.Π.Ε. (ΦΕΚ 2464 Β') και της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που εκδίδεται κατά την περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει.

2. Με ειδικά σχέδια που υποβάλλονται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης, κατά τις διατάξεις της κυα Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε./ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 (ΦΕΚ 1225 Β'), καθορίζεται η ακριβής θέση των θαλάσσιων αιολικών πάρκων, η θαλάσσια έκταση που καταλαμβάνουν και η μέγιστη εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύς τους. Στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που εκπονείται κατά τη διαδικασία αυτή, εκτιμώνται ιδίως η προστασία του θαλάσσιου φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των εν γένει οικοσυστημάτων του, με έμφαση στη βιωσιμότητα της θαλάσσιας χλωρίδας, πανίδας και ορνιθοπανίδας, η εθνική ασφάλεια, η κατά προτεραιότητα ενεργειακή εξασφάλιση των νησιών και η ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών.

3. Τα ειδικά σχέδια της προηγούμενης παραγράφου εγκρίνονται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού και Τουρισμού και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

4. Για την εγκατάσταση κάθε θαλάσσιου αιολικού πάρκου, περιλαμβανομένης και της δεσμευτικής Προσφοράς Σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή, εκδίδεται άδεια με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κατά παρέκκλιση των περί αδειών διατάξεων του ν. 3468/2006, όπως ισχύει. Το ειδικότερο περιεχόμενο της άδειας, η διαδικασία έκδοσής της και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

5. Μετά την έκδοση της Άδειας της προηγούμενης παραγράφου με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προκηρύσσεται ανοιχτός δημόσιος διαγωνισμός, κατά τις διατάξεις του ν. 3669/2008 (ΦΕΚ 116 Α'), για την εκτέλεση με χρηματοδότηση ή αυτοχρηματοδότηση των έργων της κατασκευής του θαλάσσιου αιολικού πάρκου και της σύνδεσής του με το Σύστημα, με αντάλλαγμα την παραχώρηση, εν όλω ή εν μέρει, της εκμετάλλευσής του στον ανάδοχο για ορισμένο χρόνο. Η εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύς του θαλάσσιου πάρκου μπορεί να είναι μικρότερη ή ίση με τη μέγιστη ισχύ που έχει καθοριστεί με το οικείο ειδικό σχέδιο της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

6. Με κοινή υπουργική απόφαση που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες σχετικά με την προκήρυξη, τα συμβατικά τεύχη, τα κριτήρια επιλογής, τη συμμετοχή στη διαδικασία επιλογής ανεξάρτητων αρχών και άλλων οργάνων της διοίκησης, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αναδόχων, καθώς και κάθε άλλο ειδικό ζήτημα σχετικό με την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου.

7. Για την κατασκευή και τη λειτουργία κάθε αιολικού πάρκου της παραγράφου 1 τηρείται από τον ανάδοχο η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων έργων,

σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των άρθρων 3 έως 5 του ν. 1650/ 1986, όπως ισχύει.

8. Η άδεια λειτουργίας των θαλάσσιων αιολικών πάρκων χορηγείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής στον ανάδοχο σύμφωνα με τη διαδικασία των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει.»

Άρθρο 7

Ειδικό τέλος και παροχή κινήτρων στους οικιακούς καταναλωτές περιοχών όπου εγκαθίστανται έργα Α.Π.Ε.

1. Το τρίτο εδάφιο της παρ. Α.1 του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«Απαλλάσσονται από την καταβολή του ειδικού τέλους οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από συστήματα Α.Π.Ε. σε κτίρια ή από φωτοβολταϊκά συστήματα.»

2. Στο άρθρο 25 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, μετά την παράγραφο Α.1 προστίθεται νέα παράγραφος Α.2 που έχει ως εξής:

«Α.2. Τα έσοδα που προέρχονται από τις δημοπρατήσεις των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, σύμφωνα με την παρ. 3.3.1 του Παραρτήματος του άρθρου 3 της υπ. αριθ. 52115/2970/2008 (ΦΕΚ 2575 Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθώς και σύμφωνα με το άρθρο 7 της υπ. αριθ. 54409/2632/2004 (ΦΕΚ 1931 Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων αποτελούν πόρο του ειδικού λογαριασμού, που διαχειρίζεται ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.) κατά το άρθρο 40 του ν. 2773/1999, στον οποίο και αποδίδεται. Οι όροι και η διαδικασία για τη διενέργεια των ανωτέρω δημοπρατήσεων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.»

3. Η παράγραφος Α.2 του άρθρου 25 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αναριθμείται ως παράγραφος Α.3 και αντικαθίσταται ως εξής:

«Α.3. Τα ποσά που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος κατά την παράγραφο Α.1 παρακρατούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή και αποδίδονται ως ακολούθως:

(i) Ποσό μέχρι ποσοστού 1% επί της προ Φ.Π.Α., τιμής πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. αποδίδεται στους κατόχους άδειας προμήθειας που προμηθεύουν ηλεκτρική ενέργεια στους οικιακούς καταναλωτές του Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού στον οποίο είναι εγκατεστημένοι οι σταθμοί Α.Π.Ε., με σκοπό να πιστωθούν έως και κατά το συνολικό αυτό ποσό οι λογαριασμοί κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των οικιακών καταναλωτών. Δικαιούχοι της πίστωσης της παρούσας παραγράφου είναι κατά προτεραιότητα οι οικιακοί καταναλωτές εντός των διοικητικών ορίων του δημοτικού ή του κοινοτικού διαμερίσματος στο οποίο είναι εγκατεστημένοι οι σταθμοί Α.Π.Ε. και στη συνέχεια οι οικιακοί καταναλωτές των λοιπών δημοτικών ή κοινοτικών διαμερισμάτων. Η πίστωση διενεργείται στον εκκαθαριστικό λογαριασμό του κάθε δικαιούχου, αναλογικά προς την ενέργεια που κατανάλωσε, υπό την προϋπόθεση ότι συνολικά δεν δημιουργείται υπέρβαση του ανωτέρω ποσού. Η πίστωση

αφορά το σκέλος της ενέργειας του λογαριασμού και διενεργείται κατά την ακόλουθη προτεραιότητα: μέχρι α) τη χρέωση των πρώτων 800 κιλοβατώραν κάθε δικαιούχου καταναλωτή, β) του συνόλου των χρεώσεων κατανάλωσης νυχτερινών τιμολογίων κάθε δικαιούχου καταναλωτή, γ) τη χρέωση για καταναλώσεις μεταξύ 801 έως 1.600 κιλοβατώρας κάθε δικαιούχου καταναλωτή και δ) το 60% της χρέωσης για καταναλώσεις άνω των 1.601 κιλοβατώραν κάθε δικαιούχου καταναλωτή, σε τριμηνιαία βάση. Η πίστωση αναγράφεται διακριτά στο τακτικό εκκαθαριστικό σημείωμα κάθε λογαριασμού. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., μπορεί να μεταβάλλεται το ύψος των καταναλώσεων των ανωτέρω βαθμίδων α) - δ) και να αφαιρούνται βαθμίδες ή να προστίθενται νέες, ώστε να διευκολύνεται κάθε φορά η εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

(ii) Ποσό ποσοστού 0,3% επί της προ Φ.Π.Α. τιμής πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. αποδίδεται υπέρ του Ειδικού Ταμείου Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Περιβαλλοντικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.).

(iii) Το υπόλοιπο ποσό αποδίδεται κατά ποσοστό 80% στον Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού, εντός των διοικητικών ορίων του οποίου είναι εγκατεστημένοι οι σταθμοί Α.Π.Ε. και κατά ποσοστό 20% στον ή τους Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού, από την εδαφική περιφέρεια των οποίων διέρχεται η γραμμή σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο. Αν ο σταθμός είναι εγκατεστημένος εντός των διοικητικών ορίων περισσότερων του ενός Ο.Τ.Α., τα ποσά από το ειδικό τέλος κατανέμονται σε αυτούς, ανάλογα με την ισχύ των μονάδων του σταθμού που είναι εγκατεστημένες στην περιοχή κάθε Ο.Τ.Α. ή, προκειμένου για υδροηλεκτρικό σταθμό με Εγκατεστημένη Ισχύ μικρότερη ή ίση των δεκαπέντε (15) ΜWe, ανάλογα με το μήκος του τμήματος του αγωγού που είναι εγκατεστημένο στην περιοχή κάθε Ο.Τ.Α.. Στην περίπτωση σημειακών υδροηλεκτρικών σταθμών, χωρίς αγωγό, τα ποσά από το ειδικό τέλος κατανέμονται ισόποσα μεταξύ των Ο.Τ.Α. εντός των ορίων των οποίων εγκαθίσταται το έργο. Αν η γραμμή σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο διέρχεται από την περιοχή περισσότερων του ενός Ο.Τ.Α., τα ποσά του ειδικού τέλους κατανέμονται σε αυτούς ανάλογα με το μήκος του τμήματος της γραμμής σύνδεσης που βρίσκεται στην περιοχή κάθε Ο.Τ.Α.. Το σημείο σύνδεσης του σταθμού καθορίζεται με τους όρους σύνδεσής του, που διατυπώνονται από τον αρμόδιο Διαχειριστή.»

4. Η παρ. Α.3 του άρθρου 25 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αναριθμείται ως παρ. Α.4 και στο πρώτο εδάφιο αυτής οι λέξεις «έργων τοπικής ανάπτυξης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης».

5. Οι παράγραφοι Α.4 έως και Α.7 του άρθρου 25 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αναριθμούνται ως παράγραφοι Α.5 έως και Α.8.

Άρθρο 8

Τροποποίηση διατάξεων για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

1. Ο τίτλος του άρθρου 8 του ν. 1650/1986, όπως ισχύει, τροποποιείται σε «Μέτρα για την προστασία του κλίματος και της ατμόσφαιρας», οι παράγραφοι 1, 2 και

3 αυτού αναριθμούνται σε 2, 3 και 4, αντιστοίχως και προστίθεται νέα παράγραφος 1 ως εξής:

«1. Με τη θέσπιση των κατάλληλων μέτρων προωθούνται, κατά προτεραιότητα, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ως μέσο για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, την προστασία της ατμόσφαιρας, το βιώσιμο ενεργειακό εφοδιασμό της χώρας, την επίτευξη της αιφόρου ανάπτυξης και τη βιώσιμη αξιοποίηση των πηγών του εθνικού πλούτου.»

2. Στο άρθρο 19 του ν.1650/1986 προστίθεται παράγραφος 6, ως εξής:

«6. Κατ' εξαίρεση, στις περιοχές (α) των παραγράφων 3, 4 και 5 του παρόντος άρθρου, εξαιρουμένων πιθανών τμημάτων των περιοχών αυτών που αποτελούν περιοχές της παραγράφου 1, υδροτόπων Διεθνούς Σημασίας (υγρότοποι RAMSAR) και οικοτόπων προτεραιότητας περιοχών της Επικράτειας που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο ΦΥΣΗ 2000, σύμφωνα με την απόφαση 2006/13/ΕΚ της Επιτροπής, καθώς και (β) στις γειτονικές εκτάσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 18 του παρόντος νόμου, επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ως μέσο για την προστασία του κλίματος, εφόσον με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα καθορίζονται στα πλαίσια της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του σταθμού, διασφαλίζεται η διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου της περιοχής.»

3. Στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207 Α') προστίθεται εδάφιο δ' ως ακολούθως:

«δ. Στην προστασία του κλίματος και της ατμόσφαιρας και στην προώθηση της ενεργειακής αυτοδυναμίας της χώρας με την αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.»

4. Στην παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2742/1999 προστίθεται εδάφιο ιβ' ως ακολούθως:

«ιβ. Η κατά προτεραιότητα προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, με γνώμονα τη βιώσιμη αξιοποίηση των πηγών του εθνικού πλούτου, σύμφωνα με τις διεθνείς και κοινοτικές υποχρεώσεις.»

Άρθρο 9

Θέματα χωροθέτησης εγκαταστάσεων Α.Π.Ε.

1. Μετά το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 2742/1999 προστίθεται τέταρτο εδάφιο ως εξής:

«Τα Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης περιλαμβάνουν επίσης τις κατευθύνσεις και τα προγραμματικά πλαίσια για τη βιώσιμη αξιοποίηση του ενεργειακού δυναμικού των περιφερειών, με προτεραιότητα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 1650/ 1986, όπως ισχύει, και τις παραγράφους 1 εδάφιο δ' και 2 εδάφιο ιβ' του άρθρου 2 του παρόντος νόμου.»

2. Για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. λαμβάνονται υπόψη μόνο εγκεκριμένα χωροταξικά, πολεοδομικά, ρυθμιστικά ή άλλα σχέδια χρήσεων γης και εγκεκριμένες μελέτες που εναρμονίζονται προς το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464 Β') και τεκμηριώνουν επαρκώς ότι έχουν λάβει μέριμνα και έχουν διασφαλίσει τη μέγιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε.. Αν δεν υπάρχουν τέτοια σχέδια, η έγκριση εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε. γίνεται με εφαρμογή των κατευθύνσεων του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464 Β').

3. Στο άρθρο 9 του ν. 2742/1999 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Εγκεκριμένα Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης επιβάλλεται να τροποποιούνται ή να αναθεωρούνται προκειμένου να εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις του Γενικού και των Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης.

Στις περιπτώσεις ήδη θεσμοθετημένων Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, ρυθμιστικών σχεδίων, γενικών πολεοδομικών σχεδίων, ζωνών οικιστικού ελέγχου ή άλλων σχεδίων χρήσεως γης, το περιεχόμενο των οποίων δεν καλύπτει επαρκώς τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και μέχρι την εναρμόνισή τους προς τις κατευθύνσεις αυτές, η χωροθέτηση των έργων Α.Π.Ε. γίνεται με άμεση και αποκλειστική εφαρμογή των κατευθύνσεων του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464 Β'). Ειδικότερα, στην Αττική επιτρέπεται, κατά τα ανωτέρω, η εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. κατά παρέκκλιση των διατάξεων των υποκείμενων σχεδίων χωροταξικού σχεδιασμού, στα οποία περιλαμβάνεται και το προεδρικό διάταγμα «Περί τροποποίησης των όρων δομήσεως των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών, του Νομού Αττικής» (707/Δ/ 13.12.1979) και κατ' εφαρμογή του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.»

4. Καταργούνται οι περιπτώσεις ια' της παρ. 1 του άρθρου 6 (Κεφάλαιο Β'), ή της παρ. 1 του άρθρου 14 (κεφάλαιο Γ') και στ' της παρ. 2 του άρθρου 17, καθώς και το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 21 (Κεφάλαιο Ε') του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464 Β').

5. Για την πρόσθετη διασφάλιση των περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων και την αρμονική ένταξη των μικρών υδροηλεκτρικών με ισχύ μικρότερη των 15 MW, στο περιβάλλον, τα κριτήρια χωροθέτησής τους που προβλέπονται στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464 Β') μπορούν να εξειδικεύονται στις τεχνικές τους και λοιπές λεπτομέρειες ή να συμπληρώνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

6. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 3028/2002 (ΦΕΚ 153 Α'), όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών μπορεί να καθορίζονται κριτήρια, διαδικασίες ελέγχου και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.»

7. Η περίπτωση α' της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (ΦΕΚ 200 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 37 του άρθρου 24 του ν. 2945/2001 (ΦΕΚ 223 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«6. α) Σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης του οικείου νομού ως

αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας, εκτός από τη γεωργική εκμετάλλευση και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε.. Κάθε επέμβαση στις εκτάσεις αυτές, είτε για τη μεταβολή του προορισμού τους και τη διάθεσή τους για άλλες χρήσεις είτε για την εκτέλεση έργων ή τη δημιουργία εγκαταστάσεων ή παροχή άλλων εξυπηρετήσεων μέσα σε αυτές, έστω και χωρίς μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης τους, αποτελεί εξαιρετικό μέτρο και ενεργείται πάντοτε με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μόνο για λόγους που εξυπηρετούν το γεωργικό χαρακτήρα της αγροτικής εκμετάλλευσης ή την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε.. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον πρόκειται για την εκτέλεση στρατιωτικών έργων, που αφορούν την εθνική άμυνα της χώρας, καθώς και για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού.

Ειδικά, απαγορεύεται η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. σε αγροτεμάχια της Αττικής που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, καθώς και σε περιοχές της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (ΦΕΚ 124 Α'), καθώς και Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (ΦΕΚ 33 Α'), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια.

Με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου, επιτρέπεται η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας. Στην περίπτωση αυτή η άδεια χορηγείται μόνον αν οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί για τους οποίους έχουν ήδη εκδοθεί άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή, σε περίπτωση απαλλαγής, δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, καλύπτουν εδαφικές εκτάσεις που δεν υπερβαίνουν το 1% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων του συγκεκριμένου νομού.

Για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας του έτους 2008 της Γενικής Γραμματείας της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας. Για τον υπολογισμό της κάλυψης λαμβάνεται υπόψη η οριζόντια προβολή επί του εδάφους των φωτοβολταϊκών στοιχείων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής είναι δυνατόν να ορίζονται όροι και προϋποθέσεις για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, περιλαμβανομένων της μέγιστης κάλυψης εδάφους ανά σταθμό, των ελάχιστων αποστάσεων από τα όρια του γηπέδου του σταθμού, περιορισμών στον τρόπο θεμελίωσης και υποχρεώσεων για την αποκατάσταση του γηπέδου μετά την αποξήλωση των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε..»

8. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 2244/1994 (ΦΕΚ 168 Α'), όπως προστέθηκε με την παρ.

7 του άρθρου 2 του ν. 2941/2001 και αντικαταστάθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 27Α του ν. 3734/2009, αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και ανεμογεννητριών δεν απαιτείται οικοδομική άδεια, αλλά έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας από την αρμόδια Διεύθυνση Πολεοδομίας. Ειδικά για την τοποθέτηση φωτοβολταϊκών συστημάτων και μικρών ανεμογεννητριών σε κτίρια και στέγαστρα, αντί της έκδοσης έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας, μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, να προβλέπεται μόνο η γνωστοποίηση των εργασιών αυτών στον οριζόμενο κατά περίπτωση αρμόδιο φορέα.»

Άρθρο 10

Εφαρμογή Α.Π.Ε. στα κτίρια

1. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 2 του ν. 3661/2008 (ΦΕΚ 89 Α') αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Ενεργειακή επιθεώρηση: Η διαδικασία εκτίμησης των πραγματικών καταναλώσεων ενέργειας, των παραγόντων που τις επηρεάζουν, καθώς και των μεθόδων βελτίωσης για την εξοικονόμηση ενέργειας στον κτιριακό τομέα. Οι ενεργειακές επιθεωρήσεις διενεργούνται από τους ενεργειακούς επιθεωρητές της επόμενης παραγράφου, καθώς και από νομικά πρόσωπα.

4. Ενεργειακός επιθεωρητής: Φυσικό πρόσωπο που διενεργεί ενεργειακές επιθεωρήσεις κτιρίων ή/και λεβήτων και εγκαταστάσεων θέρμανσης ή/και εγκαταστάσεων κλιματισμού, το οποίο έχει αποκτήσει σχετική προς τούτο άδεια.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 4 του ν. 3661/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Πριν από την έναρξη ανέγερσης όλων των νέων κτιρίων, ανεξαρτήτως επιφάνειας, πρέπει να εκπονείται και να υποβάλλεται στην αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία μελέτη, που συνοδεύει τη μελέτη της παραγράφου 1 του άρθρου 3 και η οποία περιλαμβάνει την τεχνική, περιβαλλοντική και οικονομική σκοπιμότητα εγκατάστασης τουλάχιστον ενός από τα εναλλακτικά συστήματα παροχής ενέργειας, όπως αποκεντρωμένα συστήματα παροχής ενέργειας που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, συστήματα θέρμανσης ή ψύξης σε κλίμακα περιοχής ή οικοδομικού τετραγώνου, καθώς και αντλίες θερμότητας των οποίων ο εποχιακός βαθμός απόδοσης (SPF) είναι μεγαλύτερος από 1,15x1/η, όπου η ο λόγος της συνολικής ακαθάριστης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας προς την κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με την Κοινοτική Οδηγία 2009/28/ΕΚ. Μέχρι να καθορισθεί νομοθετικά η τιμή του η, ο SPF πρέπει να είναι μεγαλύτερος από 3,3.»

3. Στο άρθρο 4 του ν. 3661/2008 προστίθενται παράγραφοι 3 και 4 ως εξής:

«3. Στα κτίρια για τα οποία κατατίθεται στην αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία αίτηση χορήγησης οικοδομικής άδειας μετά την 1.1.2011 είναι υποχρεωτική η κάλυψη μέρους των αναγκών σε ζεστό νερό χρήσης από ηλιοθερμικά συστήματα. Το ελάχιστο ποσοστό του ηλιακού μεριδίου σε ετήσια βάση καθορίζεται σε 60%. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει για τις εξαιρέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 11, καθώς και όταν οι ανάγκες σε ζεστό

νερό χρήσης καλύπτονται από άλλα συστήματα παροχής ενέργειας που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπαράγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, συστήματα τηλεθέρμανσης σε κλίμακα περιοχής ή οικοδομικού τετραγώνου, καθώς και σε αντλίες θερμότητας με εποχιακό βαθμό απόδοσης (SPF) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2. Αδυναμία εφαρμογής του ανωτέρω ποσοστού απαιτεί επαρκή τεχνική τεκμηρίωση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις επικρατούσες συνθήκες.

4. Το αργότερο έως τις 31.12.2019, όλα τα νέα κτίρια θα πρέπει να καλύπτουν το σύνολο της πρωτογενούς ενεργειακής κατανάλωσής τους με συστήματα παροχής ενέργειας που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπαράγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, συστήματα τηλεθέρμανσης σε κλίμακα περιοχής ή οικοδομικού τετραγώνου, καθώς και σε αντλίες θερμότητας με εποχιακό βαθμό απόδοσης (SPF) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Για τα νέα κτίρια που στεγάζουν υπηρεσίες του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, η υποχρέωση αυτή θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ το αργότερο έως τις 31.12.2014.»

4. Το άρθρο 5 του ν. 3661/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5 Υφιστάμενα κτίρια

Στα κτίρια ανεξαρτήτως εμβαδού που υφίστανται ριζική ανακαίνιση, η ενεργειακή απόδοσή τους αναβαθμίζεται, στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό, ώστε να πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης, όπως αυτές καθορίζονται στον Κανονισμό. Οι απαιτήσεις αυτές θεσπίζονται είτε για το ανακαινιζόμενο κτίριο ως σύνολο είτε μόνο για τις ανακαινιζόμενες εγκαταστάσεις ή τα δομικά στοιχεία αυτού, εφόσον αποτελούν μέρος ανακαίνισης που πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα σε περιορισμένο χρονικό διάστημα, με στόχο τη βελτίωση της συνολικής ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου.»

5. Η παράγραφος 4 του άρθρου 6 του ν. 3661/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η ενεργειακή πιστοποίηση οριζόντιων ιδιοκτησιών κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 3741/1929 (ΦΕΚ 4 Α') και ιδιοκτησιών κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν.δ.1024/1971 (ΦΕΚ 232 Α') βασίζεται είτε σε μεμονωμένες πιστοποιήσεις των οριζόντιων ιδιοκτησιών είτε σε κοινή πιστοποίηση ολόκληρου του κτιρίου, εφόσον πρόκειται για συγκροτήματα με κοινόχρηστα συστήματα. Η δαπάνη έκδοσης του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης κτιρίου βαρύνει, κατά περίπτωση, τον κύριο ή τους συγκυρίους ολόκληρου του κτιρίου, κατά το ποσοστό συγκυριότητας εκάστου.»

6. Το άρθρο 7 του ν. 3661/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7 Επιθεώρηση λεβήτων

1. Για τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και τον περιορισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα διενεργείται από τους ενεργειακούς επιθεωρητές επιθεώρηση στους λέβητες κτιρίων που θερμαίνονται με συμβατικά ορυκτά καύσιμα, ως εξής: α) τουλάχιστον

κάθε πέντε (5) έτη, στους λέβητες με συνολική ωφέλιμη ονομαστική ισχύ από είκοσι (20) έως και εκατό (100) kW, β) τουλάχιστον κάθε δύο (2) έτη, στους λέβητες με συνολική ωφέλιμη ονομαστική ισχύ ανώτερη των εκατό (100) kW και, αν αυτοί θερμαίνονται με αέριο καύσιμο, τουλάχιστον κάθε τέσσερα (4) έτη. Οι επιθεωρητές συντάσσουν έκθεση, στην οποία αξιολογείται η αποτελεσματικότητα του λέβητα και διατυπώνονται οδηγίες και συστάσεις για τη ρύθμιση, συντήρηση, επισκευή ή αντικατάστασή του, εφόσον κριθεί αναγκαίο.

2. Εγκαταστάσεις θέρμανσης παλαιότερες των δεκαπέντε (15) ετών και με λέβητες συνολικής ωφέλιμης ονομαστικής ισχύος ανώτερης των είκοσι (20) kW επιθεωρούνται, στο σύνολό τους, από τους ενεργειακούς επιθεωρητές μία μόνο φορά, σε χρόνο και με διαδικασία που ορίζεται στον Κανονισμό. Οι επιθεωρητές συντάσσουν έκθεση, στην οποία αξιολογείται η αποτελεσματικότητα του λέβητα και των διαστάσεων του σε σχέση με τις ενεργειακές ανάγκες του κτιρίου και διατυπώνονται οδηγίες και συστάσεις για τυχόν επιβαλλόμενη αντικατάσταση του λέβητα, τροποποιήσεις του συστήματος θέρμανσης και εναλλακτικές λύσεις.»

7. Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 του ν. 3661/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και τον περιορισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, διενεργείται από τους ενεργειακούς επιθεωρητές επιθεώρηση στις εγκαταστάσεις κλιματισμού κτιρίων, με συνολική ωφέλιμη ονομαστική θερμική/ψυκτική ισχύ ανώτερη των δώδεκα (12) kW, τουλάχιστον κάθε πέντε (5) έτη. Οι επιθεωρητές συντάσσουν έκθεση, στην οποία αξιολογούνται η αποτελεσματικότητα και οι διαστάσεις της εγκατάστασης κλιματισμού σε σχέση με τις ενεργειακές ανάγκες του κτιρίου και διατυπώνονται κατάλληλες οδηγίες και συστάσεις για βελτίωση ή αντικατάσταση της εγκατάστασης του κλιματισμού.»

8. Το άρθρο 9 του ν. 3661/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 9

Επιθεωρητές κτιρίων και επιθεωρητές λεβήτων και εγκαταστάσεων κλιματισμού

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθορίζονται:

α) τα προσόντα των επιθεωρητών κτιρίων και των επιθεωρητών λεβήτων και εγκαταστάσεων κλιματισμού κτιρίων, οι κανόνες και οι αρχές που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, οι φορείς και η διάρκεια εκπαίδευσής τους, ο τρόπος και η διαδικασία αξιολόγησής τους και χορήγησης σχετικού πιστοποιητικού κατόπιν εξετάσεων,

β) τα όργανα, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις χορήγησης αδειών για τη διενέργεια ενεργειακών επιθεωρήσεων, οι τάξεις των αδειών και τα ζητήματα που αφορούν την εγγραφή των επιθεωρητών σε αντίστοιχα μητρώα, καθώς και οι όροι, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις χορήγησης προσωρινών αδειών,

γ) η αμοιβή των ενεργειακών επιθεωρητών, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, οι διοικητικές κυρώσεις και τα χρηματικά πρόστιμα που επιβάλλονται, τα όργανα, η διαδικασία και οι προϋπο-

θέσεις επιβολής των κυρώσεων και των προστίμων, το ύψος και η διαβάθμισή τους και τα κριτήρια επιμέτρησής τους, οι διοικητικές προσφυγές κατά των κυρώσεων, οι προθεσμίες άσκησης τους, και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζονται οι αμοιβές των ενεργειακών επιθεωρητών, και

δ) η συγκρότηση επιτροπής που γνωμοδοτεί για τη χορήγηση ή την αφαίρεση άδειας ενεργειακού επιθεωρητή και εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κάθε ρύθμιση σχετική με τους ενεργειακούς επιθεωρητές και το αντικείμενο των ενεργειακών επιθεωρήσεων.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα εκπαίδευσης των ενεργειακών επιθεωρητών, όπως οι ελάχιστες προδιαγραφές και προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι φορείς εκπαίδευσης, τα προσόντα των εκπαιδευτών, το κόστος του εκπαιδευτικού προγράμματος, η διδακτέα ύλη, η διαδικασία και ο τρόπος των εξετάσεων, η αξιολόγηση των υποψηφίων και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Με όμοια απόφαση καθορίζονται ζητήματα για την υλοποίηση διαδικαστικών θεμάτων σχετικά με την κατάρτιση των υποψηφίων ενεργειακών επιθεωρητών και ορίζεται επιτροπή ελέγχου της ορθής εφαρμογής των θεμάτων αυτών.

2. Για την εγγραφή στα οικεία μητρώα των επιθεωρητών και τη διαχείρισή τους καταβάλλεται εφάπαξ παράβολο εκατόν πενήντα (150) ευρώ και ετησίως εκατό (100) ευρώ, αντίστοιχα. Τα ποσά αυτών εισπράττονται από τις Δ.Ο.Υ. και αποδίδονται υπέρ του Ειδικού Ταμείου Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Περιβαλλοντικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.).

Για τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων στις εξετάσεις για την απόκτηση της άδειας ενεργειακού επιθεωρητή καταβάλλεται παράβολο εκατόν πενήντα (150) ευρώ στο φορέα που τις διενεργεί.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζονται τα ποσά των παραπάνω παραβόλων.

3. Η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.Ε.Π.ΕΝ.) που προβλέπεται από την παράγραφο 4 του άρθρου 6 του ν. 3818/2010 (ΦΕΚ 17 Α') τηρεί, σε ηλεκτρονική μορφή, Αρχείο Επιθεώρησης Κτιρίων στο οποίο καταχωρίζονται σε ξεχωριστές μερίδες: α) τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, β) οι εκθέσεις επιθεώρησης λεβήτων κτιρίων και γ) οι εκθέσεις επιθεώρησης εγκαταστάσεων κλιματισμού κτιρίων.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζονται η διαδικασία καταχώρισης στις μερίδες του Αρχείου θέματα σχετικά με την ενημέρωση, τη διαγραφή και την τροποποίηση των καταχωρίσεων αυτών, ο τρόπος διαχείρισης και αξιοποίησης των στοιχείων του Αρχείου, η συνεργασία της ανωτέρω Ειδικής Υπηρεσίας με τις αρμόδιες πολεοδομικές και άλλες υπηρεσίες ή αρχές σε θέματα εφαρμογής της παρούσας παραγράφου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

9. Μετά το άρθρο 10 του ν. 3661/2008 προστίθεται νέο άρθρο 10Α, ως εξής:

«Άρθρο 10Α

Προγράμματα εξοικονόμησης ενέργειας σε οικίες

1. Για εργασίες που έχουν σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε οικίες, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου, μπορεί να παρέχεται χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.).

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, προκηρύσσονται προγράμματα που αφορούν παρεμβάσεις στον κτιριακό τομέα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των οικιών. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ο προϋπολογισμός του σχετικού προγράμματος, οι επιλέξιμες κατηγορίες οικιών και οι επιλέξιμες κτιριακές παρεμβάσεις, το είδος της χρηματοδότησης και το ποσοστό αυτής, η ανώτατη τιμή μονάδας ανά είδος παρέμβασης, τα κριτήρια επιλογής των έργων για την καθεμία, οι ωφελούμενοι από το πρόγραμμα, ο τρόπος πληροφόρησης του κοινού για τα προγράμματα, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε αυτά, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η προθεσμία υποβολής τους, η διαδικασία παραλαβής, ελέγχου, αξιολόγησης και έγκρισης των αιτήσεων, η διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης των επί μέρους έργων που έχουν εγκριθεί και πιστοποίησης των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί, ο τρόπος καταβολής της χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις αυτών που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα και οι συνέπειες μη τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων του προγράμματος, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή των προγραμμάτων.

3. Με όμοια απόφαση, η εκτέλεση μέρους των διαδικασιών και ενεργειών, που περιγράφονται στην προηγούμενη παράγραφο, μπορεί να ανατίθεται στην εταιρεία «Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων» (Τ.Ε.Μ.Π.Μ.Ε. Α.Ε.) ή σε άλλους φορείς του δημόσιου τομέα ή και σε φορείς του ιδιωτικού τομέα, που επιλέγονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για την ανάθεση έργων ή υπηρεσιών.

4. Με απόφαση των ανωτέρω Υπουργών και του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται η διαδικασία και οι όροι μεταφοράς πιστώσεων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) προς τους φορείς της προηγούμενης παραγράφου, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δημοσιονομικής τακτοποίησης των πληρωμών, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη δημοσιονομική διαχείριση των προγραμμάτων.

5. Για την εκτέλεση των εργασιών ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων στο πλαίσιο των προγραμμάτων που προκηρύσσονται με βάση την υπουργική απόφαση της παραγράφου 2, δεν απαιτείται άδεια και δεν οφείλονται τέλη στον οικείο Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) για την προσωρινή κατάληψη τμήματος του πεζοδρομίου μέχρι την ολοκλήρωση των εργασιών. Για όσες από τις ανωτέρω εργασίες δεν απαιτείται η έκδοση άδειας δόμησης σύμφωνα με τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις, μπορεί ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με απόφασή του να τις εξαιρεί από την υποχρέωση λήψης έγκρισης εκτέλεσης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας.»

10. Οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν.δ. 2724/1953 και του άρθρου 7 του ν. 440/1945 εφαρμό-

ζονται και στην εκπόνηση μελετών και στην εκτέλεση επιθεωρήσεων και έργων στατικής και ενεργειακής αναβάθμισης και εξοικονόμησης ενέργειας σε κάθε είδους οικοδομές του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα κατά τις προδιαγραφές του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτηρίων.

Το κόστος της σχετικής εργασίας, πέραν αυτών, μπορεί να προκαταβάλλεται εν όλω ή εν μέρει από το Ταμείο Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) υπό την προϋπόθεση ότι ο ωφελούμενος προσκομίζει προέγκριση δανείου τράπεζας ή άλλου πιστωτικού ιδρύματος και εκχωρεί προς το Ταμείο το κεφάλαιο του δανείου αυτού κατά το ύψος της προκαταβολής.

Άρθρο 11

Σύσταση Αυτοτελούς Υπηρεσίας Α.Π.Ε.

Το άρθρο 20 του ν. 3468/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 20

Αυτοτελής Υπηρεσία Α.Π.Ε.

1. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής συνιστάται Αυτοτελής Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Επενδυτών για έργα Α.Π.Ε., στην οποία εντάσσεται το Τμήμα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας της Διεύθυνσης Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας που μετονομάζεται σε Διεύθυνση Αποδοτικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας. Η Αυτοτελής Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Επενδυτών για έργα Α.Π.Ε. της οποίας μπορεί να προκύπτει μετακλητός υπάλληλος με βαθμό 2ο της κατηγορίας ειδικών θέσεων, υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

2. Η Υπηρεσία έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Ενημέρωση και πληροφόρηση των επενδυτών για το θεσμικό, νομοθετικό, φορολογικό και χρηματοοικονομικό πλαίσιο των επενδύσεων σε έργα Α.Π.Ε., καθώς και για τις ενέργειες που απαιτούνται για την αδειοδότηση των έργων αυτών και την ένταξή τους σε υφιστάμενα επενδυτικά προγράμματα ή σχεδιασμούς.

β. Παραλαβή αιτήσεων των επενδυτών, εφόσον επιθυμούν οι ενδιαφερόμενοι, με σκοπό τη διευκόλυνσή τους.

γ. Άμεση διαβίβαση του φακέλου, εφόσον επιθυμούν οι ενδιαφερόμενοι, στις αρμόδιες για τη διεκπεραίωση υπηρεσίες.

δ. Αναζήτηση από τις αρμόδιες υπηρεσίες πληροφοριών για λογαριασμό του αιτούντος επενδυτή σχετικά με την πρόοδο οποιασδήποτε διαδικασίας έχει κινηθεί κατόπιν αιτήσεώς του, καθώς και η μέριμνα για την επίσπευσή της.

ε. Διατύπωση προτάσεων και λύσεων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των διοικητικών δυσχερειών και προβλημάτων τα οποία προκύπτουν κατά την αδειοδοτική ή άλλη συναφή διαδικασία που αφορά σε έργα Α.Π.Ε..

στ. Επεξεργασία σχεδίων γενικών οδηγιών, εγκυκλίων και αποφάσεων για τη διευκόλυνση της αδειοδότησης των έργων Α.Π.Ε..

ζ. Υποβολή ερωτήσεων προς τις λοιπές Υπηρεσίες που εμπλέκονται στην αδειοδοτική διαδικασία έργων Α.Π.Ε. σε σχέση με την πορεία και την εξέλιξη της αδειοδό-

τησης των έργων. Οι ανωτέρω Υπηρεσίες οφείλουν να αποστέλλουν αμελητί στην Αυτοτελή Υπηρεσία σαφείς και πλήρεις απαντήσεις επί των ερωτημάτων αυτών, παρέχοντας διευκρινίσεις για τυχόν ελλείψεις του φακέλου που υπέβαλε ο επενδυτής και ακριβείς οδηγίες για τον τρόπο συμπλήρωσής τους.

η. Όλες τις αρμοδιότητες του Τμήματος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορεί να καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία άσκησης των αρμοδιοτήτων της Αυτοτελούς Υπηρεσίας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος το Τμήμα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας καταργείται. Το προσωπικό και οι θέσεις προσωπικού του τμήματος αυτού μεταφέρονται στη συνιστώμενη Αυτοτελή Υπηρεσία και αποτελούν προσωπικό της Υπηρεσίας αυτής.

4. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται ο τρόπος οργάνωσης της Αυτοτελούς Υπηρεσίας, η διάρθρωσή της σε διευθύνσεις και τμήματα και οι αναγκαίες για τη λειτουργία της οργανικές θέσεις μόνιμου και με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού κατά κλάδους, κατηγορίες και ειδικότητες. Οι θέσεις αυτές καλύπτονται με μεταφορά κενών οργανικών θέσεων από άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, καθώς και από τις μεταφερόμενες θέσεις του καταργούμενου Τμήματος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σύμφωνα με την παράγραφο 3 ανωτέρω.

5. Μέχρι να πληρωθούν οι θέσεις που συνιστώνται με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παράγραφο 4 επιτρέπεται η απόσπαση προσωπικού κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων από Υπηρεσίες του Δημοσίου, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και από φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Η διάρκεια της απόσπασης ορίζεται σε τρία (3) έτη με δυνατότητα ανανέωσης για ίσο χρονικό διάστημα.

6. Μέχρι την κάλυψη των θέσεων της Αυτοτελούς Υπηρεσίας που συνιστώνται σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παράγραφο 4, η Αυτοτελής Υπηρεσία ασκεί μόνο τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο π.δ. 381/1989 (ΦΕΚ 168 Α').

7. Η Αυτοτελής Υπηρεσία υποβάλλει, μέχρι την 1η Φεβρουαρίου κάθε έτους, στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και τη Ρ.Α.Ε. έκθεση, στην οποία περιγράφονται και τεκμηριώνονται τα σημαντικότερα προβλήματα που αφορούν επενδύσεις στους τομείς Α.Π.Ε., καθώς και προτάσεις για την επίλυσή τους.

8. Τα έργα Α.Π.Ε., τα οποία σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (ΦΕΚ 122 Α') εντάσσονται στην εκεί θεσπιζόμενη διαδικασία ταχείας αδειοδότησης, εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου που αφορούν τη διαδικασία αυτή.

9. Οι κάτοχοι των μονάδων Α.Π.Ε. υποχρεούνται να υποβάλλουν στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία τους στην Αυτοτελή Υπηρεσία Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Τα στοιχεία αυτά είναι εμπιστευτικά και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την παραγωγή στατιστικών

στοιχείων του ενεργειακού τομέα, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ενεργειακής Πολιτικής, καθώς και για το γενικότερο σχεδιασμό του Υπουργείου. Τα στατιστικά στοιχεία που καταρτίζονται με βάση το πρωτογενές στατιστικό υλικό δημοσιοποιούνται και παρέχονται σε τρίτους κατά τρόπο, ώστε να αποκλείεται η άμεση ή έμμεση αποκάλυψη της ταυτότητας εκείνων που παρέχουν τις πληροφορίες ή εκείνων τους οποίους αφορά το πρωτογενές στατιστικό υλικό.

10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής επιβάλλεται πρόστιμο σε όσους παραβιάζουν την υποχρέωση υποβολής στοιχείων και των πληροφοριών της προηγούμενης παραγράφου το οποίο αποδίδεται στο Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Περιβαλλοντικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.). Το ύψος του προστίμου είναι ανάλογο της βαρύτητας και συχνότητας της παράβασης, κυμαίνεται από πέντε χιλιάδες (5.000) έως και πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του πιο πάνω Υπουργού. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζεται η διαδικασία επιβολής των προστίμων, τα κριτήρια επιμέτρησής τους, η υποβολή και εξέταση των ενστάσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

11. Υποχρέωση υποβολής στοιχείων στην Αυτοτελή Υπηρεσία Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σχετικών με τις Α.Π.Ε. έχουν επίσης όλες οι υπηρεσίες και οι φορείς του Δημοσίου, στους οποίους περιλαμβάνεται και η Ρ.Α.Ε.. Το σχετικό αίτημα υποβάλλεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ή, με εξουσιοδότησή του, από τον Προϊστάμενο της Αυτοτελούς Υπηρεσίας.

12. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται η διαδικασία υποβολής των ανωτέρω στοιχείων, το περιεχόμενό τους, η περιοδικότητα υποβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 12 Λοιπές διατάξεις

1. Οι παράγραφοι 14 έως και 27 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 αναριθμούνται σε παραγράφους 15 έως 28.

2. Η παρ. 28 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, αναριθμείται σε παράγραφο 31.

3. Μετά την παρ. 13 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, προστίθεται παράγραφος 14 ως εξής:

«14. Ηλιοθερμικός σταθμός: κάθε εγκατάσταση που εκμεταλλεύεται την άμεση ακτινοβολία, τη μετατρέπει σε θερμική ενέργεια με τελικό σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.»

4. Μετά την παρ. 28 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 προστίθενται παράγραφοι 29 και 30 ως εξής:

«29. Συγκρότημα αιολικών πάρκων: σύνολο αιολικών πάρκων ενός ή περισσότερων φορέων, που αναπτύσσονται σε κοντινές αποστάσεις μεταξύ τους και αξιοποιούν κατά το δυνατόν κοινές υποδομές οδοποιίας και ηλεκτρικής διασύνδεσης, αποτελώντας ουσιαστικά ένα ενιαίο έργο.

30. Φωτοβολταϊκός σταθμός: κάθε εγκατάσταση που εκμεταλλεύεται την ηλιακή ακτινοβολία και τη μετατρέπει σε ηλεκτρική ενέργεια μέσω του φωτοβολταϊκού - φωτοηλεκτρικού φαινομένου.»

5. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Βιοκαύσιμο: Το υγρό, αέριο ή στερεό καύσιμο που παράγεται από βιομάζα και ειδικότερα.»

6. Για την εφαρμογή των διατάξεων της κ.υ.α. 104247/2006 (ΦΕΚ 663 Β'), στην περίπτωση έργων Α.Π.Ε. που πραγματοποιούνται εντός των διοικητικών ορίων δύο ή περισσότερων νομών ή Περιφερειών της χώρας, ως οικεία Περιφέρεια ή οικεία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, νοείται εκείνη στην οποία βρίσκεται το μεγαλύτερο τμήμα του ακινήτου στο οποίο κατασκευάζεται το έργο. Η περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 5 της κ.υ.α. 104247/2006 (ΦΕΚ 663 Β') καταργείται.

7. Όπου στο ν. 3468/2006 χρησιμοποιείται ο όρος «Υπουργός Ανάπτυξης» νοείται ο «Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».

8. Στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2773/1999 προστίθεται περίπτωση η' ως εξής:

«η. Αποφασίζει για τη χορήγηση ή μη, την ανανέωση, την τροποποίηση ή την ανάκληση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει.»

9.α. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 2773/1999 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Κατά των αποφάσεων της Ρ.Α.Ε., πλην εκείνων που προβλέπονται στην περίπτωση η' της παραγράφου 1, χωρεί αίτηση αναθεώρησης.»

β. Μετά το τρίτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 2773/1999 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι αποφάσεις που εκδίδονται από τη Ρ.Α.Ε. σύμφωνα με την περίπτωση η' της παραγράφου 1 υπόκεινται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό στον ακυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας.»

10. α) Τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α'), περιλαμβανομένων των περιπτώσεων α' και β', όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. Α.1 του άρθρου 24 του ν. 3468/2006 και τροποποιήθηκαν με την παρ. 8β του άρθρου 29 του ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8 Α'), αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Για την εκτέλεση έργων υποδομής, την εγκατάσταση δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, την κατασκευή υποσταθμών και κάθε, εν γένει, τεχνικού έργου που αφορά την υποδομή και εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Α.Π.Ε., περιλαμβανομένων των έργων σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 2773/1999 και των συνοδών έργων, καθώς και των δικτύων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου και πετρελαϊκών προϊόντων μέσα σε δάση ή δασικές εκτάσεις, απαιτείται έγκριση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας που χορηγείται κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, η οποία συνοδεύεται από συνοπτική περιγραφή της θέσης του έργου και των κύριων χαρακτηριστικών του.»

β) Η παρ. 8α του άρθρου 29 του ν. 3734/2009 καταργείται.

11. Η παρ. Α.2 του άρθρου 24 του ν. 3468/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 14 του ν. 998/1979 για το χαρακτηρισμό, κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού, περιοχής όπου σχεδιάζεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Α.Π.Ε., συμπεριλαμβανομέ-

νων των έργων σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο, εσωτερικής οδοποιίας και οδοποιίας πρόσβασης και των λοιπών συνοδών έργων, η πράξη χαρακτηρισμού του δασάρχη εκδίδεται κατά προτεραιότητα σε σχέση με άλλα αιτήματα που δεν αφορούν περιοχές εγκατάστασης Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Α.Π.Ε., σε χρόνο που δεν υπερβαίνει τον ένα (1) μήνα από την υποβολή της σχετικής αίτησης.

β) Η πράξη χαρακτηρισμού, μετά τη νόμιμη δημοσιοποίησή της, έχει το τεκμήριο νομιμότητας και δεσμεύει τις αρμόδιες υπηρεσίες της Διοίκησης, οι οποίες οφείλουν, εφόσον πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του νόμου, να προωθήσουν το φάκελο έγκρισης επέμβασης σε εκτάσεις που διαχειρίζονται από τη δασική υπηρεσία, να χορηγήσουν την έγκριση επέμβασης αν απαιτείται, να εγκρίνουν τους οικείους περιβαλλοντικούς όρους, να εκδώσουν την άδεια εγκατάστασης, να εγκαταστήσουν το φορέα του έργου στην έκταση, εκδίδοντας και το σχετικό πρωτόκολλο εγκατάστασης, ανεξαρτήτως εάν έχουν υποβληθεί ή όχι ενστάσεις κατά της Πράξης Χαρακτηρισμού και ανεξαρτήτως εάν έχει τελεσιδικήσει ή όχι η πράξη χαρακτηρισμού.

Ακόμα και στην περίπτωση που σύμφωνα με την πράξη χαρακτηρισμού η έκταση ή μέρος αυτής δεν εμπίπτει στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, ο φορέας του έργου οφείλει να μεριμνά για τη μέγιστη προστασία των τυχόν στοιχείων δασικού περιβάλλοντος και να τεκμηριώνει κατά την εκπόνηση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων την προστασία αυτή.

γ) Εφόσον η εγκατάσταση σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Α.Π.Ε. σχεδιάζεται σε έκταση που υπάγεται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και ως προς την κυριότητά της ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 η άδεια εγκατάστασης του σταθμού εκδίδεται μόνο αν εξασφαλιστεί δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης ή μίσθωσης της έκτασης αυτής από τον ιδιοκτήτη της.»

12. Καταργείται η παρ. 9 του άρθρου 27 του ν. 3468/2006.

13. Ειδικά για τη Χερσόνησο του Άθω, επιτρέπεται η εγκατάσταση και λειτουργία έργων Α.Π.Ε. από αυτόνομους παραγωγούς αποκλειστικά και μόνο για την κάλυψη των λειτουργικών ενεργειακών αναγκών των Ιερών Μονών και της Ιεράς Κοινότητας, εφόσον παρέχεται έγκριση μελέτης και έγκριση περιβαλλοντικών όρων από το Κέντρο Διαφύλαξης Αγιορείτικης Κληρονομιάς (Κε. Δ.Α.Κ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1198/1981 (ΦΕΚ 238 Α'), και έγκριση εγκατάστασης και λειτουργίας από την Ιερά Κοινότητα, χωρίς να απαιτείται άλλη άδεια παραγωγής, τηρουμένων των διατάξεων προστασίας του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

14. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 33 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας που κυρώθηκε με το ν. 2859/2000 (ΦΕΚ 248 Α') προστίθεται μετά την υποπερίπτωση γγ' υποπερίπτωση δδ' ως εξής:

«δδ) για παράδοση έργων σύνδεσης σταθμών αυτοπαραγωγής ή ανεξάρτητης παραγωγής μέχρι το δίκτυο της Δ.Ε.Η. Α.Ε. ή του Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., σύμφωνα με όσα ορίζονται στο ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α') όπως ισχύει.»

15. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 4 του άρθρου 33 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας που κυρώθηκε με το ν. 2859/2000 (ΦΕΚ 248 Α'), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ως αγαθά επένδυσης της παρούσας περίπτωσης νοούνται επίσης και οι δαπάνες που καταβάλλει η επιχείρηση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν. 2773/1999, όπως ισχύει, για την κατασκευή μη ιδιόκτητου δικτύου σύνδεσης του σταθμού αυτοπαραγωγής ή ανεξάρτητης παραγωγής μέχρι το δίκτυο της Δ.Ε.Η. Α.Ε. ή του Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.»

16. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Πολιτισμού και Τουρισμού ορίζεται το ποσοστό της προβλεπόμενης από τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 1730/1987 (ΦΕΚ 145 Α') εισφοράς υπέρ της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., το οποίο αποτελεί πόρο του Ειδικού Λογαριασμού που διαχειρίζεται ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.) κατά το άρθρο 40 του ν. 2773/1999, στον οποίο και αποδίδεται. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία απόδοσής του και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

17. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 3175/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.» και διακριτικό τίτλο «Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε.» ή «Διαχειριστής του Συστήματος» δύνανται να καταβάλλονται, μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, εθνικοί και κοινοτικοί πόροι για τη χρηματοδότηση έργων και μελετών που υλοποιούνται από αυτόν.»

18. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 8 του π.δ. 333/2000 (ΦΕΚ 278 Α') καταργούνται και η παράγραφος 4 αυτού αναριθμείται σε 2.

19. Στο τέλος της υποπαραγράφου Γ' της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α') που προστέθηκε με το άρθρο τέταρτο του ν. 2779/1999 (ΦΕΚ 296 Α') και διατηρήθηκε σε ισχύ ως αυτοτελής διάταξη με την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3051/2002 (ΦΕΚ 220 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι προηγούμενες ρυθμίσεις ισχύουν και για τους μόνιμους κατοίκους Δήμων και Κοινοτήτων στην περιοχή των οποίων λειτουργούν λιγνιτωρυχεία που εκμεταλλεύονται άλλες επιχειρήσεις εφόσον ο λιγνίτης που παράγεται διατίθεται αποκλειστικά στη Δ.Ε.Η. για τους σταθμούς παραγωγής της.»

20. Για την κάλυψη των αναγκών που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, η διάρκεια των συμβάσεων που έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 10 του άρθρου 34 του ν. 3734/2009 παρατείνεται έως 31.12.2012.

21. Μετά το εδάφιο (εε) της περίπτωσης (β) της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91 Α') προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο (στστ):

«(στστ) Κατά τη μεταβατική φάση μέχρι της εγκρίσεως του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες, σύμφωνα με το ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207 Α') και κατ' ανώτατο χρονικό διάστημα ενός έτους από της ισχύος του παρόντος, για την ίδρυση νέων μονάδων υδατοκαλλιέργειας, ή τη μετεγκατάσταση, τον εκσυγχρονισμό, επέκταση ή τροποποίηση υφιστάμενων μονάδων, σε περιοχές που δεν έχουν εγκριθεί χωροταξικά, ρυθμιστικά και πολεοδομικά σχέδια, ή άλλα σχέδια χρήσεων γης, η απαιτούμενη - βάσει των διατάξεων του άρθρου 4 παρ. 6 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α') όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91 Α') - προκαταρκτική

περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση, γίνεται μετά από συνεκτίμηση των διαθέσιμων στοιχείων του ευρύτερου χωροταξικού σχεδιασμού και κυρίως αυτών που απορρέουν από υφιστάμενες ή υπό εξέλιξη μελέτες χωροταξικού χαρακτήρα, λαμβάνοντας υπόψη και τα αναφερόμενα στα σημεία ββ' έως εε' της παραγράφου 6β του παραπάνω άρθρου.»

Άρθρο 13

Διάταξη σχετικά με τις τιμές χονδρικής των πετρελαιοειδών προϊόντων

1. Η παρ. 1 του άρθρου 20 του ν.3054/2002 (ΦΕΚ 230 Α'), όπως ισχύει αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι τιμές των πετρελαιοειδών προϊόντων που διατίθενται στην εγχώρια αγορά διαμορφώνονται σε όλη την επικράτεια της χώρας ελεύθερα από τους ασκούντες την εμπορία των προϊόντων αυτών. Για λόγους προστασίας του ανταγωνισμού, οι κάτοχοι Άδειας Διύλισης και Άδειας Διάθεσης Βιοκαυσίμων υποχρεούνται να γνωστοποιούν στον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και τη Ρ.Α.Ε. τον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνονται οι εργοστασιακές (ex factory) τιμές των πετρελαιοειδών προϊόντων. Την αυτή υποχρέωση έχουν και οι εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών για τις πραγματικές (συμπεριλαμβανομένων τυχόν εκπτώσεων ή άλλων διακανονισμών) τιμές στις οποίες διαθέτουν τα πετρελαιοειδή προϊόντα στους πρατηριούχους ανά περιοχή. Όλα τα παραπάνω στοιχεία κοινοποιούνται υποχρεωτικά στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για λόγους άσκησης της πετρελαικής πολιτικής. Αν η Ρ.Α.Ε., από την επεξεργασία των στοιχείων αυτών, καθώς και των στοιχείων που προκύπτουν από τις τιμοληψίες, που διεξάγει το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και από το Παρατηρητήριο Τιμών Υγρών Καυσίμων, διαπιστώνει εναρμονισμένες πρακτικές ή άλλες στρεβλώσεις του υγιούς ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 703/1977 (ΦΕΚ 278 Α'), όπως ισχύει, διαβιβάζει το ταχύτερο δυνατόν τα στοιχεία αυτά στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζονται ιδίως η διαδικασία γνωστοποίησης και κοινοποίησης των ανωτέρω στοιχείων, ο τρόπος επεξεργασίας τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή των προηγούμενων διατάξεων.»

2. Όπου στις παραγράφους του άρθρου 20 του ν. 3054/ 2000, όπως αυτό ισχύει, αναφέρονται οι Υπουργοί Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, νοούνται οι Υπουργοί Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

3. Το πέμπτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν.3335/2005 (ΦΕΚ 95 Α'), όπως αυτή ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής : «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται τα στοιχεία των κυρώσεων και των ελέγχων που καταχωρούνται στο Πληροφοριακό Σύστημα, ο χρόνος και η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής και

επικαιροποίησης των ανωτέρω στοιχείων από τις αρμόδιες Αρχές και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 14

Τροποποιήσεις του ν. 2971/2001 (ΦΕΚ 285 Α')

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 2971/2001 (ΦΕΚ 285 Α') προστίθεται φράση ως ακολούθως: «ούτε σε περιπτώσεις τοποθέτησης υπογείων αγωγών ηλεκτρικού ρεύματος ή γενικά καλωδίων».

2. Η παρ. 9 του άρθρου 14 του ν. 2971/2001 που προστέθηκε με την παρ. Δ' του άρθρου 24 του ν. 3468/2006, αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών επιτρέπεται η παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού, παραλίας, συνεχόμενου ή παρακείμενου θαλάσσιου χώρου και πυθμένα για την εκτέλεση εργασιών εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. στο χερσαίο τμήμα της χώρας, σε νησιά ή βραχονησίδες. Στις εργασίες αυτές, εκτός από όσες αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, περιλαμβάνεται η τοποθέτηση υποσταθμών, καθώς και η κατασκευή κάθε έργου που κρίνεται αναγκαίο για τη σύνδεση σταθμού Α.Π.Ε. με το Σύστημα ή το Δίκτυο. Οι πρόνοιες αυτές ισχύουν και για έργα ενίσχυσης του Συστήματος Μεταφοράς αλλά και για έργα Διασύνδεσης Νήσων με το Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα Μεταφοράς τα οποία θα εξυπηρετούν και την αύξηση της διείσδυσης των Α.Π.Ε..

Στις ανωτέρω περιπτώσεις, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 2, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση προς την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία μετά την έκδοση της απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του σταθμού Α.Π.Ε., ή του έργου διασύνδεσης συνοδευόμενη από την εγκεκριμένη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, στην οποία πρέπει να περιλαμβάνονται όλα τα έργα για τα οποία ζητείται η παραχώρηση του ανωτέρω δικαιώματος. Η Κτηματική Υπηρεσία διαβιβάζει την αίτηση στο Γ.Ε.Ν., το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, εκτός εάν οι υπηρεσίες αυτές έχουν ήδη γνωμοδοτήσει κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου και οι γνωμοδοτήσεις τους έχουν συνυποβληθεί από τον ενδιαφερόμενο με την αίτηση. Μετά τη συλλογή των γνωμών αυτών ή την άπρακτη παρέλευση προθεσμίας δύο (2) μηνών από την περιέλευση στις υπηρεσίες αυτές της ανωτέρω αίτησης, η αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία ενεργεί για την έκδοση της απόφασης παραχώρησης.»

3. Στο άρθρο 14 του ν. 2971/2001 προστίθεται παράγραφος 10 ως εξής:

«10. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται για τις εγκαταστάσεις αιολικών πάρκων στον εθνικό θαλάσσιο χώρο, σύμφωνα με το άρθρο 6Α του ν. 3468/ 2006.»

4. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 2971/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η απαγόρευση αυτή δεν καταλαμβάνει τη μεταβίβαση δικαιώματος Ο.Τ.Α. σε αμιγή επιχείρηση του ιδίου Ο.Τ.Α. ούτε την περίπτωση μεταβίβασης των έργων σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής στον Κύριο του Συστήματος ή του Δικτύου, όπως ορίζονται στο ν. 2773/ 1999 (ΦΕΚ 286 Α') και το άρθρο 11 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α').»

Άρθρο 15 Μεταβατικές διατάξεις

1. Η προθεσμία για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης σε σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που διαθέτουν άδεια παραγωγής, η οποία έχει εκδοθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, παρατείνεται για συνολικό χρόνο τριάντα (30) μηνών, ο οποίος αρχίζει να υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της άδειας παραγωγής. Αιτήσεις παράτασης του χρόνου ισχύος της άδειας παραγωγής που είχαν υποβληθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατά τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, εξακολουθούν να διέπονται από τις ρυθμίσεις αυτές και τάσσεται στη Ρ.Α.Ε. αποκλειστική προθεσμία ενός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος για να αποφανθεί επί του περιεχομένου τους.

2. Εκκρεμείς αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας παραγωγής, ή τη διαπίστωση εξαίρεσης από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής, ή την τροποποίησή τους καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Δεν απαιτείται η υποβολή αίτησης και η έκδοση απόφασης τροποποίησης επί εξαιρέσεων ή αδειών παραγωγής που έχουν ήδη χορηγηθεί κατά τη θέση του παρόντος σε ισχύ και αφορούν έργα της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006, όπως τροποποιείται με την παρ. 12 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου, αλλά αρκεί γραπτή ενημέρωση του αρμόδιου Διαχειριστή.

3. Για έργα εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. τα οποία έχουν λάβει θετική γνωμοδότηση επί της Π.Π.Ε.Α. ή θετική γνωμοδότηση από τη Ρ.Α.Ε. ή βρίσκονται στο στάδιο της Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης, συντάσσεται από τη Ρ.Α.Ε. εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος ειδικός κατάλογος, ο οποίος αναρτάται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε. και αποστέλλεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για να ασκήσει τις αρμοδιότητές του μέσα στην προθεσμία των είκοσι (20) ημερών που του παρέχει η παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως τροποποιείται με την παράγραφο 2 του άρθρου 2 του παρόντος. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής συνεχίζεται η αδειοδότηση βάσει σχετικής βεβαίωσης της Γραμματείας της Ρ.Α.Ε. και των διατάξεων του παρόντος νόμου μέχρι την έκδοση της άδειας παραγωγής από τη Ρ.Α.Ε., η οποία λαμβάνει χώρα μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος.

4. Για έργα Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που βρίσκονται σε διαδικασία προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης (Π.Π.Ε.Α.) ή έχουν ήδη λάβει θετική γνωμοδότηση επί της Π.Π.Ε.Α., μετά τη χορήγηση από τη Γραμματεία της Ρ.Α.Ε. της βεβαίωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 3 ανωτέρω, ο φορέας μπορεί να υποβάλει χωρίς άλλη προϋπόθεση Μ.Π.Ε. για έκδοση απόφασης Ε.Π.Ο.. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται γνωμοδότηση των υπηρεσιών που έχουν ήδη γνωμοδοτήσει στο στάδιο της Π.Π.Ε.Α., εφόσον δεν ζήτησαν ρητά να γνωμοδοτήσουν εκ νέου κατά τη διαδικασία έκδοσης της απόφασης Ε.Π.Ο.. Η Μ.Π.Ε. συντάσσεται και υποβάλλεται στην αδειοδοτούσα αρχή κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου και μόνο, χωρίς να υποχρεούται να περιλαμβάνει τυχόν πρόσθετες προϋποθέσεις ή μελέτες που έχουν τεθεί με τη θετική γνωμοδότηση επί

της Π.Π.Ε.Α. αν υπάρχει, οι οποίες συμπληρώνονται από το φορέα πριν τη χορήγηση της Ε.Π.Ο..

5. Οι φορείς των έργων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 υποβάλουν αίτηση για τη χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης μέσα σε δύο (2) μήνες από την ανάρτηση του καταλόγου της παραγράφου 3 από τη Ρ.Α.Ε.. Οι αιτήσεις αυτές και οι εκκρεμείς αιτήσεις για χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και εξετάζονται από τον αρμόδιο Διαχειριστή χωρίς να απαιτείται Π.Π.Ε.Α.. Ειδικά οι αιτήσεις για τη χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης, σε περιοχές όπου, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχουν ενταχθεί σε εγκεκριμένη Μ.Α.Σ.Μ. έργα επέκτασης ή ενίσχυσης του Συστήματος από τα οποία δημιουργείται πρόσθετος ηλεκτρικός χώρος για τη διασύνδεση έργων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., ικανοποιούνται από τον Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από την ανάρτηση του καταλόγου της παραγράφου 3 από τη Ρ.Α.Ε. μέχρι κορεσμού των μελλοντικών αυτών έργων του Συστήματος, εφόσον πρόκειται για σταθμούς οι οποίοι:

α. είχαν υποβάλει αίτημα για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ή την έκδοση απόφασης εξαίρεσης σε χρόνο που υπήρχε διαθέσιμος ηλεκτρικός χώρος. Στο χώρο αυτόν συνυπολογίζεται και ο πρόσθετος ηλεκτρικός χώρος που δημιουργείται από τα έργα του Συστήματος που περιλαμβάνονται στην εγκεκριμένη και σε ισχύ Μ.Α.Σ.Μ. κατά τη χρονική στιγμή υποβολής του αιτήματος ή

β. διαθέτουν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου άδεια παραγωγής ή απόφαση εξαίρεσης.

Ο αρμόδιος Διαχειριστής αρχίζει να εξετάζει τα αιτήματα της παρούσας παραγράφου, μετά την πάροδο δύο (2) μηνών από την ανάρτηση του πίνακα της παραγράφου 3 του παρόντος νόμου από τη Ρ.Α.Ε. κατά σειρά προτεραιότητας, με βάση την ημερομηνία προώθησης του σχετικού φακέλου από τη Ρ.Α.Ε. για Π.Π.Ε.Α. ή την έκδοση της διαπιστωτικής απόφασης εξαίρεσης.

6. Η εξέταση νέων αιτημάτων σταθμών Α.Π.Ε. από τις αρμόδιες υπηρεσίες στις οποίες περιλαμβάνονται η Ρ.Α.Ε., οι Περιφέρειες και οι Διαχειριστές, για τους οποίους δεν είχε υποβληθεί στη Ρ.Α.Ε. αίτημα για έκδοση άδειας παραγωγής ή αίτημα εξαίρεσης πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, ξεκινά μετά την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που προβλέπεται στην περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3468/2006, όπως τροποποιείται με το άρθρο 1 του παρόντος νόμου, και γίνεται κατά το δυνατό με βάση την αναλογία ισχύος που ορίζει.

Μέχρι την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής επιτρέπεται κατ' εξαίρεση:

α) η εξέταση νέων αιτήσεων σταθμών Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε κτίρια και στέγαστρα,

β) η εξέταση, κατά προτεραιότητα, νέων αιτήσεων από πρόσωπα που είναι επαγγελματίες αγρότες, όπως αυτοί ορίζονται με σχετική απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εφόσον πρόκειται για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε εκτάσεις ιδιοκτησίας τους, εγκατεστημένης ισχύος έως 100 KW. Δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση των σταθμών της περίπτωσης αυτής πριν από την πάροδο πενταετίας

από την έναρξη λειτουργίας τους, εκτός αν πρόκειται για μεταβίβαση λόγω κληρονομικής διαδοχής,

γ) μετά πάροδο τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, η εξέταση νέων αιτήσεων από όσους εξαιρούνται και από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή άλλης διαπιστωτικής απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 2 παράγραφος 12 του παρόντος νόμου και από την υποχρέωση έκδοσης απόφασης Ε.Π.Ο. σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3468/2006, όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 3 παράγραφος 13 του παρόντος νόμου,

δ) η εξέταση νέων αιτήσεων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από βιομάζα, στην οποία δεν περιλαμβάνεται το βιοαπαδομήσιμο κλάσμα αστικών αποβλήτων.

7. Ο αρμόδιος Διαχειριστής οφείλει μέσα σε ένα μήνα από την ισχύ του παρόντος να αναρτήσει στην ιστοσελίδα του πίνακα με όλα τα έργα εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., των οποίων οι Προσφορές Σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο έπαυσαν αυτοδικαίως να ισχύουν σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 3734/2009.

8. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 7, Προσφορά Σύνδεσης ισχυρή κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου δεσμεύει τον Διαχειριστή για όλη τη διάρκεια της ισχύος της σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 28 του ν. 3734/2009. Εφόσον κατά το χρόνο λήξης της ισχύος της, ο σταθμός τον οποίο αφορά έχει λάβει Ε.Π.Ο., η Προσφορά Σύνδεσης παραμένει δεσμευτική για τον αρμόδιο Διαχειριστή σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο.

9. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 8, το άρθρο 11 του ν. 3468/2006, όπως τροποποιείται με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του παρόντος νόμου, καταλαμβάνει και όλα τα έργα σύνδεσης έργων Α.Π.Ε., τα οποία δεν έχουν μεταβιβαστεί στον Κύριο του Συστήματος ή του Δικτύου.

10. Στις εκκρεμείς αιτήσεις για τη χορήγηση Ε.Π.Ο. σε σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή στα συνοδά αυτών έργα σύνδεσης και οδοποιίας, εφόσον έχει ήδη γνωμοδοτήσει η αρμόδια δασική αρχή ως προς την έγκριση επέμβασης σε δασική έκταση, κατά την παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 998/1979, η απόφαση Ε.Π.Ο. εκδίδεται με ενσωματωμένη την έγκριση επέμβασης, σύμφωνα με τις προϊσχύσασες διατάξεις.

11. Εκκρεμείς αιτήσεις σχετικά με την έγκριση επέμβασης σε δασικές εκτάσεις για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή για τα συνοδά αυτών έργα σύνδεσης και οδοποιίας, ως προς τα οποία έχει εκδοθεί ήδη απόφαση Ε.Π.Ο. σύμφωνα με τις προϊσχύσασες διατάξεις του ν. 3468/2006, εξετάζονται κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου και η έγκριση επέμβασης εκδίδεται αυτοτελώς και δεν ενσωματώνεται στην απόφαση Ε.Π.Ο..

12. Εκκρεμείς αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας εξετάζονται κατά τις διατάξεις που ίσχυαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

13. Όλες οι λοιπές περιπτώσεις έργων Α.Π.Ε., για τα οποία δεν έχει εκδοθεί άδεια εγκατάστασης έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, διέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού.

14. Οι παραγωγοί που προβλέπονται στην περίπτωση δ' της παρ. 5 του άρθρου 27Α του ν. 3734/2009, οφείλουν να ασκήσουν το αναφερόμενο στη διάταξη αυτή δικαίωμα επιλογής μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου με έγγραφη ενημέρωση του αρμόδιου Διαχειριστή και του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Μετά την άπρακτη πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας, θεωρείται ότι ο παραγωγός επέλεξε να συνεχίσει την εκτέλεση της ισχύουσας σύμβασης.

15. Φορείς σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. που έχουν αξιολογηθεί από τη Ρ.Α.Ε. στο κριτήριο που προβλέπεται στην περίπτωση (ζ) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 και έχουν προωθηθεί από τη Ρ.Α.Ε. για προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση ή έχουν εξαιρεθεί από την υποχρέωση έκδοσης άδειας παραγωγής πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, δεν υποχρεούνται να καταβάλουν στον αρμόδιο Διαχειριστή την εγγύηση που ορίζεται στην παρ. 16 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου.

16. Αιτήσεις για χορήγηση αδειών φωτοβολταϊκών σταθμών επί των οποίων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η Ρ.Α.Ε. έχει γνωμοδοτήσει αρνητικά προς τον Υπουργό αποκλειστικά λόγω μη πλήρωσης του κριτηρίου (ζ) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, μετά την ημερομηνία έκδοσης της υπουργικής απόφασης άρσης αδειών της 24.3.2008 (Δ6/Φ1/ΟΙΚ 7037-24.3.2008), επαναξιολογούνται από τη Ρ.Α.Ε. σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ύστερα από αίτημα του ενδιαφερομένου, που υποβάλλεται εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

17.α) Μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν υποβάλλονται αιτήσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από θαλάσσιες αιολικές εγκαταστάσεις. Εκκρεμείς αιτήσεις που έχουν υποβληθεί παραδεκτως, δεν συμπληρώνονται με νέα στοιχεία και εξετάζονται από τη Ρ.Α.Ε., εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών, ως προς την πληρότητά τους και το κριτήριο (ε) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως τροποποιείται με την παράγραφο 1 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου. Αιτήσεις που δεν ικανοποιούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις απορρίπτονται, διαφορετικά εκδίδεται διαπιστωτική πράξη της Ρ.Α.Ε. αναφορικά με την πλήρωση του κριτηρίου (ε) και την ακριβή θέση της αιτηθείσας εγκατάστασης. Κατά την προκήρυξη του διαγωνισμού της παρ. 6 του άρθρου 6Α του ν. 3468/2006, που προστέθηκε με το άρθρο 6 του παρόντος νόμου, για την εγκατάσταση θαλάσσιου αιολικού πάρκου σε συγκεκριμένη θέση, στα κριτήρια επιλογής διαμορφώνονται σύμφωνα με την υπουργική απόφαση της παραγράφου 7 του άρθρου 6Α και τους τυχόν ειδικούς όρους της προκήρυξης, συνεκτιμωμένης της διαπιστωτικής πράξης του προηγούμενου εδαφίου, υπό την προϋπόθεση ότι αφορά σε εγκατάσταση θαλάσσιας αιολικής μονάδας στην ίδια θέση και ο υποψήφιος που συμμετέχει στο διαγωνισμό είναι ο αρχικός δικαιούχος της πράξης αυτής.

β) Εκκρεμείς αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικά πάρκα που χωροθετούνται εν μέρει στο χερσαίο και εν μέρει στο θαλάσσιο χώρο, προωθούνται από τη Ρ.Α.Ε. προς εξέταση, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, μόνο για το χερσαίο τμήμα αυτών.

Άρθρο 16**Λατομεία σχιστολιθικών πλακών**

1. Νομικά και φυσικά πρόσωπα που εκμεταλλεύονται λατομεία σχιστολιθικών πλακών, τα οποία ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 34 του ν. 2115/1993 (ΦΕΚ 15 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2702/1999 (ΦΕΚ 70 Α'), εφόσον μέχρι σήμερα δεν έχουν λάβει άδεια εκμετάλλευσης ή δεν έχουν συνάψει σύμβαση μίσθωσης με το Δημόσιο, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 9 του ν. 1428/1984, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 9 του ν. 2115/1993, δύνανται να συνεχίσουν την εκμετάλλευση των λατομείων αυτών υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) είχαν καταθέσει αίτηση στο αρμόδιο Δασαρχείο για την αναγνώριση της κυριότητας εντός της προθεσμίας που όριζαν είτε το άρθρο 34 του ν. 2115/1993 είτε το άρθρο 14 του ν. 2702/1999, και

β) έχουν ήδη υποβάλλει ή υποβάλλουν αρμοδίως, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος:

1. Αίτηση για τη χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης,
2. Τεχνική Μελέτη σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 1428/1984 (ΦΕΚ 43 Α'),

3. Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, και

4. Αίτηση για τη σύναψη απευθείας σύμβασης μίσθωσης, αν πρόκειται για δημόσιο λατομείο ή αίτηση για αναγνώριση της έκτασης. Την αίτηση μπορεί να υποβάλλουν οι εκμεταλλευτές στην περίπτωση που δεν είναι ιδιοκτήτες των εκτάσεων, αλλά διαθέτουν μισωτήρια συμβόλαια και εξουσιοδότηση των φερόμενων ιδιοκτητών.

2. Οι χωρικά αρμόδιες διευθύνσεις περιβάλλοντος εξετάζουν κατά προτεραιότητα τις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) λατομείων σχιστολιθικών πλακών της παραγράφου 1, ώστε να εκδοθούν Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) το αργότερο εντός πέντε (5) μηνών από την κατάθεσή τους. Εφόσον, μέσα στο διάστημα αυτό δεν έχει εκδοθεί απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων διακόπτεται η λειτουργία τους.

3. Η κατά την παράγραφο 1 εκμετάλλευση παύει αυτοδικαίως αν εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) ετών από τη λήξη της ανωτέρω δέσμευσης προθεσμίας δεν χορηγηθεί στους αιτήσαντες η άδεια εκμετάλλευσης ή, αν πρόκειται για δημόσιο λατομείο, δεν συναφθεί η αιτηθείσα σύμβαση απευθείας μίσθωσης με το Δημόσιο. Στην περίπτωση σύναψης σύμβασης με το Δημόσιο, προϋπόθεση για την ενεργοποίησή της είναι η κατάθεση εγγυητικής επιστολής πιστωτικού ιδρύματος για τα οφειλόμενα στο Δημόσιο μισθώματα της περιόδου έως την επίλυση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των εκτάσεων στις οποίες διενεργείται η εκμετάλλευση των λατομείων της παραγράφου 1.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται το περιεχόμενο της εγγυητικής επιστολής σε συνάρτηση με το μίσθωμα, η διάρκειά της, οι όροι κατάπτωσης αυτής και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

4. Το Συμβούλιο Ιδιοκτησίας Δασών (Σ.Ι.Δ.), στο οποίο έχουν υποβληθεί αιτήσεις αναγνώρισης κυριότητας ή άλλου εμπράγματος δικαιώματος, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 2115/1993 οφείλει να εκδώσει σχετική απόφαση το αργότερο εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Κατά της απόφασης αυτής δεν επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του Αναθεωρητικού Συμβουλίου Ιδιοκτησίας Δασών.

5. Για τα πρόστιμα που έχουν επιβληθεί στα παραπάνω λατομεία και δεν σχετίζονται με τις διατάξεις του ν. 1650/1986 αναστέλλεται η καταβολή τους μέχρι την επίλυση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος. Στην περίπτωση που οι εκτάσεις αναγνωριστούν ως ιδιωτικές τα πρόστιμα διαγράφονται. Σε αντίθετη περίπτωση, καταβάλλονται σε έξι (6) ισόποσες δόσεις ενός έτους από την ημερομηνία αναγνώρισης της κυριότητας.

Άρθρο 17**Θέματα χωροθέτησης εγκαταστάσεων Α.Π.Ε.**

Στο άρθρο 9 του ν. 2742/1999 στο τέλος της παραγράφου 3, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο, ως εξής:

«Διοικητικές άδειες που αφορούν στην περιβαλλοντική αδειοδότηση, εγκατάσταση και λειτουργία έργων Α.Π.Ε. και ακυρώθηκαν, λόγω αντίθεσής τους με τις χρήσεις γης σύμφωνα με τη χωροταξική ή πολεοδομική νομοθεσία που ίσχυε κατά το χρόνο έκδοσής τους, επανεξετάζονται αποκλειστικά ως προς τους λόγους αυτούς και επανεκδίδονται υποχρεωτικά εφόσον με τις διατάξεις του παρόντος και τις τροποποιήσεις που εισάγει, η εγκατάσταση και λειτουργία τους είναι πλέον συμβατές με τις εν λόγω χρήσεις γης. Οι ενδιαφερόμενες εγκρίσεις ή συναινέσεις που αποτελούσαν νόμιμη βάση για την αρχική έκδοσή τους παραμένουν σε ισχύ. Η επανέκδοση των αδειών γίνεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών μετά από την αίτηση του ενδιαφερομένου.»

Άρθρο 18**Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργείται κάθε γενική και ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτού.

Άρθρο 19**Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 3 Ιουνίου 2010

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ι. ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Γ.Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Λ. ΚΑΤΣΕΛΗ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Δ. ΡΕΠΠΑΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΑΙΚ. ΜΠΑΤΖΕΛΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Κ. ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Α. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Π. ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 4 Ιουνίου 2010

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	23104 23956	ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο	2410 597449
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	210 4135228	ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13	26610 89122
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	2610 638109	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πεδιάδος 2	2810 300781
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	26510 87215	ΜΥΤΙΛΗΝΗ - Πλ. Κωνσταντινουπόλεως 1	22510 46654
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	25310 22858		

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 μέχρι 16 σελίδες σε 1 €, προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α'	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β'	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ'	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ'	110 €	30 €	-	Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.
- Η τιμή πώλησης σε μορφή cd-rom/dvd, δημοσιευμάτων μιας εταιρείας στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ. σε 5 € ανά έτος.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Φ.Ε.Κ.: Τηλεφωνικά: 210 4071010 - fax: 210 4071010 - internet: <http://www.et.gr>

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή
Α'	225 €	190 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Δωρεάν
Β'	320 €	225 €	Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	2.250 €	645 €
Γ'	65 €	Δωρεάν	Δ.Δ.Σ.	225 €	95 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Δωρεάν	Α.Σ.Ε.Π.	70€	Δωρεάν
Δ'	160 €	80 €	Ο.Π.Κ.	-	Δωρεάν
Α.Α.Π.	160 €	80 €	Α' + Β' + Δ' + Α.Α.Π.	-	450 €
Ε.Β.Ι.	65 €	33 €			

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.
- Για την παροχή πρόσβασης μέσω διαδικτύου σε Φ.Ε.Κ. προηγούμενων ετών και συγκεκριμένα στα τεύχη: **α)** Α, Β, Δ, Α.Α.Π., Ε.Β.Ι. και Δ.Δ.Σ., η τιμή προσαυξάνεται, πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής του 2007, κατά 40 € ανά έτος και ανά τεύχος και **β)** για το τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. & Γ.Ε.ΜΗ., κατά 60 € ανά έτος παλαιότητας.

* Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).

* Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.

* Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α., τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά Όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα).

* Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. [5% επί του ποσού συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα)], καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.

* Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρούνται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: Μάρνη 8 τηλ.: 210 8220885, 210 8222924, 210 5279050.

Οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα ελεύθερης ανάγνωσης των δημοσιευμάτων που καταχωρούνται σε όλα τα τεύχη της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως πλην εκείνων που καταχωρούνται στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ., από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr).

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08:00 μέχρι 13:00

* 0 1 0 0 0 8 5 0 4 0 6 1 0 0 0 2 8 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> – e-mail: webmaster.et@et.gr